FRITZ von DARDEL

DAGBOKSANTECKNINGAR

DAGBOKS-ANTECKNINGAR

1877—1880

AF

FRITZ VON DARDEL

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM 1918.

Dagboksanteckningar 1877.

3 jan.

Den starka kylan fortfar alltjämt och vi hafva i dag 21 grader. De väldiga snömassorna försvåra härjämte kommunikationerna. Sålunda nödgades Magnus De la Gardie, som, kosta vad det ville, skulle fira julafton tillsammans med sin fästmö på Vanås, spänna 6 hästar för sin lilla släde och använda lika många karlar för att bana sig väg genom snön på den korta sträckan af två mil, som skiljer Maltesholm från Vanås.

10 jan.

Herr Otto Goldschmidt, Jenny Linds man, har anländt till hufvudstaden och gjort mig ett besök. Han tycks känna sig förnärmad öfver att kungen, samtidigt som han i bref till fru G. meddelat G:s utnämning till vasariddare, begärt, att den stora sångerskan skulle gifva en viss fröken F. sångundervisning. Innan fru Lind-Goldschmidt besvarade kungens bref, hade hon gjort efterforskningar angående ofvannämnda dam, hvilka haft till följd, att hon vägrat åtaga sig undervisningen i fråga. Emellertid hade fröken F. kort därpå kommit till London och vår chargé d'affaires där Stenbock bedt att få presentera henne för paret Goldschmidt, enär hon hade i uppdrag att öfverlämna ett paket till herr G. Denne infann sig nu hos Stenbock och förklarade att, då kungen uppställt såsom villkor för att han skulle få vasaorden, att hans fru gåfve lektioner åt bemälda fröken, så kunde han icke mottaga samma orden. Paketet fick sålunda stanna på beskickningen och grefve Stenbock anmäla förhållandet för kungen. Nu är

Goldschmidt emellertid i Stockholm i och för affärer, och han vet ej, om han är vasariddare eller icke. Efter att hafva låtit honom för mig i detalj genomgå hela denna invecklade historia gjorde jag vidare efterforskningar och fick veta, att kungen underskrifvit ordensdiplomet, hvilket därpå överlämnats till utrikesdepartementet för att genom dess försorg skickas till London. Jag rådde därför Goldschmidt att köpa sig en vasastjärna samt uppvakta kungen och utan vidare tacka för utnämningen. Han följde också mitt råd samt kom dagen därpå och tackade mig. Goldschmidt är en man med kunskaper och belefvenhet. Jag kan väl förstå, att han funnit sig stött öfver det sätt, hvarpå denna utmärkelse kommit honom till del.

JENNY LIND.

15 jan.

Prins Hans af Glücksburg väntas i morgon till Stockholm för att närvara vid nya frimurarehusets invigning. Denna byggnad har, sedan den nu blivit reparerad och utvidgad, kostat sammanlagdt 1,600,000 kr. Scholander har haft öfverinseendet öfver dekorationsarbetena.

17 jan.

Middag i går hos Carl Platen för ett 20-tal diplomater och vänner. Fru Trebelli tjusar för närvarande Stockholmspubliken med en serie operaföreställningar och konserter.

I dag öppnar konungen riksdagen. Henning Hamilton har blifvit talman i första kammaren i stället för Lagerbjelke, hvilken insjuknat. Krigsministern framlägger ett förslag till värnpliktslag, hvarigenom man så småningom under en tidrymd af 15 år skall kunna nå fram till en fullständig omorganisation af armén grundad på allmän värnplikt. Med hänsyn till de hotande moln, som nu samla sig öfver Europa i följd af den orientaliska frågan, torde

PRINS HANS AF GLÜCKSBURG OCH KUNG OSCAR.

det vara så mycket nödvändigare att skyndsamt ställa vår armé på en respektingifvande fot, hvarför kamrarna väl också blifva mera benägna nu än i fjol att bevilja för ändamålet nödiga medel.

19 jan.

Grefve Axel Bielke slutade i förgår vid 77 års ålder sina dagar. Uti konstfrågor var han Sveriges mest upplyste domare. Under femtio år i följd reste han hvarje sommar och besökte utlandets museer, hvilka han i grund kände. Hans förträffliga minne satte honom i stånd att däri inregistrera hvarje tafla och att återfinna densamma på dess en gång gifna plats, när helst han så önskade. Hans keramik- och gravyrsamlingar äro mycket rik-

haltiga och dyrbara. Man hoppas, att han testamenterat dem till Nationalmuseum.

Den gamle var föga behaglig i umgänget; retlig och härsklysten, tålde han aldrig några motsägelser och klandrade gärna allt hvad han hörde andra prisa liksom ock alla åtgärder, som han ej själf föreslagit. Jag nödgades också beväpna mig med mycket tålamod vid mer än ett tillfälle, då jag såsom ordförande i Nationalmusei nämnd blef utsatt för hans bittra anmärkningar. Bielke var torr och nervös. Han hade ett markeradt blondt hufvud med rödt skägg infattadt mellan de smala axlarna. Ögonen voro ljusgrå och skuggades af buskiga, rödlätta ögonbryn; händer och fötter voro små, armarna för långa, klädseln alltid vårdad. Aldrig antog han en bjudning och gick alltid ensam. Jag såg honom sällan skratta eller ens småle. I sitt testamente har han förordnat, att man ej får lägga hans kropp i familjegrafven, att prästen icke får hålla något tal vid jordfästningen, och att 100 kr. skola utdelas bland de barn, som sjunga en psalm vid hans begrafning. Trots Bielkes obehagliga lynne utgör hans bortgång en beklaglig förlust för konsten och särskildt för Nationalmusei nämnd. En annan af nämndens ledamöter Edv. Bergh träffades nyligen af ett slaganfall, och jag misstänker, att det ej dröjer länge, innan han också går bort.

G. LAGERBJELKE.

25 jan.

Ett par middagar att anteckna; den ena hos Henrik Ankarcrona med O. Ramel, M. Hallenborg och Petre, efter hvilken vi

gingo på Nya teatern för att se Deland i »Sodom och Gomorra»; den andra i går hos Erling Ribbing, som samlat några gamla kamrater till G. Fleetwood för att fira hans ankomst till hufvudstaden. Stämningen var mycket glad; den hederlige öfversten njöt tydligt af att få tala om den höga ställning han intog i Uddevalla.

A. BIELKE.

G. Rosen utställer för närvarande en förtjusande akvarell »Turkisk skola»; de små gossarna luta sig mot en mur, intagande skälmska ställningar fulla af naivitet. Den gamle skolmästaren kastar en arg blick på sin närmaste lärjunge, som utan vidare gäspar honom midt i ansiktet. En släkting till konstnären, grefve Fredrik Rosen, som är riksdagsman och en af de verksammaste medlemmarna af Stockholms stadsfullmäktige, träffades för några dagar sedan stadd på hemväg af ett slaganfall. Man införde honom i det närbelägna danska ångbageriet, där han fick kvarligga till dagen därpå. Först vid 1-tiden samma dag undersöktes den sjukes fickor, då man fann ett visitkort, som upplyste om hvem

han var. Han hemfördes nu, och läkaren förklarade tillståndet mycket oroväckande. Han har sedan återvunnit talförmågan, men ena sidan af kroppen är förlamad.

G. FLEETWOOD.

1 februari.

Gamle grefve Bielke har till Nationalmuseum testamenterat sina samlingar af porslin, fajans, gravyrer, vapen och andra konstsaker. De representera ett värde af omkring 100,000 kr. Fastigheterna, värderade till 300,000 kr., tillfalla hans brors- och systerbarn; dessutom erhåller en naturlig dotter till B. 30,000 kr.

Kronprinsen afreste i går till Uppsala med Edelstam såsom guvernör.

Baron Pottenburg har återigen förärat mig en akvarell. Jag gick för att tacka honom, och vi språkade om orientaliska frågan. P:s uppfattning, grundad på en längre tids vistelse uti dessa länder, är, att Turkiet är bättre styrdt och visar mer fördragsamhet gent emot andra religioner än Ryssland. Uti de provinser, som hafva en blandad befolkning, anser P. det turkiska elementet, hvad hederlighet beträffar, stå öfver såväl kristna som judar. Med det snöpliga resultatet af konferenserna i Konstantinopel, där Turkiet ensamt hedrade sig, tycks min vän österrikaren för ögonblicket känna sig belåten.

En af mina hyresgäster norrmannen Monrad dog i går; hans hustru hade gått bort tre månader före honom. M. var sedan

30 år tillbaka ceremonimästare och tilllika expeditionschef vid norska kansliet i Stockholm, där han aldrig, så vidt jag vet, på något sätt gjort sig bemärkt. Till sitt yttre föreföll han tämligen

löjlig och fadd samt liknade en gammal katt. »Jag har alltid haft mycken tur hos damerna för mitt fina skinns skull», brukade han säga.

7 febr.

Min svåger[1] anlände i går till hufvudstaden för att bevaka sina döttrars intressen vid arfskiftet efter grefve von Platen; i samma

H. HILDEBRAND.

ärende befinner sig äfven hans måg Pontus De la Gardie här å sin frus vägnar.

Jag har i dag varit hos öfverhofmästarinnan gref:n Piper, som bedt mig anordna en liten fest, ämnad att gifvas nästa lördag på prinsessan Eugenies födelsedag. Jag har nu också skrifvit en prolog, däri deputerade från Norge, Heidelberg, Uppsala samt

[1] Frih. C. O. Silfverschiöld.

Gottland föreställas anlända, den ena deputationen efter den andra, och begära audiens hos prinsessan för att å kungens, drottningens, kronprinsens m. fl. vägnar framföra vederbörliga lyckönskningar. Kammarherren skaffar dem företräde, och de gå hvar och en i sin tur fram till rampen samt uppläsa verser till prinsessans ära. Det faller af sig självt, att jag icke åtagit mig versernas författande.

I går var jag tillkallad för att bedöma, hur Linnéstatyn skulle taga sig ut på Adolf Fredriks plan, där en målad pappfigur, som skulle föreställa densamma, uppställts, vändande ryggen åt kyrkan och profilen åt Vetenskapsakademiens hus, hvarigenom den såg ut att hufvudsakligen hafva med den förra att skaffa. Oafsedt detta fel finner jag själfva platsen för trång. Linné är en ryktbarhet, som icke tillhör endast sagda akademi utan hela den vetenskapliga världen, och han förtjänar såsom sådan en plats för sig och som jämväl bär hans namn. Jag skulle önska se Linnés bild uppställd midt ibland blommorna uti en botanisk trädgård.

En herr Matile, professor vid Princetons museum, skrifver till mig från Amerika och önskar att få till stånd ett utbyte af indiska och mexikanska antikviteter mot skandinaviska dito. Jag har satt mig i förbindelse med doktor Hildebrand och Worsaae i Köpenhamn samt afvaktar deras svar.

12 febr.

Gref:n Pipers soaré till firande af prinsessan Eugenies födelsedag gick af stapeln i lördags, ehuru själfva föremålet för festen af opasslighet hindrats att närvara. Min lilla prolog uppfördes likväl men utan några lyckönskningar. Prinsarna Oscar och Carl voro utklädda till bönder, Ludvig Manderström uppträdde som en gammal gottländsk gumma, unga Cronstedt som Heidelbergsstudent. Vidare förekom ett halft dussin vackra flickor klädda i nationaldräkter.

Teaterdirektören Stjernström afled i går, samma dag som hans forna teater, den dramatiska, höll på att brinna upp under själfva representationen. Ett draperi, som från taket hängde ned öfver

scenen, hade fattat eld, och denna skulle helt säkert hafva antändt först taket och sedan hela byggnaden, om icke en arbetare haft den sinnesnärvaron att raskt klättra upp och kapa tåget, hvarmed draperiet var fäst. Sedan man väl fått ned detta, lyckades man snart blifva herre öfver elden. Panik hade redan börjat yppa sig bland publiken.

Edholm besökte mig i dag för att rådfråga mig angående ett album med porträtt af samtliga operaartister, som skall öfverlämnas till fru Trebelli, innan hon lämnar Stockholm, där hon haft stor framgång. Sångerskan åker dagligen omkring uti en liten släde, som hon själf kör.

14 febr.

I förgår närvar jag vid ett sammanträde af Handarbetets vänner på hotell Rydberg. Direktriserna fruarna Adlersparre och Winge, fröken Fleetwood m. fl. hade utställt tapisseri- och broderiarbeten, som utförts under deras öfverinseende samt efter ritningar i fornnordisk stil, de flesta mycket smakfulla. De blandade orm- och drakmotiv, på hvilka dessa arbeten grunda sig och som nu åter äro på modet, synas mig likväl något för enformiga. Dietrichson, här på genomresa, höll ett föredrag öfver den konstindustriutställning, som han nyligen sett i München. Damerna öfverlämnade efter föredraget åt honom såsom gåfva en samling mattor och draperier, ämnade att pryda hans hem i Kristiania. Aftonen slutade med supé.

Kungen har i Kristiania under skridskoåkning fallit och stött sitt hufvud. Vintern har ånyo börjat sedan i går med 16 grader kallt.

15 febr.

Af tidningarna ser jag, att Svenska slöjdföreningen vid sitt senaste sammanträde tillerkänt mig sin guldmedalj. I sanning en egendomlig inkonsekvens![1] Det berättas, att Bergström, min efterträdare som ordförande i detta sällskap, för att locka ledamöter till sammanträdena låtit tillkännagifva, att supé serveras efteråt. Några hundra medlemmar, hufvudsakligen i landsorten, lära

[1] Se Fritz von Dardels Dagboksanteckningar 1873—1878, s. 172 och 173.

hafva utgått ur föreningen, sedan Bergström blifvit dess ordförande. Så påstår åtminstone Ahlborn.

PÅ SLOTTSBALEN.
(Fr. v. Soto Mayor, kungen, Bergström, Scholander.)

Vid Konstföreningens allmänna sammankomst i förgår anhöll Trolle-Bonde, som sedan 10 år varit dess ordförande, att ej blifva återvald. Joh. Nordenfalk valdes till styrelseledamot.

Middag i går hos engelske ministern Erskine. Ganska medelmåttigt kök och sällskapet sammansatt af allt för olikartade element för att kunna vara trefligt.

21 febr.

C. VON MECKLENBURG.

I förra veckan hade Claës Mecklenburg några vänner hos sig till middag. Efter densamma roade vi oss under rökningen med att låta den ene efter den andre i sällskapet redogöra för sin lefnadshistoria. Dagen därpå stor middag hos tyske ministern von Pfuel. Han är ungkarl och af en anmärkningsvärd fulhet, för öfrigt mycket angenäm. Konstföreningens styrelse har valt mig till sin ordförande efter Trolle-Bonde. Nordenfalk blef vice ordförande.

Soarén till ära för prinsessan Eugenie ägde rum i lördags i närvaro af kungen, som efteråt inbjöd mig att röka hos sig till kl. 1 på natten. Han berättade mig, att då vid hans fall på skridskobanan blodet strömmat ur hans sår, hade Kristianiadamerna skyndat fram och doppat sina näsdukar uti den kungliga vätskan. Historien påminner mig om en liknande händelse, som inträffade, under det Oscar I befann sig i Uddevalla på genomresa. Därvarande badsocietets damer anhöllo då att få bjuda monarken på körsbär, hvilket nådigt upptogs. Damerna plockade sedan upp de kärnor kungen spottade ut för att plantera dem i sina trädgårdar. De hafva nu antagligen växt upp

och blifvit historiska träd, åtminstone från en viss synpunkt betraktadt.

26 febr.

Sedan två dagar yr snön och vi hafva 10 grader kallt. Konstakademien valde i lördags Nordenfalk till vice preses efter Bielke. En vacker kopia af Rembrandts »Syndiker» i Amsterdam, målad af Josephson, var där utställd. På Amaranther-ordens bal samma afton intogs kronprinsen i orden af fröken Louise Sparre. Man finner prinsens utseende behagligt, om ock saknande kraft.

5 mars.

Middag i går på Hasselbacken tillsammans med Th. Heftye, S. Lagerberg, Edholm, Petre, Montgomery-Cederhielm, Bengt Schildt och M. Hallenborg; den sistnämnde var värd. Efteråt besökte vi Hammers teater, där »Fatinitza» gafs. Sedan bjöd Petre på ostron och champagne på Grand hôtel. Man språkade politik och affärer. Heftye har ej riktigt förtroende till Wallenberg. Lagerberg anser, att Dufwa är den inflytelserikaste mannen i riksdagen.

På morgonen i dag öfvervar jag öppnandet af 12 lårar innehållande de taflor, som varit utställda i Filadelfia. Samtliga dukar voro oskadade.

19 mars.

Förliden vecka var jag på stor middag hos kungen, som var vid ett utmärkt godt lynne. H. M. talade länge med mig om sin svägerska hertiginnan Thérèse och hennes blifvande bostad i Neuchâtel.

På Kierulfs bal trängdes i salongerna under en rent af tropisk hetta 750 gäster. Kungen sade mig i förtroende, att han tyckte grefinn von Platen vara den mest tilldragande skönheten på balen. Hon har också präktiga ögon och en förtjusande mun, men hennes profil är ej regelbunden och kroppen väl mager. Dessutom verka hennes dräkter något tunga och anspråksfulla.

Grefve Gobineau har lämnat Stockholm och den diplomatiska banan. De La Tour har haft en afskedsmiddag för honom, till

hvilken han inbjudit 5 eller 6 damer bland grefvens beundrarinnor, hvilka för öfrigt blifva de enda, som komma att sakna denne minister, som på samma gång var poet och skulptör samt ansåg sig själf som en halfgud.

I förgår hade vi att bedöma akademielevernas arbeten samt tilldelade härvid medaljen åt Hugo Pettersson för hans tafla öfver täflingsämnet »Adam och Eva efter syndafallet», en stor duk af god färgstämning men med något anspråksfullt i uppställningen samt svag teckning. Lundmarks arbete har mer värde, fast färgen är mindre god; han fick ett hedersomnämnande och 150 kronor. Den tredje af de täflande, Frid, är mycket medelmåttig. Detta ämne är för eleverna så svårt att utföra, att man måste visa öfverseende, så vida de ej skola förlora modet att våga behandla det nakna. Professorerna hade föreslagit Larsson till agré på grund af ett damporträtt måladt i Rembrandts maner, som var förtjusande att se men helt och hållet konventionellt. Då jag ej ansåg detsamma värdigt att blifva i så hög grad uppmuntradt, bidrog min röst till förslagets förkastande. Wennerberg, som deltog i sammanträdet, visade därvid ett föga upplyst omdöme uti konstfrågor, hvilket tydligt och klart ådagalägger, att teori icke räcker till för att skapa en konstkännare.

GOBINEAU.

Ett bref från civilministern Thyselius underrättar mig om att jag blifvit kallad till ledamot af en kommitté, som har i uppdrag att utreda frågan om inrättandet af ett konstindustrimuseum i Stockholm. Öfriga ledamöter äro G. af Ugglas, Stråle, Wallberg, Dahlander och arkitekten Jacobsson.

22 mars.

I går firades 142:a årsdagen af Akademien för de fria konsternas instiftande. Jag förrättade utdelningen af belöningar till eleverna och afslutade högtidligheten med ett tal, däri jag uppmanade de unga konstnärerna att söka återge naturen, sådan de verkligen såge den och själfva förnumme den, samt att undvika maneret hos andra målare, hvars verk de beundrade. Detta med anledning af täflingstaflorna för året, hvilka uppenbarligen påverkats af Kronbergs jaktnymf. Scholander uppläste sin redogörelse för det gångna konståret, som åhördes med stort intresse. Eleverna firade aftonen på hotell Fenix med en operett och dans.

Kungen reser i morgon till Heidelberg. Malmsten, E. Ribbing och kapten Nyquist åtfölja honom. H. M. ämnar göra drottningen ett kort besök, och kronprinsen kommer in från Uppsala för att regera under faderns bortovaro.

23 mars.

Middag i går hos Arnberg, min kollega vid Filadelfiautställningen, till firande af Juhlin Dannfelts hemkomst. Vid desserten uppenbarade sig en afbildning i socker af utställningspalatset. Jag befann mig här åter bland de andra juryledamöterna: Åkerman, Elworth, Ångström, Theorell och Nordenskiöld. Den sistnämnde berättade, att kungen utlofvat 40,000 kr. från sin enskilda kassa såsom tillägg till den summa, hvarmed Oscar Dickson bekostar den upptäcktresa, som nu skall företagas till Asien genom Berings sund.

Dannfelt är utsedd till kommissarie vid Parisutställningen 1878. Kamrarna hafva beviljat de 200,000 kr., som härför begärts. För utställningen i Filadelfia var anslaget 400,000 kr., hvilken summa också tycks varit tillräcklig.

26 mars.

Georg von Rosen, Marchand och jag åto igår middag hos baron Pottenburg. Värden behagade nämna mig såsom en af de få vänner han hade kvar sedan sin förra vistelse här för en tjugu

år tillbaka. Det förhåller sig nog också så, att hans misstänksamhet och långsinthet samt hans elaka tunga varit föga ägnade att förskaffa honom vänner. Den känsla, jag hyser för denne diplomat, är mindre vänskap än sympati för hans talang som akvarellmålare samt medlidande med hans sjukliga sinnestillstånd.

28 mars.

Stor fest i förgår, gifven af utställarna i Filadelfia för Dannfelt. Statsrådet Thyselius, presidenterna Bergström och Wærn, öfverståthållaren af Ugglas och general Andrews hedrade densamma med sin närvaro. Många skålar föreslogos. Doktor Dickson talade på engelska för Amerika och dess representant general Andrews, som svarade på samma språk. Bergström tackade Dannfelt, Thyselius kamrarna, som beviljat medel för Parisutställningen 1878, en sak, som för öfrigt icke hade något att skaffa med nu ifrågavarande fest. Min plats vid bordet fick jag mellan industriidkarna Bolinder och Svanberg, af hvilka den förre hela tiden endast talade om huru mycket det hus han håller på att bygga på Blasieholmen kostat honom, och den senare om sina förtjänster som förgyllare. Han påstod sig rakt ingenting hafva att lära af Paris. Efter måltiden och, sedan man samlats kring punschbålarna, blef det många mer eller mindre lyckade tal, bland annat för de svenska jurymännen. Jag bad Nordenskiöld svara å våra vägnar. På det hela föreföll mig denna fest tröttsam, och enda behållningen däraf var en orolig natt, hvilket för resten ofta händer mig numera efter stora middagar. Jag har ej längre min förträffliga mage från fordomdags.

CH. DICKSON.

29 mars.

Återigen en middag, denna gång hos Trolle-Bonde, som i går vid sitt bord samlat ett tjugutal artister och litteratörer. Herr Klemming, som är bekant för sitt ovanligt långa och ståtliga skägg, anlände till middagen med denna sin prydnad betydligt förminskad; den hade råkat komma för nära ett ljus och antändts. Vi drucko för Trolle-Bonde i hans egenskap af Konstföreningens f. d. ordförande samt för Norbin, dess skattmästare.

Sedan två dagar hafva vi ändtligen töväder efter fem månaders ihållande slädföre. I mannaminne har icke något dylikt inträffat i Stockholm.

C. SVANBERG.

4 april.

Målaren baron G. Cederström skrifver till mig från Paris och anhåller om bemyndigande att få skicka till Akademiens utställning en tafla af Charles Comte, föreställande Ludvig XI af Frankrike, som på sin dödsbädd förströr sig med att se små grisar dansa. Antagligen vill konstnären hafva en orden, men då svensk konst icke kan annat än vinna på närvaron af goda utländska taflor vid sidan af de inhemska, har jag tillstyrkt hans begäran.

Förra lördagen åt jag middag hos Nils Gyldenstolpe tillsammans med en tysk läkare från Kreuznach, Nordenfalk, Cl. Mecklenburg, Bille och Ehrenborgh. Under rökningen efteråt började den hederlige doktorn, som var mycket upprymd, först deklamera

och därpå sjunga dryckesvisor. Man talade sedan om den broschyr,[1] grefve Henning Hamilton nyligen offentliggjort rörande sista fransk-tyska krigets orsaker och verkningar.

6 april.

I går inköpte museinämnden en särdeles vacker tafla af Benjamin Cuyp, »Ängeln som vältrar stenen från grafven», en imitation efter Rembrandt, hvilkens signatur man också åsatt taflan, men då Cuyps äfven återfinns där, måste den förstnämnda vara falsk. — Detta märkes för öfrigt lätt af penselföringen och äfven af de burleska typerna på taflan.

H. KLEMMING.

Kommittén, som fått i uppdrag att utreda frågan om inrättande af ett konstindustri-museum, blef i går konstituerad under G. af Ugglas' ordförandeskap. Upmark utsågs till sekreterare, och åt Ugglas uppdrogs att på diplomatisk väg söka införskaffa stadgar och litteratur rörande likartade inrättningar i utlandet. Han och Dahlander skola dessutom uppgöra förslag till de allmänna grunder, som först måste fastslås, innan man kan öfvergå till detaljarbetet. Skall man sålunda hafva ett museum med eller utan undervisningskurser? Skall museet endast innehålla konstindustriella föremål eller jämte dem äfven själfva råämnena? Dessa frågor komma särskildt att öfva inflytande på byggnadens omfång, och jag påyrkade också bestämdt, att de skulle blifva fullständigt utredda, innan vi börja vårt arbete.

Under operaföreställningen i förgår, då »Robert» gafs, hände

[1] »Frankrike och Tyskland 1866—1874».

det i kyrkogårdsscenen, att en af balettdamerna Sofie Dahls klänning, som kommit för nära rampljuset, fattade eld. Man lät ridån gå ner, och två karlar lyckades genom att kasta sig öfver den olyckliga kväfva elden. Ridån drogs därefter åter upp, och regissören framträdde samt lugnade publiken, som var mycket upprörd öfver händelsen, hvarefter föreställningen fortsattes. Fröken Dahl fördes till sjukhuset, där hon afled följande dag.

VON EHRENHEIM.

12 april.

Kommittén för Sveriges deltagande i världsutställningen i Paris 1878 sammanträdde i dag för första gången under Ehrenheims ordförandeskap. Öfriga ledamöter äro utom jag Troilius, James Dickson, Almström, Almgren, Lundström, Åkerman och Lenning. Fördelningen mellan Sverige och Norge af den de två länderna förbehållna golfytan hade redan ägt rum, och det på ett mycket orättvist sätt. Under förevändning att det var Norge, som först beslutit att deltaga i utställningen, har detta land tillägnat sig hälften af hela utrymmet utan någon hänsyn alls för Sverige, hvars industri dock är vida mer betydande. Vi måste således åtnöja oss med ett ytinnehåll af ungefär 12,000 kv.-meter. Åker-

man och jag protesterade också mot dessa godtyckliga bestämmelser. Jag föreslog, att nationalgrupper skulle upptagas bland utställningsföremålen, motiverande min begäran med den framgång sådana grupper haft vid föregående utställningar, samt förevisade kommittén en teckning, däri jag sökt framställa de olika landskapens representanter under för dem betecknande sysselsättningar, såsom väfning eller andra arter af hemslöjd. Kommissarien Juhlin Dannfelt uppträdde mot mitt förslag, förmenande att ett försök att locka publiken genom dylika medel kunde gå an för länder med föga utvecklad industri, men att Sverige icke längre stode på en sådan ståndpunkt. Frågans afgörande uppsköts, till dess densamma hunnit undergå en noggrannare pröfning.

Kronberg utställer för närvarande »En lutspelerska», ett knästycke i naturlig storlek, som äger en behaglig färg, men teckningen är mindre säker; händerna äro dessutom för små samt sakna lif.

26 april.

Häromdagen kom Slöjdföreningens sekreterare C. von Friesen för att efterhöra, när jag vore villig att taga emot styrelsen, som hade i uppdrag att öfverlämna den guldmedalj föreningen tillerkänt mig. Föga tilltalad af allt hvad etikett och ceremonier heter med ty åtföljande tal, afböjde jag höfligt besöket i fråga. Några dagar senare skickades mig medaljen utan vidare tillika med diplomet genom samma sekreterares försorg.

Sedan åtta dagar tillbringar jag en god del af förmiddagarna med att sitta för mitt porträtt hos artisten Södermark; det blir hans inträdestafla i Konstakademien.

J. Stjernblad hade i förgår middag på Grand hôtel. Öfriga gäster voro utom jag skåningarna Fr. Piper, Ehrensvärd, M. Hallenborg, Cederström och C. Beck-Friis. Efteråt gingo vi på operan för att höra »Vilhelm Tell». Endast en timme efter styckets slut utbröt eld i teaterns förrådsrum, hvilken dock, tack vare nya brandkårens raskhet, snart släcktes. Bättre hade kanske varit, om teatern brunnit helt och hållet ner, hvilket torde vara enda sättet att förmå Riksdagen att bevilja nödiga medel för en ny teater,

byggd enligt moderna principer med många utgångar samt breda korridorer och trappor, hvarigenom folkmassan i händelse af olycka lätt kan komma ut.

Landtmannapartiets obenägenhet att vilja gå med på någon ökning af beväringsöfningarna klandras allmänt. Man beklagar den trångsinta själfviskheten hos dessa bönder, som för att vinna

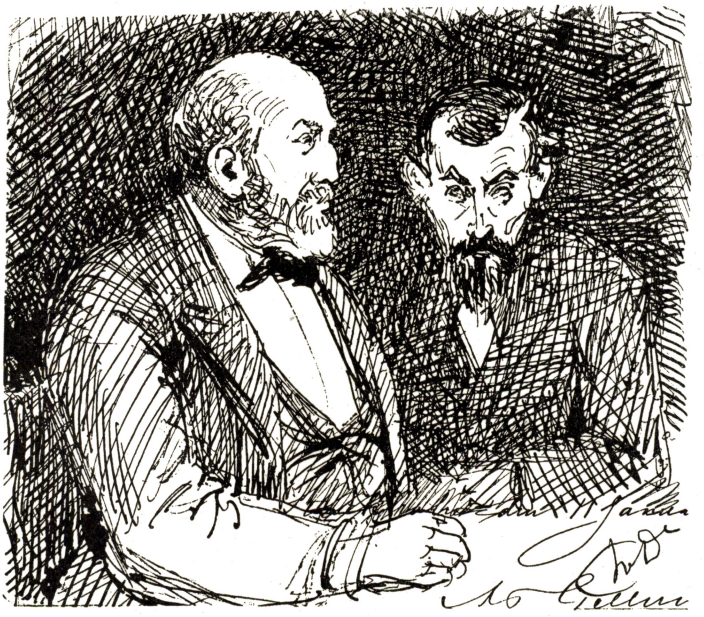

G. SALOMAN OCH A. T. GELLERSTEDT.

lindring i sina skattebördor afvisa alla försök att sätta armén i stånd att värna rikets gränser, ifall vår neutralitet skulle blifva hotad.

Det motförslag till regeringspropositionen, som framlagts af Key, uppskjuter allt väsentligt till en oviss framtid; det kan med sina oantagliga villkor likställas med en vägran att göra någonting alls för landets försvar. Skall ministären efter detta nederlag kunna kvarstå, eller skall kungen upplösa andra kammaren för att sammankalla en urtima riksdag besjälad af mera patriotiska känslor? Svaret på dessa frågor torde ej länge låta vänta på sig. Antagligen stannar allt vid status quo.

2 maj.

Trots det snöiga och vinterlika vädret begaf sig Stockholms befolkning i går ut till Djurgården för att som vanligt med pokulerande fira vårens ankomst. Jag åt middag hos professor Saloman, som vid sitt bord samlat ett dussin akademiledamöter, däribland Nordenfalk, Ehrensvärd och Wennerberg. Värden talade för Ehrensvärd i hans egenskap af ordförande vid konstnärsmötet i Göteborg 1869. Middagen var rätt anspråksfull men medelmåttigt god. Jag smet därifrån efter kaffet för att flanera bland de promenerande, som fyllde gator och torg.

Konstakademiens utställning öppnas i dag. — Där finns öfver 300 taflor, hvaribland 4 af Tidemand.

29 maj.

Sedan jag blifvit utsedd till ordförande i den subkommitté, som fått i uppdrag att i detalj utreda frågan om inrättande af ett konstindustrimuseum, har jag flera gånger sammankallat dess ledamöter, som äro Stråle, Dahlander och Jacobsson med Upmark såsom sekreterare. Vi äro nu öfverens om hufvudpunkterna. Vi önska ett självständigt museum, som sedermera kan förenas med en högre undervisningsanstalt, och en ny byggnad belägen midt emot Slöjdskolan, äfvensom att Carl XV:s och Bielkes samlingar skola bilda grundstommen till museet. Jag har begärt att få företaga en resa för att studera likartade museer i Österrike och Tyskland.

Bielkeska donationen har vållat oss en del svårigheter, härrörande från arfvingarna. Dessa söka nämligen tolka några punkter i testamentet till sin fördel. Sålunda vilja de behålla alla antika saker såsom hörande till lösöreboet. En af dem har till och med gått och beklagat sig för kungen, som i går lät kalla mig till sig samt uppmanade mig till mera medgörlighet.

Vid Konstakademiens senaste sammanträde valde vi kronprinsen till förste hedersledamot. En deputation skall i dag begifva sig till slottet för att anhålla om hans medgifvande härtill.

I förgår firade Konstnärsklubben sin vårfest på Lidingöbro värdshus. Hellqvist, åtföljd af ett lejon (Ahrenberg) och dess förare

(Ekberg), sjöng kupletter, skrifna af Jolin, samt förevisade en samling karikatyrer. Man slog kägglor, och vid supén uppläste både Scholander och Gellerstedt verser till vårens lof. Olyckligtvis finns det ej ännu ett enda grönt blad på träden.

J. VON FALKE.
(Bredvid honom Erik och Emma af Edholm.)

Ett långt bref från doktor J. Falke i Wien meddelar värdefulla upplysningar i frågan om inrättandet af ett konstindustrimuseum och uppmanar mig att komma till Wien i juni månad.

1 juni.

General Klint begrofs i går. Han afled till följd af en invärtes sjukdom. Bror Cederström har anländt till staden för att an-

mäla sig till den lediga posten som generalbefälhafvare i första militärdistriktet.

I spetsen för en deputation uppvaktade jag kronprinsen med anledning af hans val till förste hedersledamot i Fria konsternas akademi samt höll ett litet tal, hvaruti jag uttryckte våra förhoppningar, att tronarfvingen skulle taga artisterna under sitt särskilda

R. VON ROSEN OCH E. AF KLINT.

hägn samt uppmuntra utöfningen af de sköna konsterna i riket. H. K. H. åhörde mig synbart besvärad och inskränkte sig till att svara, att han med nöje antog kallelsen.

Man får hoppas, att den unge fursten skall visa mera sinne för konsten än kungen hans fader, som ej alls förstår densamma. Det är endast musiken, som intresserar honom. De lyckligaste stunder H. M. upplefver äro de, då han sjunger duetter tillsammans med unga vackra damer från stora världen eller operan.

Våren tycks nu på allvar vilja infinna sig, och de unga träden börja grönska.

6 juni.

Vår kommitté begaf sig i förgår till Ulriksdal för att taga i närmare betraktande de samlingar Carl XV testamenterat till svenska staten. Stråle hade ställt sin ångslup till vårt förfogande samt dessutom medtagit en korg med vin och punsch äfvensom beställt middag på värdshuset. Som våren nu befinner sig i full utveckling och temperaturen visade 25 grader varmt, blef denna lilla

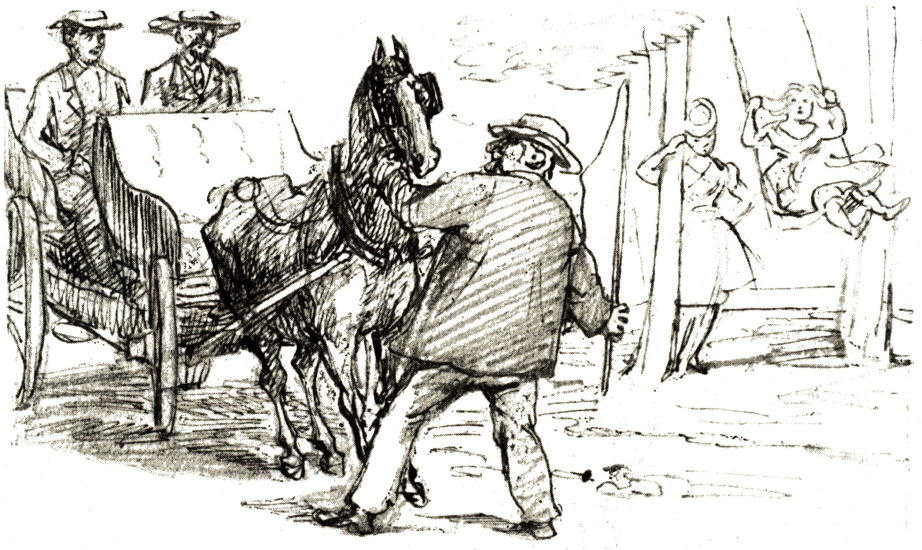

F. OCH N. VON DARDEL PÅ UTFÄRD I DANMARK.

utflykt mycket angenäm. Stråle orerade oafbrutet; hans åskådning synes luta åt radikalism men brister i allvar.

Hertiginnan Therèse har återkommit ifrån Neuchâtel och for direkt ut till Haga. I slutet af denna vecka hitväntas prins Fredrik Carl af Preussen med svit. Han beger sig till Avasaxa för att se midnattssolen.

8 juni.

Vi hafva nu utsatt vår afresa från hufvudstaden till den 12 juni; några familjemedlemmar resa till Koberg, själf far jag med en son till kontinenten. Jag gläder mig åt att få byta luft och

uppfriska mina idéer. Fullt säker är jag emellertid ej på, huruvida regeringen betalar min resa. Statsrådet Thyselius, från hvilken jag just nu kommer, sade mig, att han remitterat frågan till Kommerskollegium och afvaktar dess utlåtande. I alla händelser ger jag mig af nästa tisdag.

15 sept.

LEEUWARDEN.

Jag återtager nu min dagbok, som fått hvila under sommaren till följd af en resa i Österrike, Tyskland och Holland i ändamål att studera därvarande konstindustrimuseer och deras organisation. I min son Nils' sällskap afreste jag den 12 juni från Stockholm, samtidigt som min hustru med döttrar begaf sig till Koberg. Vi skildes åt i Nässjö. Min son och jag tillbragte först 8 dagar i Köpenhamn med omgifningar. Tiden förflöt mycket angenämt. Förmiddagarna ägnades åt besök i museerna, och under aftnarna gjordes utfärder eller promenader.

I Malmö hade jag stämt möte med professor Dahlander, som sedan blef vår följeslagare under resan i Österrike och Tyskland. I Berlin stannade vi två dagar, likaså i Dresden, en dag i Prag samt en vecka i Wien. Vi besökte äfven sjöarna Gmunden och Ebensee och därefter Salzburg, München och Nürnberg, tillbragte tvenne dagar i Wiesbaden samt slutade med Amsterdam och Leeuwarden i Friesland, hvarest en orthistorisk ut-

ställning ägde rum, som var mycket intressant i synnerhet för holländarna.

Efter en 6, 7 veckors bortovaro återvände vi öfver Hamburg och Lübeck samt hvilade några dagar på Tullesbo hos min syster, som sedan jämte paret Pontus De la Gardie följde oss till Koberg. Här träffade vi äfven Sten Ramel, Stina S:t Cyr med barn,

STINA SAINT-CYR.

och Amelie Hamilton, dessutom min svåger Carl Ottos barn jämte guvernant.

Den 29 juli firade vi min svärfars 90-årsdag. Jag stannade en fjorton dagar på Koberg, sysslande, då vädret så tillät, med landskapsstudier efter naturen. Ungdomen roade sig med att uppföra proverber och charader. Tillsammans med min dotter Augusta lämnade jag sedan Koberg för att göra ett besök på Råbäck. I Trollhättan bestego vi under ett ihållande ösregn ångaren, som skulle föra oss öfver Vänern. Vi tillbragte den långa dagen med

att knota öfver det fula vädret. Ett ungt österrikiskt par och en tjock tysk industriidkare höllo oss sällskap. I Bromö bytte vi båt och räknade på att vara framme i Hellekis hamn samma afton,

HELLEKIS HAMN.

men vår kapten fann för godt att gå vidare och tillbringa natten i Lidköping, hvarför vi först morgonen därpå efter 26 timmars färd landade vid Kinnekulles strand.

En vagn hade förgäfves väntat på oss ända till midnatt, och vi nödgades nu vandra till fots i smörjan, som steg oss öfver vristerna, fram till Råbäck. Inspektorn och hushållerskan gjorde

emellertid sitt bästa för att på ett värdigt sätt mottaga oss. Söndagen den 11 aug. förflöt ganska ledsamt inomhus; det ihållande regnet hindrade oss nämligen från att gå ut. Vädret klarnade dock morgonen därpå. Vi togo tåget och voro efter 3 timmars färd framme i Moholm, där jag skildes från min dotter, som skulle besöka Thekla Sture, bosatt i närheten, under det jag begaf mig till Stockholm för att återtaga mina vanliga göromål.

Ensam, som jag nu var i staden, begagnade jag mig med nöje af Edholms inbjudning att slå mig ned för några dagar på Frescati, hvarifrån jag hvarje morgon med ångbåten begaf mig till mitt ämbetsverk. Ett besök af B. Cederström, som var på väg till fältöfningarna i Tyskland, och en middag på Hasselbacken i sällskap med general Bildt och Edholm voro mina enda förströelser under denna tid.

Den 3 sept. anlände min hustru, mina döttrar och sonen Nils. Dagen därpå foro vi alla till Uppsala för att närvara vid festligheterna till minne af universitetets 400-åriga tillvaro. En ung löjtnant, baron Stjernstedt, representant för en kapten med samma namn, hos hvilken jag fått mig bostad anvisad och i hvars hem mina damer äfven välvilligt erbjudits gästfrihet, väntade oss vid bangården för att ledsaga oss till sin frändes hus. Denne var nämligen bortrest. Hela våningen ställdes emellertid till vårt förfogande under de tre dagar festligheterna varade. Huset, beläget nedanför slottet vid Trädgårdsgatan, var mycket komfortabelt.

Den 5 sept. samlades de inbjudna gästerna samt öfriga deltagare i festligheterna kl. 9 f. m. i Gustavianum, hvarifrån de i procession begåfvo sig till domkyrkan. Här förekommo nu musik, kantater, tal på latin, svenska, tyska, franska, holländska etc. af åtskilliga deputerade, ärkebiskopen och rector magnificus, hvilket allt pågick under 4 timmar. Andra dagen liknande ceremonier för att bekransa eller förläna hattar åt doktorerna. Kantaterna voro ståtliga ehuru väl långa, och talen uppfattades endast af kungen, kronprinsen och de åhörare, som sutto närmast talarstolen. Bland de bekransade befunno sig äfven mina vänner Scholander och Oscar Dickson, som sålunda hedrades på grund af

särskilda förtjänster. De lagerkrönta buro fortfarande sina kransar vid den fest, som ägde rum efteråt samma dag och bevistades af 1,500 personer uti en för tillfället uppförd sal i botaniska trädgården. Denna fest liksom den i botaniska trädgården samt balen och fyrverkeriet hafva blifvit utförligt skildrade i

DOKTORSPROMOTIONEN.
(Fr. v. Kungen, O. Dickson, Scholander, Nyblom, Sundberg.)

tidningarna. Jag nöjer mig därför med att tala om ett fackeltåg, som den 6 ägde rum till kungens ära. H. M. tillbragte denna afton på slottet hos landshöfding Hamilton. Vi voro äfven där närvarande. Tal växlades mellan studentkårens ordförande Afzelius och kungen, som i särdeles vackra ordalag vände sig till denna elit af Sveriges ungdom samt uppmanade densamma att älska hans son och gifva honom sitt stöd.

De flesta af härvarande utlänningar deltogo i denna fest och tycktes till fullo uppskatta det goda förhållande, som hos oss råder mellan monarken och hans undersåtar. Jag gjorde bekantskap med herrar Geffroy och Boissier, medlemmar af franska institutet, belgaren Laveleye, schweizaren König från Bern, Madvig från Köpenhamn, Estlander från Helsingfors samt ytterligare några lärda, hvilkas namn jag glömt.

På återresan till Stockholm hade vi i vår järnvägskupé sällskap med Madvig, Ibsen och Wallenberg. Samma afton begaf jag mig till Drottningholm, där kungen gaf en afslutningsfest med illumination i parken samt höll ett afskedstal till främlingarna, som besvarades af ryssen Grot. Kort därefter lämnade H. M. hufvudstaden och reste till drottningen på Sofiero. Det säges, att den sistnämndas hälsa förbättrats, men hon återvänder dock den 20 sept. till Heidelberg för att där tillbringa vintern. Kungen reser vid samma tid till Norge och har inbjudit mig att sedan i midten af oktober åtfölja honom från Kristiania till Trondhjem för att bese arbetena vid domkyrkan.

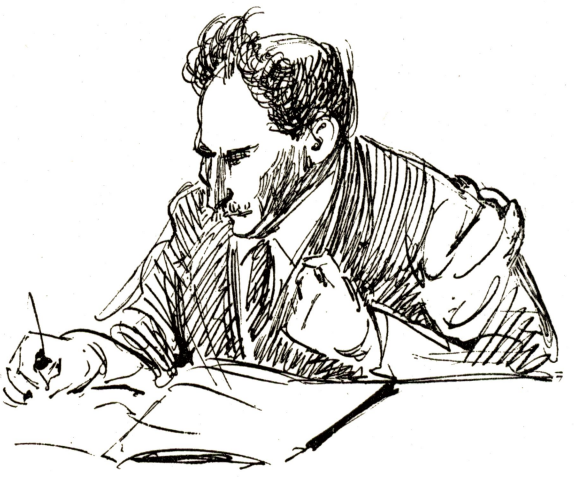

E. DE LAVELEYE.

Den för utredande i detalj af frågan om inrättandet af ett industrimuseum tillsatta kommitténs arbeten fortgå alltjämt; vi samlas två gånger i veckan i mitt ämbetsrum samt diskutera stadgar och andra hithörande frågor.

Professor Dahlander har afslutat den sammanfattning af våra under resan gjorda anteckningar, som skall bifogas kommittéutlåtandet.

Jag har satt mig i förbindelse med Arvid Posse, som är utredningsman i aflidne Oscar Bakers bo i och för ett ifrågasatt

inköp af egendomen Dalby nära Bettna station i Sörmland. Det vore nämligen meningen, ifall affären kommer till stånd, att där installera min son Fritz.

22 sept.

Krigsministern Weidenhielm har efterträdts af general Rosensvärd. Man tror dock ej, att denna förändring kommer att utöfva någon inverkan på regeringens hållning i fråga om dess förslag till omorganisation af armén. Landtmannapartiet håller nu på att låta utarbeta Keys förslag i en modifierad form och ämnar, efter hvad berättas, underställa detta nästa riksdags afgörande. Armén skulle enligt detsamma till en fjärdedel bestå af frivilligt värfvade och till tre fjärdedelar af beväring, som skulle exercera 30—90 dagar årligen. Kadrerna skulle förblifva konstanta, specialvapnen kvarhållas längre tid under fanorna, vapenöfningarna äga rum i de olika landskapen och trupperna förläggas uti för ändamålet uppförda baracker.

G. R. DAHLANDER.

Frågan om byggandet af en ny reformert kyrka i stället för den gamla vid Stora Nygatan, som numera förvandlats till restaurant, ger oss åtskilliga bekymmer. Den af oss inköpta tomten, på hvilken man just skulle börja uppförandet af ett af husen framför själfva kyrkan, och som är belägen vid Grefturegatan, tycks komma att exproprieras af staden i och för en ny gatas framdragande. Det blir således att börja om på nytt och söka efter en annan tomt. Schüssler, som är församlingsföreståndare, befinner sig också

i ett nervöst tillstånd; han kommer allt emellanåt till mig med långa jeremiader. Giron, en annan medlem af konsistoriet, beklagar sig högt öfver följderna af kyrkoutbytet, till hvilket han säger sig alltid varit motståndare.

24 sept.

Arvid Posse skrifver, att han ej kan sälja Dalby, innan han fått fullmakt därtill af Eric Baker, och tillägger, att egendomen i fråga är värd 60,000 kr. samt att den är intecknad för största delen af denna summa.

Jag åt i förgår middag hos Burenstam tillsammans med Sven Lagerberg. Vi slutade aftonen i Berns salong, där för närvarande ett ungerskt musikkapell, iklädt nationaldräkter, konserterar.

A. BURENSTAM.

27 sept.

I förgår stor gående middag hos landshöfding Stråle, som såg hos sig notabiliteter samt representanter för länet. Man hade dukat ett mindre bord i ett sidorum för hedersgästerna, som voro Montgomery-Cederhielm, Odelberg, J. Beck-Friis, Hermelin och jag. Vår värds broder utöfvade här värdskapet. De öfriga gästerna, uppgående till ett 60-tal, cirkulerade omkring ett stort bord i matsalen.

3 okt.

Boklund, Sander och jag voro i går på Drottningholm. Vi skulle nämligen afge vårt utlåtande angående lämpligheten af att restaurera de målningar af Ehrenstrahl, hvilka hänga i en af salongerna. Boklund och jag voro af kungens mening, att man borde låta spänna om dukarna, som i sitt nuvarande tillstånd skämma rummets utseende. Sander var däremot af annan åsikt.

W. STRÅLE.

Kungen framkom till Kristiania hes. Han hade förkylt sig under jakten i Skåne och kunde därför ej hålla tal vid öppnandet af landtbruksmötet i förenämnda stad.

5 okt.

Ändtligen tycks nu Dalbyköpet vara afgjordt. Posse skrifver i dag, att han antar mitt anbud på 60,500 kr., samt uppställer vissa villkor rörande betalningen m. m., som jag telegrafiskt godkänt. Helst hade jag sett, att tillträdet af min nya egendom ägt rum först den 24 mars, men det blir i stället den 24 i denna månad, som jag får börja antaga en välbeställd jordägares later. Om måndag ämnar jag besöka mitt jordagods. Sten Leijonhufvud har lofvat möta mig där, och jag fortsätter sedan därifrån till

Kristiania, dit kungen bjudit mig. Claës Cronstedt åtföljer mig under hela resan.

Kristiania den 12 okt.

I Claës Cronstedts sällskap for jag den 9 dennes från Stockholm, bytte tåg i Flen och anlände kl. 1 till Bettna station, hvarest jag hoppades finna Sten Leijonhufvud med vagn. Då där emellertid icke syntes till någon människa, begåfvo vi oss utan vidare

F. VON DARDEL OCH C. CRONSTEDT.

af till fots och framkommo sålunda till Dalby, min nya egendom. Det blef en halftimmes promenad genom en leende natur, här och där prydd med landtliga boningar. Mitt lilla ställe är beläget på en höjd och beskuggas af åldriga kastanjeträd. Helt nära ligger en liten sjö, som inneslutes af ägorna samt på motsatta sidan kantas af skog. Längre bort aftecknar sig mot horisonten en annan sjö.

Boningshuset är enkelt, men rummen äro väl förlagda, och de närliggande uthusen tycktes mig vara i ganska godt stånd. I motsats härtill är trädgården mycket illa underhållen. Rättaren hälsade vördnadsfullt, när han fick höra, att den nye ägaren stod framför honom. Han såg hygglig ut och förevisade oss genast ladugården samt stallet, där en stor svart häst ensam tronade, äfvensom

åkrarna och ängarna. Då vi inträdde i huset, funno vi därstädes grefve Hamilton och kapten Thom Lyon, vänner till den aflidne,[1] sysselsatta med inpackningen af biblioteket, som denne lämnat dem till minne af sig. Nämnda herrar inbjödo oss att deltaga i sin middag tillika med länsmannen och en granne, hvilka voro där för att träffa förberedande åtgärder för auktionen, som skall äga rum den 22—23 denna månad. Jag invigdes nu i förhållandena rörande Dalby gård, och hvad jag fick höra tycktes mig tilltalande.

Efter middagen anlände Sten Leijonhufvuds vagn, som förde oss till Åkerö, beläget 1 $^1/_2$ mil från Dalby. Till följd af ett misstag vid adresseringen hade mitt telegram ej framkommit i tid. L. var dessutom för tillfället på Hagbyberga och återkom först morgonen därpå till Åkerö. Vi tillbringade aftonen i sällskap med friherrinnan L. och hennes mor samt morgondagen med att gå igenom grefve Tessins arkiv. Hans dagbok, bestående af ett 20-tal band, innehåller mycket intressanta detaljer rörande hans dagliga lif samt hans konstsamlingar. Oförklarligt synes det mig, att han år 1756 anför ett yttrande hemtadt från fru de Staëls minnen. Hon var dock icke född vid den tiden. Det måste hafva funnits en fru de Staël[2] före henne. Åkerö är en vidsträckt egendom, belägen på en ö med samma namn, samt har ett boningshus uppfördt af själfva Tessin. Matsalen är prydd med freskomålningar återgifvande antika statyer och landskap, golfvet belagdt med marmormosaik. I salongen ses vackra pasteller af Lundberg, porträtt af Tessin och medlemmar af hans familj, dyrbart porslin, 2 statyer af Byström samt en utmärkt vacker Magdalena-byst af nämnde bildhuggare. Åkerö är ett verkligt herresäte. Omgifningarna kunde varit mera omsorgsfullt vårdade, men ägaren, som är en praktisk man, tycks framförallt lägga an på sådana förbättringar, som ge honom inkomster. Blifven änkling, gifte han om sig med sin brorsdotter, en storväxt, mörklagd dam, som förut skött hans hem. Detta äktenskap förefaller för öfrigt mycket lyckligt. Vi gjorde en

[1] O. Baker, Dalbys förre ägare.

[2] Här afses M:me de Staal, f. de Launay, † 1750, som efterlämnat högt uppskattade lefnadsminnen.

härlig promenad i parken. På aftonen anlände en granne, kammarherre Ramsay, på besök.

Efter supén lät vår värd köra oss till Katrineholm, där vi stego på tåget kl. 1 f. m. Tolf timmar senare voro vi framme i Kristiania. Vägen genom Värmland och Norge är mycket pittoresk. Man följer under många timmar Glommens stränder. Ett hofekipage väntade vid stationen för att köra oss till slottet.

EIDSVOLDSBACKEN.

Emedan kungen rest till Drammen för att öfvervara en frimurarefest, kunde jag i ro hvila ut efter resans strapatser. Cronstedt var mindre lycklig, enär en middagsbjudning till H. Lövenskiolds landställe här låg honom till mötes.

Dagen därpå den 12 gick jag ut efter frukosten i sällskap med major Munck. Vi besökte Arbos atelier; han hade just afslutat ett ganska godt porträtt af Carl XV för Kungl. slottets räkning. Vi sågo äfven några andra porträtt.

Kungen återkom från Drammen kl. 11; han ser mycket frisk ut men klagar öfver en förkylning med ty åtföljande hosta.

18 okt.

Jag återkom i afton från Trondhjem. Resan räckte i fem dagar, inberäknadt den dag vi tillbragte i nämnda stad. Allt har gått utmärkt med ett härligt väder, endast på Dovrefjälls högsta platå afbrutet af en våldsam storm.

Jag meddelar här några i hast under resan gjorda anteckningar. Vi afreste från Kristiania den 13 på morgonen med tåget till

FLEISCHER, VOGT OCH MOTZPELDT.

Eidsvold för att där bestiga ångfartyget Kung Oscar med Hamar till mål. Man slog sig ner kring frukostbordet. Samtalet var snart i gång. Professor Broch, som kom från Paris, delgaf oss sina intryck rörande den politiska krisen därstädes samt utsikterna för valen. Han trodde, att den nya deputeradekammaren skulle blifva ändå mera radikal än den föregående men imperialisternas antal komma att ökas. Vi få se detta om några dagar. Kung Oscars svit bestod af statsråden Vogt, Falsen, Lagerstråle och Forssell, amtman Kyhn, Motzfeldt, general Fleischer, Holtermann, Cronstedt, Falsen, Ihlen, Munck, Klingenberg, Snoilsky, doktor Budde, järnvägsdirektörerna Meinich och Guldberg, öfveringenjören Pihl och dessutom flera tidnings- och järnvägsmän samt artisterna Morten

Müller och von Hanno, Den sistnämnde täflade med mig i att teckna under resan, Han ritade med en förvånande lätthet.

Efter ett varmt mottagande i Hamar, för öfrigt en liten, ganska tarflig stad, besteg man tåget. Kungen bjöd mig taga plats i sin salongsvagn af Pullmans modell, som innehåller 2 rum försedda med omkring 15 länstolar, och jag blef sålunda tvungen att under hela resan sällskapa med de storgubbar, hvilka fått den äran att intaga dessa särskilda platser, statsråd och landshöfdingar, som i värdig ton samtalade om allvarliga ämnen. Jag vände emellertid min stol, så att jag fick utsikt öfver landskapet, som nu utvecklade sig för mina ögon och som hela tiden följde Glommen, hvars stålblå vatten kantas af skog med här och där en bondgård, som utgör en hel liten by för sig. Jag kunde sålunda räkna ända till 21 hus för familjens eget bruk. Grupper af infödingar, fördelade efter kön, stodo orörliga och sågo tåget passera. I närheten af Koppang blir dalgången bredare och floden bildar, i det den delar sig, en hel arkipelag af grönskande små öar. Längre bort blir landskapet förfärligt trist och sterilt. Man ser endast nakna klippor, som komma en att tänka på Dantes inferno. Middag intogs i Koppang på Järnvägsstyrelsens bekostnad, här liksom för öfrigt under hela resan. H. M., som tycktes besvärad af en halsåkomma och som hittills föga talat, började nu något upplifvas samt språkade med Kierulf och mig under en timmes tid.

KYHN OCH FORSSELL.

Landskapet växlar emellanåt men bibehåller alltjämt en allvarlig karaktär. Omkring kl. 8 på kvällen anlände vi till Tönset, målet för första dagens resa. De omgifvande höjderna voro be-

lysta af brinnande tjärtunnor, som förlänade platsen utseendet af en stor stad. Tönset är dock blott en liten by, uppförd på en platå, hvarifrån man ser Trons isfjäll, som liknar en tårta och hvars topp är snöbetäckt. Belyst af morgonsolens strålar, antar detta berg milda rosenskimrande färgtoner, som sticka af mot de omgifvande mörka granskogarna. Sällskapet skingrades nu och

PIHL OCH MOTZFELDT.

fördelades på olika hus i Tönset. Kungen bodde hos en statens ämbetsman, och där serverades middag för honom och sviten. De öfriga åto på järnvägsrestaurangen. Invånarna trängdes utanför fönstren till matsalen för att gapa på kungen. Vi upptäckte några unga, söta flickansikten med nyfikna ögon och retande leenden. Kommendör Ihlen blef min rumskamrat på hotellet.

Följande dag den 14 oktober bestego vi tåget kl. 7 f. m. En lappfamilj af magert och ynkligt utseende bevittnade affärden omgifven af sina hundar, som nosade på familjemedlemmarnas flottiga paltor. Termometern visade 4 grader öfver fryspunkten (Réaumur), men himmeln var klar och flera snötjäll af-

tecknade sig i fjärran. Då vi nalkades Röros, var marken lindrigt täckt med snö. De stora granarna hade nu lämnat plats för små förkrympta björkar med smutsigt bruna löf. Renmossan förlänar marken en grönhvit färg. Här mognar hvarken säd eller potatis mera. De få invånarne på Dovre fjäll lifnära sig med boskapsskötsel.

Kl. 10 f. m. anlände vi till Röros, där kungen öppnade den nya järnvägslinjen med ett mycket poetiskt tal åtföljdt af hurra-

EN LAPPFAMILJ.

rop och fanfarer. Bangården var pittoreskt dekorerad med hudar af björn, varg samt andra skogens inbyggare. Pelare och plattor af kopparmalm buro vittne om denna, 2,000 fot öfver hafvet belägna trakts rikedomar. En präktig frukost serverades, hvarefter vi stego ytterligare 150 fot i höjden. Denna på all växtlighet blottade landsända kallas Sibirien och är Norges kallaste trakt. Vid nedfärden utför bergets andra sida bjuder dock landskapet, ehuru alltid dystert, på mera omväxlande utsiktspunkter. I Dröia steg kungen af tåget för att beskåda en elegant viadukt, uppförd af trä öfver en fors. Den är 140 fot hög och dess längd 400 f.; de stödjepelare, som befinna sig längst från hvarandra, stå på ett afstånd af 100 fot. På vänster hand upptäckte vi älfven Gula, som flyter mellan nästan lodräta klippor. Vi stannade sedan vid

3-tiden i Singsaas för att äta middag. Befolkningen var redan här talrikare. Kvinnorna hafva halsen omvirad med en tjock schal, som döljer hakan; de bära på hufvudet ett slags hätta, liknande en svart sidenkask. Männen äro utspökade i tjocka röda yllemössor. Några stackars lappar från Jämtland, bärande såsom hufvudbonad mössor af samma form som jockejernas, gåfvo en viss lokal färg åt de grupper, som trängdes kring det kungliga tåget. Bland befolkningen sågos många hjulbenta karlar, för öfrigt är typen kraftig och full af hälsa. Under det vi fortsatte nedfärden, fick landet ett gladare utseende. Kungen var på det högsta intresserad af de utsikter, som efter hand upprullades för våra blickar. De snöfjäll, som syntes på afstånd, liknade än sockertoppar, än afskurna koner. De hafva aldrig de oregelbundna linjer, som utmärka de schweiziska Alperna.

JÄMTLÄNDSKA LAPPAR.

Anlända till Trondhjem, fingo vi höra, att där regnat hela dagen, medan under fjällfärden solen varit vår ständiga följeslagare. Staden var full af lif och rörelse. Borgerskapets kavalleri med ljusblå tagelplymer, brandkåren, fotjägarna bildade häck, och den stora gata, som förenar kungliga residenset med domkyrkan, var öfverfull af nyfikna. Med nöd lyckades Cronstedt, Munck och jag, åt vilka man hvarken anvisat vagn eller bostad, röja oss väg igenom denna kompakta lefvande mur. Cronstedts breda axlar voro oss härvid till ovärderlig nytta.

I Stiftsgården[1] träffade vi nu Holtermann, som helt förlägen tillstod, att till följd af en misstolkning af gifna order ingen bostad vore iordningställd åt oss. Den stackars hofmarskalken var förtviflad. Efter en kvarts timme blef allt dock ordnadt. Jag stan-

[1] Stiftsamtmannens residens, där kungen bodde.

nade hos kungen, Cronstedt och Munck fingo rum på hotellet. H. M. superade ensam med oss och visade sig vara vid ganska godt lynne. Man åtskildes och gick till sängs klockan 10.

Den 15, som var en söndag, bevistade kungen först gudstjänsten och begaf sig sedan till domkyrkan, där jag infunnit mig redan en timme tidigare för att bese de restaureringsarbeten, som utförts i syfte att återgifva detta till hälften förfallna tempel dess

CRONSTEDT RÖJER VÄG.

forna glans. Till en början uppdrogs åt arkitekten Schirmer att utföra detta arbete, för hvilket stortinget anvisat 60,000 kronor. Därefter anförtroddes företaget åt arkitekten Christie, och man ställde kapten Krefting under hans order. Dessa två herrar mottogo mig helt artigt, och tillsammans genomgingo vi templets redan fullbordade delar liksom äfven dem, som återstå att restaurera. Ännu är endast koret färdigt äfvensom ett sidokapell i hufvudskeppet. Det förstnämnda i engelsk-normandisk gotik är rent förtjusande och alla dess detaljer mycket smakfulla. För restaureringen har man begagnat sig af en gröngrå sten, som är snarlik den från början använda, och de nya ornament, som gjorts för

att ersätta de ursprungliga, äro skickligt skulpterade efter gipsaftryck från gamla oskadade sådana. Det restaurerade kapellet är i romansk stil och tycks vara uppfördt under samma tid som tvärskeppet, hvilket också är i enahanda stil. Däremot är långskeppet gotiskt.

TRONDHJEM.

Kungen kvarstannade 4 timmar och lät för sig förklara restaureringsarbetena samt lofvade gifva 4,000 kr. till inköp af glasmålningar för koret.

Före festmiddagen, som staden gaf på Harmoniklubben, gjorde jag en lång promenad i Trondhjems omgifningar. Landskapet är leende och genomflytes af Nidelven, som slingrar sig fram mellan grönskande kullar; grannskapet till hafvet hindrar dock träden från att växa. Man hoppas mycket för staden af de nya järnvägslinjerna och planerar vidlyftiga arbeten till förstorande af hamnen; hittills hafva handel och industri vegeterat till följd af

bristen på kommunikationer med det inre landet. Jag passade på och tog en skiss af hafsstranden.

Middagen blef som alla officiella sådana tämligen lång och ledsam. Utmärkta ostron voro dess förnämsta behag. På aftonen

KUNG OSCAR I SINGSAAS.
(Bakom kungen Ihlen, Fleischer och Forssell.)

ägde ett fackeltåg rum under ett ofantligt tillopp af nyfikna utanför residenset. Kungen tackade från sin balkong.

Dagen därpå den 16 oktober afreste vi kl. 8,30 f. m., begagnande samma väg för återfärden till Kristiania som för hitresan. Temperaturen var ovanligt varm för denna årstid; sålunda visade termometern i Singsaas, där vi åto middag, 25 grader Réaumur. Kungen roade sig med att kasta äpplen till barnen. Det blef nu en mycket lustig kapplöpning. Gossar och flickor fingo hvar sin tur, och skådespelet framkallade allmän glädje bland de närvarande, för hvilka ett äpple är en sällsynt raritet. Ett uppehåll gjordes

snart åter, och vi gingo till fots genom tvenne tunnlar samt beskådade äfven en bro, som helt djärft slagits öfver ett vattenfall. När vi sedan uppnått Dovrefjälls höga platå, fingo vi bevittna skådespelet af en orkan. En mycket häftig blåst blandad med regn följde på dagens hetta. Vid nattens inbrott hamnade vi ånyo i Tönset, där supén väntade. Kungen gjorde sedan i sällskap med några bland oss en månskenspromenad, hvarefter det blef rökning i hans salong, där vi språkade om gemensamma ungdomsminnen. Det var en af de få stunder under resan, då kungen visade sig glad och utan någon kunglig gloria. Jag hade ofta tillfälle att sakna den lyckliga tid, då jag reste med hans bror kung Carl XV, som så väl förstod meddela sin lefnadslust och sitt goda lynne åt hela sin omgifning. Däremot måste jag på det högsta beundra kung Oscar för den värdighet, med hvilken han vet att representera kungligheten, när han visar sig offentligt. De tal, han håller, äro alltid oklanderliga, så väl hvad innehållet som utförandet beträffar.

Svenske adjutanten major Munck är ständigt glad. Genom sin förmåga att återgifva ett fyrverkeri samt andra komiska prestationer lyckades han roa medpassagerarna i den vagn, där herrar Meinich och Guldberg utöfvade värdskapet, och där äfven Cronstedt, Snoilsky och Ihlen åkte. Den sistnämnde, norsk adjutant och sjöman, har en ganska sträf och grof yta men affekterar likväl en hofmans sätt och språk.

För att återkomma till nattkvarteret i Tönset, så höllo skrattsalvorna, som i adjutantsrummet näst intill framkallades af Munck, mig vaken till kl. 1.

Den 17 oktober anlände telegram från Paris och Petersburg, som delgåfvo oss hvad som hade tilldragit sig af intresse i världen efter vår afresa från Kristiania, såsom resultaten af de franska valen och ryssarnes motgångar i Bulgarien. Vi fortsatte resan kl. 7. Vinden blåste alltjämt våldsamt, och ett telegram från Hamar meddelade, att sjön Mjösen, som vi skulle öfverfara, var häftigt upprörd af stormen. Lyckligtvis hade vid vår ankomst vågorna lugnat sig; däremot hade stationshuset i Hamar samma

morgon brunnit ner. Vi åto i all sköns ro middag ombord, stego åter på tåget i Eidsvold och anlände på aftonen till Kristiania, hvarest bref väntade mig från hustru, söner och svärfar.

19 okt.

De tvenne dagar, som föregingo min afresa från Norge, använde jag till att besöka Konstföreningens tafvelsamlingar, Nya industrimuseet, grundadt af Dietrichson, staden och mina vänner.

OSCAR II PÅ RESA I NORGE.

Thorvald Meyer och Thomas Heftye gåfvo för mig hvar sin middag, därvid jag fick tillfälle att återse gamla bekanta. Herrskapet Meyer presenterade för mig sina fyra mågar; det återstår dem nu endast en dotter att gifta bort. Munck och jag åto en dag lunch hos Christophersen, där det bjöds på förträffliga ostron. Vi gjorde äfven besök hos arkitekten von Hanno, som byggt sig en förtjusande bostad och visade oss sina portföljer.

Jag blef rent af slagen öfver hur Kristiania utvecklat sig i närheten af Kungl. slottet. Villor, uppförda i samma stil som Berlins, bilda tillsammans flera nya kvarter, där välbärgade familjer njuta af landtluftens behag. En spårvägslinje förenar dessa förstäder med själfva staden. Carl XIV Johans ryttarstaty är utomordentligt väl uppställd på en terrassformig höjd midt för slottet.

Stockholm den 31 okt.

Kungen jämte svit intog sista dagen middag hos statsminister Stang, en lika artig som intelligent värd, vid hvars sida jag erhöll min plats vid bordet. H. M. gjorde sedan ett hastigt besök på slottet för att öfverlämna regeringen åt statsrådet. Han utnämnde härvid Munthe till krigsminister i stället för Segelcke, som blef chef för järnvägarna, samt utdelade åtskilliga ordensutmärkelser. Vi

SEGELCKE OCH FALSEN.

stego på tåget kl. 7,30 e. m. och superade i Kongsvinger. Efter att en timme hafva hållit kungen sällskap uppsökte jag mitt nattläger samt vaknade först i Katrineholm, där jag lämnade tåget kl. 5,30 f. m. för att bevaka mina enskilda angelägenheter. Jag ville nämligen närvara vid auktionsförrättningen på Dalby, som var utsatt till den 22 och 23 dennes. Som vi nu emellertid endast räknade den 20, bestämde jag mig för att hälsa på hos Lewenhaupts på Claëstorp, dragen dit af glada ungdomsminnen.[1] En gästgifvarskjuts förde mig fram på en timme, och jag blef hjärtligt välkommen. Ett besök gjordes i den af Claës stiftade

[1] Se Fritz von Dardels minnen del I sid. 29—33.

slöjdskolan, hvilken sysselsätter ett 50-tal pojkar. Till middagen anlände Adam L. med familj jämte en ung vacker fröken Bergenstråhle.

Följande dags afton skjutsade mig Claës till järnvägsstationen, hvarifrån jag tog biljett öfver Flen till Vadsbro, i hvars närhet egendomen Cathrineborg är belägen, hvilken tillhör en gammal bekant till mig, förre engelske kaptenen Thom Lyon, som erbjudit mig nattkvarter under den tid auktionen skulle pågå på det $^3/_4$ mil därifrån belägna Dalby.

CLAËS LEWENHAUPT.

Lyon, f. d. kavallerifficer, hade i Dublin som adjutant hos vicekungen af Irland fört ett mycket öfverdådigt lif samt skuldsatt sig för en summa af omkring 2 millioner. Fadern, som icke såg sig i stånd att gälda beloppet, skickade nu Thom att afkyla sin passion för spel och kapplöpningar till Sverige, där han också sedan 25 år tillbaka lefver på en pension hemifrån. Han har inköpt ett litet landställe i samma väg som mitt eget samt gift sig med en fröken Posse. Tillsammans med dem lefver en syster till hans fru, hvarjämte de hafva 4 vackra barn. Thom är nu en förträfflig äkta man och allmänt afhållen i trakten. Jag stannade två nätter under hans tak, användande dagarna till att på auktionen inropa möbler och inventarier för min nya egendom. Trots regnet hade ganska många grannar infunnit sig för att konkurrera med mig, såsom Sten Leijonhufvud, B. Schildt, Strömfelt, Möllersvärd, Fleming, T. Falkenberg, ungherrarna Braunerhielm och F. Manderström, fröken Sköldberg, svägerska till utredningsmannen i boet grefve Hamilton samt själf en behaglig och mycket språk-

sam brunett, och grefve Posse med sin syster friherrinnan Ehrenkrona.

Stärbhuset bjöd rikligen på mat och dryck, och såväl Hamilton som de honom biträdande herrarne visade sig mycket tillmötesgående. Dagen efter auktionen underskrefs köpekontraktet, och

N. GYLDENSTOLPE, L. MANDERSTRÖM OCH A. LEWENHAUPT.

jag erlade första inbetalningen, 6,000 kr. Min son Fritz anlände på middagen för att mottaga de yttre inventarierna. Samma afton återvände jag till Stockholm.

Ingenting märkligt hade händt under min frånvaro. Kommittén för uppgörande af förslag till omorganisation af Öfverintendentsämbetet har afslutat sina arbeten. Den föreslår, att man skall minska antalet ämbetsmän med fast lön men betala kontant alla byggnadsplaner och ritningar samt öfva strängare kontroll vid byggnadsverksamheten i landsorten. Budgeten skulle komma att ökas med 8,000 kr. Liksom alla omorganisationer väcker äfven

denna missnöje, särskildt bland de unga tjänstemännen. Scholander och Ekmarck, som varit medlemmar af kommittén, söka emellertid försvara sitt verk.

Den 27 sammanträdde nämnden för inköp af konstverk för statens räkning under mitt ordförandeskap. Summan, som stod till vårt förfogande, belöpte sig till 9—10,000 kr. En större duk af Ekvall, »En sjömanshustru i naturlig storlek, som visar sitt barn för sin make, hvilken befinner sig ombord på ett i fjärran synligt fartyg», tycktes mig genom naturtrohet och kraft i framställningen samt genom det rörande ämnet förtjäna att härvidlag främst blifva ihågkommen. Förslaget om dess inköp blef likväl med en rösts öfvervikt förkastadt, under förevändning att gruppen vände ryggen åt åskådaren, att kvinnans ben voro alltför mycket åtskilda samt klippan för realistiskt behandlad. Man föredrog att inköpa ett månskensstycke af Arborelius och en genremålning af Kulle. De medel, som anvisats för inköp från Norge och Danmark, användes till förvärfvande af »Ett fjordlandskap» af Normann och en marinmålning af Sörensen.

F. A. VON DARDEL.

Ennes har återkommit från Neuchâtel, dit han rest för att installera prinsessan Thérèse i hennes nya hus. Han berömmer mycket det sätt, hvarpå min bror vetat ordna denna bostad.

Fursten och furstinnan af Anhalt hade gästat hertiginnan samt äfven besökt min bror på Vigner.

4 nov.

I förgår kväll hade kommittén för inrättande af ett industrimuseum sammanträde på Rörstrand. Efteråt bjöd fru Ståle på supé med ostron. En svår tandvärk hindrade mig från att dela den allmänna munterheten, som i synnerhet framkallades af vår värds många infall och historier; denne besitter en äkta jovialisk humor samt är en öfverdådig värd. Herrarna i kommittén hade beslutit inbjuda mig i min egenskap af sektionsordförande på middag i dag, men jag lyckades undandraga mig den äran samt förklarade mig till fullo tillfredsställd med deras sålunda ådagalagda goda afsikt.

En annan kommitté, den för Paris-utställningen, sammanträdde i går. Kommissarien förklarade det nödvändigt att ytterligare öka anslaget med minst 25,000 kr. Vi beslöto att begära 50,000 kr. utöfver de redan af Riksdagen beviljade 200,000 kr. Har man väl en gång kommit med i det stora universella samarbetet, gäller det att däri deltaga på ett anständigt vis.

20 nov.

Musei inköpsnämnd beslöt i går att af regeringen begära nödiga medel till förvärfvande af en marmorstaty af Sergel, »Venus uppstigande ur badet», som vi låtit hitsända från Österby. Ägaren, baron Tamm, begär härför 10,000 kr. Vi föreslå nu, att vi skola bidraga till denna summa med vårt årliga anslag 3,500 kr., hvarjämte Riksdagen skulle bevilja återstoden. Denna staty tillhör en öfvergångsperiod. Konstnären har inspirerats af antiken, men hans arbete har äfven påverkats af adertonde seklets franska smak. I alla händelser är det ett godt förvärf för museum. För att befordra saken kommer Sander att offentliggöra en uppsats med en afbildning af konstverket, hvilket han tillerkänner alla goda egenskaper.

Franska republiken tycks befinna sig i ett bekymmersamt politiskt läge, och en kris är förestående. I Orienten börjar det gå utför för turkarna. Kars har eröfrats af ryssarna. Plevnas fall lär inte heller länge låta vänta på sig. Hösten är i år utomor-

dentligt mild, hvilket torde underlätta de stridandes bemödanden att före vintern vinna ett afgörande resultat.

Grefve Nils Barck med fru har vistats en längre tid i Stockholm. Han söker skaffa prenumeranter till ett arbete öfver Sverige, som skall utgifvas i Paris och enligt prospektet förses med teckningar af hans förtjusande ritstift. B. målar äfven solfjädrar, som han säljer till sina bekanta.

29 nov.

På hotell Fenix hölls i går en afskedsfest för amerikanske ministern general Andrews. Iduns sekreterare Wieselgren hade tagit

GENERAL ANDREWS.

initiativet till festen, och han ansåg sig äfven böra hålla festtalet för hedersgästen, detta ehuru statsråden De Geer, Carlson och Forssell voro närvarande. W. hör till dem, som tro sig födda till talare. Det felas honom också icke idéer, men han saknar takt. Sålunda började han sitt anförande med att påminna den framstående diplomaten, som tillbragt 8 år i landet med att studera detsamma i grund och från alla sidor för att sedan kunna sända rapporter om sina iakttagelser till Amerika, om att man för hundra år sedan skulle hafva betraktat honom såsom en besvärlig spion. Numera, fortsatte han, råder en fördomsfriare anda, man hjälper honom i hans efterforskningar, och medborgare från alla klasser samlas för att hylla honom etc. W. slutade med att öfverlämna

ett album af tvifvelaktig smak, hvarvid han redogjorde för innehållet — porträtter, svenska vyer och landskap m. m. Andrews svarade på engelska med känsla och värdighet. Vi voro ett 80-tal personer närvarande, hvaraf de flesta tillhörde sällskapet Idun.

Vid sista sammanträdet i Konstakademien afslogo vi Kronbergs ansökan om ett sjätte stipendiatår, åberopande härvid som skäl att han nu vore mästare och borde lämna plats för en yngre förmåga. Nordenfalk föreslog, att man skulle ånyo bringa i kraft en paragraf i stadgarna, som ålägger hvarje akademiledamot att inom tre år till akademien inlämna sitt receptionsstycke vid vite att eljest blifva därifrån utesluten. Sedan flera år tillbaka hör detta bruk endast till traditionen. Frågan hade till följd en liflig debatt, hvarvid Scholander såsom ursäkt anförde, att man ej kunde bereda plats för alla ifrågavarande taflor och statyer. Förslaget öfverlämnades till förvaltningskommitténs pröfning. Saloman inbjöd akademiledamöterna att åhöra den föreläsning öfver Venus di Milo, som han snart ämnar hålla. Rosen erbjöd akademien sitt självporträtt. Som man ser, blef sammanträdet rikt på tilldragelser. Ordet begärdes också ett 50-tal gånger.

Den politiska krisen i Paris följes i Sverige med stort intresse. Pressen ger i allmänhet deputeradekammaren rätt. För egen del önskar jag seger åt det konservativa partiet och tänker, att Mac Mahon behåller makten, så länge han har armén på sin sida. Skulle vänstern våldföra sig på författningen, såsom allt tyckes antyda, blir en statskupp den oundvikliga följden.

5 dec.

Vår kommitté för inrättande af ett konstindustrimuseum har afslutat sina arbeten. Vi hafva haft ett trettiotal sammanträden, hvaraf det sista i förgår. Efteråt blef det supé på Rydberg. Vårt utlåtande tryckes tillsammans med min reseberättelse från förra sommaren och blir ett vackert litet häfte.

I lördags närvar jag vid den fest, som gafs med anledning af utdelningen af Filadelfiautställningsmedaljerna, men jag bevistade däremot icke själfva utdelningshögtidligheten, emedan jag ville

markera mitt ogillande öfver, att medaljer förlänats äfven efter det jurymedlemmarna lämnat Filadelfia. Samma afton gaf kungen en

R. VON PFUEL.

ungdomsbal, till hvilken min hustru och jag voro inbjudna i vår egenskap af föräldrar. Efter dansen hade jag äran att blifva ombedd att deltaga i rökningen hos H. M., därvid jag fick höra långa diskurser i finansfrågor. Generalkonsul Egidius från Amsterdam

var äfven närvarande. Först kl. 3 på morgonen blefvo vi aftackade. Denna kungens mani att vaka till fram på morgnarna är ej i uppvaktningens smak. För öfrigt visade sig H. M. under festen mycket älskvärd.

I går åt jag middag hos tyske ministern v. Pfuel, som vid sitt bord samlat ett tjugutal gäster, statsråd, hofmän och diplomater. Jag blef där bekant med ryske legationssekreteraren Kolemin, gift med den vackra fröken Czapska[1], hjältinnan i ett älskogsdrama i Bern, om hvilket det talades mycket i fjol. Herr Kolemin ser vulgär ut och tycks ej vara vidare begåfvad.

G. GYLDENSTOLPE.

9 dec.

Två middagar å rad att anteckna, den ena i förgår hos Henrik Ankarcrona tillsammans med brodern Victor, Gustaf Gyldenstolpe, M. Hallenborg, Scholander och Boklund. Efter middagen ombads B. att brygga en bål punsch enligt hans eget recept, hvarefter vi slogo oss ner kring salsbordet för att smaka på sagda bål. Boklund, stolt öfver sin brygd, njöt däraf så ymmigt, att han till de andras stora munterhet blef alldeles plakat. Värden måste själf följa honom hem. Ankarcrona hade på sitt staffli två bataljstycken föreställande Stenbock, som i spetsen för Skånebönder slår danskarna. Grupperna äga rörlighet, men figurerna äro för stora för hans talang. När han målar mycket små gubbar, märker man mindre felen i teckning; hans lätthet i penselföringen och den spirituella behandlingen komma då bättre till sin rätt.

[1] Bekant genom sitt senare giftermål med storhertig Ludvig IV af Hessen.

I går var det middag hos d'Otrante för diplomater, såsom markis Tamisier och Marchand, dennes sekreterare, baron Pottenburg, Hochschild samt Bråkenhielm och jag. Det språkades mycket om kriget i Orienten. Undantagandes Tamisier och jag, som önskade ett slut på turkarnas välde i Europa, togo öfriga gäster parti för Turkiet. I synnerhet visade sig Pottenburg vara en entusiastisk beundrare af turkarna, hvilka han ställde bra mycket högre än de kristna i allmänhet. Tamisier förefaller väluppfostrad, ser bra ut, talar med måtta och gör vid första bekantskapen ett mycket godt intryck. Det sägs, att han härstammar från den bekante revolutionsmannen Carrier,[1] som var medlem af konventet och som, då han sändes till Nantes för att göra slut på inbördeskriget, lät verkställa de så sorgligt ryktbara dränkningarna.

27 dec.

Vädret har under dessa sista veckor varit mycket mildt och gradtalet öfver fryspunkten. Julafton ingick med några graders kyla och vackert solsken. Sedan dess har det snöat, men temperaturen håller sig på fryspunkten.

I går afreste de tre prinsarna till Heidelberg för att besöka sin mor och kungen för att förlusta sig hos vännen Ankarcrona på Thureholm.

[1] Carrier lät som konventskommissarie i Nantes dels dränka dels skjuta 16,000 personer.

Dagboksanteckningar 1878.

3 jan.

Det nya året ingick med tö och brist på rörligt kapital; det är nästan omöjligt att få låna i bankerna. Från Skåne komma underrättelser om flera betalningsinställelser, hvarjämte en del godsägare blifvit ställda under administration. Affärerna lida af denna kris, då ingen vågar inlåta sig på något företag. Icke en enda tafla såldes heller i Konstföreningen under förra årets två sista månader, den tid, som annars brukar vara den för konstnärerna gynnsammaste.

11 jan.

Min dotter hade fått i sitt hufvud, att hon skulle ställa till en soaré med lefvande bilder, och gaf sig ingen rast eller ro, innan hon förverkligat sin idé. Tre fröknar Lagerberg, två d:o Reutersvärd, löjtnanterna Donner, Taube och Bergenstråhle samt mina barn delade sig emellan rollerna och förevisade sålunda:

1:o Porträtterna af fru Lenngren. Min son Nils, försedd med en stor vaxnäsa, var gamla grefvinnan, som för kammarpigan Hedda Lagerberg redogjorde för sin släkt.

2:o Sergels ateljé efter Höckerts tafla. Anna Lagerberg var fru Schröderheim, Bergenstråhle Bellman, Taube Sergel.

3:o Gustaf III på besök hos Katarina II. Den sistnämnda återgafs af min dotter Augusta, kungen af Bergenstråhle, Potemkin af min son Fritz.

4:o En krogscen med Bellmansfigurer. Häri deltogo fröknarna Reutersvärd, mina söner Nils och Hans m. fl.

Vi hade ett femtiotal gäster. Man beundrade mycket bilderna och de däri deltagande damernas eleganta dräkter, hvilka ytterligare bidrogo att förhöja det behagliga intrycket af de ungdomsfagra anletena.

Underrättelse om Victor Emanuels död har ingått, däremot tycks påfven krya till sig.

»PORTRÄTTERNA».
(H. Lagerberg och N. v. Dardel i förgrunden. Bilderna å väggen återgifva F. v. Dardel, A. Lagerberg, E. af Donner, J. Lagerberg, A. v. Dardel, C. E. Taube, H. v. Dardel.)

14 jan.

Louis Wrede åt middag hos oss i går. Vi gingo sedan på Mindre teatern för att se »Fatinitza». Min vän har åldrats sedan i fjol. Han var likväl rätt uppspelt, när han för mina söner skildrade sina ungdomsäfventyr, då han med procentarnas hjälp gjorde slut på sitt fädernearf.

10 mars.

Jag har kommit att afbryta mina dagboksanteckningar under 2 månaders tid förnämligast af det skäl, att jag just ej haft något

intressant att berätta, men äfven emedan jag varit sysselsatt under mina fristunder med att ur mina många ritalbum från 1837—78 uttaga sådana teckningar, som kunna tjäna till att belysa mitt lifs historia, och sedan sammanföra dessa i 7 stycken band. Denna samling utgör själf en illustrerad dagbok, i hvilken jag, när jag så vill, kan återfinna alla märkligare tilldragelser från de

»GUSTAF III HOS KATARINA II».
(Fr. v. J. Lagerberg, A. v. Dardel, F. v. Dardel, W. Bergenstråhle och C. E. Taube.)

förflutna åren, och som mina barn, hoppas jag, äfven skola finna nöje att bläddra i, då jag icke längre finns till.

I går närvar jag vid en teatralisk föreställning hos öfverintendenten och fru Berg. Man uppförde en fransk pjäs, »La fée», af Octave Feuillet, en svensk dylik öfversatt från franskan, »Trassel», samt såsom afslutning en tablå föreställande »Caterina Cornaro,[1] som mottager Venedigs hyllning».[2] Den sistnämnda, ordnad af

[1] En förnäm venetianska, som 1472 blef gift med konung Jakob II af Cypern.

[2] Öfver denna tilldragelse har Makart målat en på sin tid mycket uppmärksammad och berömd tafla.

min son Georges, var det enda verkligen lyckade af hela tillställningen, och däri deltogo den vackra fröken Thyselius och hennes syster, fröknarna Lagerberg, Lavonius, v. Aken samt husets värdinna, mina döttrar, herrar Adelborg, Heijkenskjöld, Donner, Taube m. fl. Dräkterna voro smakfulla och ställningarna väl valda. Hvad den franska pjäsen beträffar, i hvilken fröken Ugglas och M. Björnstjerna innehade de förnämsta rollerna, så kunde endast hälften däraf uppfattas, men man förlorade just ingenting härpå, emedan de spelande icke voro vuxna sina uppgifter, om jag undantager Ch. E. Ramel, som spelade en gammal betjänt oklanderligt. Det svenska stycket, hvari uppträdde fröknarna Louise Sparre, Benedicks och Björnstjerna samt herrar Gyldenstolpe, Sager och Donner, spelades med mycket lif, för mycket till och med, ty alla dessa människor skreko och väsnades på den lilla scenen, så att det gick rundt i mitt hufvud. Efter föreställningens slut blefvo de spelande jämte deras föräldrar kvarbjudna till en andra supé, men jag smet från densamma.

För öfrigt har det på nyåret gifvits 2, 3 baler på slottet, en hos utrikesministern, en hos norska statsministern, en hos Claës v. Mecklenburg, samt flera middagar, i hvilka äfven jag deltagit, däraf en hos Edholm med M:me Trebelli som gäst. Denna sångerska är icke längre ung men ännu vid 40 år mycket vacker, och hennes talang är högt uppskattad af publiken i Stockholm, där hon nu uppträder för 5:e gången. Hon är glad och förefaller äfven godhjärtad. Vid bordet dref hon på ett älskvärdt sätt med sin granne och beundrare Soto Maior, som i hviskande ton gjorde henne mindre passande förslag.

Conrad Behrens, hennes impresario, äger en präktig basröst och en för scenen lämplig figur. Hans enskilda lif lär dock lämna åtskilligt öfrigt att önska, säges det.

Behrens är bördig från Hamburg och började härstädes som köpman. För resten bör en sångare bedömas såsom sådan, och hans privata lif väger lätt i vågskålen, då han låter höra sig från scenen. Är rösten vacker, spelar han sin roll till publikens belåtenhet? That is the question.

Statsrådet Forssell har icke för Riksdagen velat framlägga förslaget om Öfverintendentsämbetets omorganisation, anförande såsom skäl härför, att han behöfde närmare studera detsamma. Däremot kommer den nya staten för Konstakademien att underställas kamrarnas afgörande.

22 mars.

Riksdagen visar sig ganska njugg, antagligen till följd af den finansiella krisen, som har sin grund i ett dåligt år samt äfven i det orientaliska kriget. Den har gjort indragningar på budgeten för såväl landt- som sjöförsvaret samt afslagit alla begärda anslag till nybyggnader för universiteten och andra vetenskapliga institutioner.

I går firades Konstakademiens högtidsdag med ty åtföljande prisutdelning. Mitt lilla afslutningstal rörde sig denna gång om vikten för eleverna att deltaga uti kompositionstäflingarna, en hittills mycket försummad studiegren. Skolårets resultat är i allmänhet ganska medelmåttigt, och man har ej kunnat utdela en enda medalj. I år är det de kvinnliga eleverna, som hemfört segerns pris. Fröken Norberg har kallats till agré vid akademien; fröknarna Ericson och Nyström hafva tilldelats en hvar 200 kr., den förstnämnda för en statyett »Judit», den senare för sin tafla »Den barmhärtige samariten», hvilket var täflingsämnet för året. Efter högtidlighetens slut begaf sig ett 15-tal akademiledamöter till Hasselbacken för att intaga middag, i hvilken äfven jag deltog.

3 april.

Louis Wrede kommer emellanåt hem till oss och äter middag; han tillbringar några månader i hufvudstaden och klagar öfver sin magkatarr, som han likväl glömmer bort, när han äter. Han åtföljde nyligen kungen till Uppsala för att öfvervara en konsert samt åhöra utförandet af en fosterländsk sång med ord af kungen och musik af Hallström.

Den kris, som framkallats af det mellan Ryssland och Turkiet ingångna fredsfördraget, tycks nu närma sig sitt afgörande, och

man väntar, att England inom kort skall öfvergå till öppna fientligheter. Enligt Bismarcks yttrande blir detta en strid mellan

L. WREDE.
(Ungdomsbild.)

björnen och hvalfisken, och dess följder torde vara oberäkneliga. Utrikesministern Björnstjerna söker lugna Sverige i en artikel, som i går införts i Post- och inrikes tidningar, och hvari han betonar

den fullständigt neutrala hållning, som de förenade rikena komma att intaga i denna fråga.

Då just i dagarna omröstning skall äga rum beträffande regeringens propositioner till Riksdagen angående ökning af flottans personal och materiel, synes det mig, att utrikesministern gjort klokare, ifall han låtit framskymta möjligheten för oss att på grund af den starkares rätt förr eller senare om ock mot vår vilja blifva indragna i konflikten. Häns lugnande ord kunna äfven komma att inverka menligt på behandlingen af härordningsfrågan och hafva till följd, att detta för tryggandet af landets oberoende så viktiga ärende ytterligare uppskjutes, hvilket vore beklagligt.

12 april.

Tillsammans med Bukowski har jag dessa senaste dagar varit sysselsatt med att värdera taflor och konstsaker tillhörande grefve Platens stärbhus. Meningen är att dela det hela uti fyra delar af lika värde, men svårigheten ligger uti att dela så, att alla parter blifva nöjda. De värdefullaste föremålen äro »Den förlorade sonen», oljemålning af Jan Steen, ett ur prydt med ett lejon samt taget i Prag under trettioåriga kriget och ett annat dylikt föreställande ett götiskt torn; dessa tre föremål representera hvardera ett värde af 15,000 kr. Vidare en marmorgrupp af Sergel 5,000 kr.; en »Fest» af van Herp 2,500 kr.; ett »Landskap» af van Goyen 3,000 kr.; ett dylikt af Ruisdael 3,000 kr.; en »Vinterstämning» af Wickenberg 2,000 kr.; tre af »Ludvig XV:s älskarinnor» af Nattier 2,000 kr. stycket; ett skåp från 17:e århundradet, gåfva till Carl X Gustaf från staden Ulm, 3,000 kr.; en »Indisk scen», akvarell af E. Lundgren, 1,000 kr. samt en medaljsamling 10,000 kr. m. m. Det hela uppgår till ett värde af närmare 85,000 kr. Jag skrifver i dag till min svåger C. O. Silfverschiöld och råder honom att komma hit för att bevaka sina döttrars intressen, emedan här som alltid de frånvarande löpa fara att få sitta emellan.

G. v. Rosen har under denna vecka utställt sin tafla, »Blomstermarknad i Flandern», som skall sändas till Paris-utställningen.

Den är förtjusande, och publiken har formligen slukat den med ögonen under de två dagar den varit till beskådande.

Expeditionschefen Odelberg, som nyligen aflidit, har till Nationalmuseum testamenterat en miniatyr af Hall samt en terracottagrupp af Törnström. Dessutom har han bemyndigat inköpsnämnden att i hans bo utvälja hvad som kunde passa för museum. Vi valde två akvareller af v. Rosen och en af Lundgren samt några gravyrer.

G. VON ROSEN.

Kungen reser i dag till Heidelberg för att där tillbringa påsken hos sin gemål. Holtermann, Lagerheim, E. Ribbing och Malmsten åtföljahonom. Kronprinsen debuterar som regent under monarkens frånvaro.

Riksdagen ger regeringen åtskilliga bekymmer. Det är nu fråga om skjutsväsendets ombildande. Hittills har denna tunga hufvudsakligen hvilat på jorden. Regeringens förslag går ut på, att staten skall öfvertaga densamma. De svenska landskapen lefva emellertid i så fullkomligt olikartade förhållanden, att det blir omöjligt att tillfredsställa dem alla genom ett enhetligt system. Landshöfdingarna Treffenberg och Asplund hafva också å de norrländska länens vägnar kraftigt motsatt sig det nya förslaget, hvilket dock i första kammaren bifallits med 6 rösters öfvervikt.

Lord Beaconsfield har genom de energiska åtgärder han vidtagit gentemot Rysslands anspråk lyckats skaka upp de öfriga

europeiska kabinetten ur den försoffning, hvari de befunno sig. Undantagandes Österrike tycktes Europa vara böjdt för att betrakta den med ryska bajonetter uppritade kartan såsom en afgjord sak. Det har emellertid endast behöfts ett rytande från det brittiska lejonet för att väcka sinnena, och ställningen tycks sedan några dagar vara märkbart förändrad. Hvar och en begär nu sin andel af kakan, och Ryssland blir troligen tvunget att gå med på en revidering af San Stefano-traktaten. För ögonblicket åtminstone tror man icke på kriget.

17 april.

Egron Lundgrens bror har låtit mig i förtroende läsa den dagbok, som den aflidne fört de två sista månaderna af sitt lif, sedan han förlorat allt hopp om tillfrisknande och vändt sina tankar äfvensom sin längtan mot en bättre värld, på hvars tillvaro han fast trodde. Dessa en döendes ord, som visserligen bära prägeln af en genom sjukdom fördystrad sinnesstämning och som föga erinra om de leende och älskvärda taflor konstnärens pensel och penna så väl förstodo att återgifva, äro likväl af stort intresse samt kasta ett nytt ljus öfver denne man, hvilken under hela sin lefnad lik en fjäril flugit från blomma till blomma, undvikande allt som kunde såra smaken eller verka nedslående på sinnet. Ställd inför den med stora steg obevekligt sig närmande döden, finner Lundgren ett visst nöje uti att kallblodigt blicka densamma in i ögonen och sträfvar att på förhand frigöra den odödliga själen från den lidande och eländiga kropp, i hvilken denna själ ännu dväljes. Ehuru han alltjämt kastar en saknadens blick till Italien och särskildt Florens, där han helst önskat få lefva och dö, tyckes honom dock lifvet nu dystert samt blottadt på allt behag.

Sverige, hans fädernesland, synes honom särskildt vanlottadt af naturen. Här fattas sol, poesien fryser och konsten vegeterar. Han gläder sig åt tanken, att hans själ snart lik en frisk och vacker blomma, som springer fram ur den prosaiska lök, från hvilken hon räknar sitt upphof, skall låta sitt usla omhölje falla och strå-

lande höja sig till sin skapare för att där finna förlåtelse och frid. Sålunda betraktad antager själfva döden förledande färger, och Lundgren skulle rent af vilja påskynda dess ankomst. De sista plågorna skrämma honom väl något, men han ställer sitt hopp till den gudomliga barmhärtigheten, att dessa för honom skola blifva lindriga. Vi veta emellertid nu, att han icke blifvit bönhörd, utan att slutet i stället varit åtföljdt af svåra lidanden.

18 april.

Kommittén för Paris-utställningen hade i dag ett förberedande sammanträde för att öfverlägga om hvilka svenska ledamöter som skulle insättas i den internationella juryn. Vi hafva att utse 26, hvaraf 15 för Sverige och 11 för Norge. Båda rikena få hvar sin juryman för skön konst, och det tyckes, som vore det på mig uppgiften oåterkalleligen skulle falla att härvid representera de svenska konstnärerna. Själf har jag gjort mitt bästa för att komma ifrån denna börda, i det jag sökt vältra den på Scholanders eller G. von Rosens skuldror, hvilka båda herrar mycket väl kunde ersätta mig, men de vägra bestämdt, och man vill hvarken höra talas om Alfred Piper, hvars namn jag höll i reserv, eller Nils Barck, hvilken själf efterfikar platsen. Kungen har bedt mig att såsom en tjänst mot honom villfara denna konstnärernas allmänna önskan.

23 april.

Fredrik Järta skrifver från Alingsås, att han ämnar testamentera till museum 2 miniatyrer af Hall, hvaraf den ena är ett porträtt af grefvinnan d'Egmont, som han fått efter aflidne grefve Manderström.

Vi hafva nyligen för museets räkning inköpt 3 vackra gouacher af Lafrensen, föreställande Gustaf III jämte gemål och syster, för 100 kr. stycket, hvilka målningar tillhört fru Ehrenström, f. Pollet. Dessutom hafva vi inköpt en »Interiör» af Bennet, återgifvande hans ateljé och honom själf målande vid sitt staffli. Denne konstnär, hvars talang för öfrigt var ganska medelmåttig, afled

nyligen i magkräfta nära 80 år gammal. Han var sedan många år tillbaka god vän och flitig gäst hos familjen Trolle-Bonde. Scholander återkommer från Malmö, där han inspekterat residenset samt det nu färdigbyggda landskanslihuset. Han har äfven besett restaureringsarbetena å Lunds domkyrka och upphöjer konstnären Zettervall till skyarna. Tessin, säger han, var honom mycket un-

H. ZETTERVALL.

derlägsen. Jag hyser för min del ett visst misstroende till denna stundens hänförelse, för öfrigt ganska vanlig hos Scholander, som ofta redan dagen därpå är färdig att ändra uppfattning.

26 april.

I dag på morgonen anlände ett telegram från min svåger, däri han bad mig varsamt meddela min hustru underrättelsen om hennes gamle fars död, hvilken utan föregående sjukdom helt stilla aflidit. Väl voro vi ej oberedda på denna händelse, då han ju ingått i sitt 91:a år, men intet tydde dock på att slutet var så nära. Min

svärfar hade helt bevarat sina själsförmögenheter, han ägde god aptit samt god sömn; med ett ord allt fungerade tillfredsställande. Hans sista bref, som jag fick för 8 dagar sedan och som angick affärer, var skrifvet med stadig hand, som man skulle kunnat tro tillhöra en man i sin fulla kraft. Vi voro alla varmt fästade vid den milde och blide gamle, som aldrig gjort oss annat än godt, och från hvars mun vi icke kunna erinra oss hafva hört ett enda ovänligt ord. Detta dödsfall kommer att inom släkten medföra många förändringar. Fideikommissegendomarna öfvergå nu till min svåger. Själf är jag mycket litet inne uti den aflidnes förmögenhetsförhållanden, men allt talar för att kvarlåtenskapen skall vara ansenlig. Min svärfar skötte ensam sina penningangelägenheter och tillät ej ens sin son att taga del i förvaltningen af hans kapital.

29 april.

Ett bref från min svåger meddelar några närmare detaljer rörande hans gamle fars bortgång. Denne hade tillbringat dagen med att granska sina inspektorers insända räkenskaper samt mått förträffligt. Då han just stod i begrepp att gå till sängs, frågade han, sittande i en hvilstol, sin kammartjänare huru mycket klockan var. Svaret blef $^3/_4$ på 11. I samma ögonblick slöt han sina ögon utan att göra en rörelse, som kunde antyda något slags smärta, och insomnade i den eviga sömnen.

1 maj.

Temperaturen har blifvit kallare dessa sista dagar, och grönskan, som man för dagens festligheter hoppats på, har uteblifvit.

Vi afresa i afton till Göteborg, hvarest min svärfars begrafning under morgondagen skall äga rum. Själfva grafsättningen blir dagen därpå i Tölö nära Gåsevadholm.

Kungen är hemkommen från sin Tysklandsresa och har funnit drottningen vid bättre hälsa. H. M. gjorde ett uppehåll i Berlin och har antagligen språkat en del politik med kejsar Wilhelm. Om det blir krig mellan England och Ryssland, är det antagligt,

att Tyskland kommer att motsätta sig ett uppträdande af Englands flotta i Östersjön samt söka få Sverige och Danmark att dela sin uppfattning härutinnan. Nämnda länder skulle, lämnade åt sig själfva, helt visst blifva tvungna att underkasta sig den starkares vilja, men England och Ryssland torde nog betänka sig två gånger, innan de utsätta sig för faran af en brytning med Tyskland. Gamla grefve Moltke har, under förevändning att besöka en släkting i Skåne, uppehållit sig någon tid i Köpenhamn, och man tror, att han härunder afhandlat ifrågavarande för Östersjöländerna gemensamma angelägenhet. Sverige visar en viss likgiltighet gentemot detta orientaliska krig och dess framtida följder. Man är dock nöjd att se Rysslands eröfringspolitik företrädesvis rikta sig mot öster och ej heller ledsen öfver, att England söker hindra Ryssland att utan hänsyn till gällande traktater draga fördel af sina segrar. Likväl undrar man, hvarför England icke år 1871 visade samma ifver att söka begränsa Tysklands anspråk gentemot det besegrade Frankrike.

N. SILVERSCHIÖLD.

Den ombildning af Europas karta, som blef en följd af freden i Versailles, godtogs af makterna såsom ett fullbordadt faktum, ehuru den betänkligt rubbade den europeiska jämvikten. Beträffande den orientaliska frågan tänker man tydligen annorlunda.

Göteborg 5 maj.

Jämte familjen lämnade jag Stockholm den 1 dennes och anlände till Göteborg dagen därpå. Vi togo in på hotell Kristiania,

som är nytt och mycket väl hållet. Begrafningsakten ägde rum kl. 1 i domkyrkan och förrättades af biskop Björck, men några personalier öfver den aflidne förekommo ej. Förutom de närmaste släktingarna samt inspektorer och rättare upptäckte jag ej några andra bekanta i kyrkan än Emil Ekman med son. För öfrigt

VID GÅSEVADHOLM.

var där en mängd nyfikna, tillhörande samhällets lägre klasser. Min svärfar lefde som en enstöring och underhöll ej några förbindelser med yttervärlden, hvarför hans bortgång också kom att beröra endast hans närmaste.

Dagen därefter foro vi till Tölö kyrka, belägen nära Gåsevadholm, där familjen äger ett grafkor. Under vägen upphunno vi likvagnen, och kistan blef sedan nedsatt i grafkammaren, där den aflidnes förfäder hvila jämte hans första fru, tre sonhustrur, äldste son samt flera barnbarn. Vädret var mulet, och utsikten från den höjd, på hvilken Tölö kyrka ligger, är en af de dystraste. Man ser

endast gråa, nakna berg; icke en enda trädgrupp kan upptäckas i dalgångarna.

Också undrar man ej på, att min svärfar lofvat sin första hustru att begrafva henne något längre bort på en grönskande kulle, hvarunder redan hvila en af Gåsevadholms forna ägare och dennes fru.

CH. E. LEWENHAUPT.

Min svärfar hade äfven tagit löfte af sin son, att han skulle uppfylla denna hans tidigare gifna förbindelse samt härjämte låta honom själf hvila vid hustruns sida. Middag intogs på Gåsevadholm, men vi gjorde dessförinnan en lång promenad i omgifningarna. Naturen befinner sig för närvarande i full utveckling, och man liksom ser huru knopparna börja öppna sig. Gåsevadholm är beläget vid en å uti en oas af vackra träd. Bergen bilda, sedda på afstånd, vackra linjer, och landskapet saknar ej behag. Vi erinrade oss vårt förra besök härstädes för tre år sedan, då alla barn och barnbarn voro samlade för att fira de gamlas guldbröllopsdag. Sedan dess har min svåger förlorat sin hustru samt tvenne barn; också har han så att säga stängt sitt hus och endast behållit en mindre ungkarlslägenhet på nedre botten, där han emellanåt tar in för att öfvervaka sina angelägenheter.

I går morse besökte jag i öfverste Melins sällskap Göteborgs museum. M. visade mig planritningarna samt begärde mitt råd angående ett förslag till en ny byggnad afsedd för taflor, som

man vill uppföra på det nuvarande museets gård. För sagda ändamål ämnar styrelsen anhålla om bidrag från Renströmska fonden, hvilken hvart åttonde år ställer 500,000 kr. till stadens förfogande. Jag kunde endast ungefärligen angifva den summa, som skulle erfordras, hvilken torde böra sättas till minst 250,000 kr., och jag rådde att förbinda tafvelmuseet med den gamla museibyggnaden genom ett täckt galleri, som skulle kunna utgöra museet för bildhuggeriarbeten. I närvarande stund innesluter museet alla möjliga slags samlingar: etnografi, naturhistoria, målarkonst, konstindustri, m. m., allt detta huller om buller. Ledningen är icke vuxen sin uppgift, och män med konstnärlig smak äro lätt räknade i Göteborg.

Vi åto middag hos Ch. E. Lewenhaupt, själf stor läckergom, som också lät oss njuta af utsökta anrättningar.

6 maj.

I går söndag gjorde jag en promenad rundt staden, där man årligen uppför nya enskilda hus jämte arbetarebostäder samt asyler för sjuka eller fattiga, tack vare donationer af rika köpmän. Efter middagen företogs en åktur till den nya parken, som är under anläggning åt Hagahållet till. Man ser där redan en springbrunn samt en sjö, och de talrika promenerande till fots eller i vagn i alléerna tyckas stolta öfver dessa härligheter. Det fordras dock åtskilliga år ännu, innan man kommer så långt, att träden gifva skugga, men platsen är vacker och naturen har åtagit sig att göra marken kuperad och att med träd bekläda granitklipporna.

11 maj.

En förtjusande sångerska, fröken Lilli Lehmann från Berlins opera, som för närvarande uppträder i Stockholm, hade anhållit att få göra mig ett besök för att härvid framlämna ett rekommendationsbref. Jag uppsökte henne på Grand hôtel. Brefvet var från min forne kamrat i Neuchâtel grefve Guillaume de Pourtalès, som anbefallde sångerskan på det varmaste såsom en artist af utomordentlig förtjänst samt bad mig införa henne i societeten

härstädes. Jag ursäktade mig emellertid i sistnämnda hänseende, åberopande dels min sorg, dels att alla fester nu voro slut för denna vinter, men jag tillbragte en angenäm halftimme tillsammans med henne. I divans salong befann sig äfven en ung harpspelare Frantz Pönitz samt dessutom en ung sällskapsdam och elev till fröken Lehmann.

Det nya härordningsförslag, som 102 medlemmar af landtmannapartiet framlagt för Riksdagen, föll i första kammaren men antogs af den andra med några modifikationer. Minoriteten var dock betydande. Den förnämsta invändningen, som göres mot förslaget, är den ringa garanti detsamma erbjuder, då det utgår från att det däri stadgade antalet af 30,000 värfvade soldater skulle kunna anskaffas på frivillighetens grund. Om majoriteten bara hade samtyckt att låta fylla möjligen uppstående vakanser medelst lottdragning bland de värnpliktiga, skulle förslaget gått igenom, men det var omöjligt att förmå bönderna härtill.

12 maj.

Min svåger, som tillbragt några dagar hos oss, återvände i går till Göteborg, sedan Platenska arfskiftet nu afslutats. Det återstår endast att dela köpesumman för den ryktbara Sèvres-servisen, som flera antikvitetshandlare rest hit för att se. Herrar Joseph och Wertheimer från London samt en annan jude från Paris vilja ej betala det pris arfvingarna bestämt eller 300,000 kr. Servisens stora värde grundar sig därpå, att den tillhör det allra bästa Sèvres-porslinet och att den är i sällsynt grad komplett för ett bord på 24 kuvert. Hittills hafva nämnda konsthandlare endast bjudit 225,000 kronor.

16 maj.

Jag närvar i går vid Scholanders dotters bröllop med unga Hedlund från Göteborg, som ägde rum i brudens föräldrars hem. Efter vigseln blef det middagsfrukost kl. 2 med många tal på vers och prosa. De nygifta afreste sedan med nattåget.

22 maj.

Det har nyligen hållits en auktion på taflor och konstsaker, som tillhört en liten halt jude vid namn Jacobson. Hans stora samling inneslöt få saker af verkligt värde, men museinämnden hade beslutat inköpa några taflor samt därtill anslagit en maximisumma, som dock var alldeles otillräcklig, hvarför endast ett »Landskap» af Oudendijk blef för musei räkning inropadt. Jag är ledsen öfver att en Watteau, som jag tror var autentisk, gick oss ur händerna. De mest ifriga bland köparna voro baron Koskull, C. F. Lundström och kapten Berg. De hafva enligt min åsikt betalt alldeles för högt för ganska medelmåttiga taflor. En Hamburgerjude gjorde äfven många inköp.

24 maj,

I Konstföreningen utställer jag nu de taflor, som från Platenska stärbhuset tillfallit min hustrus brorsdöttrar. Bland det 30-tal af dem, som förtjänar uppmärksammas, finns det flera, som högt beundras af hufvudstadens få konstkännare. De förnämsta dukarna, ett par stora »Landskap» af Ruisdael och van Goyen, skola jämte några andra öfverlämnas till Brunkahl för att restaureras. I Konstföreningen får man äfven se gamla goda taflor, som tillhöra kammarherre Croneborg och härstamma från v. Gjerttenska samlingen.

Paris den 2 juni.

Den 29 maj anlände jag efter en lyckad resa i min dotters sällskap till Paris. Vi togo till en början in på Grand hôtel. För tvenne rum fingo vi betala 50 frs om dagen. Också stannade vi endast tre dagar därstädes. Jag anser dock det vara pengar värdt att från terrassen, där man har utsikt öfver den stora glastäckta gården, få studera den svärm af resande, som rör sig i denna bikupa. Särskildt nu, då främlingar från alla jordens länder strömma till Paris för utställningens skull, är skådespelet högst intressant. I stora matsalen samlades också vid middagen 300 gäster.

Dagen efter vår ankomst användes till att taga en allmän öfverblick af världsstaden och se boulevarderna, Tuilerierna, Concordeplatsen, Champs Elysées m. m. På kvällen gingo vi till Vaudeville för att se »Les bourgeois de Pont Arcy», som spelades mycket väl. Dagen därpå gjorde vi ett besök på utställningen, intogo middag på Véfour samt bevistade sedan föreställningen af »Les Fourchambaults» på Théâtre français. Man finner ingenstädes bättre skådespelare än här, och åskådaren känner sig fängslad från början till slutet af stycket. Under det vi intogo kaffe efter middagen, träffade vi grefve Nils von Rosen, som kom från Heidelberg och medförde mycket tillfredsställande underrättelser rörande drottningens hälsotillstånd. H. M. vistas för närvarande hos sin syster, furstinnan af Wied.

AUGUSTA V. DARDEL.

Vi gjorde ett besök hos ministern Sibbern jämte legationspersonalen herrar Reuterskiöld, grefve Sparre, Sager och Mohr. Legationskansliet är inhyst i små krypin, som påminna om fartygshytter. Bland andra svenskar råkade jag på ett kafé Eric Piper och en ung baron Bennet.

Juhlin Dannfelt, vår kommissarie, förefaller mindre nöjd med utställningsstyrelsen här än med den i Filadelfia, där han också hade lyckats skapa sig en synnerligen god ställning. Han talar för öfrigt en mycket god engelska men en ganska medelmåttig franska. Han följde mig till M. Berger, generalsekreterare hos

senatorn Krantz,[1] som mottog mig synnerligen älskvärdt. Jag var för öfrigt bekant med honom från Ulriksdal, där han gästade Carl XV för en del år tillbaka.

Bestämmelserna i fråga om utställningsområdets fördelning äro denna gång mindre lyckade än 1867, då hufvudbyggnaden, som hade en oval form, var delad i större eller mindre afdelningar alltefter de utställande ländernas tillgångar på utställningsföremål samt liknade en stor skuren tårta, hvars särskilda bitar blifvit ytterligare delade genom med byggnadens yttersidor parallella linjer. Hvarje mellanrum mellan dessa linjer var sedan anslaget åt samma slags föremål från alla de olika länderna. Besökaren kunde sålunda genast få rätt på det fält han företrädesvis önskade studera. Det är klart, att ett sådant system måste underlätta jämförandet af likartade produkter från jordklotets skilda delar. Den nu pågående världsutställningen har i stället följt det gamla bruket. Den bildar en ofantlig rektangulär lada, i hvilken hvarje land har sin genom väggar afskilda afdelning, där det inrättar sig efter behag. Sverige och Norge äro skilda åt medelst en fasad i norsk stil samt i skrikande gul färg, föga behaglig för ögat. Detta senare lands montrer och uppställningsmateriel hafva äfven samma mindre harmoniska färgton. Man studsar ofrivilligt vid dess åsyn och går ej gärna in. Svenska afdelningens glasskåp utmärka sig däremot för mycket god smak. Det är arkitekten Isæus, som uppgjort ritningen till dessa.

G. SIBBERN.

En allvarlig olägenhet utgör det otillräckliga utrymmet, hvilket menligt inverkat på installeringen. Norge har emellertid icke varit i stånd att fylla den jämförelsevis stora yta, som det från

[1] Utställningens generalkommissarie.

början tillägnat sig under förevändning att först hafva bestämt sig för att deltaga i utställningen.

Metallarbetena, som i imponerande pyramider stå uppställda vid själfva ingången till den svenska utställningen, keramikafdelningen samt pälsverken vinna stor framgång, Det har redan sålts mycket af dessa senare industrialster.

Svenska och norska kommissariaten befinna sig båda i en norsk villa af tvifvelaktig smak. Christophersen representerar Norge. De öfriga nationerna hafva äfven de enhvar sin särskilda byggnad, uppförd i en för hvarje lands arkitektur betecknande stil.

3 juni.

I går gjorde jag ett besök hos min forne chef Adelswärd och återfann honom såsom en skröplig gubbe. Efter att hafva fått ett slaganfall är han nu en bruten man åtminstone till fysiken, ty han förstår ännu att mycket väl lägga sina ord. Vi språkade om svenska arméreformfrågan och svårigheten att finna en antaglig lösning af densamma. Enligt A:s åsikt ligger Sveriges styrka just i dess svaghet. Om dess armé och flotta äfven uppginge till det dubbla af dess nuvarande styrka, skulle detta icke åstadkomma den minsta ändring i dess politiska ställning. Dess mäktiga grannar skulle i alla händelser aldrig tillåta, att den ene eller andre af dem rörde vid dess territorium. Det gäller således blott för Sverige att äga tillräckligt antal trupper för att i händelse af ett europeiskt krig kunna göra Skandinaviska halföns neutralitet respekterad.

4 juni.

Jag for i går med min dotter till Versailles för att åhöra senatens och deputeradekammarens sammanträden. I den sistnämnda diskuterades frågan om kasserandet af Paul de Cassagnacs val. Det sista attentatet mot kejsar Wilhelm upprör parisarna. Att skjuta på denne gubbe med en jaktbössa och såra honom med varghagel, liksom vore han ett vildsvin, verkar på dem stötande. Tror verkligen doktor Nobiling sig göra socialismen mycken nytta

genom att befria Tyskland från ett statsöfverhufvud, som endast har några få år kvar att lefva? Ett attentat mot Bismarck hade synts vida naturligare.

Vädret i Paris är särdeles ombytligt, och man kan inte gå ut utan paraply. Då jag kommer hem om aftnarna, äro mina ben helt trötta efter alla dagens strapatser, särskildt efter gårdagens fotpromenad från Versailles till Trianon.

Republikens införande har ej utgjort något hinder för Paris' utveckling. Staden fortfar att alltjämt förskönas. Operaavenyen, som förenar Boulevard des Capucines med Palais Royal, är helt ny liksom äfven Boulevard Haussmann. För närvarande håller man på att återuppbygga Prefekturpalatset och Pavillon de Flore vid Tuilerierna. Utställningen, som lockar en massa främlingar hit, bidrar att öka lifligheten i den allmänna rörelsen, och jag har ett verkligt nöje af att se hela denna folkström cirkulera förbi min plats utanför Café de la Paix, dit jag går hvarje afton mellan 7 och 8.

5 juni.

Hela förmiddagen har jag tillbragt på utställningen, där jag stämt möte med Alfred Wahlberg för att öfverlägga med honom om hur man borde upphänga Rosens »Blomstermarknad i 16:e århundradet», så att taflan icke helt och hållet ställes i skuggan af Borgs stora »Paradis», hvars klara och i ögonen fallande färger hafva till följd, att den förres lilla duk verkar helt matt. Vi ämna därför i morgon låta »Adam och Eva omgifna af tigrar och pantrar» byta plats med en annan stor duk af Hagborg, föreställande en fiskarkvinna väntande på någon vid stranden och som är gråblek i färgen. När man såsom vi hafva så få goda saker att visa, måste man åtminstone söka framställa dem i så förmånlig dager som möjligt. Wahlberg utställer fyra vackra landskapsmålningar, hvaraf två månskensstycken. Gegerfelt har äfven två goda landskapsbilder. Forsberg har en tafla med akrobater, som icke är utan förtjänst. Den tafla, som tilldrager sig största uppmärksamheten hos publiken, är en stor duk af G. Cederström, »Carl XII:s

lik buret af hans officerare öfver norska gränsen». Kompositionen är lyckligt funnen och ämnet väl behandladt. Jag skulle dock vilja hafva färgen mindre sotig. Uniformernas uppslag, handskar m. m äro målade i en smutsigt gul ton. Öfriga utställda taflor äro ganska medelmåttiga, somliga under medelmåttan, men på det hela taget synes mig totalintrycket ej ofördelaktigt, särskildt vid jämförelse med andra länder, där de sköna konsterna af en eller annan anledning föra en mer eller mindre vegeterande tillvaro, såsom Förenta staterna, Portugal och Danmark. Norge har kanske inte så många taflor af första ordningen som Sverige, men det har i stället ett mindre antal dåliga dukar och gör på det hela taget ett mera fördelaktigt intryck.

G. CEDERSTRÖM.

8 juni.

I förgår ledsagade jag min dotter till Louvren. Middag intogo vi efter ett besök på Salongen tillsammans med Wahlberg, som är en mycket angenäm konstnär. Han klagar öfver häftig smärta i sidan och måste troligen genomgå en operation. Sedan flera år är han i äktenskap förenad med en svensk sångerska, men äktenskapet har icke varit lyckligt, och han lefver nu ensam i Paris. Wahlberg är säkert en af de förnämsta landskapsmålarna i den

franska skolan. Hans taflor äro frukten af samvetsgranna studier och utmärka sig genom fin känsla.

Vi besökte i går, min dotter och jag, en fest till förmån för fattiga barn, anordnad uti Tuilerieträdgårdens orangeribyggnad af herrar och damer ur den högre societeten. Vid tonerna af flera orkestrar cirkulerade folkmassan på terrassen, hvarest en marknad med af nämnda damer hållna salustånd förnämligast tilldrog sig publikens uppmärksamhet. Mjölkståndet med åtföljande servering förestods af grefvinnorna de Montebello, d'Hinnisdal och La Rochefoucauld, som voro iklädda hattar påminnande om hertiginnan af Devonshires,[1] ett mod från Marie Antoinettes tid. En ladugård med vackra kor levererade mjölken i mån af efterfrågan, och koppen betalades med 5—20 frs. Förutom de olika ståndden för leksaker, konfekt, blommor m. m., samtliga under ledning af de i Paris mest uppburna damerna, fanns det äfven tvenne teatrar, hvaraf en af allvarlig art, där de förnämsta societärerna från Théâtre français turade om att uppföra valda stycken ur dess nuvarande repertoar. M:me Croizette var särskildt förtjusande. Uti ett tält smålog M:me Judic mot publiken för 20 frs; ett mera uttrycksfullt leende kostade 100 frs, och guldmynten strömmade rikligt in. Festen fortsattes på aftonen vid skenet af kulörta lyktor. Vi blefvo tvungna att lämna den före kl. 6 till följd af en middagsbjudning hos legationssekreteraren och fru Reuterskiöld, hvilka bebo ett vackert litet hotell vid en helt ny gata. Öfriga inbjudna voro Ch. E. Piper med dotter, fröken Björnstjerna samt målarna G. Cederström och Wahlberg. R., som under flera år tillhört vår beskickning i Petersburg, har därifrån medfört en vacker samling af antika silfverpjäser.

9 juni.

I går tillbragte jag dagen på slottet Ferrières i sällskap med Eugène Lami, dennes fru, fru Le Maire samt herrar Labordiaire och de Bordas. Lami, som är baronessan Rothschilds smakråd och till en viss grad detta ståtliga herresätes skapare, lät oss i detalj

[1] På Gainsboroughs berömda porträtt af nämnda hertiginna.

se alla dess skatter. Den ofantliga hallen, som får sitt ljus ofvanifrån, är ett helt litet museum af framstående konstverk, där marmor, bronser, lapis lazuli samt berömda mästares taflor beundransvärdt väl harmoniera med hvarandra. Rummet är medelst skärmar eller spaljéer af klängväxter afdeladt i små gemak, hvilka hafva hvart och ett sitt särskilda ändamål. I det ena flirtar man, i ett annat skrifver eller ritar man, här är en sal för musik, där ett läskabinett. Allt är möbleradt enligt dagens smak, d. v. s. utan vördnad för de olika tidsskiftens stilar, som vårt fattiga sekel, själft i saknad af någon skaparkraft, söker efterhärma.

Sedd från det galleri, som löper rundt hallen och hvarifrån dörrar leda till de många smårummen, förefaller denna möblering kanske en smula futtig, men komforten spelar i vår tid en allt för stor roll, för att man skulle vilja offra sin bekvämlighet för en viss gifven stils fordringar. Öfriga salonger äro dekorerade antingen i Louis XVI eller ock i 16:e eller 17:e århundradets stil.

Vi intogo frukost i stora matsalen samt besågo linneförrådet, köken m. m. De sistnämnda äro belägna uti en särskild byggnad, förenad med slottet genom en tunnel. Ett litet järnvägståg bringar fram rätterna alldeles varma.

Under Paris' belägring hade kejsar Wilhelm sitt högkvarter på Ferrières, som härigenom undgick plundring. Här råder uti allt en furstlig lyx och den fullkomligaste ordning. Då sonen Alphonse Rothschild infinner sig för att frukostera, äro icke mindre än 18 tjänare i rörelse. Sedan vi i jaktsalen rökt våra cigarrer, togo vi plats i en char-à-bancs dragen af två engelska hästar och gjorde en promenad i parken, stego af vid fasaneriet, mejeriet, ladugården, drifhusen samt återvände till Paris vid middagstiden. I M:me Le Maire återsåg jag en särdeles vacker kvinna, artist och synnerlig vänninna till Carl XV sedan dennes vistelse i Vichy. Herr de Bordas var en af anordnarna af gårdagens fest och berättade oss, att behållningen däraf öfversteg 50,000 frs.

En ung konstnär Ekström har besökt mig för att tacka för det stipendium af 1,000 kronor akademien tilldelat honom. Jag rådde honom att för sina landskap välja mera tilltalande motiv.

Liksom så många andra artister tillhörande den nya franska skolan målar han företrädesvis träsk omgifna af förkrympta träd, dystra ljunghedar eller blommande träd i skrikande grön färg midt i en rofåker, alltsammans visst ej utan förtjänst såsom allvarlig studie betraktadt men i saknad af hvarje slags behag, och som en vanlig konstälskare ej köper, enär han föredrar att pryda sina rum med

SIR SIDNEY WATERLOO.

vackra, gladt leende landskap. Samma råd har jag gifvit åt Salmson, som på Salongen utställer »Tre betplockerskor», mycket naturligt återgifna men förskräckligt smutsiga och fula. Taflan skulle icke förlorat på, om åtminstone en af dessa landtflickor hade varit ung och vacker.

Ett dylikt återgifvande af naturen från en ytterligt realistisk synpunkt förefaller mig vara en afvikelse från målet för all skön konst, så kallad därför att den skall framställa det, som är ädelt och upphöjdt, samt tillföra ögat angenäma intryck utan att för detta ändamål lämna åsido ett allvarligt sökande efter sanningen.

12 juni.

Första internationella jurysammanträdet ägde rum i förgår hos jordbruksministern Teisserenc de Bort, som höll ett kort lämpligt tal. Det är en liten man af ett mildt och artigt väsen. En diskussion uppstod genast angående dagen, då de egentliga arbetena skulle taga sin början, hvilken ministern ville utsätta till den 13 dennes. Engelsmännen och amerikanarna önskade däremot börja redan följande dag, under förmenande att deras tid icke tilläte något dröjsmål. En belgare, prinsen af Chimay, understödde uti ett mycket varmt anförande ministerns mening, som också segrade vid omröstningen. På aftonen samlade ministern oss alla i sitt hotell, och jag återsåg här åtskilliga kamrater från utställningarna i Wien och Filadelfia, såsom herrar Meissonier, Cottier, Ten Kate, Paget samt sir Sidney Waterloo, förut lordmayor i London, som i går inbjöd mig till middag i sitt hotell samt presenterade mig för sin hustru och dotter.

SIR FREDERICK LEIGHTON.

Jag har haft besök af en svensk bildhuggare, som anländt hit från Rom med två statyer samt utan några existensmedel. Sedan tio år tillbaka lefver han på människors gifmildhet, hvilket inte hindrat honom från att gifta sig med en ung flicka utan förmögenhet. Nu önskade hr B. af mig låna en tillräckligt stor summa för att kunna resa hem till Sverige.

Häromdagen besökte jag i sällskap med min vackra och älskvärda värdinna M:me Caille samt min dotter Théâtre français, där man spelade »Le gendre de Monsieur Poirier». M:me C. disponerade för aftonen prefektens loge, med hvilken herre hon är bekant.

14 juni.

Efter att hafva tillbragt en lång dag på utställningen i sällskap med min bror, som nyss anländt till Paris, åt jag middag hos Sibbern. Bland gästerna voro Carl Jedvard Bonde, kapten Blix, major Elfwing, Jörgen Heftye, Reuterskiöld med fru samt öfverste Staaff. Dagen förut åt jag middag hos Adelswärd tillsammans med dennes bror och brorson samt den sistnämndes fru, en älskvärd och intagande dam, född de Pourtalès.

ROBERT-FLEURY.

I dag samlades äntligen juryn för skön konst för att utse sina olika underafdelningar och ordna sitt arbete. Ordförande i gruppen för målning blef sir Frederick Leighton från London. Till vice ordförande valde vi patriarken bland de franska målarna Robert-Fleury. Belgaren Laveleye blef sekreterare och Maurice Cottier rapportör. Efter åtskilliga debatter beslöts 1:o, att aflidna konstnärer ej skulle kunna tillerkännas några belöningar, 2:o att af de 67 belöningar, som komme att utdelas, hälften skulle tillfalla fransmän och hälften utlänningar, 3:o att vårt arbete skulle taga sin början i morgon och att man då skulle sysselsätta sig med utdelandet af 8 hedersmedaljer.

Jag frukosterade med Dietrichson och besökte sedan Meissoniers palats, ty den boning, som han låtit åt sig uppföra och som kostat 900,000 francs, förtjänar i sanning att så benämnas. Ateljéerna

äro dyrbart inredda. Där finnes en friluftsterrass för modellerna, en gård att måla hästar i, en med arkader öfverbyggd gångbana, en fäktsal, stallbyggnader m. m. Jag fick tillfälle att beundra denne mästares studier och taflor samt göra bekantskap med hans son, likaledes målare, med hans bästa lärjunge Detaille och hans konsthandlare Petit, som förskotterat honom öfver en million francs. Wahlberg och Cederström kommo äfven till konstnärens mottagning, som äger rum alla fredagar.

L. DIETRICHSON.

Meissonier är liten och undersätsig med stort hufvud och ett hvitt Mosesskägg. Han är vänlig och mycket enkel i sitt sätt att uppträda, som för öfrigt verkar något opoleradt. Han har äfven och det med rätta en hög tanke om sig själf.

15 juni.

Juryn samlades i dag kl. 9 f. m. på Champ de Mars för att börja sitt arbete. Vi hade först en lång öfverläggning rörande ett förslag af belgaren Slingeneijer, som ville, att man vid utdelningen af belöningar skulle taga hänsyn till artistens konstnärsbana i dess helhet och hans föregående arbeten. Leighton, Cabanel m. fl. ansågo med rätta, att man endast skulle fästa sig vid de arbeten, som inlämnats till den allmänna täflingen.

En annan medlem af juryn Gruyer ville, att man äfven skulle taga under bedömande de väggmålningar, som utförts i kyrkor och andra byggnader i Paris och som ej kunnat lösgöras från murarna för att sändas till utställningen. Då det emellertid skulle vara orättvist att i så fall icke härvid jämväl taga i betraktande

de målningar af samma slag, som tillkommit i andra hufvudstäder i Europa, blef äfven detta förslag förkastadt.

Vi började sedan våra besök i de olika konstafdelningarna och gingo först till den engelska. Här var det Millais, hvilken lyste som den främsta stjärnan såväl genom sina figurmålningar som genom ett förtjusande landskap »Oktoberkölden» med ett mycket enkelt motiv, stranden af en sjö med berg i bakgrunden och några träd i främre planet, allt utfördt med synnerligt fin känsla.

Efter honom kommo Alma-Tadema, som ej förlorat något af sin vackra talang, och Herkomer med sina »Invalider» och sin tafla »Efter arbetet». Denne konstnär tillhör den engelska realistiska skolan men utmärker sig genom fint utförd teckning och mycken känsla.

MEISSONIER.

Bland de öfriga talrika konstnärer, som lyste i denna afdelning, kunna nämnas Marcus Stone med sin »Mylady är änka», Colin Hunter med sina »Skotska fiskare», Orchardson, Morris, Johnson m. fl.

19 juni.

Besöken i de olika utländska afdelningarna fortsattes i går och i dag. Efter slutad granskning antecknade vi de verk, som efter hvars och ens individuella uppfattning företrädesvis syntes förtjänta af belöning. Flera bland de franska jurymedlemmarna hafva visat

det goda omdömet att ställa sig själfva utom täflan, såsom Jules Breton, Vibert, Laurens, Bonnat och Delaunay. Däremot hafva andra, såsom Meissonier, Bouguereau, Cabanel m. fl., ej dragit sig för att samtidigt vara domare och medaljkandidater. Nästan alla utländska medlemmar af juryn hafva äfven låtit förstå, att de

BONNAT OCH COTTIER.

ämnade afstå från all täflan; endast Munkaczy och Pagliano, tror jag, hafva följt deras exempel, som framhärda uti att kvarstå såsom täflande.

Ett telegram från min svåger underrättar mig om hans ankomst till Paris i afton. I söndags frukosterade min bror, min dotter och jag i S:t Cloud och begåfvo oss därifrån med båt till kapplöpningarna vid Longchamps. Där var en massa människor och stor brist på fortskaffningsmedel för återresan till Paris. Det var en engelsk häst, tillhörande grefve Soltikoff, som vann staden Paris' stora pris 100,000 frs.

Det fula vädret fortfar. Lifvet här i Paris börjar trötta mig. Man är ständigt i rörelse undantagandes vid måltiderna, d. v. s. från

kl. 8 f. m. till 11 på kvällen och ofta ändå senare; jag känner mig trött i benen, äfvenså i hufvudet. De tusentals föremål och ansikten, som möta en såväl på utställningen som boulevarderna, göra en till slut nervös, och jag suckar efter landtlig ro samt det stilla familjelifvet.

22 juni.

Besöken i de olika nationernas konstafdelningar hafva fortgått, och hvarje lands representant har för kamraterna gifvit tillkänna sina önskningar i fråga om belöningar åt hans landsmän. Jag har särskildt sökt fästa uppmärksamheten på Wahlbergs, Cederströms och Rosens taflor liksom äfven på Edvard Berghs, Gegerfelts och Salmsons.

GÉRÔME.

Ett litet landskap af Sandberg, som återger en sandig väg med en vacker bakgrund, behagar mycket fransmännen; likaså i norska afdelningen en duk af unga Heyerdahl »Adams och Evas utdrifvande ur paradiset». Antecknade för belöning äro dessutom Munthe, Sinding, Eilif Peterssen och Jacobsen.

24 juni.

I sällskap med min svåger, hans dotter, min syster, Aug. Boy de la Tour samt Ida Wachtmeister såg jag i förgår »Lilla hertigen» på Théâtre de la Renaissance. Stycket var vackert och spelades med mycket lif. Sistnämnda damer hade nyligen anländt från Schweiz och tagit in på samma ställe, där jag och min dotter bo. I går tillbragte jag dagen med min syster i Jardin d'acclimatation samt Boulognerskogen. De öfriga i sällskapet begåfvo sig

till Versailles, där en fest firades till general Hoches minne. Olyckligtvis tvang ett häftigt oväder dem att genomvåta återvända till Paris utan att få närvara vid den nattliga festen.

Jag har varit på visit hos friherrinnan Adelswärd, hvilken jag återfann som en gammal gumma. Hon föreföll emellertid glad öfver att återse mig.

DOBSON OCH ARMITAGE.

25 juni.

Vi hade i går ett sammanträde för att bestämma, hvilka konstnärer som skulle erhålla hedersmedaljer. Resultatet af denna omröstning blef, att denna utmärkelse skulle tilldelas Meissonier, Herkomer, Cabanel, Wauters, Gérôme, Munkácsy, Bouguereau och Millais; den sistnämnde erhöll endast en röst mer än sin medtäflare Makart.

Före sammanträdet hade herrar Leighton, Armitage, de Saussure, Jalabert, Pagliano och jag inbjudits att se vår sekreterare Cottiers tafvelsamling. Densamma är inrymd i ett mycket vackert hus, som han låtit uppföra åt sig vid Rue de la Beaume med ett ofvanifrån upplyst galleri, där man har tillfälle att beundra förträffliga taflor af moderna franska målare, såsom Decamps, Meissonier, Cabat, L. Robert, Français, Corot, Troyon m. fl., på det hela en synnerligen vacker samling. Sedan gingo vi alla till Laurens vid Champs Elysées, där vi under en mycket glad stämning intogo vår frukost.

I går och i dag har värmen varit mycket tryckande.

27 juni.

Medaljer af första klassen tilldelades i går Makart, Robert-Fleury, De Winne, Delaunay, Israels, Henner, Wahlberg, E. Breton,

Vollon, Alma-Tadema, Français, Nittis, Matejko, Pradilla och Siemiradsky. Trots de sympatier Wahlberg åtnjuter bland de franska målarna var det ej utan svårighet jag lyckades genomdrifva hans kandidatur. Schweiz, Portugal, Amerika, Danmark, Ungern och Grekland lyckades ej erhålla någon första klassens medalj. Dietrichson ansträngde sig mycket för Munthes räkning liksom de Saussure för Vautiers.

DE SAUSSURE.

28 juni.

I går var det ett stort uppträde i juryn. Belgarna Slingeneijer och Robie anhöllo, att Clays och tre till af deras konstnärer skulle försättas utom all täflan. Sedan några af de franska ledamöterna utträdt ur juryn,[1] hade Belgien ej längre något förtroende för dess omdömesförmåga. Ordföranden svarade, att sedan juryn nu börjat sina arbeten, kunde ej någon vidare ansökning om att blifva försatt utom täflan bifallas. S. förklarade då, att han och hans kamrat utträdde ur juryn. En liflig diskussion följde härpå. Robert-Fleury och Jules Breton påpekade, att de belgiska jurymännen ej endast hade att representera herrar Stevens', Clays', Willems' och några andra konstnärers intressen utan äfven att bedöma hela den belgiska skolan och härjämte öfriga utställares alster. De båda herrarna vidhöllo emellertid sitt beslut och lämnade rummet.

Samma dag hade vi samtliga låtit fotografera oss i grupp hos Nadar. Under nu rådande hetta var det ett verkligt martyrskap

[1] Fyra franska medlemmar af juryn, bland dem Cabanel och Boulanger, hade vid sammanträdet den 24 juni anmält sitt utträde.

att sitta hopträngda tätt intill hvarandra under ett glastak. Också blefvo de två ryssarna illamående, och Jacoby måste läggas på en matta framför sina kolleger.

På kvällen förde jag min dotter till Théâtre français att se »Hernani» med Sarah Bernhardt. Jag träffade här skådespelarna Fredrikson och Jolin.

BOULANGER.

29 juni.

Hela dagen sammanträde för utdelande af ytterligare heders- och första klassens medaljer. Den förra utmärkelsen tillföll Matejko, Makart, Français, Pasini, Siemiradsky och Pradilla, den senare Munthe, Bloch, Madrazo, Verlat, P. Dubois, van Marcke, Busson, H. Lévy och Glaize.

Sedan öfvergick man till medaljerna af andra klassen. Bland dem, som härmed lyckliggjordes, voro Eilif Peterssen och Cederström. Jag nödgades utveckla en viss diplomatisk skicklighet för att förskaffa oss sistnämnda utmärkelse, som endast vanns med en rösts majoritet. Jag hann sedan nätt och jämnt hem för att kunna kläda om mig och taga afsked af min dotter och svåger, som skulle resa hem till Sverige, samt därpå bege mig till Auteuil, dit Juhlin Dannfelt till middag inbjudit de svenska jurymännen. Jag träffade här bland andra herrar Nathorst, Forssell, Cleve, Lundström, Arnberg, Hazelius, Andersson, Fränckel, Eriksson och Björkman.

30 juni.

Alla förberedelser äro vidtagna till firande af nationalfesten, som skall äga rum i afton. Nästan alla hus äro behängda med

flaggor; öppna platser, kajer och offentliga byggnader prydda med en mängd gasdekorationer. Sjön i Boulognerskogen lär i synnerhet blifva sagolikt vacker. Vädret hade i går afton åter blifvit regnigt, i dag är det mulet. M:me Caille, vår värdinna, har lofvat att vara vår ciceron på festen i afton.

1 juli.

Jag frukosterade i går i Cederströms ateljé tillsammans med paret Reuterskiöld, en svensk dam af deras bekanta samt Wahlberg och en finsk målare Becker. Sedan bjöd jag Wahlberg att äta middag med mig och efteråt vara en af mina damers kavaljerer vid aftonens stora fest. De öfriga voro Fritz Carbonnier och unga Coulon. Emedan M:me Caille blifvit illamående, var det hennes man, som anförde oss. Vi foro först med järnbanan till Boulognerskogen, upplyst af tusentals lampor, som bildade en lysande dekorering. Nyfikna ur alla samhällsklasser trängdes i hundratusental i alléerna. Grupper af arbetare tågade fram sjungande »Marseillaisen» och »Les Lampions». Om man undantar sagda, om revolutionstider erinrande demonstration, ådagalade hela denna folkmassa en beundransvärd ordning och höflighet. Vi återvände till fots genom Triumfbågen, besågo Concordeplatsen och Madeleinekyrkan samt kommo hem efter tre timmars oafbruten vandring, utan att damerna, som voro högeligen roade af det omväxlande skådespelet, kände den minsta trötthet. Louise Silfver-

SLINGENEIJER.

schiöld höll Wahlberg, min syster M. Caille, Ida Wachtmeister Carbonnier och Aug. Boy de la Tour mig under armen. Coulon, storväxt och axelbred, giorde polistjänst samt vakade öfver att sällskapet höll samman. Min syster och de unga damerna skulle egentligen afrest följande dag, men de kommo för sent till tåget; lyckligtvis återfunno de sina rum ännu outhyrda.

JACOBY OCH BOGOLJUBOW.

Jag har fått tillbringa hela dagen i dag med att deltaga i omröstningar om 3:e-klassens medaljer samt hedersomnämnanden. Jag lyckades erhålla en af de sistnämnda utmärkelserna åt Salmson och Dietrichson en dylik åt Sinding. Norge har härigenom, hvad målning beträffar, fått en belöning mer än Sverige, men dess utställning förtjänade också detta. Däremot erhöllo Berg och Börjeson hvar sitt hedersomnämnande för skulptur och norrmännen intet sådant. Det ena får väl sålunda uppväga det andra. Sverige har på det hela, jämfördt med andra länder, fått mera än det förtjänar. Cederströms tafla hade, om man tar hänsyn till de flera hundra taflor, som icke rönt någon uppmuntran, kunnat anses väl

belönad med ett hedersomnämnande. Rosen, Edv. Bergh och Gegerfelt, åt hvilka jag äfven sökte förskaffa utmärkelser, lyckades ej vinna juryns sympatier.

Samma afton gåfvo fransmännen en punschfest för oss i Cottiers vackra hotell. En kvartett af Beethoven utfördes af första klassens artister. Det var en tacksamhetsfest för den frukost vi utlänningar dagen förut gifvit för dem i Pavillon d'Ermenonville i Boulognerskogen.

M:ME CAILLE.

Vigner[1] *8 juli.*

I fredags ägde sista jurysammanträdet rum. Enär ingenting nu längre kvarhöll mig, skyndade jag att göra mina afskedsvisiter och packa ner mina tillhörigheter samt afreste samma afton hit, där jag äfven träffade min syster, hennes söner Henrik och Charles Emil samt Louise Silfverschiöld.

27 juli.

Åter i Stockholm sedan i går fortsätter jag i hast min på Vigner afbrutna dagbok. Före hemfärden gjorde jag i sällskap med Louise Silfverschiöld samt mina systersöner H. och G. Ramel en resa i Oberland. Gynnade af ett härligt väder, foro vi första dagen till Interlaken, där vi åto middag, samt lågo öfver natten i Giessbach, som vi på kvällen fingo se upplyst af bengaliska eldar. Dagen därpå reste vi öfver Brünig och sedan med båt öfver Luzernsjön från Alpnach till Vitznau samt därifrån med järnbanan till toppen af Rigi. Efter att där hafva beskådat soluppgången foro vi ner för berget och gjorde en tur rundt sjön till Flüelen, åto middag i Luzern och togo nattkvarter i Basel,

[1] Landställe i Schweiz tillhörande författarens bror.

där min son Carl och Ch. E. Ramel mötte för att göra oss sällskap på resan till Sverige. Denna gick hastigt nog. Vi lämnade Basel den 20 juli på morgonen, frukosterade dagen därpå i Hamburg och nästa dag i Köpenhamn. I Hälsingborg sammanträffade jag med min hustru, min svärmor och mina döttrar samt åtföljde dem till Maltesholm, hvarest jag stannade två dagar. Magnus

VIGNER.

Hallenborg med fru äfvensom Magnus De la Gardie likaledes med maka voro där samtidigt med oss. De sistnämnda mottogo här telegram med underrättelse, att kapten Påhlman, deras svåger, aflidit.

Jag lämnade de mina den 25 juli samt tog tåget i Kristianstad, där jag råkade Rehbinder och M. Blomstedt. I Stockholm träffade jag mina söner Carl och Georges. Den sistnämnde har varit sysselsatt med att hjälpa kronprinsen att roa prins Napoleon under hans vistelse i Stockholm. De hafva företagit utflykter till Gripsholm och Drottningholm, ätit middag på Hasselbacken m. m.

Prinsen åtföljdes under resan af grefve Murat och Pietri samt uppvaktades härstädes af kammarherre Adelborg. Han har lyckats vinna sympatier hos alla dem, med hvilka han kommit i beröring, genom sitt enkla, flärdfria väsen och uppträdande. Man lofordar

H. RAMEL OCH C. CARBONNIER.

äfven hans goda förstånd och bildning. Han reste härifrån med kungen och kronprinsen till Norge.

General Grant har också vistats här några dagar, och kungen har gifvit en middag till hans ära. Scholander var hos mig i går; han synes ofantligt smickrad öfver sin kallelse till korresponderande ledamot af Franska institutet. För öfrigt har ingenting af vikt tilldragit sig i mitt ämbetsverk under min bortovaro.

1 aug.

Då kapten Påhlmans jordfästning å utsatt tid skulle äga rum i Solna kyrka i lördags, blefvo de personer, som samlats för att närvara vid den högtidliga akten, underrättade om, att denna icke kunde försiggå, emedan kistan jämte den döde icke kommit att

INTERLAKEN.

medfölja tåget, som skulle föra densamma hit från Örbyhus. Begrafningsgästerna skingrades, och vi begåfvo oss hvar och en hem till sitt. På måndagen for jag ut till Frescati att hälsa på Edholms.

5 aug.

Gamla grefve Adolf von Rosen har besökt mig för att beklaga sig öfver den orättvisa juryn begått mot hans son, då den ej tilldelat honom någon utmärkelse. Jag sökte göra klart för honom, hurusom sonens lilla »Blomstermarknad» svårligen varit i

stånd att bland 1,500 utställda taflor göra sig tillräckligt gällande för att kunna eröfra något pris. Trots G. v. Rosens gedigna talang befinner han sig icke ännu i jämnhöjd med konstens mästare. Bland hans verk är det endast faderns bild och hans eget självporträtt i Uffizigalleriet i Florens, som äro mera märkliga. För att blifva till fullo känd och uppskattad äfven utom Sverige borde v. R. slå sig ner i Paris eller på något annat ställe, där han kan inandas konstnärlig luft samt taga del i den allmänna täflingskamp, som är ett lifsvillkor för en konstnär af hans kynne. Olyckligtvis omges han här hemma af smicker, som kommer honom att tro sig vara en stor man, hvarför också den likgiltighet, som i Paris mött hans alster, högst pinsamt berört honom. Måtte denna motgång vara honom en läxa och han draga fördel däraf.

E. FLACH.

13 aug.

Kungens förste hofmarskalk Flach har aflidit till följd af en kräftsjukdom i magen, hvaraf han en längre tid lidit. F. gick helt upp i sin tjänst, som han skötte till allmän belåtenhet. Det blir nog ej lätt att finna en man af lika duglighet att ersätta honom med. Ehuru utrustad med en medelmåttig begåfning ägde Flach dock tillräckligt däraf för att kunna noggrant öfvervaka det kungliga hushållets alla detaljer och på ett tillfredsställande sätt utföra sin herres befallningar. Som han hvarken hade hustru eller barn

samt ej heller några vidare personliga behof att tillfredsställa, har han på sina löneförmåner kunnat spara ihop 57,000 kronor, hvilka nu tillfalla hans båda bröder.

Kungen har med familj slagit sig ner i närheten af Moss i Norge, hvarifrån H. M. reser hit och dit än för att föra befälet öfver den förenade svenska och norska eskadern, än för att besöka omgifvande orter. Prins Napoleon och kronprinsen hafva tillsammans gjort utflykter bland de norska fjällen. Den förstnämnde har nu afrest till slottet Arenenberg i Schweiz, tagande vägen öfver Danmark. Af den kungliga familjen har han blifvit bemött som en släkting och har alla skäl att vara belåten med det mottagande han öfverallt rönt i de skandinaviska länderna.

15 aug.

Som mina söner nu rest sin väg och jag befinner mig helt ensam, ämnar jag söka en liten förströelse uti att följa fångvårdskongressens förhandlingar, hvilka skola äga rum på Riddarhuset. Jag träffade härom aftonen på Hasselbacken den schweiziske delegeraden doktor Guillaume, som generaldirektör Almqvist inbjudit att bo hos sig. Före sin afresa till Sverige hade G. lärt sig svenska.

I förgår var jag med om en tillställning för presidenten vid världsutställningen i Filadelfia general Goshorn, som nu befinner sig i Stockholm. Deltagarna voro för det mesta utställare och jurymedlemmar vid sagda utställning. Vi hade inbjudit generalen samt amerikanske ministern Stevens med fru och döttrar till en utflykt på Mälaren. Sjöministern hade för ändamålet ställt ångaren Sköldmön till vårt förfogande. Amiral Lagercrantz jämte Elworth och Elfving fungerade som värdar under färden, hvari ett dussin damer äfven deltogo. Först besågo vi Drottningholm, intogo så lunch ombord på båten, foro sedan till Gripsholm och åto en utmärkt middag, äfven den serverad ombord. Stämningen var mycket lifvad. På Gripsholm träffade jag baron A. Sparre med frih:a, båda artister, som där gjorde interiörstudier. S. bad mig om ett enskildt samtal rörande hans för Parisutställningen afsedda tafla,

hvilken blifvit godkänd af juryn i Düsseldorf men tillbakavisad af juryn i Paris. Jag sade honom uppriktigt, att hans stora »Dalkarlsgrupp» hade befunnits alltför underhaltig för att kunna förevisas på utställningen, samt att han i eget intresse borde vänta med att utställa, till dess hans talang hunnit mera mogna. Philip v. Saltza med grefv:a vistas nu äfven i Mariefred jämte en son, som ägnar sig åt målarkonsten.

PH. VON SALTZA.

10 sept.

Från Koberg återkom jag i går efter att därstädes hafva tillbragt ett par veckor tillsammans med de mina. På återvägen till Stockholm stannade jag en dag öfver i Alingsås hos Fr. Järta, som slagit sig ner där och lefver ensam i sitt rymliga hus omgifven af sina samlingar, hvilka han förevisade mig i detalj. Han äger litet af hvarje men framför allt vackra alster af japansk keramik. Hans afsikt är, sade han mig, att till Nationalmuseum testamentera en del värdefulla föremål, bland annat en förtjusande miniatyr »Grefvinnan Egmont» af Hall. Vi intogo en utmärkt middag, hvarefter vi företogo en promenad i staden, där J. äger en stor tomt, som han planterat med vackra träd och hvarest stadsborna fritt få promenera. Pehr Silfverskjöld infann sig till teet.

Under min bortovaro hade doktor Châtelain bott hos mig, och han var ännu kvar, då jag kom tillbaka hem. I går afton reste han dock med hertiginnan Thérèse till Neuchâtel. Under Ch:s härvaro hade han den turen att få jaga älg hos H. af Petersens på Erstavik, äta middag hos drottningen på Drottningholm samt

besöka Uppsala och Gripsholm. Han återvände nu till Schweiz helt förtjust öfver sitt mottagande här.

Kungen har rest till Gottland för att där inviga en järnväg. Jag åt i går middag på Hasselbacken tillsammans med Edv. Piper.

PÅ SLOTTSBALEN.
(Fr. v. Djurklou, Printzsköld, Palmstierna, Tornérhielm, Strokirch.)

Hochschild kom till kaffet, hvarefter vi följdes åt till Berns' salong för att höra Strauss' orkester.

28 sept.

Kronprinsen har besökt Göteborg och där fått ett festligt mottagande af staden och dess myndigheter. H. K. H. anträder den 1 okt. en resa till utlandet. De personer, som skola åtfölja

honom, äro hofmarskalken Holtermann, en man utan vidare världskännedom och därjämte blyg, som kungen förmodligen utsett härtill såsom särskildt ägnad att sköta sonens kassa; vidare Printzsköld, kammarherre hos drottningen, en sju fot lång jätte, som hufvudsakligen sysselsätter sig med statistik; slutligen prinsens ordonnansofficer Lilliehöök, en allvarlig och tillbakadragen ung man. Man hade väntat, att förtroendet att vara ledare för tronarfvingen under dennes besök vid Europas olika hof skulle tilllfalla en fint bildad och världsvan man, hvars erfarenhet satte honom i stånd att kunna inrikta sin kungl. myndlings uppmärksamhet på allt, som vore värdt att se och lära känna under resan. Hochschild skulle från flera synpunkter sedt hafva passat för detta viktiga uppdrag.

Scholander har visat mig en hel serie 3 fot höga akvareller »Lifvets saga», återgifvande familjescener alltifrån barndomen intill ålderdomen, hvilka äro ämnade att pryda dotterns, fru Hedlunds, matsal i Göteborg. Konstnären har målat alla dessa 12 bilder på 2 månader med den lätthet i penselföring och den behagfullhet, som utmärka honom.

24 okt.

Jag har fått det infallet att söka efterhärma min vän Scholander och är sedan 14 dagar mycket upptagen af en serie 1 $^1/_2$ fot höga akvareller. Detta arbete roar mig synnerligen, och jag har redan fullbordat en »Midsommardans vid Ulriksdal», där man i förgrunden får se Carl XV och drottning Lovisa. Likaså en »Picknick i det gröna», där jag som hufvudfigur insatt den fete och jovialiske Claës Cronstedt med glaset i hand. Nu håller jag på med en »Supé på Stockholms slott». Kung Oscar och hans rådgifvare intaga här hedersplatsen.

Inköpet för Nationalmusei räkning af taflor utaf nu lefvande målare ägde rum i måndags. Vi hade 11,500 kr. att förfoga öfver, däraf norrmännen erhöllo 7,000 kr. Ostridigt är också, att af de nu hembjudna taflorna de norska hafva mycket mera värde än de svenska. Bland de inköpta är äfven Hansens tafla, målad som om den vore af en gammal holländsk mästare, men härjämte af en förfärande

realism. En mördare, försedd med handklofvar, står framför sitt offer, en hafvande ung kvinna, som ligger blodig på golfvet. Bilderna af domaren jämte 2 vittnen och flickans gråtande mor komplettera taflan.

Vi hade i går en middag för det nyförlofvade paret Adolf Hamilton och Clara Bolinder. Jean Bolinder upptäckte, under det

»EN PICKNICK I DET GRÖNA».
1. C. Manderström. 2. Scholander. 3. Wrede. 4. Cronhielm. 5. d'Otrante. 6. Cronstedt.

han bläddrade i mina ritalbum, sin egen karikatyr, hvilket han upptog mycket godmodigt. Förra veckan voro vi själfva bjudna till honom i hans nya palats, som han dekorerat med mycken lyx. Scholander har i den ena salongen i akvarellfärg målat en fris, däri han uti en serie bilder visar sällskapslifvets utveckling från barbariska tider ända intill våra dagar. I en annan salong är det Werner, som i olja utfört liknande målningar, föreställande järnets seger öfver guldet. Det är det bästa jag sett af denne excentriske konstnär. Bolinder hade äfven anförtrott åt W. att måla dörröfverstycken uti ett tredje rum. Dessa skulle utföras »al fresco», men vare sig det beror på hans oerfarenhet i denna konstart eller på

att han valt ämnen öfverstigande hans krafter, så har han här helt och hållet misslyckats. De två målningar, som återgifva mytologiska ämnen, äro i upprörande grad oanständiga. Man påstår,

BILDT OCH BOLINDER.

att han härigenom sökt blifva kvitt fru B:s täta besök för att öfvervaka hans arbete med hennes ty åtföljande goda råd.

Kronprinsen har bevistat prisutdelningen i världsutställningspalatset i Paris. Han bebor ministern Adelswärds hotell.

Kungen har inflyttat till hufvudstaden, men drottningen vistas ännu på Drottningholm. Vi njuta också af en sällsynt mild och angenäm höst, hallonen mogna alltjämt och rosorna fortfara att blomma.

28 okt.

I förgår bevistade jag på Grand hôtel Adolf Hamiltons bröllop med Clara Bolinder, hvartill omkring 200 gäster inbjudits.

Kommanditbolaget Asp, Berger & C:o, som företrädesvis gjorde affärer på Norrland, har inställt sina betalningar. Man uppskattar bristen till flera millioner kronor. Järn- och skogsaffärerna lida mycket af nuvarande kris, och man förutspår flera konkurser

31 okt.

Bland andra utmärkelser i anledning af världsutställningen hafva äfven några svenskar erhållit hederslegionens stjärna, utan att dock härvid iakttagits de vid utdelandet af de olika graderna i allmänhet gällande bruk. Sålunda blef kommitténs ordförande Ehrenheim, som innehar storkorset af nordstjärneorden, endast utnämnd till kommendör, och generaldirektör Troilius, innehafvare af tvenne kraschaner, blott officer. Jag vet ej, om dessa herrar ämna mottaga sina ordnar, hvilka betydligt understiga deras egen innehafvande rang. Målaren G. v. Rosen befinner sig bland riddarnas klass; man förstår egentligen ej hvarför, eftersom hans tafla icke uppmärksammades af juryn. Wahlberg fick officerstecknet, äfvenså norrmannen Munthe, båda förut belönade med guldmedaljen.

5 nov.

Dagens stora händelse är ecklesiastikministern Carlsons oväntade afgång. Han efterträdes af en annan historieprofessor K. G. Malmström. Tidningspressen medger enstämmigt, att regeringen härigenom förlorat en af sina dugligaste medlemmar, men uttrycker samtidigt sin belåtenhet med att se Carlson aflägsnad från statsrådet, där hans inflytande uti undervisningsfrågor icke varit lyckligt. I stället för att göra stigarna bredare har han blott sträfvat efter att få dem ännu trängre än förut. Också är Carlson obestrid-

ligen impopulär. Efterträdaren sägs vara i besittning af en manlig och redbar karaktär samt äga sunda och praktiska idéer. Som politiker är han en helt och hållet ny man. Dock kan en historieprofessor ej gärna vara annat än konservativ.

7 nov.

Drottningen har lämnat Drottningholm och tagit sitt vinterkvarter på Stockholms slott.

Kronprinsen har närvarit vid svenska kyrkans i Paris invigning. Adelswärd har skänkt tomten, hans friherrinna orgeln, kungen en Kristusbild i marmor af Börjeson som altarprydnad. Scholander har utfört ritningen till fasaden, som är i skånsk-götisk stil.

9 nov.

Kallad till kungen i dag kl. 10 tillsammans med finansministern Forssell, öfverståthållaren af Ugglas och chefen för Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen Beijer. Härjämte var där stadsingenjören kapten Knös. Kungen förevisade ett förslag till en bro af järn, 20 fot bred, som H. M. önskar sätta i stället för den, som nu förmedlar persontrafiken mellan Helgeandsholmen och kajen midt för Kungl. slottet. Kungen skulle härigenom vinna mera direkt förbindelse med sitt stall och staden å sin sida en ny led för körtrafiken. Dessutom skulle för det ej osannolika fall, att förslaget att utvidga Norrström på holmens norra sida för en tid komme att medföra en afstängning af den för närvarande enda utfartsvägen för hofstallet, staden härigenom slippa bekosta en ny provisorisk bro. H. M. föreslog till en början, att omkostnaderna för sagda bro skulle fördelas mellan honom, staten och Stockholms stad. Forssell tänkte sig, att staten borde kunna bidraga med en summa af 2—3,000 kr. Häremot protesterade jag lifligt, enär de medel, som anslagits till mitt ämbetsverk, redan voro så otillräckliga, att jag blifvit nödsakad att afböja för nästa år begärda reparationer för mer än 50,000 kr., och man icke kunde taga något från mitt statsanslag, utan att stora olägenheter häraf uppstode. Beijer förklarade äfven, att hans tillgångar ej medgåfve någon utgift för ifrågavarande bro. Kungen och Ugglas kommo till sist öfverens

om en villkorlig lösning af frågan, i det kungen åtog sig att betala hälften, eller 12,000 kr., om staden beviljade en lika stor summa. En ny öfverläggning uppstod sedan om kajen invid hofstallet, hvilken under flera år hållit på att rasa, och som ingen vill laga. Kungen anser, att staden är skyldig att underhålla såväl kanalen som kajerna där omkring; staden däremot, att detta åligger staten. De 36,000 kronor, som behöfvas till denna reparation, stå ingenstädes att få, och emedan finansministern ej anser tillfället nu lämpligt att af Riksdagen begära denna summa, beslöt man att låta frågan för närvarande förfalla. Det intryck jag fick af denna sammankomst var, att kungen tycks vara bestämd att låta sitt stall kvarblifva på Helgeandsholmen. Hans företrädare Carl XV:s älsklingsidé var att gifva glans åt sin regering genom att ställa holmen i sin helhet till Stockholms stads förfogande för att däraf göra en park. Man har äfven satt i fråga att där uppföra nytt riksdagshus, riksbank m. m.

HERTIG D'OTRANTE.

29 nov.

Två af mina gamla vänner hafva skattat åt förgängelsen, nämligen baron Adelswärd, f. d. minister i Paris, samt hertig d'Otrante i Stockholm. Sedan länge voro båda skröpliga. Tidningspressen gör ändtligen rättvisa åt Adelswärds framstående egenskaper. Under hans lifstid sysselsatte man sig endast med hans brist på älskvärdhet gentemot de landsmän, som besökte legationen i Paris. Sverige ägde alltid i honom en diplomat med mycket godt omdöme och i besittning af en utmärkt ställ-

ning, som satte honom i stånd att göra sitt fädernesland betydande tjänster.

4 dec.

Den 1 i denna månad hade arbetareföreningarna under ledning af herrar H. Wieselgren, kapten Mankell och Hammer anordnat

NORBIN OCH NORDENFALK.

en festlighet med procession till nya kyrkogården för att fira minnet af August Blanche. Verser och tal i demokratisk och republikansk anda upplästes. Hvad som gjorde denna demonstration än mera märklig var, att den ägde rum just på Oscarsdagen, under det årsdagen af Blanches dödsdag var dagen förut och då bort firas.[1]

Firman Höglund & C:o har inställt sina betalningar.

6 dec.

Flera andra handelshus hafva sett sig nödsakade att följa exemplet. I förgår var det Guilletmot & Weylandt, i går Gode-

[1] Den 1 december var en söndag, hvilket torde varit orsaken, att demonstrationen då företogs.

nius & C:o. Norbin, en af cheferna för sistnämnda firma, som under flera år varit Konstföreningens skattmästare, har varit hos mig för att meddela olyckan samt tillika höra sig för, huruvida jag fordrade, att han skulle afgå från sin befattning. Då han för densamma ej uppbär någon aflöning och då föreningens penningmedel på intet vis äro inblandade i Norbins affärer, bad jag honom tills vidare kvarstå.

Oroande rykten äro i omlopp rörande Enskilda banken, hittills ansedd som den säkraste af alla. Det vore sannerligen att beklaga, ifall en omotiverad panik skulle tvinga äfven den att inställa sina betalningar. Emedan för närvarande de allra bästa värdepapper och hypotek ej kunna realiseras, är det klart att, ifall alla fordringsägare samtidigt skulle begära att få ut sina pengar, till och med den säkraste bank skulle få svårt att klara sig.

10 dec.

Kungen har begärt mitt råd angående hvilken bildhuggare bäst skulle lämpa sig att utföra hans egen och drottningens byster. Jag föreslog Kjellberg för kungens och Berg för hans gemåls bild. Om de bägge konstnärerna kunna komma öfverens om att taga sin marmor från samma block, tror jag, att deras olika sätt att behandla densamma ej härvidlag torde utgöra någon väsentlig olägenhet. Scholander och Boklund äro af annan mening; de tillråda hela arbetets öfverlämnande åt Kjellberg. En annan bildhuggare, Nyström, var i dag uppe hos mig och tog afsked; han har härstädes gjort studier i och för utförandet af ett monument öfver Geijer, hvilket arbete kommittén för närvarande tycks vilja anförtro honom. N. återvänder nu till Rom, han förefaller att vara en godmodig och energisk ung man.

Dagboksanteckningar 1879.

2 jan.

Det nya året begynte med en temperatur af 6 grader varmt. Nyårsafton var jag inbjuden till baron Pottenburg att där fira årsskiftets inträdande. Öfriga gäster voro Mollerius, d'Otrante och franske legationssekreteraren Marchand. Vi sutto till bords från kl. 11 till 3 på morgonen ätande, drickande och pratande. Vår värd underhöll oss under mer än en timme med klagomål öfver sina kolleger, hvilka icke tagit hans parti i fråga om en mot honom begången ogrannlagenhet af ryske legationssekreteraren grefve Dunten. Hans sjuklighet gör hans lynne retligt, och han kunde gärna hafva väntat till ett annat tillfälle med att utgjuta sin galla.

3 jan.

Var i dag hos Kjellberg och såg modellen till hans staty öfver Linné. Omkring piedestalen sitta kvinnor föreställande botaniken, läkarkonsten, mineralogien och zoologien. Det hela har en monumental prägel, men figurerna intaga för stela ställningar; dessutom öfverskjuter Linnés högra fot till hälften piedestalens kant samt tilldrager sig härigenom blickarna på ett mindre lyckligt sätt, så mycket mer som foten är alldeles för tung. Konstnären har, enligt hvad han sade mig, härigenom velat framhålla den store vetenskapsmannens djärfhet. Jag rådde honom att vid utförandet mildra dessa fel, och K. tog mycket väl upp mina anmärkningar. Han är en liten man med ett naivt och blygt utseende samt stora utstående ögon, som för världen dölja hans inneboende snille. Kjellbergs bästa arbete är enligt min åsikt hans »Faun, som bär ett

barn i sina armar». Staten hade beställt den i marmor, men konstnären har aldrig fullgjort uppdraget.

Kungen har hört sig för hos Kjellberg beträffande sin byst, men det begärda priset, 2,000 kronor, skrämde honom. Söderman

PFUEL, POTTENBURG OCH SOTO MAIOR.

förevisade honom då en byst efter sitt vis i antik dräkt, men H. M. ryggade förskräckt tillbaka, då han fick se sin långa hals och sitt magra bröst utan någon skyddande beklädnad. Bildhuggarens yrke är föga lönande i detta land. Den kungliga familjen gör inga beställningar, konstgynnare saknas, och de få monument, man på grund af allmän insamling låter uppföra, anförtros åt den bildhuggare, som är mest på modet. De öfriga löpa fara att bokstafligen svälta ihjäl, så vida de ej bruka sin talang i konstindu-

striens tjänst. De, som bo i Rom eller Paris, dela gemenligen samma lott. Börjeson, Berg, Nyström, Fallstedt och andra nödgas ständigt anlita lånevägen, subskriptionslistor eller lotterier.

Hufvudstadens damer syssla med sina dräkter för slottsbalen den 21. Först var det fråga om att inställa densamma. Kungen skulle i så fall hafva öfverlämnat den summa festen brukar betinga åt de fattiga, men man har frångått detta beslut. De utgifter balen kräfver torde i alla fall komma den mindre handeln till godo.

F. KJELLBERG.

Få äro de hus i stora världen, som se folk hos sig, och den nuvarande diplomatiska kåren ger inga större fester. Rysslands, Englands, Frankrikes och Österrikes sändebud lefva ungkarlslif, och de gifta Karnebeck, Bille och Stevens lefva mycket enkelt. Markis Tamisier, som representerar Frankrike, har endast 2 rum möblerade i sin våning och ger icke en gång middagar. Däremot anses ryske ministern Okunews kök såsom det läckraste i Stockholm. Tyske ministern v. Pfuel ger äfven ofta middagar.

8 jan.

Besökte i dag ecklesiastikministern Malmström för att bedja honom föreslå landskapsmålaren A. Wahlberg till erhållande af nord-

stjärneorden. W. tilldelades nämligen vid Parisutställningen guldmedaljen äfvensom officerstecknet af hederslegionen. Jag begärde äfven för Wallander, den äldste icke ordensprydde bland akademiens professorer, samma utmärkelse. Statsrådet lofvade öfverväga saken.

OKUNEW OCH BILLE.

Lord Radstock, en nitisk lekmannapredikant, tillbringar denna vinter i Stockholm och predikar dels offentligt dels enskildt, bland annat hos prinsessan Eugénie. Han uttrycker sig än på engelska, än på franska och samlar omkring sig en mängd damer ur societeten, som han förstår att tjusa mer genom föredragets värme än genom sin vältalighet, som lär vara mycket medelmåttig. Liksom

de flesta predikanter utmärker sig mylord just icke för någon vidare ödmjukhet. Sålunda uppmanade han häromdagen efter föredragets slut dem bland åhörarna, som vore Guds barn, att höja handen. Många, antingen de kände sig osäkra eller voro blyga, förblefvo orörliga men funno sig nog ganska besvärade. Lord Radstock lär vara mäkta rik och anser sina utgifter på Grand hôtel, hvilka uppgå till 1,800 kr. i veckan, ganska obetydliga. Han har också en talrik barnskara. Till sitt yttre är R. oansenlig.

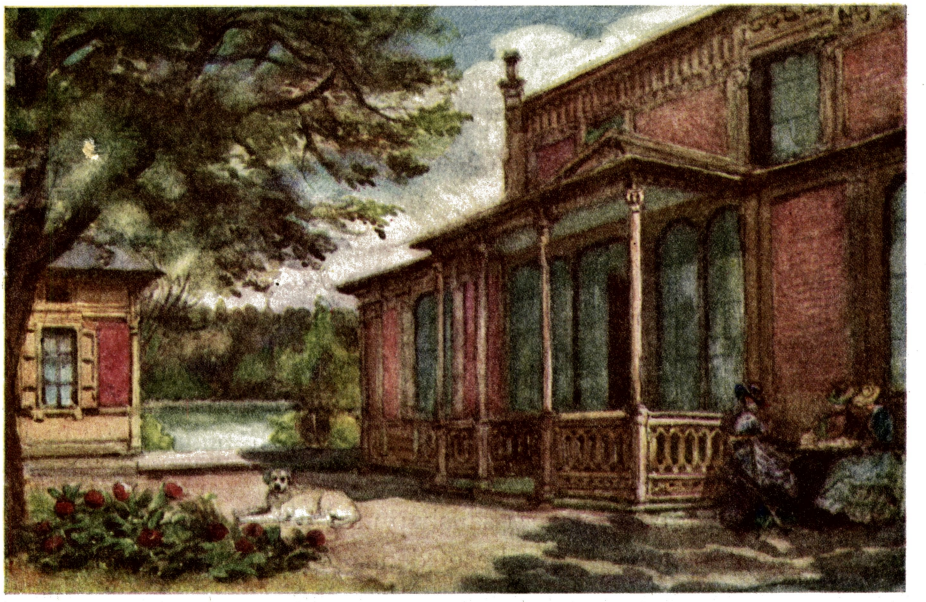

MONTEBELLO.

14 jan.

Unga herr Lindberg var hos mig på morgonen och erbjöd mig att få köpa landstället Montebello för 25,000 kr. Det är en förtjusande villa, belägen vid Saltsjön nära Vaxholm, och som kostat hans far, död i fjol, 3 gånger så mycket. Jag har begärt att få se fastighetshandlingarna och inventarieförteckningen. Medaljens frånsida är, att området är utarrenderadt på 30 år, af hvilka endast 14 återstå, hvarefter det beror på ägarens till Bogesund nåd, ifall kontraktet kommer att förnyas. Emellertid har innehafvaren af Bogesund, för den händelse så ej sker, förpliktat sig

och sina arfvingar att godtgöra arrendatorn genom att inköpa alla af honom eller hans hyresgäster å tomten uppförda byggnader.

15 jan.

Riksdagen öppnas i dag, och dess ledamöter förbereda sig nu till striden, som denna gång, påstås det, kommer helt och hållet att röra sig om ekonomiska frågor. Först och främst gäller det att genom nya skatter täcka en större brist i fjolårets budget.

23 jan.

Den 21 dennes firades kungens femtioårsdag med slottsbal för 2,000 inbjudna. H. M., som led af en förkylning, närvar dock vid festen med risk att dagen därpå få intaga sängen. Däremot visade drottningen sig icke.

Den finansiella krisen kräfver än flera offer. Så hafva bland andra Göteborgs handelskompani samt Rosendals fabriker vid Mölndal i närheten af Göteborg inställt sina betalningar. En af dessa fabrikers direktörer, Braune, har dödat sig med ett pistolskott, under det man höll på att granska firmans räkenskaper. Grefve Hermanson, stor bruksägare, har äfven blifvit urståndsatt att fullgöra sina förbindelser.

Förra söndagen for jag i sällskap med unga Lindberg på släde ut till Montebello för att bese denna egendom. Jag fann bohaget enklare och anspråkslösare, än jag föreställt mig, samt äfven rummen mindre; däremot voro uthusen, såsom kök, stall, vagnbod m. m., ansenligare, än hvad jag trott. Själfva boningshuset var i fullkomligt godt skick och rummen väl förlagda. På det hela taget var jag nöjd och förklarade mig redo att afsluta köpet, så snart baron Höpken godkänt kontraktets öfverlåtande. Denna villas belägenhet på en grönklädd höjd, omgifven af åldriga ekar samt med utsikt öfver hafvet och staden Vaxholm, är i sanning mycket vacker.

För närvarande är jag sysselsatt med en större pastellmålning, ett landskap med motiv från Koberg, i hvars förgrund jag afbildat hela familjen. Olyckligtvis är jag ännu långt ifrån hemma i

konsten att utföra detta slags målning, som för öfrigt icke lämpar sig för framställningen af små figurer.

29 jan.

I går gaf utrikesministern bal för 600 personer. Italienske ministern grefve de La Tour är bortrest på permission, och chevalier de Martino ersätter honom såsom chargé d'affaires. M. var

KOBERG.

för flera år sedan attaché vid beskickningen i Stockholm och ansågs då som en mycket intelligent yngling. Modern är af svensk härkomst, född Ehrenhoff, och M. är systerson till vår minister i Konstantinopel.

Grefve de La Tour är en liten obetydlig herre, hvilkens fru sedan två år tillbaka lefver i Rom, där äfven förre franska ministern i Stockholm grefve Gobineau, som lämnat tjänsten och nu sysslar med skulptur, slagit sig ner. Grefvinnan de La Tour ägnar sig själf åt målning.

30 jan.

Middag i går hos G. d'Otrante tillsammans med Carl Platen och Alfred Piper. Som äldste sonen insjuknat i mässling, har O. jämte yngre sonen flyttat till sin aflidne farbrors hus.

Meddelanden från Paris bebåda en snar kris därstädes till följd af Mac Mahons vägran att underskrifva ett beslut, hvarigenom tre generaler, hvilka råkat misshaga deputeradekammarens majoritet, försättas ur tjänstgöring. »Se soumettre ou se démettre», that is the question.

O. RAMEL.

1 febr.

Mac Mahon har afgått, och Grévy af nationalförsamlingen med öfvervåldigande majoritet valts till Frankrikes president. Gambetta skall efterträda den senare såsom deputeradekammarens talman.

Kung Oscar reste i går till Norge. Drifisen hopar sig allt mer emellan Skeppsbrokajen och Nationalmuseum samt bildar ett ishaf, hvilket man kan öfvergå från den ena stranden till den andra. Åsynen häraf är ganska egendomlig. Öresund håller jämväl på att tillfrysa, och trafiken mellan Köpenhamn och Malmö är redan afbruten liksom äfven den mellan Stockholm och Finland.

3 febr.

Otto Ramel sade mig, att framlidne Axel De la Gardie testamenterat alla sina konstsamlingar och sitt bibliotek till Öved-klosters fideikommiss. R. låter måttligt förtjust öfver gåfvan, enär han saknar utrymme i slottet för alla dessa vackra saker. Han för-

utser, att han blir nödsakad att bygga. Det är dock först efter donators änkas död, som samlingarna skola öfverföras till Övedskloster.

Jag har till Byggnadsnämnden inlämnat en ansökan att få rifva de stora magasin, som tillhöra vårt hus och ligga vid Nybroviken, samt ersätta dem med ett eller två boningshus. Byggnadsnämnden, som icke velat godkänna förslaget oförändradt, har låtit mig veta, att den öfverlämnat ärendet till drätselnämnden, hvilken antagligen kommer att vilja expropriera en del af tomten för att kunna reglera den ojämna linje, som husen vid denna kaj för närvarande bilda.

FÖRSTE HOFMARSKALKEN REENSTIERNA.

5 febr.

I förgår åt jag middag hos ryske ministern Okunew, en gammal ungkarl, som har namn om sig att gifva de bästa middagar i Stockholm. Han hade denna gång vid sitt bord 25 gäster, nästan alla storgubbar, några hade sina fruar med sig. Till bordsgranne hade jag generalskan Rosensvärd. Middagen var alllt igenom utsökt, vinerna förstklassiga. Bland gästerna märktes C. J. Bondes, C. v. Platens och Hochschilds, R. von Rosen, Reenstierna, Claës Cronstedt, amiral Lagercrantz, Sven Lagerberg m. fl. Den sistnämnde var vid ypperligt lynne, trots det han till följd af

Göteborgs handelskompanis fall förlorat återstoden af sin förmögenhet eller 40,000 kr. Familjen von Rosen lär förlora $^1/_2$ million. Dicksönerna, på hvilkas inrådan densamma där insatt sina kapital, mista själfva 2 eller 3 millioner.

10 febr.

Middag sistlidna lördag hos Pottenburg tillsammans med tyske ministern von Pfuel, belgiske ministern Bounder, Spaniens chargé d'affaires de la Barrera, Sven Lagerberg och Claës Cronstedt. Pfuel är en kraftigt byggd man med väl höga axlar samt en kolossal underläpp. Mannens godmodighet och angenäma konversation komma en dock att glömma hans fulhet.

12 febr.

Bal i går hos frih:n Palin, bevistad af en mycket fin publik, däribland de flesta medlemmarna af diplomatiska kåren, som för öfrigt sedan många år uti hennes salong haft en omtyckt samlingsplats. Hon äger tvenne mycket lifliga och vackra döttrar, som hafva orientaliskt blod i sina ådror. Deras farfar var känd för sin excentricitet. Han lefde skild från sin familj och äfven den öfriga mänskligheten uti en ensligt belägen villa utanför Rom, sysslande hufvudsakligen med numismatik, och fanns en vacker morgon mördad i sin säng.

Baron v. Höpkens representant herr af Schmidt äfvensom Montebellos ägare Lindberg uppsökte mig i går för att afhandla frågan om inköp af sagda egendom. Jag förklarade mig villig att afsluta affären, så snart kontraktet af baron H. blifvit transporteradt på mig.

15 febr.

Häromdagen voro vi på bal hos Roger Björnstjernas, hvilka flyttat från sitt stora dystra hus på Drottninggatan och i stället slagit sig ner uti en vacker våning vid Sturegatan. Af utlänningar var där endast ryske ministern Okunew och engelske legationssekreteraren Watsons fru, en storväxt, vacker kvinna. Hvad

Okunew åter beträffar, så ser han icke mycket ut för världen. Soto Maior säger om honom, att han påminner om en fransk kusk, som gärna vill blifva tagen för en engelsk dylik.

19 febr.

Frågorna för dagen äro engelsmännens nederlag mot kaffrerna samt pesten i Ryssland. Man är angenämt öfverraskad öfver att sistnämnda land äntligen tycks vilja sluta fred med Turkiet på grundval af Berlintraktaten.

21 febr.

Termometern visade i går 22 grader och utanför staden 28 grader. I dag underskref jag köpekontraktet angående Montebello, som jag tillträder den 14 instundande mars. Affären är således nu afslutad.

ÖFVERSTE ROGER BJÖRNSTIERNA.

24 febr.

Sammanträde i Konstakademien i förgår. Vi valde några utländska ledamöter: Alma-Tadema, Guillaume, Monteverde, Pasini och Siemiradsky. Stipendiet för Grundström förlängdes. Boklund omvaldes till direktör för ytterligare tre år, och förslaget till nya stadgar för undervisningen upplästes samt antogs. Efter sammanträdet var jag en stund på Trolle-Bondes bal. Kungen är återkommen från Kristiania. Ett parti i Riksdagen vill störta De

Geerska ministären och arbetar för detta ändamål på att få det ordinarie anslaget till arméns vapenöfningar nedsatt. Detta vore nära nog ett revolutionärt steg, hvilket regeringen omöjligt kan finna sig i. Ministärens vänner vilja väl anslå beloppet i fråga men under uttalande af den förhoppning, att Kungl. Maj:t täcktes beakta den finansiella kris, hvari landet befinner sig, samt själf taga initiativet till den önskade åtgärden genom att för statsverket bespara den för innevarande års vapenöfningar anslagna millionen.

PASINI.

25 febr.

Middag i går hos Scholander tillsammans med Wennerberg, Nordenfalk, Sander, Ekmarck, Beskow och Boklund. Den sistnämnde bryggde efter måltidens slut en punschbål, kring hvilken sällskapet sedan tillbragte tiden under samspråk och dryftande af konstfrågor ända till midnatt. Wennerberg och Scholander bidrogo särskildt genom lifliga och kvicka inlägg till underhållningen, och aftonen förflöt både hastigt och lustigt.

26 febr.

Vid Stallmästargården ägde i går skridskotäflingar rum, därvid alla prisen tillföllo norska skarpskyttar. Statsrådet Forssell har för Riksdagen framlagt viktiga propositioner, den ena angående bildandet af en järnvägshypoteksfond på 30 millioner kronor.

Den andra har till syfte att fråntaga de enskilda bankerna rätten att utsläppa sedlar af fem och tio kronors värde. Det sistnämnda förslaget väcker stark opposition från dessa bankers och deras

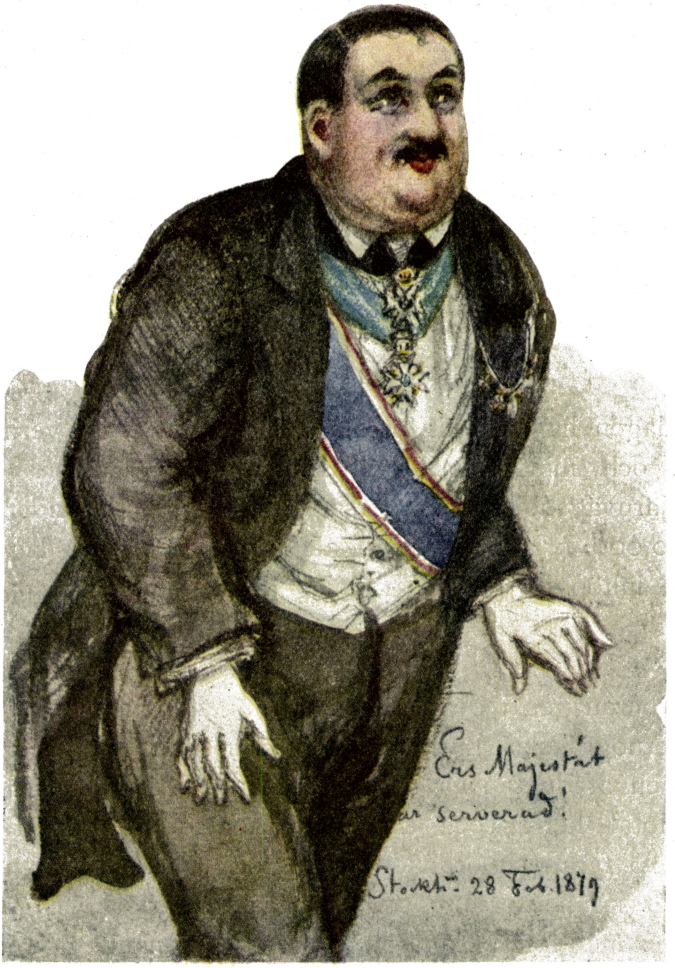

C. VON PLATEN.

aktieägares sida. Man beräknar värdet af de sedlar af detta slag, som äro i omlopp, till 80 millioner.

3 mars.

Bal den 28 februari hos Carl v. Platens, en i allo lysande fest, som hedrades med konungens närvaro.

4 mars.

Riksdagen nöjde sig med att afslå den förhöjning, som regeringen begärt i extra anslaget för arméns vapenöfningar, men har ej godkänt tilltaget att angripa det ordinarie anslaget, som ett parti understödde.

10 mars.

I går hade reformerta församlingen allmän stämma hemma hos mig. Vi beslöto att omedelbart börja med uppförandet af den nya kyrkan, som byggmästaren Söderlund åtager sig att fullborda för 54,000 kronor, samt att afstå från planen att bygga ytterligare ett hus. Vinsten häraf blir, att kyrkan kommer att ligga mera fritt.

13 mars.

Riksdagen har antagit förslaget till ny stat för Öfverintendentsämbetet, och min lön har höjts med 1,000 kronor. Motala—Mjölby järnvägsbolag har försatts i konkurs. Skulderna uppgå till 6,000,000 kronor. Gustaf af Ugglas har i riksdagen motionerat om inköp för statens räkning af sagda bana för 5 millioner.

17 mars.

På Operan ges i dessa dagar två föreställningar till förmån för Hazelii etnografiska museum. Jag har varit och sett generalrepetitionen af de tablåer, som anordnats af Ahlgrensson och hvari ett femtiotal herrar och damer i nationaldräkter uppträda. Tablåerna äro fyra och ordnade i trappform. Så snart man beundrat en, drages ridån åter upp och den nästa visar sig. Det elektriska ljuset följer med förändringarna på scenen, lämnande de redan sedda tablåerna i mörkret. Dessa folkgrupper från skilda svenska landskap voro synnerligen lyckade. Man fick skåda vackra ansikten, behagfulla ställningar, kraftiga gestalter, allt aftecknande sig mot landskap målade af Ahlgrensson.

Föreställningen börjar med en prolog, författad af Wirsén samt framsagd af aktören Fredrikson, sedan sjungas körer, därpå spelas af amatörer 2 små pjäser. Det hela afslutas med tablåerna.

18 mars.

En tidningsman Berner i Kristiania, professor Sars och skalden Björnstjerne Björnson hafva satt sig i spetsen för en rörelse i syfte att från norska handelsflaggan få bort unionsmärket, och en motion härom har äfven väckts i stortinget. Energiska protester hafva dock afgifvits af herrar redare och sjökaptener mot hvarje förändring härutinnan, och folkmassan i Kristiania har kraftigt demonstrerat dessa dagar mot upphofsmännen till detta olyckliga förslag. Ett af Björnson hållet möte slöt med ett fullkomligt fiasko, och pöbeln slog in fönsterrutorna hos dessa patrioter, som i stället för att försvaga unionen rent af framkallat en ovation till dess förmån.

C. D. AF WIRSÉN.

21 mars.

Med Drätselnämnden uppgjorde jag i förgår kontrakt om försäljning af en del af vår magasinstomt, som staden önskar åtkomma för att kunna reglera Nybrokajen. Beslutet skall dock underställas Stadsfullmäktige. Staden förbinder sig att för denna tomtdel betala 44,500 kronor eller 9,34 kronor kv.-foten, och jag skall öfverlämna området till staden den 1 april 1881, sedan den nya byggnaden blifvit uppförd. Jag har nämligen uppdragit åt arkitekten Erikson att utföra ritningar till tvenne hus på återstoden af tomten.

I går öppnades på Börsen en basar, där för saken intresserade damer sälja föremål, som skänkts till Nordiska museet. Själf bi-

drager jag med en akvarell föreställande en utflykt på sjön under Gustaf III:s tid, som värderas till 150 kronor.

Tidningspressen sysslar mycket med den brännmärkande dom, deputeradekammaren i Frankrike fällt öfver ministären af den 16 maj,[1] och den energiska protesten häremot från ministärens medlemmar, hvilka förklara domen orättvis samt liggande utom kammarens behörighet.

Öfversvämningar i Ungern hafva nästan helt och hållet förstört staden Szegedin. 8,200 hus af 10,000 hafva instörtat och 1,900 invånare dödats.

SEGELCKE OCH KIERULF.

22 mars.

I går var jag på bal hos norske statsministern Kierulf. Äfven kungen var där men såg ej nöjd ut, troligen en följd af att Riksdagen vägrat bevilja de anslag till armén och flottan, som regeringen begärt. Drottningen är sjuk och klen.

28 mars.

Finansministern Forssell vill med 30,000 kronor minska den stat, jag uppgjort och framlagt till regeringens godkännande för år 1879. Sagda belopp tycks han vilja använda till ombyggnad af kajen nedanför hofstallet vid Norrström, som för flera år sedan rasat och som hvarken staden eller kungen vill på egen bekostnad reparera. Som emellertid de till mitt ämbetsverk beviljade medlen äro afsedda för reparationer af de statens byggnader, som stå under mitt öfverinseende, och hofstallet ej hör till dessa, protesterar jag häremot energiskt ehuru fåfängt.

[1] Den ministär, som den 16 maj 1877 bildades af hertig A. de Broglie och som efter att hafva upplöst deputeradekammaren nödgades på grund af de nya valen redan hösten samma år afgå. Den förmenades vid dessa val hafva gjort sig skyldig till en hänsynslös påtryckning.

31 mars.

På Karnebecks mottagning i fredags ägde under supén ett häftigt uppträde rum mellan G. d'Otrante och Gustaf Åkerhielm. Den sistnämnde, som ville bereda plats för fru Karnebeck, ropade till d'Otrante: »Undan, pojke» samt grep honom samtidigt i axlarna. Ett gräl följde härpå, som slöt med en utmaning på duell, hvilken af Å. afböjdes. Midt under ordväxlingen tillkom expeditionschefen Nordenfalk, som frågade: »Où est la femme?», hvilket hade till följd ett nytt vredesutbrott från d'Otrantes sida. För att lugna denne föreställde honom hertiginnan d'Otrante, att han icke skulle fästa alltför stor vikt vid Åkerhielms yttranden. Denne liknade nämligen en nyss uppdragen champanjbutelj, hvars fradgande skum endast varar ett ögonblick. Om denna sak tala nu alla människor.

3 april.

Vi hade i går hos oss till middag några vänner: Ehrensvärds, d'Otrantes, friherrinnan Palin med döttrar, Erik Edholm och Malmsten. Jag förevisade 2 akvareller, som jag nyligen låtit infatta. Den ena föreställer en slottstrappa fylld med gäster af båda könen, den andra en fest, där man får se kungen och hans statsråd och därjämte ett femtiotal mer eller mindre bekanta personer.

Temperaturen är sedan några dagar betydligt mildare. I dag njuta vi af en härlig vårsol.

4 april.

Kungen bevistade i afton skridskoklubbens nattliga fest. Mina barn återkommo från densamma mycket missbelåtna med isen, som är porös och full af vatten, ett tecken till vårens annalkande.

9 april.

Till Stockholm har nyligen anländt en ambassadör från furst Carol af Rumänien, som har att tillkännagifva, att nämnda land nu gjort sitt inträde bland Europas självständiga stater. Det är åt furst Bassaraba de Brancovan, en son till Georg Demeter Bibesco, regerande furste i Valakiet 1843—48, detta uppdrag

öfverlämnats. Jag har två dagar i rad ätit middag med denne ambassadör, som ej bär någon uniform, hvarför också klädseln vid slottsmiddagen var civil.

Furst Bassaraba är en 40-års man, som vanligen bor i Paris och har en årlig inkomst af 400,000 francs. Han ser ut som en vinagent men är ganska angenäm att samtala med i konstfrågor. Hvad politiken åter beträffar, äro hans sympatier helt och hållet på Turkiets sida. Han är ägare af villa Walewski vid Genèvesjön.

C. J. BONDE OCH BASSARABA.

Vid gårdagens middag hade jag ett samtal med finansministern med anledning af stallkajen. Han tycks vilja, att jag skall med honom dela ansvaret för den tilltänkta åtgärden att för ifrågavarande ändamål taga 33,000 kronor från det till mitt ämbetsverk beviljade anslaget. Jag var beredd på att kungen, som efter middagen inbjöd mig att tillbringa aftonen i hans rökrum, äfven skulle tala med mig om denna sak, men han berörde den ej med ett ord. Han meddelade i stället, att han skulle besöka mig endera dagen för att se mina akvareller, om hvilka han hört talas.

15 april.

Kungen kom i går vid 2-tiden, åtföljd af sina tre söner samt kammarherrarna Wachtmeister och Ankarcrona. Mina akvareller och pasteller studerades i detalj och tycktes roa sällskapet, hvars konstsinne för öfrigt bäst ägnar sig för bedömande af arbeten, hvilkas hela förtjänst består i den humoristiska uppfattningen af ämnet. Kungen tyckte dock, att jag gifvit honom ett alltför stort hufvud.

16 april.

Telegram från Petersburg förmäla om ett mordförsök mot kejsaren. Trots flera på nära håll aflossade revolverskott blef tzaren emellertid ej träffad. Mördaren häktades. Denna tilldragelse kommer nog ej att göra slut på den serie attentat, som på sista tiden föröfvats i Ryssland, men skall helt visst framkalla en hälsosam förbittring mot nihilistpartiet och skänka regeringen alla hederliga människors stöd i kampen mot en fiende, som är så mycket fruktansvärdare, som han i mörkret smider sina planer.

A. DE WAHL OCH A. RUSTAN.

21 april.

Temperaturen inger förhoppningar om vårens snara ankomst. Sedan några dagar håller ett snöblandadt regn på att smälta isarna.

De Geerska ministären, som gjort beviljandet af det ordinarie anslaget till arméns vapenöfningar till en kabinettsfråga, har vunnit en afgjord seger. Riksdagen nöjde sig med att uttala den önskan, att kungen täcktes taga i öfvervägande, huruvida ej med hänsyn till den nuvarande finansiella krisen vissa besparingar på ifrågavarande anslag kunde af honom vidtagas. Konflikten rörande Riksdagens rätt att minska de ordinarie anslagen, hvilken rätt af regeringen blifvit bestridd, har för tillfället undanskjutits.

Professor Saloman håller för närvarande i Konstakademien föreläsningar, i hvilka han söker visa, att Venus di Milo ursprungligen utgjort en del af en grupp framställande Herkules mellan

dygden och vällusten. Ifrågavarande staty skulle i så fall enligt Saloman återgifva den sistnämnda. Hans hypotes synes föga antaglig. Intet hos Venus di Milo berättigar att i henne se en bild af vällusten. Saloman har på franska utgifvit första afdelningen af sina föreläsningar i ämnet, försedd med ett stort antal bilder.

28 april.

Jag for i lördags med mina damer till Montebello, som vann deras fulla gillande. Under ångbåtsfärden berättade mig justitierådet Östergren, att Lars Hiertas änka för två år sedan varit nära att köpa stället. Priset var då 90,000 kronor, under det jag nu endast gifvit 25,000.

30 april.

Jag hörde i går på Mindre teatern »Orfeus i underjorden» af Offenbach, som spelades ganska underhaltigt. De unga gudinnorna hade emellertid vackra dräkter och äfven vackra ansikten och ben. Fru de Wahl som Cupido och fröken Rustan som Venus utmärkte sig härvid särskildt.

1 maj.

Öfverintendentsämbetets tjänstemän voro i går hos oss till middag. Under rökningen efteråt råkade Beskow, som satt och såg uti ett album, att stödja detta för hårdt intill en mot väggen ställd, i glas infattad stor akvarell, hvilken föll ner öfver den stackars B:s hufvud. Glaset gick i bitar och sårade hans nakna skalle; åsynen häraf var verkligen mycket komisk. Vi tvättade bort blodet från offret, som ej alls fann händelsen lustig.

6 maj.

I går deltog jag i en punschfest hos Claës Cronstedt, som räckte till kl. 1 på natten och var mycket munter. Bland gästerna voro bröderna De Maré, Bennich, R. Björnstjerna, Svante Hedin, Boklund och H. Ankarcrona.

I dessa dagar håller Riksdagen på att diskutera frågan om indragning af de enskilda bankernas femkronors-sedlar, som föranleder häftiga debatter, hvari finansministern Forssell spelar en framträdande roll. Landtmannapartiet i andra kammaren har satt genomdrifvandet af detta förslag såsom villkor för dess medverkan till en annan än mer betydande fråga, nämligen om att för den finansiella krisens bekämpande anslå en summa af 30 millioner kronor.

A. BESKOW.

9 maj.

Kamrarna hafva stannat i olika beslut angående de 23 millioner, som begärts till en hypoteksfond för de enskilda järnbanorna, samt de 4 millioner, som äskats för inköp af Motalabanan. Första kammaren röstade ja, den andra nej. Det blir således gemensam votering, men allt ger vid handen, att förslaget då kommer att bifallas.

12 maj.

Mötte i går händelsevis Thorvald Meyer, en af mina norska vänner, som alltid visat mig stor gästfrihet under mina besök i hans land. Då jag själf var bortbjuden, kunde jag ej se honom på middag, men vi tillbringade i stället aftonen tillsammans först på Hasselbacken, sedan på operan, där man gaf Lohengrin med Lilli Lehmann från operan i Berlin som gäst. Denna sångerska har något fint och belefvadt i sitt uppträdande, hon är vacker samt äger en härlig stämma; hennes kroppsställningar och åtbör-

der äro plastiska men sprida just därigenom en viss kyla öfver hennes spel. Jag erkänner dock min oförmåga att så, som den helt visst förtjänar, uppskatta Wagners musik och äfven dramatiken i stycket. Vi afslutade aftonen med supé på operakällaren.

ÖFVERKAMMARHERREN GREFVE CLAES CRONSTEDT.

15 maj.

I går var det Konstakademiens högtidsdag, och jag utdelade såsom vanligt belöningar åt de elever, som däraf gjort sig förtjänta. Endast arkitekteleven C. O. Möller hade ansetts värdig att erhålla medalj. Uppmuntran i kontanter tillföll i arkitektur J. L. Peterson, G. Bredberg och V. M. Karlson, i målning, med ämnet »Syndafloden», Frid och Emma Löwstädt, den förre 250, den senare 150 kronor, och i skulptur, med ämnet »Simson betvingande lejonet», Dyfverman 500 kronor.

Artisten Borg, som är bosatt i Paris, blef på grund af utförda arbeten af akademien förklarad berättigad att täfla om statens stipendium. Till agréer utsågos A. Hafström och Knut Ekvall. Scholander uppläste en intressant redogörelse för konstutvecklingen under året i allmänhet samt särskildt för världsutställningen. Därefter höll han ett minnestal öfver de akademiens ledamöter, som sedan i fjol med döden afgått: Bennet, M. Anckarsvärd och J. Cardon. Ett dussin af akademiens ledamöter, jag själf inberäknad, firade sedan dagen med middag på Hasselbacken. Nordenfalk och Wennerberg anlände senare på aftonen. Skålar och tal

upptogo största delen af tiden, och man öfveröste hvarandra med beröm och rökelse. En ganska liflig diskussion uppstod likvisst mellan Törnqvist och Scholander angående ett yttrande i brefväxlingen mellan Fogelberg och Anckarsvärd, som Scholander i sitt minnestal öfver den sistnämnde anfört och som kan synas kasta en viss skugga öfver Fogelbergs minne, i det Anckarsvärd häri framställer honom såsom både afundsjuk och otacksam. Törnqvist hade önskat, att Scholander tillagt, att de båda vännerna blifvit försonade, innan Fogelberg afled.

Vi hafva för närvarande härliga solskensdagar, och träden börja knoppas. Man får dagligen se drottningen till häst göra promenader på Djurgården.

4 juni.

Jag återtager i dag min dagbok, som så sorgligt afbrutits genom min svåger Carl Otto Silfverschiölds oväntade frånfälle den 21 sistlidne maj i Göteborg. Han hade den 17 varit sina döttrar till mötes vid järnvägsstationen samt ätit middag tillsammans med dem vid full hälsa och godt lynne. Mot aftonen började han klaga öfver smärtor i underlifvet, som fortforo dagen därpå och äfven följande dag. Doktor Forssenius tillkallades och förklarade sjukdomen härleda sig från ett brock i förening med inflammation. Fåfängt sökte man häfva det onda. Då den sjukes tillstånd blef oroande, telegraferade äldsta dottern till mig och bad mig söka förmå professor Santesson att resa till Göteborg för att utföra en numera nödvändig befunnen operation. Santesson förklarade sig också villig att genast fara. Operationen ägde rum den 21 kl. 11 f. m. och lyckades fullkomligt, men den sjuke, hvilkens kraf ter voro uttömda, afled icke desto mindre kl. 3,30 e. m. samma dag. Hans ytterliga svaghetstillstånd tillät honom ej att låta uppsätta sitt testamente, han hann endast ställa några förmaningar till sin äldste son Nils samt bedja honom taga vård om sina båda yngre syskon. Själf anlände jag den 26 till begrafningen, hvilken försiggick kl. 1 i domkyrkan. Det blef ett återupprepande af den högtidliga akt, vid hvilken den aflidne själf närvarit föregå-

ende år, då hans gamle fader jordfästes. Kistan bars af de Silfverschiöldska godsens arrendatorer. Landshöfding Ehrensvärd jämte de 2 sönerna öppnade processionen, därpå kommo mågen Pontus De la Gardie och jag, sedan herrarna Ekman, inspektorer och underhafvande. Prästen tog till text det ställe i Nya testamentet, som talar om huru svårt det är för den rike att komma

J. J. EKMAN OCH M. HALLENBORG.

in i himmelriket; han tillförsäkrade likväl den aflidne en plats därstädes, framhållande härvid bland annat, hurusom denne enligt sin betjänts utsago ständigt på resor brukade läsa i sin psalmbok. Under morgondagen följde Nils, Pontus och jag äfvensom Janne Ekman med fru samt Emil Ekman kistan till Tölö grafkapell i närheten af Gåsevadholm, där den öfvertäckt med blommor gick att intaga sitt rum bredvid de andra kistorna.

23 juni.

Officiellt meddelas nu prins Napoleons död. Han stupade i kriget mot zulukaffrerna under en rekognoscering, på hvilken han

utsändts af sin öfverbefälhafvare. Man återfann hans kropp genomstungen af 17 spjutstygn. Den unge fursten vann sålunda hjältedöden och efterlämnar ett äradt minne, men det är att beklaga, att han föll för en för hans land främmande sak och i strid mot några stackars negrer, hvilka aldrig gjort honom något för när. Lusten att hölja sitt namn med utmärkelse samt göra det populärt i Frankrike dref honom att deltaga i detta krig. Uti ett efterlämnadt testamente insätter han sin äldste kusin, son till prins Jérôme Napoleon och kung Victor Emanuels dotter, som arfvinge till alla sina rättigheter.

30 juni.

Baron Pottenburg har återkommit, medförande sina rappellbref; han är utnämnd till minister i Stuttgart. Garnisonstrupperna defilerade i går inför deras majestäter. Hästgardet har fått preussiska pickelhufvor och hvita bröst. Ständigt samma historia; man efterapar den arméns utrustning, som senast segrat. Själf har jag sålunda efter hvartannat burit trekantig hatt, rysk schaká, österrikisk képi, preussisk pickelhufva samt fransk képi.

11 juli.

I arkitekten Eriksons sällskap besökte jag i går Linnés forna landtgård Hammarby, hvaraf staten skall inköpa en del för ett pris af 30,000 kr., nämligen parken jämte en paviljong, i hvilken den store mannen hållit sina föreläsningar, samt boningshuset med hans möbler och samlingar, och dessutom tre stycken kåkar, som med det första måste rifvas för att mot eldsvåda skydda det hus, som man önskar bevara åt eftervärlden. Vi stego af vid Bergsbrunna station nära Uppsala, där en vagn väntade för att föra oss den timslånga vägen till Hammarby. Värden herr C. Ridderbjelke mottog oss mycket väl, och en ganska god middag afslutade vår undersökning.

Byggnaderna bestå af enkla rödfärgade trähus, och samlingarna, om jag undantar några skapliga porträtt, hafva intet annat värde än det historiska. Landskapet är ej vidare pittoreskt, men par-

ken, en riktig liten skog af träd och buskar, af hvilka flera planterats af Linné och äro märkliga genom sin sällsynthet, saknar ej med sina af mossa öfverväxta klippblock en viss poesi.

Uppsala universitet ämnar inköpa återstående delen af egendomen för 50,000 kr., hvilket kommer att mycket underlätta anordningarna för underhåll och nödig skötsel af detta statens förvärf.

20 juli.

I och för arfsangelägenheter reste jag den 13 till Göteborg. Middag intogs tre dagar å rad hos herrarna Ekman. Först var det hos Janne E. på Gammelstad, ett mycket vackert och idylliskt ställe. Frun är litet tung i konversationen samt ifrig schartauan. I går var det Oskar E., som gaf för oss en fest i sitt ståtliga, tornprydda slott. Värdinnan liknar en ung gasell. Jag har sällan träffat någon med så stora och svarta ögon som hennes. Hon har tre förtjusande barn och är en utmärkt värdinna. På morgonen samma dag besåg jag en annan präktig bostad, nämligen Oscar Dicksons, där all engelsk komfort tycks vara förenad. Vi besågo äfven det hus major Pripp byggt åt sig. Trots vissa anspråk på elegans härskar där öfverallt dålig smak, och de krigiska målningar, som pryda förstugan, äro mer än medelmåttiga. De äro målade af en ung Callmander samt föreställa Gustaf II Adolf vid Nürnbergs belägring, Carl XII vid Fredrikshald m. m.

Göteborg är numera en kontinental stad. Promenader, bestående af stora vackra alléer, omgifva densamma; allt är här snyggt och bra hållet samt utvisar välstånd. För öfrigt är Göteborg liksom alla andra handelsstäder tråkigt för dem, som ej ditkommit i affärer.

Tredje middagen gaf Emil Ekman, broder till konsuln. Från kapten vid flottan blef han porterbryggare i firman Carnegie och har här skapat sig en vacker förmögenhet. Hans landställe Gubbero är ganska enkelt. Vi afslutade aftonen, Arvid Posse, Louis Wrede och jag, på Lorensberg, och den 18 lämnade jag Göteborg.

21 aug.

Nästa söndag väntas ryska storfursten-tronföljaren anlända till Stockholm. Carl Victor Leijonhufvud och kungens adjutant Stjernstedt äro utsedda att uppvakta honom. Den kungliga familjen vistas nu på Tullgarn, men kungen kommer hvarje fredag till hufvudstaden för att hålla statsråd. Jag har ej återsett H. M. sedan hans hemkomst från en några veckors resa med prins Carl i Norge, under hvilken de vid ett jaktparti sammanträffat med prins Fredrik Carl af Preussen. Vår kronprins befinner sig i England, där han besöker åtskilliga lorder på deras slott.

STORFURSTEN ALEXANDER.
(Bakom honom Okunew och Mollerius.)

23 aug.

Storfursten-tronföljaren anländer i morgon med jakten Zarewna, som åtföljes af fartygen Slowianka och Marewo. Det sägs, att grefve Orlow är med, hvilket ger ökad betydelse åt resan. Ryssland lär för att undgå olägenheterna af de nyligen i Tyskland beslutade höga tullsatserna önska öppna en ny förbindelseled öfver Sverige för sina produkter.

Kungen sänder sin öfverste kammarherre C. J. Bonde att i närheten af Vaxholm möta storfursten med ångaren Sköldmön, som äfven medför öfriga till uppvaktningen hörande personer.

25 aug.

Min son Carl förde oss i går i segelbåt till Trälhafvet, där vi fingo bevittna de ryska fartygens ankomst. Med tillhjälp af ki-

C. VON DARDEL.

karen kunde vi mycket väl urskilja storfursten, som är storväxt och blond.

Svenskarna, som skickats storfursten till mötes, bestego i vår åsyn hans däck, hvarefter resan fortsattes förbi Oskar Fredriks-

borg, där kanonsalut utbyttes mellan fästningen och fartygen. Vaxholms invånare, som hoppats, att storfursten skulle taga vägen förbi deras stad, blefvo mindre behagligt öfverraskade.

Kungen förde i går sin gäst omkring i hufvudstadens omgifningar, hvarefter familjemiddag intogs.

I dag besökas museerna, sedan blir det galamiddag på slottet. I morgon göres en utflykt med ångbåt till Drottningholm och Gripsholm samt i öfvermorgon ett besök hos drottningen på Tullgarn, hvarifrån storfursten beger sig till Köpenhamn. De unga prinsarna anlända i dag från Tullgarn till middagen och återvända sedan på aftonen.

28 aug.

Jag tillbragte hela gårdagen i sällskap med storfursten under en af kungen med ångaren Tessin anordnad utflykt till Drottningholm och Gripsholm. Prinsen är storväxt och starkt byggd, är välbildad samt har ett på en gång imponerande och behagligt utseende. Han är blond, ögonen bruna samt långa och smala, näsan mycket kort, munnen sinnlig. Han var iförd ryska amiralernas släpuniform. Jag fick under resan flerfaldiga gånger äran att samtala med honom samt fann honom enkel och älskvärd. Han visade stort intresse för konstsamlingarna. En porträttbyst på Drottningholms slott i biscuit af Katarina II, som var okänd i Ryssland, väckte särskildt hans nyfikenhet. Förgäfves letade vi efter fabriksmärket. Förutom den kungliga och kejserliga sviten hade kungen inbjudit C. J. Bonde, Oskar Björnstjerna, Sandels, amiral Lagercrantz, Troilius, Lagerheim, Sven Lagerberg, G. af Ugglas, Boklund och mig. Dessutom medföljde ett dussin ryska marinofficerare, bland dem äfven finske lotschefen amiral Ericsson, anländ hit med ångaren Volvoja. Ifrågavarande herrar föreföllo ganska vulgära och blandade sig föga i samtalet.

Storfurstens tvenne adjutanter se mera distingerade ut, framför allt furst Obolensky, som är en mycket vacker karl.

Under själfva galamiddagen ägde en ganska löjlig arrestering rum uti slottets korridorer. Nyssnämnde adjutants kammartjänare,

som endast talade ryska och just kom hem från en utflykt till staden samt ville gå in i slottet, föreföll polisen misstänkt, togs för en nihilist och blef trots sitt motstånd inburad. Generalkonsul Mollerius, som var närvarande vid middagen och hvilken man tillhviskat ett meddelande om händelsen, befallde, att karlen skulle tillsvidare kvarhållas i finkan. Först några timmar efteråt blef han identifierad och lössläppt. Detta misstag upptog storfursten mycket väl, då han sålunda märkte, att man höll god vakt kring hans person.

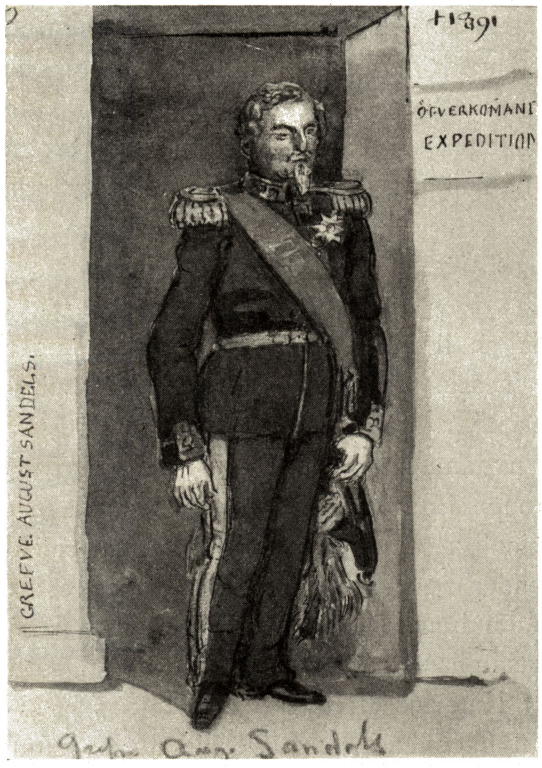

A. SANDELS.

Under utflykten på sjön var vädret i början regnigt, hvilket fortfor ända fram till Gripsholm. Lunch intogs på Drottningholm. Under hemfärden fingo vi däremot utmärkt vackert väder. Middagen serverades i Gustaf Vasa-salen, och samtliga deltagare togo plats vid stora bordet. Kaffe dracks sedan i slottsträdgården, hvarvid Andra gardets musikkår spelade och äfven fortsatte härmed under återfärden till Stockholm, som anträddes kl. 6 e. m.

När skymningen inträdt, fingo vi njuta af den mest hänförande tafla vid åsynen af alla de rikt illuminerade villor, som kantade stränderna, ytterligare upplysta af bengaliska eldar, fyrverkeripjäser och transparanger med storfurstens initialer, hvilka ständigt aflöste hvarandra. Ångbåtar, festligt prydda med kulörta lyktor och hvilkas musikkårer spelade ryska folksången, under det passagerarna

uppstämde entusiastiska hurrarop, eskorterade vår egen båt. Dessutom kommo hundratals roddbåtar oss till mötes för att hylla storfursten, hvilken föreföll rörd öfver detta hjärtliga mottagande.

Jag hemkom kl. 10 på kvällen mycket belåten med min dag. Storfursten har i dag på morgonen rest till Tullgarn och går där ombord för att sedan i Köpenhamn sammanträffa med sin gemål. Han skall dock först bese Ulriksdal och där taga tåget vid Järfva. Notisen i Dagens Nyheter om att grefve Orlow skulle åtfölja storfursten saknade all grund.

1 sept.

Ryske storfursten, som under nedresan ämnat stanna i Karlskrona, uppgaf denna sin afsikt för det fula vädrets skull. Han gick i land vid Pataholm och steg på tåget i Kalmar för att öfver Malmö bege sig till Köpenhamn utan att under färden mottaga någon.

2 sept.

Jag har i dag inspekterat det till reformerta kyrkan hörande huset, som är under uppförande och afsedt att genom de hyror, som därifrån kunna inflyta, underhålla kyrkan. Både major Edelsvärd och jag förklarade oss nöjda med arbetet.

Ett telegram från Yokohama meddelar, att ryska ångaren A. E. Nordenskiöld, byggd i Malmö på herr Sibiriakows bekostnad och ämnad att användas vid uppsökandet af forskningsresanden Nordenskiöld, helt och hållet gått under vid Nemora på ön Nippons ena udde. Besättningen räddades dock.

3 sept.

Deltog i går i en fest för konstnären Alfred Wahlberg, nu på besök i Stockholm. Vi voro en tjugu personer. Själf höll jag ett litet tal. Wallander, Gellerstedt och Wieselgren uppläste verser. Bland sällskapet befann sig äfven finske bildhuggaren Valter Runeberg.

Malmström är nyss hemkommen från en studieresa i Finland samt medför en hel del teckningar ämnade för en illustrerad upplaga af »Fänrik Ståls sägner», som skall utgifvas på Beijers förlag.

8 sept.

Kronprinsen är för närvarande stadd på resa i Belgien och Holland och skall sedan bevista de fältöfningar, som äro ämnade att hållas vid Strassburg. Sven Lagerberg skall åtfölja prinsen under senare delen af resan.

KUNG OSCAR, DARDEL OCH KRONPRINSESSAN AF DANMARK.

11 sept.

Danska kronprinsessan anlände i går morse till hufvudstaden, åtföljd af kammarherre Nægler och en hofdam. Nils Brahe var henne till mötes i Malmö. Kungen med sönerna Oscar och Carl samt åtskilliga högre funktionärer inväntade H. K. H. vid Centralstationen. Efter på slottet intagen frukost begaf sig prinsessan till Drottningholm, dit äfven jag jämte flera andra medlemmar af hennes föräldrars hofstat samma dag inbjudits till middag. På färden dit hade jag sällskap med general Bildt. Bland andra inbjudna märktes grefve Robert v. Rosen, C. Manderström, H. Fal-

kenberg, Schildt och Gyllenram, excellensen Sparre och Kantzow med fru. Kungen förde mig själf fram till prinsessan Louise, som var särdeles vänlig och täcktes förklara, att hon ej fann mig vidare förändrad, om man undantoge ett besynnerligt skägg, som icke vore till min fördel. Drottningen, som under senaste dagarna varit sjuk, visade sig först efter middagen samt språkade helt älsk-

A. KANTZOW.

värdt med mig. Prins Oscar har utvecklat sig till sin fördel. Utan att vara vacker som sin bror Carl har han ett allvarligt och godt ansiktsuttryck, hvilket inger förtroende.

Hos kronprinsessan Louise såg jag ingen annan förändring, än att håret, som för tio år sedan var blondt, nu blifvit nästan svart. »Jag försäkrar er», sade hon till mig, »att jag icke färgar mitt hår.» Jag komplimenterade henne öfver hennes midja, lika smal och smidig som förr trots hennes fem barn. »Christian» berättade hon, »når mig redan till armbågen.» Efter kaffet gingo herrarne att röka inne hos kungen. Jag var åter i Stockholm före kl. 10.

Här en samling porträtt af samtida till Carl XV, som förärades kronprinsessan af Danmark på Drottningholm den 10 sept. 1879.

N:o 1 *Grefve Robert von Rosen.* Detta dyrbara porträtt, som är väl tecknadt samt hållet i en ädel stil, är synnerligen bra bibehållet.

PORTRÄTT AF SAMTIDA TILL CARL XV.
I. R. v. Rosen. II. F. Wrede. III. G. Bildt. IV. C. Manderström. V. H. Falkenberg. VI. B. Schildt. VII. F. v. Dardel.

N:o 2 *Generalen friherre Fabian Wrede.* En god tafla fast något illa medfaren af tiden. Färgen har bleknat, den skulle behöfva en del skickligt utförda retuscheringar.

N:o 3 *Generalen friherre Bildt.* Vacker tafla, bra målad och ganska väl bevarad, behöfver endast omfernissas.

N:o 4 *Baron Carl Manderström.* Ursprungligen en väl målad duk, har den af tiden blifvit mycket illa åtgången. Man bör borttaga den gamla fernissan, som håller på att spricka sönder, spänna bilden på ny duk och äfven bestå ny ram.

N:o 5 *Baron Henrik Falkenberg.* De gamla färgerna, i synnerhet de röda och gula, börja alltför mycket framträda. För att

åt detta ansikte återgifva dess ursprungliga behag fordras några lyckligt utförda retuscheringar.

N:o 6 *Bengt Schildt.* Porträttet har förlorat en smula af sin friskhet. Där finnas hål att fylla, ramen borde omförgyllas.

N:o 7 *Fritz von Dardel.* Illa åtgånget af tiden.

N:o 8 *Henrik Gyllenram.* D:o

24 sept.

Under en utflykt häromdagen med ångaren Sköldmön till Oscar Fredriksborg hände det, att sedan danska kronprinsessan tillsammans med kungen gått i land för att bese fästningen, en skeppsgosse, som anställts såsom uppassare i prinsessans hytt, passade på att ur en nattsäck stjäla hennes där förvarade smycken. Först efter hemkomsten till slottet och vid omklädningen till middagen upptäckte man, att de voro borta. Polisen ansträngde sig förgäfves att få tag i brottslingen, för hvilkens gripande utlofvats 1,000 kr. En sjöman fann emellertid, under det han höll på att städa i skeppsgossekasernen, juvelerna gömda under en af golftiljorna. Ingenting fattades i samlingen. Tjufven, som heter Weiss, är son till en operasångare, som för icke så länge sedan mördades af en svartsjuk äkta man. Han befinner sig nu i fängelse.

Kronprinsessan Louise återvänder i afton till Köpenhamn.

1 okt.

Återkom till Stockholm den 29 september efter att i Göteborg hafva varit med om arfskiftet efter min svärfar. Jag anlände dit den 25 på kvällen och fick då veta, att förrättningen uppskjutits till den 27, hvarför jag begagnade tillfället att besöka museum, där jag såg en tafla af Salmson, föreställande en repetition af en scen ur »Tartuffe», hvari förekom en mängd personer klädda i dräkter från Ludvig XIV:s tid. Undantagandes 2 eller 3 väl studerade och återgifna typer voro de öfriga iförda kläder i skrikande färger samt saknade den förfining och elegans, som ämnet kräfver. Mera nöje gaf mig då ett sjöstycke af Gegerfelt, vittnande om utsökt penselföring och äfven vackert i färgen.

Den dagen åt jag middag hos Emil Ekman på Gubbero tillsammans med paren Arvid Posse, Carl von Platen och Janne Ekman samt de nyförlofvade;[1] nästa dag på Gammelstad hos Janne Ekman i samma sällskap men dessutom James Dickson med döttrar, slutligen sista dagen hos Ehrensvärd med familjen Posse.

För närvarande är jag upptagen af mina byggnadsarbeten. Rifningen af magasinen skall omedelbart börja, hvarefter under

R. DE LA GARDIE OCH C. BECK-FRIIS.
(Ungdomsporträtt.)

vinterns lopp det för grundläggningen nödiga pålningsarbetet skall utföras.

I går reste kungen till Skåne för att jaga tillsammans med kungen af Danmark jämte hans bröder, prinsen af Wales samt ryske storfursten-tronföljaren. Meningen är att jaga på Söfdeborg, Wrams-Gunnarstorp och Övedskloster, men början skall ske på Hven, som är gemensamma mötesplatsen. Bland inbjudna svenskar märkas C. Beck-Friis, Claës Levenhaupt, Alfred Piper, Louis Wrede och Hochschild.

[1] Louise Silfverschiöld och friherre Carl Klingspor.

3 okt.

Hörde i går Trebelli i Carmen. Hon har här föga tillfälle att lysa med sin vackra röst. Hennes ålder och den därmed följande fylligheten verka dock ej stötande tack vare hennes lifliga spel.

6 okt.

Med byggmästaren Elfling uppgjorde jag i förgår byggnadskontrakt, och han har redan börjat nedrifningsarbetet. Samma dag närvar jag vid fröken Jenny Rossanders bröllop med herr Tschudi, en lärd från S:t Gallen, som hon gjort bekantskap med vid Wienutställningen. Han har förut varit två gånger gift och äger döttrar på 30 år. Själf ser han ut att vara mellan 60 och 70 och bruden mellan 40 och 50. Vigseln förrättades af tyska pastorn hos brudens bror professor Rossander och efterföljdes af middag. Till bordsgrannar hade jag fruarna Wallenberg och Lindberg, f. d. ägarinna till Montebello, båda mycket älskvärda damer. Skålar föreslogos på tyska af värden för hans syster, af prästen för brudgummen och af bankdirektör Wallenberg för professor Rossander. Det vördnadsvärda brudparet afreste med nattåget till Norrköping och ämnar slå sig ner i S:t Gallen.

9 okt.

Förberedande sammankomster hafva ägt rum för utseende af en ny ledamot för Stockholms stad i Andra kammaren efter den numera aflidne Adlersparre. De konservativa hafva under Wallenbergs ordförandeskap som kandidat uppsatt grosshandlaren Lovén; vänstern åter ämnar rösta på fabrikören Ohlsson.

Den kungliga jakten på Hven synes varit lycklig. 101 harar skötos.

10 okt.

Lovén blef vald till riksdagsman.

13 okt.

Kronprinsen anlände[1] i dag jämte sin fader till hufvudstaden.

[1] Efter afslutad utländsk resa.

Svea lifgardes och Lifregementets dragoners officerskårer voro samlade vid Centralstationen. Själf bar han Svea lifgardes uniform.

Drottningen tillbragte under gårdagen flera timmar vid sin öfverhofmästarinnas dödsbädd; denna lider af en kräftåkomma.

14 okt.

De konstverk, som i år hembjudits statens inköpsnämnd, äro nu utställda i Nationalmuseum. Norrmännen äro oss öfverlägsna, såväl hvad beträffar alstrens antal som beskaffenhet. Gude bjuder på två »Landskap» för 3,000 och 1,600 kr. Wergeland har målat ett ämne ur danska historien: »Christian Tyrann betraktar sin mördade älskarinna Dyvekes lik». Denna tafla är af mycken kraft, hvad såväl färg som uttryck beträffar, men penselföringen är väl tung och teckningen något slapp. Lerche återger en kardinals besök i ett kloster. Man ser munkarna komma emot honom med mer eller mindre skenheliga eller löjliga ansiktsuttryck. Kompositionen är väl funnen och färgen tilldragande. De svenska artisterna lysa ej vid denna utställning. Werner framställer biskop Brask, som tager farväl af Linköpings domkyrka. Med undantag af Brasks ansikte, som är vackert och väl uppfattadt, äro figurerna i öfrigt medelmåttigt tecknade och färgen disharmonisk. Berg hembjuder en »Ung gosse, som modellerar ett hufvud». Nordling har på vaxduk målat en »Marin», kraftig i färgen men af en ogement slapp teckning. Fröken Ribbing bjuder på en grupp af två barn från trakten af Rom, något tunga och groteska. Slutligen önskar Borg sälja en bild från paradiset med Adam och Eva omgifna af tigrar och pantrar, som synas spela hufvudrollen på den stora taflan.

Öfverhofmästarinnan grefvinn Elisabeth Piper, född Baker, afled i dag på morgonen. Uppfostrad af en mor, känd för lätta seder och som lefde skild från sin man, engelske amiralen Baker, uppväxte den unga missen omgifven och kurtiserad af utländska diplomater, utan att emellertid något giftermålsanbud hördes af. Trött på att vänta, äktade hon sin kusin grefve Carl Piper, en mycket litet begåfvad person, som ej ägde några andra förtjänster än sin stora förmögenhet, och med hvilken hon sedan under en

30 år förde ett oklanderligt samlif utan att lämna ringaste stoff till förtalet. Hon hade den sorgen att förlora sin ende son, arftagaren till fideikommissegendomarna, hvilken dog barnlös efter några års äktenskap. Det var hans änka, som för några år sedan gifte om sig med skalden Snoilsky.

Den nu aflidna ägde alla en hofdams förnämsta egenskaper, ett godt sätt, ett trots något grofva drag förnämt utseende, en smidig intelligens, ett jämnt och vänligt lynne samt mycken världsvana. Däremot saknade hon fasthet i karaktären, beredd som hon ständigt var att böja sig för sitt herrskaps alla nycker. Jag har sett henne på nära håll under den tid, då hon stod i spetsen för Carl XV:s hof. Hon efterlämnar en bror, kapten Eric Baker, som numera lefver utomlands, sedan han i Sverige förskaffat sig en mindre smickrande ryktbarhet.

21 okt.

Jag var i lördags med min dotter och hörde Ristori som drottning Marie Antoinette. Stycket, författadt af en italienare, är mycket medelmåttigt, saknar poesi och vimlar af historiska felaktigheter. Prologen visar oss först i den gamla aktrisens gestalt den förföriska drottningen omgifven af sitt lysande hof. De sex återstående akterna utmärka sig för en odräglig gråtmildhet. Hur stor skådespelerska Ristori än är, öfverdrifver hon dock sitt ansiktsspel och sina åtbörder. Jag hemkom också från teatern trött utan att därifrån medföra någon känsla af njutning. Dagen därpå åt jag middag tillsammans med skådespelerskan hos grefve de La Tour. Sittande bredvid henne vid bordet, fick jag tillfälle att i henne lära känna världsdamen. Med mycken liflighet och munterhet i sin konversation förenar hon äfven takt och ett godt sätt. Den största delen af sin lefnad har hon tillbragt på resor. Tre gånger har hon besökt Amerika, Australien och samtliga Europas hufvudstäder samt öfverallt vunnit hyllning, som blifvit henne så nödvändig, att hon icke mer kan undvara den. Också ämnar hon efter någon tids hvila i sitt palats i Rom åter beträda tiljorna.

Markis del Grillo, hennes make, är en liten blond herre, som

förefaller tjugu år yngre än sin hustru. Hennes trupp består af 25 3:e klassens artister, som dock visa ett mycket godt samspel. Utom som Marie Antoinette har hon här uppträdt såsom Medea, Maria Stuart och Elisabeth. Man finner henne bäst i sistnämnda roll.

I förgår begrofs i Jakobs kyrka gref:n Elisabeth Piper. 8 kammarherrar buro kistan. Kungen, drottningen och prinsarna voro närvarande.

24 okt.

Statens inköpsnämnd har för Nationalmuseii räkning köpt Bergs staty för 4,500, Törnås tafla för 1,500 och ett litet »Sjölandskap» af Gude för 1,600 kr.

Ännu en gång har jag ätit middag med Ristori, nämligen hos Edholms. Bland öfriga gäster märktes statsrådet Thyselius med döttrar, Haxthausens, grefve de La Tour, Soto Maior, Lagerheim, Skogman, Hedberg och Fredrikson. Till bordsgranne hade jag fru Anduaga, en ung blond änka med rosiga läppar och hvita tänder, som var mycket språksam. Emedan hon samma afton skulle sjunga på en soaré hos sina föräldrar, dit violonisten Paul Viardot och M:me Ristori äfven inbjudits, vågade den unga damen icke röra vid någon af rätterna.

29 okt.

En öfverläggning ägde i dag rum hos kungen om hur man bäst skulle lösa frågan rörande återuppbyggandet af de delar af Helgeandsholmens kaj, som rasat. Närvarande voro statsrådet Forssell, öfverståthållaren af Ugglas, d'Orchimont, Åkerhielm, kapten Knös och jag. H. M. meddelade oss sin afsikt att erbjuda staden att få köpa de tvenne hus, han äger på norra sidan närmast strömmen för ett pris af 140,000 kr., under villkor att staden åtager sig 1:o att erlägga hvad som ytterligare erfordras för ett återuppförande af kajen på södra sidan eller 42,000 kr., 2:o att uppbygga en ny kaj på norra sidan parallellt med den vid Rosenbad, 3:o att betala nödiga kostnader för en del af stall-

betjäningens inhysande i ett annat hus eller omkring 23,000 kr. Af diskussionen framgick emellertid, att kungen icke vill göra

E AF EDHOLM.

några uppoffringar utan motsvarande vederlag. Ingenting för intet är hans valspråk. Få nu se hvad staden kommer att svara? Jag föreslog, att H. M. för att minska summan och underlätta upp-

görelsen skulle jämka något på sitt förslag och erbjuda staden endast det hus, som är beläget närmast kajen, hvilket borde vara tillräckligt för den ifrågasatta ombyggnaden. Min åsikt vann gillande, och frågan öfverlämnades till förnyad pröfning af herrar Åkerhielm, d'Orchimont, Knös och arkitekten Erikson.

ADOLF NORDENSKIÖLD.

Svea lifgardes officerare hade i går inbjudit kronprinsen till middag på Grand hôtel för att fira H. K. H:s återkomst från sin utrikes resa. Edvard Piper prisar den unge furstens takt och utmärkta uppträdande under Englandsvistelsen. Det enda han klandrar är prinsens ovana att sitta länge uppe om nätterna, hvilken är mindre behaglig för uppvaktningen och skadlig för prinsens hälsa, som ej hör till de starkaste.

Tidningarna innehålla redogörelser för de sex månader, som Nordenskiöld och hans följeslagare tillbringat instängda af isen, en dyster enformig tillvaro, endast afbruten af några utflykter i slädar dragna af hundar för att besöka ett eskimåfolk, som tältade i närheten och som lefde på sina renar och hvalrossjakt. Sista underrättelsen från nordpolsfararna var daterad Yokohama. Man tror, att de åter skola vara hemma i Sverige i början af nästkommande år.

Signora Ristori var nära att blifva offer för en allvarlig järnvägsolycka på sin resa till Göteborg med nattåget, hvars ankomst till Södertälje skulle äga rum vid midnatt den 27 dennes, men vakten vid kanalbron hade fått den uppfattningen, att det skulle vara midnatten den 28. Till all lycka iakttog lokomotivföraren i tid, att bron var öppen, och hann stoppa tåget, innan det var för sent. Skådespelerskan har i Stockholm på 7 representationer inspelat 25,799 kr., hvaraf kom på hennes andel 60 % eller 15,479 kr. Då hon emellertid har en trupp af 25 personer, för hvilka hon skall bestrida omkostnaderna, tillfaller ej allt henne personligen.

3 nov.

Nu börjar vintern, termometern visar 5 grader kallt.

4 nov.

Middag i går på Garnisonssjukhuset hos Edv. Edholm tillsammans med hans bror Erik med fru, öfverste Ryding, öfverstelöjtnant af Pontin samt ett dussin militärläkare, däribland Dunér, som återkommer från Ryssland och Rumänien, där han studerat pestsjukdomen. D. är en storväxt och kraftigt byggd man af ett sympatiskt utseende. En af gästerna, doktor Appelberg, deklamerade verser vid desserten och sjöng sedan för oss humoristiska visor af Dahlgren och Valerius.

Man arresterade under gårdagen en studerande vid Teknologiska institutet, som skrifvit ett anonymt bref till drottningen med begäran att å utsatt dag erhålla 2,000 kronor, under hot att i fall af vägran mörda kronprinsen. En polisman beordrades till postkontoret att fasttaga den person, som kom för att afhämta svar på brefvet. Det befanns vara ett stadsbud, som skuggades fram till Fredsgatan, där brefskrifvaren stämt möte med honom. Denne heter Svensson och afvaktar nu i fängelset sin dom.

Ytterligare en händelse har under dessa dagar tagit allmänna uppmärksamheten i anspråk. Enligt en korrespondent från Kristiania skall nämligen Björnstjerne Björnson, förbittrad öfver att kungen

gifvit en orden åt en af hans litterära motståndare[1] i Danmark, hvilken lagt hinder i vägen för uppförandet på Köpenhamns teater af Björnsons stycke »Kongen», hvari mot kungligheten och

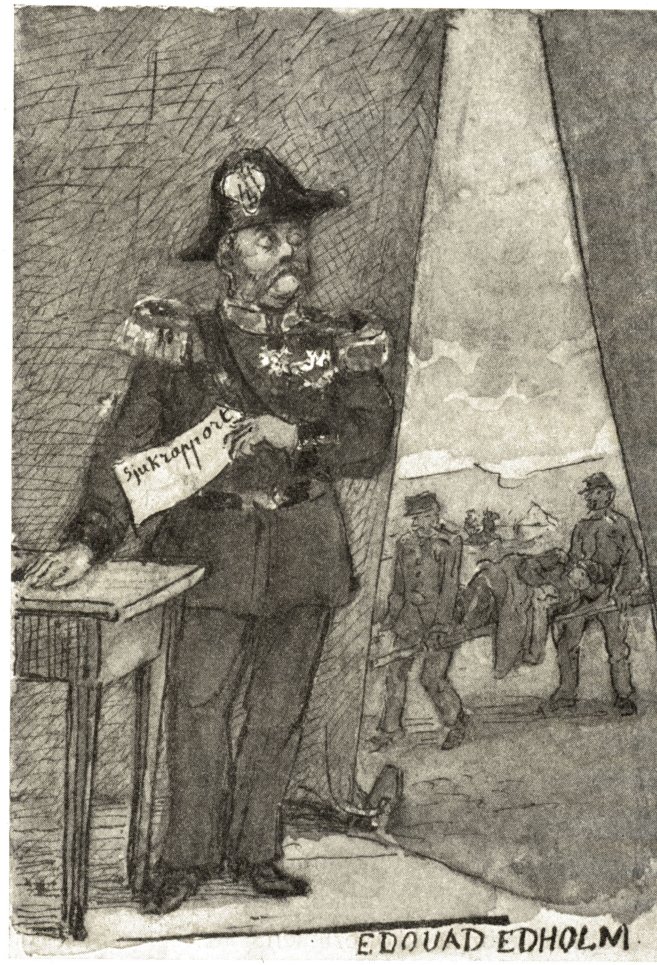

E. EDHOLM.

kung Oscar personligen riktade anfall förekomma, nu i tidningarna hafva beskyllt monarken att under ett besök i Göteborg hafva i flera personers närvaro fällt ärekränkande uttryck om honom. Kungen skulle nämligen på tal om Björnson hafva yttrat, att

[1] Härmed torde afses censorn vid Kungl. teatern i Köpenhamn professor Chr. Molbech.

denne gjort sig skyldig till alla de 7 dödssynderna. Denne begär nu upprättelse härför, och Göteborgs handelstidning, hvars redaktör är Hedlund, tager parti för Björnson och uppställer den frågan, huru långt det skall vara en monark tillåtet att ostraffadt förolämpa sina undersåtar.

Prins Oscar har aflagt sjöofficersexamen.

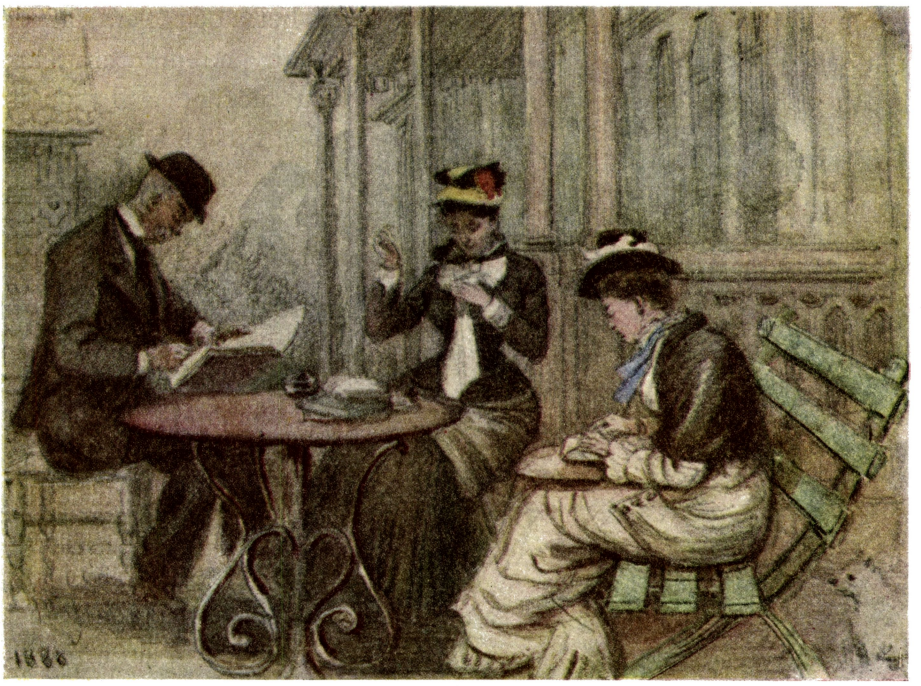

E. BAKER, HILDA BENEDICKS OCH AUGUSTA V. DARDEL.

9 nov.

Vid den bal på Grand hôtel, som Malmsten i går gaf med anledning af sin dotters giftermål med kapten Fröding, märktes särskildt två vackra damer, fru Bergendahl, född Rosencrantz, och fröken Hilda Benedicks.

Drottningen har blifvit så uppskrämd af ofvannämnda anonyma bref, att hennes hälsa tagit skada däraf, och man har måst föra in H. M. till Stockholm. De unga prinsarna hafva rest till Thureholm för att jaga hos Ankarcrona.

24 nov.

Vår stipendiat Hellqvist utställer nu i Nationalmuseum en historiemålning, som utförts i München, »Peder Sunnanväders och Mäster Knuts skymfliga intåg i Stockholm». Fastän det allmänna intrycket är något oroligt, är det en tafla af förtjänst och den är väl uppfattad. De dödsdömda bibehålla, trots de burleska ställningar de intaga, hela sin värdighet, och flera af de omgifvande figurerna äro bra tecknade. Taflan är inköpt af en amerikanare. Ämnet är likvisst af särskildt svenskt intresse. En annan duk, som från Levertin och Sjöstedts skyltfönster tilldrager sig nyfikna blickar, är G. Cederströms »Värfning under Carl XII:s tid», målad i Paris. Ehuru den äldre värfvaren saknar tidehvarfvets prägel och ej heller är någon svensk typ, visar taflan samvetsgranna studier, och den är utförd med bred pensel.

J. BÖRJESON.

Bildhuggaren Börjeson har återvändt till fäderneslandet, han ämnar taga del i täflingen om Geijersstoden. B. har ett vackert hufvud, och blicken är intelligent. Trots sin talang saknar han dock bröd. Kungen har emellertid af honom beställt drottningens byst i marmor.

5 dec.

Sedan några dagar hafva vi 15—19 grader kallt; gas- och vattenrören frysa hvarje natt.

12 dec.

I går inspekterade jag nybyggnaderna vid hospitalet i Uppsala. Generaldirektör Berlin hade protesterat mot vissa afvikelser från den fastställda byggnadsplanen, hvilka arkitekten Erikson skulle gjort sig skyldig till men som af honom funnits nödvändiga på grund af markens beskaffenhet. Scholander, Ekmarck och Erikson åtföljde mig på resan, och vi funno Berlins anmärkningar obefogade.

29 dec.

Grefvinnan Gyldenstolpe, f. von Fersen, afled i dag till följd af brännskador, som hon ådragit sig, då hon stigit upp ur sängen för att se på termometern. Ljuset, som hon höll i handen, hade antändt fönstergardinen, hvarifrån elden spridt sig till kläderna. Ena armen äfvensom hela nedre delen af kroppen blefvo illa brända, och den stackars kvinnan afled efter tvenne dagars svåra plågor. Gift vid 19 års ålder med grefve August Gyldenstolpe, medförde hon i boet en storartad förmögenhet, som makarna sedan gjorde slut på. Fersenska palatset, herresätena Ljung, Mälsåker med flera gingo till nya ägare, och allt slutade med en konkurs, som grefven endast några få år öfverlefde, hvarefter han dog orkeslös och blind. Hans efterlämnade änka upphörde aldrig att visa en öfver motgången höjd karaktär. Full af lefnadslust som förut såg man henne deltaga i hvarje fest, iklädd toaletter utmärkta genom sin excentricitet samt alltjämt stående, trots sitt hvita hår, med präktiga skuldror och dito byst.

31 dec.

Den forna reformerta kyrkan, som blifvit förvandlad till ett privathus, har nu sålts till Ränte- och kapitalförsäkringsanstalten för 200,000 kronor. Enär jag tillhör kyrkans konsistorium, är jag särdeles belåten med, att vi genom denna försäljning blifva kvitt de skulder vi måst göra för det nya templets uppförande.

Dagboksanteckningar 1880.

7 jan.

Prins Oscar har, åtföljd af unga kammarherre L. Reuterskiöld, afrest till utlandet för att i södra Frankrike utbilda sig i franska språket. Kung Oscar har i sällskap med kronprinsen och några andra jägare, bland dem tyske ministern v. Pfuel, begifvit sig till Hälsingland för att jaga björn.

Grefvinnan Gyldenstolpes begrafning har ägt rum. Då hon gick för att se på termometern utan att ana den hemska död, som väntade henne, var det för att meddela sin dotter dåvarande gradtalet. Hon höll nämligen på att skrifva till henne. Det påbörjade brefvet återfanns ofullbordadt på hennes skrifbord med öppen lämnad plats för ifrågavarande siffra.

10 jan.

Den kungliga jakten, som ägde rum vid Bollnäs, slöt med björnens fällande, sedan han likväl lyckats bryta sig igenom jägarkedjan och kunde tro sig vara räddad. En skogstjänsteman fällde besten. Kronprinsen var den ende utom honom, som fick se björnen, innan han föll. Temperaturen däruppe visade 16 grader kallt, och kungen säger sig aldrig hafva frusit så mycket som under de två timmar, han stod på post i snön.

19 jan.

Jag åt i går middag hos d'Otrante tillsammans med Alfr. Piper, Gyllenram och Bråkenhielm. Jag fick i uppdrag att föreslå en skål för den sistnämnde samt lyckönska honom till hans utnäm-

ning till öfverste för Smålands husarregemente. Samtliga ryttmästare äfvensom några löjtnanter vid detta regemente äro äldre än sin 42-årige öfverste. Vi tillbragte en mycket munter afton. Grefvinnan d'Otrante är en af de angenämaste damer jag känner.

Kungen har öppnat riksdagen med öfliga ceremonier. Carl Jedvard Bonde, Carl v. Platen och G. Åkerhielm uppburo den kungl. manteln. Prins Carl beundrades mycket för sitt vackra utseende och tycktes liksom skapad att bära en krona.

G. BRÅKENHIELM.

22 jan.

Stor bal i går på slottet till firande af kungens födelsedag. Drottningen, som under sista åren af sjukdom varit hindrad att närvara vid balerna, uppenbarade sig likväl på denna. De vackraste damerna voro M:me Castellanos, spanske ministerns fru, fröknarna Clara Sandströmer och Elise Åkerhielm samt grefv:n v. Platen.

23 jan.

Besökte i går med min fru en konsert gifven af unga Björksten, som har en vacker tenor, påminnande om Sixtinska kapellets beryktade sångare. Han ämnar sig till Italien för att vidare utbilda sin stämma. Utom honom sjöngo fröknarna Niehoff och Sommelius mycket behagligt, i synnerhet den sistnämnda.

Drottningen har insjuknat till följd af sitt bevistande af slotts-

balen. Då hon kom tillbaka till sina rum, fick hon genast nervkramp.

I går hörde jag operetten Boccaccio på Nya teatern. Hufvudrollen återgafs med mycket lif och fart af fru Horwitz, hvilkens enda fel består uti att hafva för en ung student väl stora höfter.

C. J. BONDE, G. ÅKERHIELM OCH C. VON PLATEN.

Holmqvists och Wagners spel framkallade publikens ljudliga skrattsalfvor. Själfva pjäsen är för öfrigt en fars utan större originalitet.

Kungen och kronprinsen resa i afton till Kristiania. Statsministern De Geer har i Andra kammaren låtit förstå att, i fall Riksdagen förkastar regeringens förslag till lag rörande allmänna värnplikten, ministären kommer att afgå.

30 jan.

Professor Sahlin och löjtnant Ridderbjelke voro hos mig för att tala om den blifvande förvaltningen af Hammarby, den frej-

dade Linnés hem, som staten inköpt jämte parken och samlingarna. Uppsala universitet, som blifvit ägare till återstoden af denna egendom, ämnar utarrendera den till herr Axel Lindberg, gift med en fröken Ankarcrona. Denne erbjuder sig nu att blifva konservator eller vårdare samt förevisa relikerna efter den lärde mannen för besökande amerikanare och engelsmän, som vallfärda till Hammarby.

2 febr.

Axel Wachtmeister besökte mig i går för att begära mitt råd angående ett uppdrag, som kungen gifvit honom, innan han for till Kristiania. Det är nämligen meningen att låta uppstoppa den björn, som sköts vid sista kungliga jakten, och uppställa honom i slottstrappan i egenskap af lykthållare. Jag betviflar dock, att den ifrågasatta prydnaden kommer att göra önskad verkan. Den skulle kunna vara på sin plats uti en jägares förstuga, men furstar följa i allmänhet sina infall utan att bekymra sig om konstens lagar.

5 febr.

Promenerade i går med Edholm samt åt i hans sällskap middag på Stallmästargården. Edholm börjar tröttna på alla de trakasserier, som ledningen af de kungl. teatrarna för med sig. Han anfalles nu i tidningspressen med anledning af de maskeradbaler, som han ämnar gifva på operan och hvilka man finner omoraliska samt stående i strid med den stora konstens syften. Man vet likväl mycket väl, att sådana baler gifvas uti de flesta hufvudstäders operahus, och att de utgöra en förträfflig inkomstkälla för direktionen, i synnerhet för närvarande, då recetterna icke betäcka utgifterna. Edholm innehar direktörsplatsen sedan mer än 12 år tillbaka, och ingen af hans företrädare har kunnat stå ut mer än 4, 5 år. Kungen vill emellertid ej låta honom gå, innan han funnit en lämplig efterträdare.

11 febr.

Musikalisk soaré i går hos Möller, då vi fingo höra fröken Riego, som tillbringat 2 år i Paris och London och af Jenny

Lind anses som en af hennes mest lofvande elever. Hon är en ganska välväxt liten kvinna men har ett mycket vulgärt ansikte. Hon debuterade såsom medlem af ett kringvandrande akrobatsällskap. Prinsessan Eugénie tog emellertid barnet under sitt hägn och lät gifva det uppfostran. Rösten är präktig, men trots sin sydländska liflighet gör hon ej på mig något sympatiskt intryck. Undervisning och metod hafva hos henne dödat naturen. Måhända gör sig hennes talang mer gällande på scenen än uti en liten salong, där, så snart hon släpper lös hela sin röst, åhöraren blir liksom bedöfvad. Om det i Paris väckta förslaget att på Châteletteatern inrätta en populär opera för de mindre bemedlade, vinner kamrarnas bifall, har Riego fått löfte om fördelaktig anställning därstädes. En annan sångerska, lilla fröken Niehoff, sjöng äfven tillsammans med Riego en duett ur Aida.

En hel svärm af skånska familjer har slagit ner öfver hufvudstaden. Pipers, Ramels, De la Gardies, Rehbinders, Ruuths m. fl. lämna nya rekryter till balerna, som lofva blifva talrika, såsom hos Trolle-Bondes, Weidenhielms, fru Benedicks, på hotell Fenix m. fl.

12 febr.

Offentligt tillkännagifves nu, att på svenska konsulatet i Marseille giftermål ingåtts mellan grefve Carl Snoilsky och änkegrefvinnan Ebba Piper f. Ruuth. Man tror, att det ej skall dröja länge, innan S., som måst lämna sin befattning i Utrikesdepartementet, får en diplomatisk post i utlandet.

Min gamle vän Adam Reuterskiöld afled förliden natt i tarmvred.

En korrespondent till Dagbladet angriper vår minister Sibbern, enär denne skulle hafva nekat att sätta sig i spetsen för en fest till Nordenskiölds ära, som Paris-svenskarna förberedde för upptäcktsresanden, under förevändning att han ej fått några instruktioner från regeringen i frågan samt att, då han själf icke vore svensk, den föreslagna festen ej anginge honom personligen. Lagerheim tar i dag i samma tidning Sibbern i försvar under afvaktan på dennes egen förklaring.

Tvenne motioner hafva väckts i riksdagen angående en nationalbelöning åt Nordenskiöld, men man tviflar på, att Andra kammarens majoritet skall finna upptäckten af en ny farled, som är utan praktisk nytta för Sverige, förtjäna en dylik utmärkelse.

19 febr.

Kungen och kronprinsen äro sedan i går åter i hufvudstaden. Posttidningen meddelar, att professor Nordenskiöld tilldelats storkorset af Nordstjärneorden. Det tycks således, som skulle den frejdade upptäcktsresanden nu afsvurit de grundsatser, hvilka hittills förmått honom att afsäga sig alla ordnar. Korvetten Vega har anländt till Neapel, hvarest man mottagit de resande med stor hänförelse.

Ett nytt attentat har föröfvats mot ryske kejsaren, denna gång i själfva Vinterpalatset. Man ämnade spränga honom i luften under hans middag, men enär kejsaren af en slump ändrat timmen för måltiden, blefvo de enda offren de i palatset tjänstgörande af finska gardet, hvaraf också 35 sårades och 10 dödades genom explosionen af en mina, som anbragts rätt under matsalen och vaktrummet.

Adam Reuterskiöld begrofs i dag. Kamrater från Första kammaren bevistade akten.

21 febr.

Några ytterligare detaljer rörande attentatet i Petersburg hafva meddelats. Om kejsaren och hans familj jämte fursten af Bulgarien och kejsarens svåger prinsen af Hessen såsom vanligt kl. 7 kommit in i matsalen, skulle samtliga hafva dödats, enär matbordet jämte servis och de lakejer, som voro i rummet, blefvo sprängda i luften.

23 febr.

Det talas om en ministärförändring, men Posse hoppas, enligt hvad han själf säger, att tack vare ömsesidiga eftergifter i arméfrågan De Geer skall förmås att kvarstå. Bland kandidater till

taburetterna nämnas Magnus Hallenborg, R. v. Kræmer m. fl. Det protektionistiska partiet med Klinckowström i spetsen arbetar med ifver på att få Riksdagen att besluta en revision af tulltaxan och låter cirkulera listor inom landet i syfte att för sina idéer vinna industriidkarna och jordbrukarna. Man tviflar dock på att de skola uppnå sitt mål. Trots Bismarcks exempel kommer Sverige nog att draga i betänkande att ändra ett system, som för detsamma säkerligen varit lyckobringande.

1 mars.

En af Konstakademiens stipendiater, bildhuggaren Brambeck, har i museum som prof på sina framsteg utställt en grupp »Slafvar i kedjor». En äldre man med ett fult och för litet hufvud, påminnande om Caracallas, sitter med händerna bundna, och en ung flicka hvilar hufvudet mot faderns knä. Kompositionen är förtjänstfull, men det bofaktiga uttrycket hos slafven gör, att åskådaren ej känner vidare deltagande för hans öde. Akademien beviljade artisten, som befinner sig i Paris, två års förlängning af hans stipendium. Vid samma sammanträde väckte Edelsvärd en motion om att akademien skulle söka få till stånd en allmän täflan om ett förslag till Helgeandsholmens förskönande ur konstnärlig synpunkt sedt, en fråga lika svår att lösa som den gordiska knuten, emedan myndigheterna icke kunna komma öfverens om hur platsen skall användas, och ingen är benägen att lämna nödiga medel utan motsvarande materiella och praktiska fördelar. Man synes önska flytta kungliga stallet till annan plats och i dess ställe på holmen uppföra antingen riksbanken eller riksdagshuset eller ock båda delarna, men Stockholms stad kommer aldrig att bevilja erforderliga medel enbart för hufvudstadens förskönande, och kungen å sin sida har förklarat sig icke ämna göra några ekonomiska uppoffringar för frågans lösning. Då emellertid Konstakademien hvarken vill eller kan ställa sig i bestämd opposition mot de myndigheter, som strida om ifrågavarande område, tog Edelsvärd efter en diskussion i frågan tillbaka sin motion, åtnöjande sig med löftet, att ett förslag till Helgeandsholmens för-

skönande skulle komma att blifva nästa täflingsämne för eleverna i arkitektur. Salmson valdes till medlem af akademien.

I Byggnadssamfundet, ett slags arkitektklubb, i hvilken jag är medlem, såg jag i förgår en akvarell af Isæus öfver den ifrågasatta illuminationen vid Nordenskiölds återkomst till hufvudstaden. En bred trappa, rikt dekorerad, leder från landningsplatsen vid Skeppsbrokajen upp till slottet, och Logården upplyses »al giorno». Öfverståthållaren mottager Nordenskiöld vid slottets ingång, och kungen inväntar honom i dess trappa. Det är storartade anstalter, som vidtagas, och man beräknar utgifterna till omkring 40,000 kronor. Trots upptäcktsresandens framstående förtjänster finner jag mottagandet öfverdrifvet storartadt; man skulle icke kunna bättre taga emot fäderneslandets räddare.

2 mars.

Förlofning har tillkännagifvits mellan baron Ludde De Geer och fröken Louise Sparre, dotter till grefve Erik Sparre. De Geer har nyligen uppgjort ett kontrakt om försäljning af sitt Dannemorajärn till England under en tid af fem år mot ett årligt belopp af 750,000 kronor. Erik Sparre, som är mer än god hushållare, lär vara förtjust öfver att få en så välbärgad måg.

Styrelsen för Artisternas och litteratörernas pensionskassa, i hvilken jag är ordförande, sammanträdde i dag. Densamma räknar jämväl bland sina ledamöter professorn vid Musikaliska akademien Günther, som stammar, hvilket lyte likväl ej hindrar honom att emellanåt vara mycket rolig. Ahlberg, som tillhör Federationen, hvari pastor Testuz är själen, kom en dag till G. och frågade honom, om han ej ville ingå i nämnda sällskap. »Fe-fe-derationen, hva ä de fö-för något?» »Jo, det är ett sällskap, som har till ändamål att förbättra sederna samt hindra unga män från att förföra unga kvinnor!» »Hvem fa-fan ska då görat?» svarade Günther.

3 mars.

I går ägde ett slädparti rum med kronprinsen i spetsen; han körde för den vackra spanskan M:me Castellanos. Man for rundt

Djurgården och drack chokolad i Rosendals växthus, hvarefter herrarne åto middag hos prinsen. Senare på kvällen samlades alla deltagarna i utflykten för att dansa hos baron Pfusterschmid. Efter balen blef det rökning hos legationssekreteraren Eissenstein-Lhotta, som slutade först kl. 6 på morgonen. I afton skall det dansas igen på slottet, där bal ges för 600 inbjudna. Drottningen, som lider af krampattacker, deltar ej i festen. Vid föregående slottsbal för en 14 dagar sedan blef vid kotilljongen en väldig bikupa införd, ur hvilken svärmade ut en hop bevingade barn, som utdelade buketter till damerna. De improviserade bina tillhörde operans balettskola.

4 mars.

Den kungliga balen i går var mycket liflig. H. M. tycktes också vara vid godt lynne och hedrade flera damer med att svänga om med dem under kotiljongen, som dessutom illustrerades genom närvaron af den ryktbara björnen från Bollnäsjakten, som infördes uppstoppad, stående på bakbenen samt dragen på trissor af långa Printzsköld. Rundt kring djuret dansade små flickor klädda till björnungar. Skogens konung hade ett majestätiskt utseende samt höll i sin ram en förgylld stång, på hvilken hängde dekorationer och blombuketter. Jag har aldrig skådat en så stor bjässe till björn. De vackraste damerna voro M:me Castellanos samt fröknarna Sandströmer, Beamish och Thyselius.

Ett i dag från Petersburg ankommet telegram omtalar ett nytt nihilistattentat; denna gång gällde det generalguvernören Loris-Melikow, mot hvilken en individ aflossade sin revolver, hvars skott dock endast genomträngde kläderna. Den anfallne grep själf mördaren.

Man är nyfiken att få veta hvilket beslut franska regeringen ämnar fatta angående utlämnandet af ryssen Hartmann, den förnämste ledaren af attentatet i Moskva mot tsaren, och hvilken blifvit anhållen i Paris. Det radikala partiet gör naturligtvis allt för att man skall vägra att utlämna den brottslige, som enligt partiets åsikt endast begått en politisk förbrytelse.

6 mars.

Middag i går hos ministern Okunew tillsammans med åtskilliga betydande personligheter, såsom statsråden Almqvist och Forssell, Carlson, Arvid Posse, Ehrenborgh m. fl. Denne diplomats kök anses vara det förnämsta i Stockholm, och han utöfvar värdskapet på ett förträffligt sätt. Efter middagen ägde åtskilliga mer eller

A. POSSE OCH F. F. CARLSSON.

mindre allvarliga samtal rum mellan gästerna. Posse och Carlson sökte sålunda inbördes utforska hvarandra. Forssell, som delgifvit mig regeringens befallning att låta bygga om den nedrasade kajen för en alldeles otillräcklig summa eller 40,000 kronor, finner det nu egendomligt, att jag härpå lämnat det svar, att mitt ämbetsverk därvidlag vore inkompetent samt rådt Kungl. Maj:t att i stället vända sig till Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Han började med att beklaga sig öfver mitt sätt att handla eller rättare

KOTILJONGSTUR

Fr. v.: W. Stråle, A. Ehrensvärd, C. Cronstedt, C. Troilius, H. St

OTTSBALEN.

Dickson, C. v. Platen, A. Fock, S. Lagerberg, L. Wrede.

sagdt icke handla men slöt med att i hufvudsak gå in på min uppfattning.

Änkegrefvinnan v. Platen ger frukostmiddagar, till hvilka endast inbjudas damer och där man får smörja sig med mycket goda saker.

DARDEL OCH FORSSELL.

Kungen lär hafva låtit kalla till sig lektor Jochnick, som är en af spiritismens mest nitiska anhängare härstädes, samt bland annat frågat denne, hvad han väl själf kunnat vara före sin nuvarande tillvaro som furste. »Förmodligen en neger», blef svaret, »sedermera en droskkusk eller måhända en af Hannibals krigskamrater. Vi skola närmare undersöka saken.»

10 mars.

Franska regeringen har under förevändning, att Hartmanns brottslighet icke vore tillräckligt bevisad, nekat att utlämna honom samt inskränkt sig till att låta föra honom till Dieppe, hvarifrån han begifvit sig till England. Senaten har förkastat 7:e artikeln af Ferrys lag mot jesuiterna. Det är Jules Simons och Dufaures anföranden man har att tacka för denna utgång, som utgör en seger för det republikanska partiet öfver det radikala.

13 mars.

I går var jag bjuden på middag hos kungen tillsammans med en liten intim krets, bestående af Fleetwood, Rehbinder, d'Otrante, Cronstedt samt uppvaktningen. Drottningen visade sig icke. Det blef mycket gladt, och H. M. sökte få enhvar att känna sig fullt hemmastadd. Man språkade om gamla gemensamma minnen,

och kungen gick och sökte rätt på en samling af mina ritningar öfver en del tilldragelser från vår ungdomstid; sedan spelades whist. Kronprinsen förevisade äfven sin våning och alla de olika föremål, hvilka som minnen från hans utländska resor pryda salongen och utgöras af antika möbler, vackra persiska bronsvaser, majolika, porslin, fajans m. m. Allt har han ordnat med smak och tycks sätta värde på vackra saker, en värdefull egenskap hos en furste. Hans uppträdande är alltid värdigt och flärdfritt; han är mycket behärskad i sitt tal, väl mycket kanske för en ung man.

L. AF UGGLAS.

Kungen berättade för mig, att kejsarinnan Eugénie som minne af sin son skänkt honom en präktig Sèvresvas. Hon skall nu resa ut för att besöka den plats, där den unge prinsen förlorade sitt lif, och hon ämnar i samband med denna vallfart äfven göra ett besök på S:t Helena.

15 mars.

I lördags gick jag med Louis Wrede och såg en ny pjäs på Södra teatern, »Mjölksurran», hvari fru de Wahl med vanlig liflighet spelar hufvudrollen. Vi superade efteråt på Hamburger börs, där man blir uppassad af unga vackra flickor. Samma dags morgon hade vi tillsammans tittat in hos gubben Serno, ett gammalt original, som handlar med antikviteter, och hos hvilken man emellanåt kan finna vackra saker till billigt pris.

17 mars.

Under denna vintersäsong har man ibland från balerna med afsikt uteslutit unga gifta damer samt äldre dansörer. För att nu hämnas hafva herrar M. Björnstjerna och Emil Lewenhaupt

ställt sig i spetsen för en subskriberad middag med dans, som skall äga rum på Hasselbacken under namn af veteranernas bal, och till hvilken ingen dam under 25 år får tillträde.

25 mars.

Grefve Ludvig af Ugglas afled i förgår i lungsäcksinflammation. Han var en begåfvad man samt ägde en mycket oberoende karaktär; också blir hans bortgång en förlust för Riksdagen. Han kommer äfven att saknas i vår klubb, där han dagligen infann sig för att få ett parti whist. Förr en ståtlig dragonöfverste, var han sedan några år tillbaka böjd af reumatism och döf. U. lämnar efter sig bruksegendomar af stort värde samt en talrik familj.

31 mars.

Kungen hade i går hyrt alla platser i Blanchs teater, där herr Arbre från Wien ger föreställningar i magi, trolleri och taskspelarkonst. Vi voro äfven bland de inbjudna, och H. M. syntes själf mycket road. Under mellanakterna vankades förfriskningar. Hela societeten var där. För egen del har jag föga smak för dylika nöjen, hvilka nästan alla äro sig lika. En följd af landskapsbilder med rörliga figurer och belysta af bengaliskt ljus afslutade representationen. Dessa bilder voro af medelmåttigaste slag, och herr Arbre hade den taktlösheten att förevisa en förstorad fotografi af kungen omedelbart före en dylik af Nordenskiöld i stället för att göra tvärt om. Detta hade till följd, att bifallet lika fördelades mellan båda, hvilket skulle kunna uppfattas såsom en ohöflighet mot aftonens värd.

Riksdagen har åtnjutit ferier under påsken men nu ånyo börjat sitt arbete. Man tror i allmänhet, att arméförslaget kommer att falla, hvilket åter skall medföra en ministärförändring. Det talas om G. af Ugglas eller G. Åkerhielm såsom statsminister och Hochschild som utrikesminister samt general B. A. Leijonhufvud som återigen sjöminister.

Mars månad har efter vanligheten skördat många offer, bland andra professorerna Glas och Nils Andersson, doktor Grähs, kom-

positören Josephson, öfverstelöjtnant Blüm samt orgelnisten Mankell. Tidningarna äro uppfyllda med beröm öfver de aflidna.

Prins Oscar är i Paris och skall presidera vid den fest, som skandinaverna ämna gifva för Nordenskiöld, när han anländer dit från England. Vid detta tillfälle kommer en kolossal byst af upptäcktsresanden att uti Hôtel Continentals festsal uppställas på en piedestal, återgifvande Vegas bog omgifven af is. Denna af bildhuggaren Valter Runeberg utförda byst är en förstorad re-

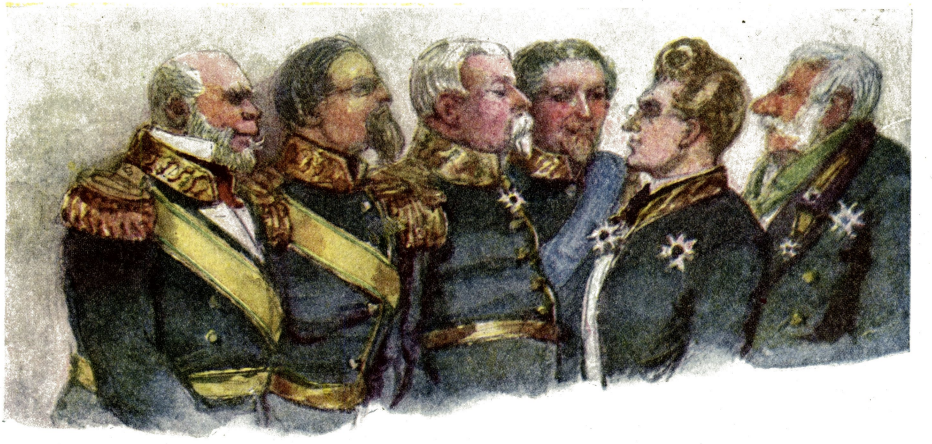

J. LAGERCRANTZ, B. A. LEIJONHUFVUD, A. G. LEIJONHUFVUD, A. SANDELS, H. FORSSELL OCH V. VON KNORRRING.

produktion af den, som sällskapet Idun beställt i marmor och som är ämnad för Nationalmuseum.

2 april.

Jag besökte i afton klubben och språkade där med Otto Ramel, Alfred Piper och Carl v. Platen. Mellan de två sistnämnda härskar för närvarande en viss köld till följd af ett för Platen ganska pinsamt uppträde, som framkallats af Piper. Den förstnämnde hade nämligen inför flera personer på klubben beklagat sig öfver den ringa ordning, som rådde på slottet under sista balen. Han sade sig hafva frågat ej mindre än fyra hoftjänstemän hvar hans hustru och han själf skulle sitta vid supén och fått olika uppgifter af dem alla. »Jag kan», hade Platen tillagt,

»för egen del supera ihop med lakejer men tycker ej om att se min hustru äta i sällskap med pigor.» Som dessa ord sedan blifvit framförda till förste hofmarskalken, skyndade sig Platen upp till honom för att förneka dem. Piper, som fått reda härpå, tvang nu Platen att i hans sällskap återvända till Reenstierna och erkänna, att han verkligen fällt yttrandet i fråga, hvilket för öfrigt var så mycket mindre befogadt, som hvars och ens plats vid supén stod angifven på bjudningskortet.

A. PIPER, C. VON PLATEN OCH M. REENSTIERNA.

Grefvinnan v. Platen kan icke förlåta Alfred Piper detta hans steg, som likvisst var fullkomligt korrekt. Hon tröstar sig emellertid med att promenera i sin viktoria dragen af fyra vackra fuxar. Spanske ministerns fru M:me Castellanos har nu beröfvat henne skönhetspriset, på samma gång som hennes uppvaktande kavaljer från i fjol markis Tamisier vändt sin håg till ofvannämnda donna.

Tamisier sysselsätter sig i likhet med alla franska diplomater uteslutande med damerna, från hvilka de äfven hämta mer eller mindre tillförlitligt stoff för sina depescher. De bäst underrättade äro alltid ryssarna.

Kungen ger i afton en musikalisk soaré, hvarvid systrarna Thyselius såsom vanligt vid dessa tillställningar utgöra den största dragningskraften. Kungen och hans äldste son deltaga i körerna, och repetitionerna äga rum hos friherrinnan Holtermann.

10 april.

Tidningarna äro fulla af beskrifningar öfver det smickrande mottagande, som Nordenskiöld rönt i London och Paris. Municipalrådet i sistnämnda stad har till honom högtidligt öfverlämnat en guldmedalj präglad till hans ära. Seineprefekten Hérold nöjde sig ej med att i sitt tal framhålla den berömde forskningsresandens förtjänster, han betygade äfven det republikanska Frankrikes sympatier för Nordenskiölds utprägladt frisinnade åsikter och sade tillika en ganska osmaklig artighet åt den unge prins Oscar, som var närvarande vid ceremonien, då han yttrade, att municipalrådet med glädje såg, att prinsen icke fruktat att följa sin ryktbare landsman midt in uti Paris-demokratiens för öfrigt mycket fredliga håla. Ordföranden Cernesson prisade äfven N. på grund af hans politiska åsikter. »Vi kunna lyckönska oss», sade han, »öfver att ibland oss se en af dem, som arbeta för våra idéer och som på sin fana inskrifvit valspråket 'framåtskridande och frihet'.» I England hade man förberedt en vacker hyllningsfest för N., och prinsen af Wales skulle presiderat vid banketten till hans ära, men Vegas ankomst blef på grund af motvind fördröjd, så att påsken kom emellan, hvilket hade till följd att herrar engelsmän begåfvo sig ut till landet, då de ej ville förlora sin tid med att vänta. Ministern Piper och vår legation blefvo sålunda de enda, som här firade resenärerna.

Första kammaren har med 88 röster mot 41 bifallit värnpliktslagen. O. Björnstjerna höll ett kraftigt anförande och vädjade till kammarens patriotism. Olyckligtvis kunde han icke afhålla sig från att snärta till sina politiska motståndare, beskyllande dem för själfviskhet och brist på mod, ord som hafva sårat bönderna i Andra kammaren, hvilka nu som bäst behandla denna för regeringen så viktiga fråga. Man tror också, att förslaget där kommer att falla.

14 april.

Andra kammaren har nu också mycket riktigt i förgår natt med 121 röster mot 75 förkastat värnpliktslagen. Statsministern förklarade att, enär han ej såge sig i stånd att kunna framlägga ett mera antagligt förslag i denna viktiga fråga, ämnade han öfverlämna sin plats åt någon annan. I enlighet härmed har ministären också i går inlämnat sin afskedsansökan till kungen,

MINISTERPROFILER.
Fr. v. O. Björnstjerna, H. Forssell, C. J. Thyselius, F. v. Otter, H. Rosensvärd och L. De Geer.

som bedt den tillsvidare sköta de löpande ärendena. Om man undantager De Geer och Björnstjerna, så var Forssell den bäste talaren. Ingenting förmådde likväl rubba böndernas envishet. De tro sig se en snara utlagd i detta förslag, som, i fall det antagits, skulle på oberäknelig tid hafva uppskjutit förverkligandet af det, som ligger dem mest om hjärtat, nämligen rust- och roteringsbördans aflyftande från jorden. I går berättades det från trovärdigt håll, att den nya ministärens sammansättning skulle blifva följande: Posse statsminister, Hochschild utrikes-, Ehrensvärd civil-, Malcolm Hamilton krigs- och Törnebladh ecklesiastikminister, hvarjämte v. Otter och Forssell skulle behålla sina portföljer.

I måndags var jag på Nya teatern och hörde »M:me Angots dotter» med fröken Vendela Andersson, hvilken nyligen debuterat som sångerska, i titelrolen, den hon utförde mycket bra. Bakom mig befann sig Inteckningsbankens direktör Palme, som nyligen af fru Stjernström inköpt denna teater för att rädda en inteckning och betalt därför 500,000 kronor, dock under förutsättning att ej herrar Josephson och Holmqvist, hvilka förhyrt teatern, begagnade sig af sin rätt att inom 2 månader tillösa sig densamma. Bemälda herrar hade ej trots berömvärda ansträngningar lyckats förtjäna tillräckligt för att kunna erlägga hyran, 40,000 kronor om året, och fru Stjernström såg sig därför ej i stånd att betala inteckningsräntan till banken, som också är i sin fulla rätt, då den söker rädda sitt kapital. En smula besynnerligt ser det däremot ut, att Holtermann, som äfven han är en af direktörerna i samma bank och härjämte förvaltar kungens och hans söners förmögenhet, söker begagna sig af sin ställning för att förvärfva teatern åt kungen, som härigenom skulle blifva dess verkliga ägare. Edholm och kungliga teatrarnas direktion, som blifvit tillfrågade rörande lämpligheten af denna affär, hafva tvenne gånger afrådt densamma, emedan de anse den ofördelaktig, trots det meningen vore att samtidigt försälja Dramatiska teatern, under villkor att den ej mer finge användas såsom teater, och härigenom få ett slut på konkurrensen mellan Nya teatern och de kungliga. Edholm anser emellertid Dramatiska teatern vara fullkomligt tillräcklig för sin publik och är ej rädd för den konkurrens, som man nu vill göra ända på. De stackars direktörerna, hvilkas femårskontrakt nu hotas, vädja till allmänheten, i förhoppning att man skall komma dem till hjälp och hopsamla de 500,000 kronor, som erfordras för att hindra försäljningen. Skulle kungen blifva ägare till teatern, skall man säkert förebrå honom att söka befordra sina egna intressen till förfång för två direktörer, som ruinerats genom hans förfarande.

Vår ministerkris ägde rum samtidigt med en i England, där mot alla förväntningar lord Beaconsfield och hans politik kastades öfver ända af whigpartiet, samt äfven med den kris, som höll på

att uppstå i Berlin genom Bismarcks begäran om afsked, hvilken kejsaren naturligtvis icke beviljade.

Rysslands rikskansler Gortschakow ligger för döden. Man undrar mycket hvilket inflytande alla dessa händelser komma att utöfva på den allmänna politiken och framför allt på den orientaliska.

26 april.

Den nya ministären är nu färdigbildad under Arvid Posses presidentskap. Forssell, Lovén, Malmström och v. Steijern kvarstå.

F. HEDERSTIERNA.

De nya ministrarna äro öfverste Taube krigs-, C. G. v. Otter sjö- och Hederstierna civilminister. Dessa herrars politiska färg är ganska oklar; det är tydligen en öfvergångsministär, som ej helt tillfredsställer någon. En enda taburett är obesatt, nämligen utrikesministerns. Kungen har tillkallat Bildt från Berlin, men efter mycket ventilerande utan något definitivt resultat har bemälde kandidat återvändt till Berlin. Han hade, sägs det, uppställt vissa villkor, som hans ämbetsbröder ej ansett sig böra gå in på. Kungen skulle, enligt hvad som uppges, önska anförtro denna portfölj åt Gustaf Åkerhielm, som emellertid Posse icke vill veta af. Däremot vägrar kungen att taga Hochschild, som Posse föreslår. Man hoppas emellertid, att Bildt icke sagt sitt sista ord.

Nordenskiölds och Palanders mottagande med ty åtföljande festligheter sätter hufvudstaden i liflig rörelse. Antalet under senaste vecka anlända resande beräknas till 35,000. På Vegas ankomstdag den 24 april afgingo icke mindre än 95 större ångare och lika många mindre med passagerare för att möta nämnda

fartyg. Från de åskådareläktare, som uppförts vid operahuset, från Fersenska terrassen äfvensom från husen med fönster åt strömmen kunde de mera välbärgade nyfikna åse infärden, de öfriga trängdes på kajerna. Regn och hagelbyar under aftonens lopp gåfvo anledning att befara, att illuminationen och fyrverkeriet skulle misslyckas, men en timme före ankomsten, som blifvit fördröjd till kl. $^1/_2$11, klarnade himmeln, och månen kom fram för att presidera för alla de eldar, som tändes polarforskarna till ära.

Hvad som främst tilldrog sig uppmärksamheten var den brygga, som förenade landningsplatsen med ingången till Kungl. slottet och som hvilade på med elektriska ljuslågor rikt besatta pelare, äfvensom Bolinderska huset, som strålade i bengalisk belysning och från hvars tak ett präktigt fyrverkeri afbrändes, allt bekostadt af en hyresgäst, L. O. Smith, som blifvit rik genom att destillera brännvin.

Själf betraktade jag skådespelet från klubbens fönster.

27 april.

Kungen har gjort Nordenskiöld till friherre och storkors af nordstjärneorden. Palander blef adlad och riddare af samma orden samt adjutant hos kungen. Oscar Dickson har likaledes blifvit adlad och äfven erhållit storkorset af nordstjärneorden. Kort sagdt, dessa herrar äro dagens lejon. De bägge förstnämndas materiella vinst består af en årlig pension på 4,000 kronor, som Riksdagen beviljat dem. Tidningarna äro uppfyllda med beskrifningar öfver alla fester och banketter samt tal på vers och prosa, som dessa dagar ägnats åt upptäcktsresandena. Man berättar, att på en middag, som i Paris gafs till deras ära, skulle presidenten Grévy, som satt mellan svenska och danska ministrarna, börjat sitt tal sålunda: »Jag befinner mig alldeles som Stora Bält mellan Sverige och Danmark.» Paul de Cassagnac ansåg sig nu i sin tidning »Le Pays» böra gifva Grévy en läxa i geografi men blottade härvid sin egen okunnighet, då han förklarade, att presidenten borde veta, att Stora Bält låge mellan Sverige och Norge.

Figaros redaktion hade förberedt en vacker fest för Norden-

skiöld uti sitt ståtliga hotell, men N. afböjde inbjudningen på grund af tidningens politiska färg, som han ej gillade. Härpå följde nu en artikel, som sökte dämpa franska publikens beundran för den berömde vetenskapsmannen.

O. DICKSON.

28 april.

Kungen utnämnde i går Hochschild till utrikesminister. H. är en kvick karl, som rönt mycken framgång i sällskapslifvet på grund af sin musikaliska talang och sin vackra röst, men han är ganska bortskämd och ej så litet anspråksfull. Han har frisinnade

åsikter, och hans hittillsvarande uppträdande i riksdagen gör honom mycket lämplig som ledamot af den nya ministären.

30 april.

Vid Vetenskapsakademiens fest på Grand hôtel var det kronprinsen, som höll festtalet för Nordenskiöld, hvilket såväl genom sitt innehåll som genom det sätt, hvarpå det framfördes, väckte mycken anklang.

I dag aftäckes på Skeppsholmen framför Sjökrigsskolan det monument, som rests till minne af expeditionen. Det består af ett stort granitblock, i hvilket inhuggits den nyupptäckta nordostpassagen jämte en inskription. Sedan gåfvo flottans officerare i sin mäss middag för Palander.

1 maj.

Dagen är strålande och rätt många träd hafva börjat grönska, hvilket ej på flera år så tidigt inträffat.

5 maj.

Hochschild har satt mig i förbindelse med byggmästaren Lundberg, ägare till änkehuset[1]. Den nye utrikesministern önskar utbyta sitt ministerhotell mot nämnda hus. Efter att hafva tagit i närmare betraktande samt med hvarandra jämfört de båda husen har jag afrådt allt byte, emedan änkehuset ej kan lämpas för sin nya bestämmelse utan en fullständig ombyggnad, hvilken skulle kräfva en summa af minst 100,000 kronor. Dessutom är detta hus beläget mellan tvenne andra, som äro uppförda tätt intill detsamma, hvarigenom det får sin dager endast från fasadfönstren. Slutligen saknas där tillräckligt utrymme för att låta vagnarna cirkulera utanför hotellet, en stor olägenhet vid stora fester.

Oscar Björnstjerna hade hoppats kunna sälja vårt legationshus i Konstantinopel samt använda försäljningssumman till ombyggnad af utrikesministerhotellet, hvilken lösning synes mig vara mycket att föredraga.

[1] Borgerskapets förutvarande änkehus, f. d. Sparreska palatset vid Hamngatan, sedermera inrymmande sveasalen, nu rifvet.

Den hedersmannen befinner sig nu i disponibilitet och vet ej hvad det skall blifva af honom. Å ena sidan hoppas han väl att nästa år få efterträda Sibbern i Paris, men det kan å den andra befaras, att, ifall den nuvarande ministären blir kortlifvad, posten i Paris ges åt Hochschild, som tros vilja definitivt återinträda på den diplomatiska banan.

A. MALMSTRÖM

8 maj.

I förgår deltog jag i sällskapet Iduns middag på Hasselbacken för Nordenskiöld, som är en af detta sällskaps stiftare. De öfriga deltagarna i expeditionen voro äfven inbjudna till middagen. Skålarna föreslogos af Wieselgren, Key, Gyldén, Rossander och Hildebrand. Stora salen hade dagen till ära dekorerats med en humoristisk fris, utförd i tusch af Malmström med 2 fot höga figurer och föreställande diverse händelser ur Nordenskiölds lefnad. Texten härtill fanns att läsa å matsedlarna. Jag satt bredvid löjtnant Brusewitz, som varit sekond på Vega. Alla dessa herrar voro vid utmärkt hälsa, och fartygets läkare hade icke behöft sköta en enda sjuk under hela resan.

Efter måltiden tände åtskilliga poeter, såsom Hedberg, Jolin och Gellerstedt, omkring bålarna rökelse för nordpolsfararna, hvarjämte Almlöf uppförde en liten pjäs. Själf smet jag kl. 9, men festen drog ut till kl. 4 på morgonen.

12 maj.

Kungen har rest till Kristiania, där han mottagit en deputation anförd af stortingspresidenten Sverdrup, som anhöll om fastställelse å ett af stortinget antaget förslag angående statsrådens närvaro

vid tingets öfverläggningar. Hittills har ministären hållit sig utanför dessa samt utgjort en förmedlande zon mellan konungen och representationen. Man tror ej, att kungen skall fastställa denna grundlagsförändring, hvilken kommer att väsentligt modifiera författningen samt bereda rum för parlamentarismen med alla dess följder, utan att monarken samtidigt får rätt att upplösa stortinget samt vädja till nya val i händelse af uppstående konflikter.

17 maj.

En gammal fröken Giesecke, som nyligen aflidit, har till Nationalmusei konstafdelning testamenterat två fastigheter i hufvudstaden, hvaraf afkastningen skall användas till inköp hvart femte år åtminstone af värdefulla konstverk för museets räkning. Testamentsexekutorerna, herrar Günther och Bille, hafva besökt mig för att delgifva mig handlingens innehåll. De uppskatta fastighetsvärdet till omkring 150,000 kronor med en årlig inkomst af 8,000 kronor. Jag är alldeles hänryckt.

24 maj.

Jag har bevistat vår välgörarinnas begrafning, som ägde rum på Solna kyrkogård. Det var väl det minsta jag kunde göra, ehuru jag aldrig sett bemälda dam. Jag gör redan upp planer för gåfvans användning och skulle med historiemålningar vilja pryda väggfälten i museets trappuppgång. Först bör anställas en allmän täflan för fastställande af ämnena, därpå en ny täflan mellan de olika skisserna.

Vid akademiens högtidsdag den 14 dennes tilldelade vi Tirén medaljen. Täflingsämnet var »Tor låter binda Loke». Efter min mening var Jenny Nyströms målning mycket öfverlägsen Tiréns i fråga om komposition och teckning. Tyvärr hade hon på ett mindre lyckligt sätt förkortat Lokes ben samt afslutat dem med ett par löjligt stora fötter. Hon tilldelades dock 300 kronor, och fröken Löwstädt, hvilkens tafla var väl komponerad samt friskt målad men ej nog utförd, fick 200 kronor. Medaljen för landskapsmålning med täflingsämnet »En morgonstämning», hvilket ämne behandlats af 4, 5 täflande, tilldömdes Törnå. En elev Zorn

fick allas bifall samt 200 kronor för sina förtjusande akvarellstudier.

25 maj.

I dag öppnades i Konstföreningen en utställning af akvareller, omfattande omkring 200 nummer. De bästa äro af Rosen, Scholander, Kronberg, Zorn, Odelmark, Axelson samt fröknarna Kyhlberg och Gardell. Jag bortser då från aflidna eller utländska konstnärers arbeten. Bland dessa finnas målningar af Egron Lundgren, Calame och Eugène Lami, af hvilka de två sistnämndas tillhöra mig.

F. SCHOLANDER.

Landshöfdingen i Malmö, f. d. justitiestatsministern Adlercreutz, har aflidit af följderna efter en förkylning, som han ådragit sig under ett besök i Stockholm. Han var 59 år gammal och saknas allmänt.

31 maj.

Konstakademien tilldelade vid sin sammankomst i lördags Axel Kulle ett stipendium å 3,000 kronor samt Fischer ett å 1,000 kronor och beslöt samtidigt att samlas nästa onsdag i Konstföreningens lokal för att förläna Egron Lundgrens guldmedalj åt den mest förtjänte bland akvarellutställarna därstädes. Det blir första gången, som denna utmärkelse utdelas; också håller jag på,

att den ges åt en värdig. Enligt min uppfattning är Georg v. Rosen den, som främst bör komma i fråga härvidlag.

5 juni.

Akademiens ledamöter röstade på Scholander, som, sedan han väl blifvit utsedd, sökte göra svårigheter, förmenande sig endast vara dilettant m. m. Jag gjorde helt hastigt slut på hans motstånd genom att förklara sammanträdet afslutadt. Oafsedt att kamraterna äro afundsjuka på Rosen för hans framgångar, har man härigenom velat betyga Scholander sin aktning för hans ansträngningar att i Sverige söka få akvarellmålningen tillbörligen uppskattad, men hans medtäflares talang är bra mycket större.

8 juni.

Stortingets president Sverdrup har väckt en motion, i syfte att få beslutet om statsrådens närvaro vid stortingets förhandlingar, som kungen vägrat fastställa, utfärdadt som grundlag. Om motionen bifalles, uppstår en konflikt mellan de två statsmakterna.

Jag återsåg i dag en gammal bekant, kapten Eric Baker, som sedan 20 år tillbaka ej besökt Sverige. Han reste då härifrån till följd af en ganska obehaglig historia. Man påstod nämligen, att han tullat sin tants kassa och behandlat den såsom sin egen. Sedan Hochschild emellertid blifvit gift med tantens sondotter, ansåg han sig böra sätta p för vidare tilltag i den vägen. Baker aflägsnades med en lifränta, som han sedan lefde upp i Italien, Paris och England, utan att efter den tiden, såvidt jag vet, någon den minsta skugga fallit öfver honom. Han har lefvat som en gentleman i sällskap med seklets mest ansedda nöjesdyrkare. Vid systerns, grefvinnan Elisabeth Pipers död, ökades hans lifränta med 3,000 kronor. Trots sina 70 år har B. bibehållit sitt lätta, lifliga lynne, som också bidragit till hans framgångar bland »vivörerna» i den stora världen, herrar Radziwill, Demidov, Cooper m. fl. Han lefver skild från sin hustru och sina söner, de senare kända såsom tämligen dåliga subjekt. För närvarande utgör London hans hemvist.

9 juni

Middag i går hos herrskapet Thyselius med anledning af deras dotters förlofning med Henrik Ramel. Efteråt sjöngo båda systrarna T. en duett ur operan Hugenotterna, en förtjusande musik, återgifven af ovanligt ljufva och melodiska stämmor. Deras röster, den ena alt, den andra sopran, passa så väl tillsammans, att de skilda åt förlora en stor del af sin tjusningskraft. Deras sång utgör också kungens stora förnöjelse, och han kan ej förlika sig med den tanken, att en af hans näktergalar snart skall flyga bort och slå sig ner i Skåne.

C. J. THYSELIUS.

14 juni.

Norska stortinget har vägrat erkänna tillvaron af ett kungligt veto samt beslutit låta utfärda den omtvistade lagen, hvilket är ett svårt ingrepp i kungamakten, som ej gärna lärer finna sig i ett dylikt nederlag. Man vet emellertid ej, hur regeringen med heder skall komma ifrån saken, i synnerhet om, såsom troligt är, Sverdrups åsikt vinner anslutning i Norge. Sverdrup är en äregirig man, som för att blifva ryktbar icke drar i betänkande att uppoffra det lyckliga lugn, hvaraf hans fosterland njutit under en konstitutionell och verkligt fri styrelseform. Han styr fullständigt stortinget.

25 juni.

Jag hade bedt kapten Baker göra mig sällskap på en resa till Dalby, hvilken egendom tidigare innehafts af hans mor och äfven hans bror. Under vistelsen därstädes roade han mig med anekdoter om sina Paris- och Londonvänner, samtliga vivörer tillhörande stora världen, och hvilkas historia lämnar karakteristiska bidrag till kännedomen om adertonhundratalets förnäma bohêmelif. Jag skulle kunna skrifva en hel bok, om jag ville göra mig besvär med att uppteckna allt hvad min vän berättade. Jag nöjer mig med att anföra två eller tre anekdoter tagna ur högen.

Den vackre grefve d'Orsay, typen för en fin världsman för trettio år sedan, var älskare till gref:an Blessington, som för att kunna betala denne dandys skulder hittade på att låta honom gifta sig med hennes egen dotter,[1] likväl under hemligt villkor att hon, modern, skulle fortfarande vara ensam i besittning af d'Orsay. Det blef sålunda en »ménage à trois», och allt gick utmärkt, till dess en indiskret väninna till den unga frun väckte henne till medvetande om de äktenskapliga rättigheter, hvilka hon hittills i sin oskuld icke haft en aning om. Sedan hon väl erhållit kännedom om den komplott, för hvilken hon blifvit ett oskyldigt offer, begärde den med rätta upprörda gref:n d'Orsay skilsmässa och gaf härmed upphof till en stor skandal. Hon gifte sedermera om sig med en vän till Baker, M:r Cooper, som var legationssekreterare i Stockholm, när han en vacker dag erhöll den angenäma underrättelsen, att en gammal jude i London, hvilken han knappast kände, på sin dödsbädd testamenterat till honom en förmögenhet af flera millioner. Cooper öfvergaf nu den diplomatiska banan och ägnade sig uteslutande åt nöjet att på ett behagligt sätt göra af med sina pengar. Baker lämnade sedan ej sin vän, förrän denne afled, hvilket inträffade, tror jag, i fjol; millionerna voro då nästan slut. Sedan Coopers första fru dött, hade han ingått ett nytt gifte, och den senare frun ärfde spillrorna af förmögenheten.

En annan vän till Baker, M:r Lyne-Stephens, son till en omätligt rik finansman, hade förälskat sig uti dansösen Duvernay, hvil-

[1] Hon var endast lady B:s styfdotter.

kens älskare, markis de La Valette, då var attaché hos franske ministern i Stockholm, Ch. de Mornay. La Valette, som fått nys om saken, begärde nu permission för att resa till London i ändamål att göra slut på rivalens kurtis. Det blef en öm scen mel-

DARDEL OCH BAKER.

lan de bägge älskande, men dansösen gaf till sist företrädet åt millionären Lyne-Stephens. Denne lät sin mätress slå sig ned i ett hans fader tillhörigt hus i Richmond, där det nu lefdes det glada lifvet. Efter faderns död gifte sig sonen med sin sköna och afled själf snart därpå, lämnande åt henne hela sin förmögenhet, som hon allt sedan dess delar med en annan gammal älskare,

general Claremont, f. d. kollega till mig såsom militärattaché i Paris. Ifrågavarande Claremont är gift och har en talrik barnskara, som hans mätress uppfostrar på sin bekostnad. Allt detta har likväl ej utgjort hinder för denne officer att erhålla anställning vid drottning Victorias hof. C. är själf son till en ryktbar fransk dansös.

Markisen af Hertford, ofantligt rik och känd för sina dyrbara konstsamlingar, lefde i Paris, där han äfven dog, lämnande sin förmögenhet åt sin intendent M:r Wallace, som misstänkes vara hans bror eller son. Denne var nog klok att till den dödes brorson och lagliga arfvingen till hans titel afstå en del af pengarna samt låta öfverföra samlingarna till England, hvilket förskaffade honom baronettiteln.

För att ge mig en föreställning om värdet af Hertfordska galleriets taflor berättade Baker, att lorden, som önskade förvärfva en viss Hobbema, hvilken var till salu i Florens, hade uppdragit åt Baker att köpa den för hans räkning. Emellertid ville äfven Eremitagemuseum i Petersburg hafva taflan. Vid försäljningen stannade den dock hos engelsmannen för ett pris af 130,000 frcs. och sändes till Paris, där den af brist på utrymme under flera år förblef i sin låda i sällskap med en hel mängd andra lika värdefulla taflor, hvilkas tillvaro upptäcktes först efter Hertfords död.

Utom sitt hotell vid rue Laffitte bebodde millionären slottet Bagatelle i Boulognerskogen men förde ett ganska tråkigt lif trots sina rikedomar, som han förslösade på ett egoistiskt sätt utan att låta sina vänner få njuta däraf.

En annan historia rörde den unge furst Wittgenstein, general och adjutant hos ryske kejsaren, hvilken äger en präktig lustjakt och med den företar långa resor. Han hade inbjudit Baker att medfölja på en dylik i Medelhafvet. De reste i flera månader och förde därunder ett mycket angenämt lif. Båtens besättning utgjordes af 2 kaptener och 30 man, alla finnar. De landade i Tunis, där Wittgenstein hade ett uppdrag att utföra för sin regering, och Baker åtföljde sin vän vid den audiens, som beviljades af beyen. Uti palatsets yttre gård stod lifvakten uppställd, iklädd lysande uniformer, men alla barfota. Ambassadören och hans följe-

slagare infördes i tronsalen, där beyen satt på sin tron omgifven af sina stormän och ministrar. En dragoman öfversatte Wittgensteins tal. Under tiden iakttog Baker, att beyen allt emellanåt betraktade honom och gjorde sig underrättad om hans person. Fursten föreställde honom nu som sin reskamrat, hvarpå beyen

BAKER DEKORERAS AF BEYEN I TUNIS.

hviskade något till sin utrikesminister, hvilken ett ögonblick försvann för att återvända bärande en ask i handen med storofficerskorset åt kaptenen. Hvad Wittgenstein angår, så hängde beyen egenhändigt sitt storkors på honom. Han ville äfven fästa kraschanen på Bakers frack, men tyget gjorde motstånd, och beyen blef härvid otålig samt ref hål på den nya fracken. De båda vännerna besökte äfven Khereddin pascha, ministärens chef, den-

samme som sedermera i Konstantinopel spelat en så stor roll. Nu hade han just mottagit tolf unga georgiskor af skönaste slag, betalta med 25,000 frcs. stycket, men nekade att visa dem för resenärerna. Hans palats är ett af de rikaste, man gärna kan se.

Jag hade medtagit till Dalby en korg med godt vin, hvaraf vi njöto, allt under det Baker berättade sina äfventyrliga upplefvelser, hvilka jag tillrådde honom att nedskrifva. Det skulle blifva en angenäm sysselsättning för honom på gamla dagar samt äfven en mycket märkvärdig bok. Baker sade, att han hade börjat därmed men kommit af sig redan vid första kapitlet.

19 juli.

Min sex veckors semester har jag tillbragt i all stillhet på Montebello, sysselsatt med målning och fiske. Under förra veckan gjorde vi, departementschefen Gerle, major Akrell och jag, en fisketur till Hummelmora i närheten af Ljusterö. Vi hyrde i Vaxholm en kolibribåt, som tog våra roddbåtar på släp, och försedda med proviant samt fiskredskap afreste vi kl. 5 e. m. i det härligaste väder till vår bestämmelseort, belägen $2^1/_2$ timmars väg från Vaxholm. Efter att hafva kastat ut våra refvar och fiskat en stund intogo vi vår aftonmåltid, hvarefter vi för några timmar gingo till sängs uti en fiskarstuga.

Hummelmora är en vacker liten by eller fiskeläge vid hafvet, med boningshus omgifna af fruktträd, och där några Stockholmsfamiljer bruka slå sig ner under sommarmånaderna. Redan kl. 2 på morgonen voro vi på benen och i våra båtar hvar och en med sin roddare efter att hafva öfverenskommit att träffas igen till frukosten kl. 8. Akrell hade nu den största turen; han lyckades nämligen draga upp 44 stora abborrar. Efter frukosten, som intogs i trädgården, begåfvo vi oss ånyo ut att fresta lyckan, denna gång åtföljda af en gammal fiskare, vår värd, som åt oss utpekade de bästa fiskeställena. Strax i början drog jag upp 8 härliga abborrar men höll sedan på med att fiska i 5 timmar utan att få någonting alls. Jag gjorde under tiden några teckningar öfver omgifvande stränder. Den enda tilldragelse, som afbröt enfor-

migheten, var, när besättningen på den i närheten af Hummelmora stationerade pansarkryssaren Kare tog sig ett bad. Klipporna blefvo med ens betäckta med badande, som raskt kastade sig i vattnet. På en annan strand litet längre bort åsåg jag, på afstånd förstås, kvinnornas bad i en enkel inhägnad omgifven af björkar, genom hvilkas glesa löfverk man kunde skymta de unga

C. J. GERLE OCH A. AKRELL.

baderskornas rosiga lemmar och behagliga rörelser, allt under det deras silfverklingande skrattsalvor upplifvade landskapet.

Gerle hade åtagit sig abborrarnas tillredning, och han lyckades därmed utmärkt, omgifven, som han vid denna förrättning var, af alla Hummelmoras pigor. Mitt sällskap hade medfört matförråden, jag dryckesvarorna, och vi fingo en ypperlig måltid. Återfärden skedde kl. 5 e. m., sedan vi tillbragt 11 timmar med fiske.

21 juli.

I går hade mitt ämbetsverk middag på Stallmästargården för professor John Haverman, som tagit afsked efter nära 50 års tjänst.

Arkitekterna voro mycket muntra, och vi sutto under trädens skugga pokulerande och sjungande hela aftonen.

Min syster har kommit till Stockholm och gjort bekantskap med sin blifvande sonhustru Louise Thyselius. Dennas syster fru Anduaga har nu också förlofvat sig med vår minister i Rom Lindstrand, hvilken hon aldrig sett förr än en vecka, innan han friade.

J. HAVERMAN.

L., som är 53 år gammal, hade kommit hit för att skaffa sig en fru, och bröllopet skall äga rum redan om 14 dagar. Fästmannen tillhör ej genom sin födsel de kretsar, hvarur den diplomatiska kåren brukar tagas, hvilket hans yttre också anger, men han anses ganska skicklig.

22 juli.

Jag bevistade i går vigselakten mellan fröken Claire Palin och baron Conrad Falkenberg. Pastor Widén liknade i sitt middagstal brudgummen vid Apollo, som lyckats vinna sin Daphnes kär-

lek. När han iför sig gudens kostym för att dela sin Daphnes läger, blir bilden måhända sannare. Bland bröllopsskaran märktes Åkerhielms, v. Platens, Celsings, v. Pfuel, Soto Maior, Mollerius m. fl. Middagen serverades vid gående bord, och de nygifta afreste på aftonen till Lagmansö fideikommiss. Bruden är mycket liten till växten men har granna ögon och vackra drag. Två af brudtärnorna, fröknarna Elise Åkerhielm och Clara Sandströmer, voro ovanligt långa och vackra. Bredvid dem tycktes bruden ännu mindre, än hon verkligen är.

A. RAMEL.

23 juli.

Vi hade i går statsministern Posse till middag. Han är enkel i sina vanor och utan anspråk. Han äger äfven mycken praktisk duglighet, och enligt hans egen utsago har allting hittills lyckats för honom. Till hälften nämndeman, till hälften grefve, förstår han att öfverallt inge ett visst förtroende, ehuru mera till sin förmåga än till sin karaktär, enär man anser honom färdig till hvad som helst för att vinna sitt mål, samt att låta sin politiska färg städse utan svårighet undergå de skiftningar, som erfordras för uppnåendet af hvad han för tillfället åsyftar. Uti enskilda lifvet är han en angenäm kamrat, som ger intryck af öppenhet och rättframhet, en vän till sina vänner, i hög grad utopist, hängifven sin familj, god husbonde; uti affärer liberal och medgörlig i fråga om mindre betydande detaljer.

26 juli.

I förgår ägde Henrik Ramels bröllop rum med vigsel i Jakobs kyrka. Bland de inbjudna märktes ministrarna Posse, Hochschild, Kierulf, Björnstjerna, v. Steijern, Hederstierna och Lovén samt diplomaterna Pfuel, Bille, Dunten, Eissenstein, Castellanos, alla i uniform. Det hela var mycket pompöst och kyrkan fullsatt med nyfikna. Otto Ramel uppträdde som brudgummens fader. Bruden var mindre vacker än vanligt samt mycket blek. Efter ceremonien begaf man sig till Thyseliuska hemmet för att dricka för brudparets välgång. Endast nära släktingar samt tärnor och marskalkar voro bjudna till middagen, som serverades kl. $^1/_2$ 6. De nygifta afreste med nattåget till Skåne.

ARVID POSSE.

29 juli.

Det berättas, att den ryktbare Mezger tillrådt drottningen massage såsom botemedel för det hjärtfel, hvaraf hon lidit sedan flera år, och att hon bestämt sig för att tillbringa nästa vinter i Amsterdam, där denne läkare bor. För närvarande sköter den sjuka sig på Rosendal och lefver där liksom afskild från den öfriga kungl. familjen. Man möter henne emellanåt på Djurgården ridande på sin åsna.

3 aug.

Förra fredagen kl. 11 e. m. uppstod eld, man vet ej huru, uti ett skjul tillhörande kungl. hofstallet samt beläget vid Hötorget och antände de där förvarade gamla vagnarna, bland andra två galavagnar, som tjänstgjort den ena vid drottning Kristinas och den andra vid Gustaf III:s kröning, båda af historiskt men också

konstnärligt värde, emedan pannåerna voro prydda med diverse målningar af mästarhänder.

Man har äfven nyligen rifvit ett annat kungligt skjul, hvars murar sköljdes af Norrströms vatten och som hotade att ramla samtidigt med den kaj, vi nu provisoriskt skola ombygga. Kungen börjar ledsna på alla de obehag han har af den grund, hvarpå hofstallet står, och som än Riksbanken än staden vill tillägna sig. Posse sade mig häromdagen, att han med Riksdagens samtycke tänkte föreslå Stockholms stad att öfvertaga Helgeandsholmen, med villkor att staden på Järnvägsstyrelsen tillhöriga tomter åt kungen uppför ett nytt stall i närheten af Vasabron.

I dessa dagar besöker kungen en utställning i Borås. Kronprinsen beger sig därifrån till Gardemoen i Norge för att taga befälet öfver en skvadron hästjägare. Prins Carl åter excercerar dagligen på Carlberg.

9 aug.

I går söndag gjorde vi i sällskap med familjerna v. Höpken, af Petersens, Hejkenskjöld m. fl. en färd med förhyrd ångare för att åse årets kappseglingar å Kanholmsfjärden. Prisutdelning ägde på aftonen rum å Granholmen, och vi njöto sedan af den vackra anblicken af illuminerade villor samt raketer och romerska ljus under infärden till Stockholm, dit vi anlände kl. 11 e. m. Amiral Lagercrantz förrättade prisutdelningen, och herrar v. Sydow och v. Höpken fungerade som prisdomare. Samma dag på morgonen hade vi gjort ett besök på monitorn Tirfing och pansarbåten Bärsärk, hvilkens chef baron Ruuth var vår ciceron. Dessa pansrade fartyg äro mycket sinnrikt inrättade och helt visst nödvändiga för försvaret af våra kuster, men jag måste beklaga de sjömän, som äro nödgade att lefva under vattnet beröfvade frisk luft och ljus, så snart de inlåtit sig i strid. Eskadern, hvilken under tre dagar legat för ankar utanför Montebello, består af 2 monitorer och 2 pansarkryssare. Deras närvaro skänkte oss den mest lifliga tafla.

13 aug.

Sistlidna måndag inträffade den olyckshändelsen att kapten Örström, befälhafvare på ett af flottans fartyg, hvilken höll på att experimentera med torpeder vid Oxdjupet, jämte en matros förlorade lifvet genom en minas explosion.

Torg och gator i Stockholm äro i dessa dagar fulla af skollärare och lärarinnor, som samlats till en kongress för att diskutera gemensamma angelägenheter. Man beräknar deras antal till 3,000, af hvilka hälften utgöres af norrmän, danskar och finnar, hvartill komma de familjemedlemmar, som äfven följt med.

16 aug.

Vår konsul i Rom Myhlenphort har besökt mig. Han är en af de få bland våra konsuler, som alltid äro färdiga att stå sina landsmän till tjänst. De skandinaviska artisterna loforda honom mycket. Till en början köpman i Köpenhamn, blef M., som har svagt bröst, af läkare sänd till Ajaccio på Korsika, hvars klimat återgaf honom hälsan och där Danmark utsåg honom till sin konsul. Därifrån förflyttades han för två år sedan i samma egenskap till Rom och fick med denna sin tjänst äfven förena den att vara svensk och norsk konsul. Han säger, att klimatet på Korsika är utmärkt, lefnadskostnaderna små och naturen pittoresk. Det, som fattas, är civiliseradt sällskap. Korsikanen är fattig, lat och okunnig men lika stolt som en spansk hidalgo. Vendettan utöfvas alltjämt lika strängt som förut. De danska bröstsjuka söka sig gärna dit af ekonomiska skäl. På min förfrågan om ställningen i Italien svarade M., att påfvens inflytande i Rom aldrig varit större än för närvarande, sedan han förlorat sin världsliga makt, samt att han aldrig kommer att försona sig med huset Savoyen. Hellre skulle han då träda i förbindelse med en republik än med en monarki, som plundrat honom. Kungen och drottningen, som båda äro ifriga katoliker, begära ej bättre än att få närma sig den helige fadern, hvilket förlänar honom den förmånligare ställningen i denna konflikt. Sedan frihetens införande hafva skatterna oupphörligen stigit i höjden, de uppgå för närvarande till 13 $^{1}/_{2}$ % af

inkomsten. Kungen måste ständigt byta ministär samt får den ena radikalare än den andra, och M. förutspår, att om det ej snart uppstår en reaktion i Frankrike, kommer inom några år ett förbund af republiker att ersätta konungariket Italien.

23 aug.

Jag var i går och såg den tafla Cederström håller på att afsluta och som framställer Stures mord. Man ser Sture i fängelset stödd mot sin säng samt blödande af ett sår i bröstet räcka dolken till Erik efter att hafva kysst densamma. Figurerna äro i half naturlig storlek samt mycket noggrant studerade. Effekten är dramatisk, ansiktsuttrycken väl funna.

Konstnären började med att bedja mig säga min uppriktiga mening om verket, men han tycktes finna föga behag i min kritik, som för resten endast gällde underordnade detaljer. Det inträffar sällan, att ett konstverk är fullkomligt och jämväl att begärda råd följas. Taflans ämne är ohyggligt. I Frankrike skulle den ej falla i smaken undantagandes bland renodlade legitimister. Cederström är emellertid en allvarlig målare, som hvarken sparar tid eller pengar för att åstadkomma ett samvetsgrant arbete. Han är glad och talar mycket. Bland annat nytt från Paris, där C. bor sedan flera år, berättade han om ett belgiskt bolag, som uppgjort ett kontrakt med Meissonier, att han skall måla en panorama öfver kriget och freden. Priset skulle blifva 3 millioner med 25,000 francs afdrag för hvarje vecka, som öfverskrede den fastställda tiden för verkets aflämnande. Cederström har tänkt erbjuda sin pensel till medverkan härvid.

27 aug.

Ole Bull, den ryktbara norske violonisten, har aflidit i Bergen, och omkring 20,000 personer närvoro vid likbegängelsen. Då läkaren delgaf honom, att döden var nära, bad Bull sin hustru på pianot spela Mozarts requiem, som han med andakt och sammanknäppta händer åhörde, och när de sista tonerna förklingat, började dödsarbetet.

3 sept.

Amiral Lagercrantz åt jämte Akrell och Gerle samt baron Leuhusen middag hos oss i tisdags. L. är en i vissa kretsar populär man, intager en hög syssla inom frimureriet och är äfven ordförande i åtskilliga sällskap, hvilket ger honom tillfälle att komma i beröring med personer ur skilda klasser. Det högre borgerskapet sätter en ära uti att se honom som gäst, för att han med sin höga titel och sina många ordnar skall gifva glans åt deras fester. För resten är L. en god dryckesbror och har äfven en förträfflig aptit. Det sägs, att hans vänner äfvensom kungen mer än en gång fått träda emellan för att ordna hans affärer. I sin ungdom var Lagercrantz som oftast underkastad arreststraff än för nattliga uppträden än för handgripligheter mot underordnade. Nu är han afhållen af de unga officerarna, som stå under hans befäl, och mot hvilka han söker vara angenäm, på samma gång som han fordrar, att de noggrant fullgöra sin tjänst.

J. LAGERCRANTZ.

Major Akrell är i andra giftet förmäld med den vackra fröken Georgii, en af Stockholms skönheter, för hvilken kung Carl hyste en varm beundran och som deltog i tablåföreställningarna på slottet bland annat såsom Karin Månsdotter uti v. Rosens kända tafla.

21 sept.

Drottningen har anländt till Amsterdam efter en resa, företagen med all den försiktighet hennes hälsotillstånd kräfde. Före sin afresa gifte hon bort sin hoffröken De Geer med långa Printzsköld. Bröllopet ägde rum på Drottningholm, och drottningen bjöd de nygifta på en månads weddingtrip till utlandet.

En ny konflikt har uppstått i Norge mellan den försvarskommitté, stortinget utsett och som kungen ej godkänt, samt den kungliga kommittén, hvilken hade lika sammansättning med den förra men härjämte förstärkts med 3 af konungen valda ledamöter. De af stortinget utsedda ledamöterna ansågo sig nu böra neka att ingå i den kungliga kommittén, hvarpå ordföranden Sverdrup kallade dem till Kristiania att börja sina arbeten. Man anser med skäl, att stortinget, då det ej har rättighet att själft tillsätta kommittéer, härigenom gör intrång på konungamaktens område.

Dagens stora händelse är den ministerkris, som uppstått i Frankrike, till följd hvaraf Freycinet, som representerar den moderata konservatismen, blifvit aflägsnad från makten på grund af sin uppfattning rörande sättet för de religiösa kongregationernas upplösning. F. ville gå in på en kompromiss eller åtminstone uppskjuta beslutets verkställande, men majoriteten bland hans kolleger önskar gå våldsamt till väga.

22 sept.

Kungen invigde i går det nya Veterinärinstitutet, som af mitt ämbetsverk uppförts för en kostnad af ungefär 500,000 kr. Fru Jerichau har anländt hit från Rom, medförande 18 taflor af hennes egen hand. Hon har besökt mig för att höra sig för hvar hon bäst kunde utställa sina arbeten, och jag hänvisade henne till Konstföreningen, där hon får en hel afdelning åt sig upplåten. Fru J. är en äldre dam, som tyckes mig väl mycket talför. Hon har haft audiens hos kungen, som lofvat bese hennes utställning.

26 sept.

Efter att i Konstföreningen hafva låtit oss vänta nära 2 timmar anlände kungen ändtligen. Haremsstudierna med turkiska kvinnor vunno hans gillande, men han köpte ingenting, ej heller beställde han något af konstnärinnan, som hade hoppats blifva af med en väldig duk 6 fot i fyrkant, föreställande en båt med fiskare i naturlig storlek, för hvilken hon begär 10,000 kr. Taflan erbjuder föga intresse och saknar poesi; detsamma kan man säga

om de flesta af hennes arbeten undantagandes studierna, som äro bäst, samt »En kvinna från Sorrento med ett barn i knäet», en mycket frisk tafla och full af sol. Denna duk rådde jag henne att hembjuda åt statens inköpsnämnd för vårt museums räkning såsom den, som hade mest utsikt att härvid vinna framgång. Under det vi väntade på kungen, berättade mig fru J. en del händelser hon upplefvat i Orienten. Sina hågkomster härifrån tänker hon utgifva i bokform jämte illustrationer. Därefter meddelade hon mig sina familjesorger; talade om sonen, en talangfull målare, död vid 26 års ålder; om en dotter, som vid 18 år efter en uppslagen förlofning blef svagsint, m. m. Hon bor i Rom tillsammans med sin man, från hvilken hon en tid varit skild på grund af oförenlighet i lynnen. Den sistnämnde har utfört särdeles vackra bildhuggeriarbeten, bland andra »Panterjägaren». Fru J. talar mycket och använder gärna franska språket.

Hon har i dag ånyo besökt mig och bedt mig skaffa henne en beställning från kungen.

27 sept.

Kungen for i går till Kristiania för att aftäcka en staty öfver Kristian IV. H. M. skall äfven utse en ny statsminister efter Stang, som begärt afsked. I morgon begrafs landskapsmålaren Edvard Bergh. Sedan två år lam efter ett slaganfall, hade han dock lyckats bevara bruket af sina armar och fortfor att måla. Berghs taflor äro högt uppskattade, i synnerhet de som återgiva naturen i Stockholms omgifningar, vanligen en grupp björkar vid stranden af ett vatten, i hvilket några kor spegla sig. Han förstod att med mycken talang och sanning framställa den svenska naturens leende bilder, och eftervärlden kommer säkert att göra B. den rättvisan att i honom ära reformatorn af den svenska landskapsmålningen. Före honom lefde man under inflytande af den konventionella konst, som i Fahlcrantz såg sin mästare. Edv. Bergh var enkel i sitt sätt att vara samt angenäm i umgänget. Hans arbetsförtjänst satte honom i stånd att lefva mycket godt, men han lämnar, sägs det, ej stort efter sig åt maka och två söner, af hvilka den yngre ägnar sig åt faderns kall.

30 sept.

Stråle var hos mig och föreslog att söka väcka åter till lif frågan om inrättande af ett konstindustrimuseum, som alltsedan våra kommittéarbeten för två år sedan och aflämnandet till regeringen af vårt betänkande fått hvila. Vi hade föreslagit en tomt vid Hötorget såsom särskildt lämplig för uppförande af sagda museum, men staden har sedan låtit bygga en grönsakshall framför tomten i fråga, hvarför denna ej mer är att tänka på. Stråle vill nu väcka motion i Riksdagen om upplåtelse för det påtänkta museet af en annan tomt tillhörande förra veterinärinstitutet. Jag gillade hans förslag, och statsministern, med hvilken jag talat om saken, tycks vara benägen att stödja detsamma. Kungen blef varmt mottagen vid sin ankomst till Kristiania. Sverdrupska försvarskommittén har icke kunnat blifva fulltalig af brist på tillräckligt antal ledamöter. Två af de härvid utsedda officerarne fingo ej permission, andra afböjde det äfventyrliga uppdraget. Tidningarna säga, att kungen hemkallat Sibbern från Paris för att erbjuda honom att blifva statsminister. Pressen tycks tveka, huruvida den skall gilla detta val eller ej. Det konservativa partiet fruktar, att han skall komma att inviga

H. STRÅLE.

en kompromisspolitik, och de radikala anse honom ej hysa tillräckligt långt gående frisinnade tänkesätt. Kort sagdt, hans smidiga karaktär inger icke fullt förtroende. Det nu rådande systemets anhängare skulle helst önska statsrådet Helliesen.

4 okt.

Konstföreningens medtäflare Föreningen för nordisk konst har slagit sig ner i dess närhet i f. d. änkehuset samt debuterat med en utställning af Markus Larsons arbeten. Denne konstnär, död för en 15 år sedan, var rikt begåfvad och hade, ifall han följt en bättre ledning, kunnat blifva en landskapsmålare af första ordningen. Han föredrog att använda sin talang till att söka göra effekt och öfvergaf landskap och vattenfall, hvilka han behandlade med verklig originalitet, för att i stället måla eldsvådor på vattnet (brinnande skepp). Då man ser dessa fartyg i lågor, hvaraf på utställningen finnas talrika exemplar, kan man ej låta bli att tänka på en karikatyr, som för flera år sedan fanns införd uti en illustrerad redogörelse för Paris-salongens utställning, där Larsons tafla, »En röd båt aftecknande sig mot en orangefärgad bakgrund», betecknades såsom »hummer kokande i sin sås». Jag påminner mig mycket väl hafva sett Larson i Louvren på en dag kopiera Ruisdaels stora marinmålning, därvid han med verkligt ursinne bearbetade sin duk kastande kroppen hit och dit som en besatt, under det en stor åskådarskara samlades omkring honom och med beundran följde framstegen i hans arbete. Olyckligtvis nöjde sig Larson med den sortens framgångar. Också har hans ryktbarhet för en dag ej af den sansade publiken erhållit sin stadfästelse, och han dog i London i utsväfningar och elände. Ett karakteristiskt drag af denne målare af eldsvådor meddelas uti en biografisk uppsats om honom. Han hade nämligen vid sin återkomst från en resa till sitt hem i Småland, där han byggt åt sig ett hus, funnit detta stå i ljusan låga. Utan att tappa hufvudet lyckas han trots elden rädda palett och penslar samt sätter sig så ner och målar en studie öfver olyckshändelsen, medan grannarna anstränga sig att söka rädda några spillror af hans egendom.

12 okt.

Sibbern har för sitt inträde i ministären uppställt vissa villkor, dem kungen icke ansett sig böra gå in på. S. har på grund häraf bestämdt vägrat och återvändt till sin post i Paris. Man påstår, att han yrkat, att den nya ministären skulle tagas bland dem, som gillade det nuvarande politiska läget och att börja med ville godkänna det af stortinget antagna förslaget om statsrådens deltagande i dess förhandlingar. Selmer, en af den nuvarande ministärens ledamöter, har blifvit statsminister. Den hittills följda politiken kommer alltså att fortsättas.

G. AF UGGLAS.

Jag åt häromdagen middag med Edholm på Stallmästargården. Förut gjorde vi en promenad i Bellevueparken, som nu genomkorsas af den nya järnbanan från Stockholm öfver Karlberg till Värtan. Edholm önskar alltjämt blifva kvitt direktörskapet öfver de kungliga teatrarna men skulle gärna vilja erhålla en pension. Teatrarnas inkomster, hvilka en tid betäckte utgifterna och till och med gåfvo öfverskott, hafva under de senaste åren visat sig otillräckliga, hvarigenom uppstått en brist på 40,000 kr., som kungen sett sig tvungen att betala med egna medel. En kommitté är nu tillsatt, bestående af G. af Ugglas, Knut Åkerhielm och professor Nyblom, som har att föreslå nödiga reformer till förebyggande af uppkomsten utaf ny brist. Edholm anser för sin del, att orsaken till den intäffade bristen ligger i den nuvarande finansiella krisen,

samt framför allt i konkurrensen med de nya teatrarna, hvilka locka publiken med Offenbachs musik och billigare biljettpris än de kungliga teatrarna.

16 okt.

I går voro vi och hörde tenoren Wachtel i »Hugenotterna». Hans röst är af en förvånande kraft och hans spel lifligt, men rösten saknar mjukhet samt har emellanåt hesa och skrikande toner, och spelet är i patetiska scener öfverdrifvet. Då den gamle sångaren vill visa sig öm och älskvärd, blir han vulgär. En af hans älsklingsåtbörder består då uti att kasta slängkyssar. Fröken Ek var ej illa som Valentine, icke heller Lange i Nevers' roll; han har en ståtlig figur och en behaglig om ock svag röst. Enahanda var förhållandet med fröken Karlsohn som pagen.

Vid museinämndens sammanträde föreslogo vi endast tvenne taflor till inköp: Cederströms »Sturemord» och »En italienska med sitt barn på knäet» af fru Jerichau, och ändå var det endast med nöd, som dessa två fingo erforderlig majoritet. Målarna röstade för Salmsons »Betrenserskor i Picardie», ett utmärkt arbete fast saknande all poesi. Cederström segrade öfver Salmson endast därför, att hans ämne tillhör vår historia.

21 okt.

Hofmarskalken Holtermann, som åtföljde kungen till Kristiania, måste på grund af sjukdom kvarstanna där längre än H. M. och har nu aflidit i tyfus. Hans hustru hade rest dit för att ägna honom den sista vården. H. åtnjöt kungens odelade förtroende och förvaltade hans personliga förmögenhet. Han var en flärdfri man och sin herre helt tillgifven. Utan att äga en hofmans yttre egenskaper var han välvillig samt omtyckt af alla, med hvilka hans syssla satte honom i förbindelse.

I går voro vi och hörde M:me Ristori uti »Judith», en italiensk och ganska svag dram, men som lämnar skådespelerskan tillfälle att i några scener utveckla sin stora talang, i synnerhet när hon för att rädda öfversteprästen söker förföra Holofernes, som står

i begrepp att döda den förstnämnde, och lyckas blidka tyrannens vilda ursinne. Synd emellertid, att det hos Ristori fattas en egenskap, oundgänglig för att kunna tjusa åskådaren, nämligen ungdom. När man ser denna gamla kvinna ömt grimasera, finns det icke längre någon möjlighet till illusion.

ARENTZ, RADICH OCH HOLTERMANN.

Fru Jerichau skrifver till mig, att kungen af henne köpt en tafla, »Två haremskvinnor», för 1,500 kr., under villkor att arbetet ej får reproduceras. Fru J. beger sig nu till Göteborg för att där utställa sina 18 dukar.

Museinämnden sammanträdde i afton hos mig för att upprätta ett förslag till nya stadgar, som nödvändiggjorts på grund af det ökade anslag Nationalmuseum erhållit. Herrar Nordenfalk och Sander dryftade så grundligt hvarje paragraf, att detta arbete blef för mig en verklig pina. Men att skrifva stadgar är ej heller något lätt göra.

26 okt.

I sällskap med Magnus Hallenborg var jag i går på Nya teatern och hörde »Teaterdirektören», operett med musik af Mozart och med fröken Vendela Andersson som primadonna. Stycket, något föråldradt, syntes mig tämligen långt, men musiken är liflig och uttrycksfull. Under mellanakten gingo vi att förfriska oss i foyern. Hallenborg, som sökte öppna en bilinervattenflaska, gjorde det

DARDEL OCH M. HALLENBORG.

icke bättre, än att innehållet öfverspolade trenne äldre herrar, hvilka stodo i närheten. De togo helt muntert mot H:s ursäkter, allt under det de aftorkade sina ansikten och kläder.

29 okt.

Jag läser för närvarande ett af Ahnfelt utgifvet arbete »Ur svenska hofvets och aristokratiens lif». Andra delen utgöres nästan helt och hållet af Nauckhoffs minnen samt meddelar tilldragelser och omdömen rörande Carl XIV Johan och hans omgifning. N. var en följd af år fäst vid denne konungs person först såsom ordonnansofficer, sedan såsom kabinettskammarherre samt slutligen som

hofmarskalk, hvarefter han blef landshöfding i Karlskrona. Han hade Carl Johan helt och hållet att tacka för sin befordran. Också är det med afsmak man iakttar det dolska hat han bär mot sin välgörare, hvilken han frånkänner alla en konungs egenskaper. Minnena äro för öfrigt skrifna med talang och intressera trots författarens lömska antydningar och bittra sinnesstämning. Nauckhoff var ständigt i ekonomiskt trångmål och ansatt af borgenärer. Han nödgades också slutligen lämna sin landshöfdingspost. Det gick äfven illa för hans söner.

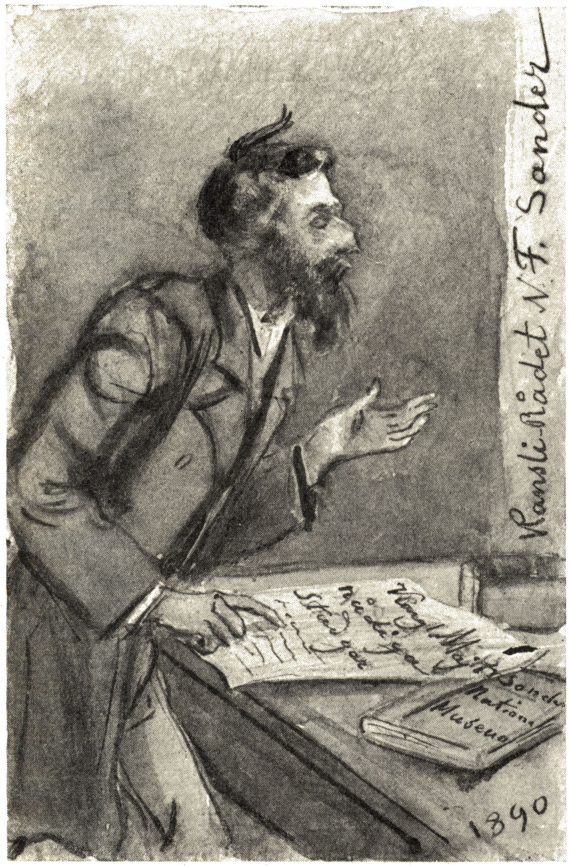

F. SANDER.

30 okt.

Stockholms Dagblad kritiserar uti en artikel Musei inköpsnämnds förfarande. Allt värde frånkännes fru Jerichaus och Cederströms taflor, och i stället höjas Salmsons »Betrenserskor» till skyarna. Sander har ansett sig böra svara härpå i Posttidningen, förgätande härvid ordspråket »Qui s'excuse s'accuse». Också hade hans genmäle, som gaf dåliga skäl för nämndens beslut, till följd två nya artiklar i samma anda som den första. Bland andra skäl, som Sander anförde till Cederströms förmån, var äfven det, att denne aldrig varit statens pensionär, hvaremot Salmson åtnjutit stipendium under sex år.

Jag har haft ett samtal med Wahlberg, hvilken jag sökte öfvertyga om fördelen för honom att söka platsen som professor i landskapsmålning, nu ledig genom Edv. Berghs död. Han skulle också vara villig att antaga densamma, ifall akademien befriade honom från skyldighet att tjänstgöra under de tre första åren, hvarigenom han finge stanna i Paris, där han hade förhoppning att under tiden hinna samla tillräckligt med pengar för framtida behof. Då emellertid ifrågavarande villkor svårligen lär kunna beviljas, vill jag åtminstone ännu en tid söka hålla platsen öppen för Wahlbergs räkning. Det är Holm, som under Berghs sjukdom förestått landskapsskolan, men denne artist, hur samvetsgrann lärare han än är, saknar talang i högre mening och målar endast medelmåttiga taflor.

2 nov.

Jag bevistade häromdagen William Hamiltons bröllop med fröken Th. Reutersvärd. Bland gästerna märktes kronprinsen samt kapten Lewin med fru, en amerikanska från Buenos-Ayres. Hon har eldiga ögon, och hennes yppiga barm strålade af juveler. Herrskapet L. vistas förnämligast i Nizza, där de, sägs det, hålla ett gästfritt hus. Under sin officerstid vid Andra gardet kom en dag L., som är storväxt och af herkulisk styrka, i gräl med några civila på Hasselbacken, hvilket gräl öfvergick till slagsmål som slutade med att L. kastade samtliga sina motståndare utför trapporna. Denna händelse gjorde mycket väsen af sig, emedan flera officerare, bland andra bröderna M—g, voro däri inblandade. En annan gång hade L. efter en under écartéspel i sällskap med Eric Baker tillbragt natt tagit anstöt af några oförskämda ord från sin medspelares sida och med en stol slagit af båda benen på B.

Efter ett besök på museum i dag mötte jag vid utgången kungen, som var stadd på promenad samt inbjöd mig att göra honom sällskap till Skeppsholmen. H. M. tillstod för mig, att han icke tyckte om Cederströms tafla, som föreslagits till inköp för statens räkning. »Vi hafva redan på museum», sade han, »en historiemålning rörande Erik XIV, och artisterna kunde välja behagligare ämnen. Också är jag allvarligt betänkt på att vägra fastställa

beslutet om inköp af detta konstverk.» Jag skyndade mig att föreställa majestätet de olägenheter, som denna åtgärd skulle förorsaka särskildt genom att såra ledamöterna i nämnden, bland hvilka äfven Louis De Geer befinner sig, samt härjämte genom att tillfoga konstnären en icke förtjänt förödmjukelse. Dessutom skulle kritikern i Dagbladet, som uppträdt fiendtligt mot Cederström, anse sig hafva dikterat kungens beslut. »E. M. har», tillade jag, »rätt att för denna tafla bestämma en annan förvaringsort än Nationalmuseum, t. ex. Uppsala slott, hvarifrån taflans ämne är hämtadt, och där den fullkomligt skulle vara på sin plats.» Kungen tycktes finna min idé god. Få nu se hvilket beslut han fattar.

Under drottningens bortovaro är det öfverhofmästarinnan Malvina De la Gardie, som är värdinna på slottet. Hon är en god och välvillig människa fast i saknad af de mera lysande egenskaper, en dam i hennes framskjutna ställning bör äga.

Hoffröken Eketrä åtnjuter, sägs det, för närvarande sin härskarinnas odelade förtroende. Själf bebor den höga sjuka Hôtel Amstel i Amsterdam.

17 nov.

Markis Tamisier har återkallats, och herr Patenôtre är i hans ställe utsedd att här representera franska republiken. Man påstår, att kungen förgäfves anhållit om att den förstnämnde skulle få kvarstanna här. I brist på annan sysselsättning roa sig medlemmarna af diplomatiska kåren med att baktala hvarandra. Så hade ryske sekreteraren grefve Dunten på en middag, som han gaf för sina vänner, yttrat, att hans österrikiske kollega von und zu Eissenstein-Lhotta obehörigen tillvällat sig adlig börd samt vore son till en judisk småhandlare från Hamburg. En af gästerna omtalade historien för E., som i högsta grad förbittrad begärde en förklaring af Dunten. Denne måste till slut erkänna yttrandet och bedja om ursäkt, men Eissenstein nöjde sig ej därmed utan anförde klagomål hos kårens doyen vicomte de Soto Maior, hvilken under erkännande af det skamliga i Duntens beteende ej kunde gifva E. något bättre råd än att utsprida ryktet om, att D. själf

vore en bastard. Samme Dunten förnekar äktheten af Tamisiers titel och namn samt påstår, att denne helt enkelt heter Carrier liksom hans farfader, hvilken var upphofsman till de ohyggliga dränkningarna i Nantes under skräckväldet.

22 nov.

Prins Eugen har insjuknat i scharlakansfeber; dock lär all fara nu vara öfverstånden.

KROCKETPARTI.
Fr. v.: A. v. Fissenstein, Lucie v. Dardel, C. E. Ramel, Amelie och Augusta v. Dardel.

23 nov.

Jag kommer från ett sammanträde i Kungl. Maj:ts ordenskapitel. Alla serafimerriddare samt innehafvare af storkors och kommendörskors äro minst en gång årligen ditkallade. Hittills har jag afhållit mig därifrån, men, då jag hört, att kungen ogärna såge detta, beslöt jag mig för att infinna mig vid ceremonien och fann saken ganska lustig. Den försiggick i serafimerordenssalen. Man står och väntar på kungen. Serafimerriddare och öfriga storkorsinnehafvare iakttaga en i allo värdig hållning, de synas uppfyllda af sin egen vikt och betydenhet. I främsta ledet stå de mest nitiska, grefve Sandels, baron C. J. Bonde, grefvarna v. Platen

och A. Lewenhaupt, alla aspiranter till excellensen Sparres befattning, då han en gång lämnar riksmarskalkssysslan. I fonden hålla sig mera blygsamt de simpla kommendörerna. H. M. gör sin entré och intager plats i sin länstol. Serafimerriddare och storkommendörer slå sig äfven ner rundt bordet, som är prydt med en duk med serafimerordens insignier. De öfriga taga plats längs väggarna. Därpå uppläsa sekreteraren och ceremonimästaren hvar sin rapport, omförmälande dödsfall, utnämningar m. m. Riks-

ORDENSKAPITEL.
Fr. v.: G. Ehrenborg, E. Taube, C. F. Palmstierna, R. de la Gardie, V. v. Knorring, H. Forssell, A. Lewenhaupt, C. v. Platen, C. J. Bonde och A. Sandels.

marskalken föreslår sedan nya innehafvare i de bortgångnas ställe. Sålunda blir nu Bildt serafimerriddare, G. Sandels erhåller svärdsordens storkors etc. Excellensen Sparre framlägger ett förslag att underställas Riksdagen angående en utvidgning af Serafimerlasarettet. Kungen stiger därpå upp, riktar några ord till de mera framstående i församlingen, hvarefter samtliga förfoga sig hvar och en till sitt.

1 dec.

Vid Konstakademiens senaste sammanträde utsågo vi Alf. Wahlberg till vice professor, en titel som gör honom kompetent att

bekläda den till följd af Edv. Berghs död lediga posten. Då emellertid Wahlberg icke för närvarande vill afstå från att bo i Paris, där han lätt kan få sina taflor sålda, utan till en början endast vill förbinda sig att här undervisa under 2 sommarmånader årligen samt först om 2, 3 år på allvar bosätta sig i Sverige, har akademien icke tilltrott sig att omedelbart kunna kalla honom till pro-

P. D. HOLM.

fessor utan åtnöjt sig med att hos regeringen begära tillstånd att hålla platsen öppen samt under tiden anförtro undervisningen i landskapsmålning åt en vikarie. När jag först föreslog detta, tycktes också samtliga ledamöter vara eniga härom, men sedan beslutet en gång fattats, protesterade professor Gellerstedt mot den orättvisa, som skulle tillfogas Holm, hvilken sedan några år vikarierat för Edv. Bergh, om man nu förbiginge honom vid platsens besättande. Äfven några andra bland ledamöterna tycktes efter sammanträdet hafva öfvergått till Gellerstedts åsikt. För min del anser jag, att

man först och främst och utan alla andra hänsyn bör vid akademiens lärarkår söka fästa de talangfullaste männen. Så mycket sämre för Holm, om han endast är en medelmåttig målare. Jag har framställt saken för ecklesiastikministern Hammarskjöld, som gaf mig fullkomligt rätt.

Fru Jerichau-Baumann blef medlem af akademien. Jag hade önskat, att äfven Kronberg kallats härtill, men väljarna med Rosen i spetsen önska vänta, till dess denne artist framvisat bättre taflor än de sist utställda.

Det går utför med akademiens direktör Boklund, hans såväl fysiska som andliga förmögenheter befinna sig i ett sorgligt tillstånd.

5 dec.

Finansministern Forssell har ingifvit sin afskedsansökan. Orsaken lär vara meningsskiljaktighet mellan honom och hans ämbetsbröder angående den af Riksdagen beslutade majstullen, som regeringen fastställt tvärt emot Forssells inrådan och protest. Ehuru ministären Posse anses frihandelsvänlig, har den förmodligen velat visa sig tillmötesgående mot pluraliteten inom Riksdagen, som den behöfver för genomförandet af de viktiga förslag, som förberedas.

En annan händelse, som gjort väsen af sig, är, att Casimir Lewenhaupt, hvilken är ordförande i Riksbankens styrelse, nekat taga mot nordstjärneordens kommendörskors, som kungen d. 1 dec. tilldelat honom. H. M. ville personligen öfverlämna ordenstecknet, hvarför han lät kalla L. till slottet, men denne ursäktade sig och skyllde på ett banksammanträde. Kungen sände honom då korset jämte ett ganska skarpt bref, och Lewenhaupt, förut stött på majestätet, för det han blifvit förbigången vid en befordran på regementet, återskickade orden.

Slutligen en tredje dito, som tilldragit sig på Stora sällskapet den 1 dec., då nämnda klubb med en festmiddag firade Oscarsdagen. Frankrikes chargé d'affaires Marchand, som själf varit på middag hos utrikesministern och sedan klädt om sig, innan han begaf sig till sällskapets läsrum, blef där af en af dess direktörer beskylld för taktlöshet, emedan han på en sådan dag ej uppträdde

i högtidsdräkt. En ganska häftig ordväxling följde, och resultatet blef, att Marchand skref till sällskapets ordförande och beklagade sig öfver den skymf, som tillfogats honom, och det därtill i ett land, där duellen är förbjuden, samt slutade med att förklara, att antingen skulle hans vederdeloman utstrykas från sällskapet eller också ämnade han själf lämna detsamma. Saken uppgjordes emellertid så, att den, som ställt till bråket, fick bekväma sig till att skrifva ett ursäktande bref.

I går var det sammanträde hos kungen för att afhandla ett förslag om hofstallets förflyttning från Helgeandsholmen till Artilleriplanen. Meningen vore att hos Riksdagen söka utverka bemyndigande för Riksbanken att för en summa af 1,200,000 kr. lösa sig till en del af ofvannämnda holme, för hvilken summa kungen sedan kunde uppföra nytt stall å annan plats. Herrar K. Åkerhielm, d'Orchimont och arkitekten Erikson voro äfven närvarande liksom ock kronprinsen. H. M. framställde frågans läge samt begärde af hvar och en af oss hans yttrande i mån af befogenhet. Monarken tycks önska få ett slut på alla de ledsamheter, som denna fråga åsamkar honom, och till hvars lösande han i viss mån finner sig moraliskt förpliktad till följd af ett af Oscar I till staden gifvet löfte. Han vill nog gärna visa sig frikostig men på samma gång äfven tillvarataga sina egna intressen. Åkerhielm och d'Orchimont tänka endast på den ekonomiska sidan och gjorde sitt bästa att dämpa de svaga ansatser till storslagenhet, som under diskussionens förlopp kommo fram. Kungen afskedade oss sedan och bjöd oss komma igen morgonen därpå kl. 10, hvarjämte jag erhöll i uppdrag att i mitt ämbetsverk låta kontrollera Eriksons kostnadsförslag.

Aftonbladet och Stockholms Dagblad sjunga nu Forssells lof i anledning af hans afgång och förutspå honom en lysande politisk framtid.

8 dec.

Nytt sammanträde i kungens kabinett, denna gång med excellensen Sparre och f. d. statsrådet Forssell, som härjämte tillkallats. Emedan det är den sistnämnde, som tagit initiativet i

frågan, önskar kungen att, oaktadt han upphört att vara statsråd, han dock skall medverka till att åstadkomma en lycklig lösning af densamma. Efter en längre inledning förklarade H. M. sig vilja samtycka till att mottaga 1,200,000 kr. från Riksbanken, mot att han i utbyte lämnade sina stall och de tomter han äger på Helge-

G. A. SPARRE.

andsholmen. Kungen anser, att nämnda summa erfordras för att kunna uppföra ett nytt hofstall, och vill ej underkasta sig någon kontroll öfver det sätt, hvarpå samma summa för ändamålet användes, men gör ej heller anspråk på någon som helst ersättning, ifall summan skulle komma att öfverskridas. Jag föredrog mitt ämbetsverks utlåtande, som förklarade det först beräknade kostnadsbeloppet 1,100,000 kr. fullt tillräckligt, under förbehåll likväl

att de ersättningsanspråk, som skulle kunna uppstå till följd af en förflyttning af kronobageriet och gamla artilleristallet, båda belägna på den åt nya hofstallet tillämnade marken, icke vore inbegripna i detta kostnadsförslag. Hvarken kungen eller Forssell hade tänkt på denna omständighet. Man beslöt emellertid att fullfölja saken och söka en lösning med hänsyn till den förstnämnda af dessa byggnader, då garnisonen icke gärna kunde vara utan bröd. Jag föreslog, att man skulle vända sig till enskilda bagerier, såsom det brukas i andra länder, men H. M. genmälde, att man för några år sedan vid pröfning af denna fråga kommit till det resultat, att kommissbrödet icke kunde erhållas så billigt under något annat system än det nuvarande. Till sist uppdrogs åt Forssell att meddela riksbanksstyrelsen konungens villkor, hvilka banken i händelse af godkännande sedan har att underställa Riksdagens afgörande F. d. ministern synes helt förnöjd öfver att vara befriad från sin portfölj, som han nu i 5 år innehaft. Intet parti skall kunna frånkänna honom en stor viljekraft och en betydande förmåga att som talare föra fram sina idéer. För sin egen del tycks kungen sätta stort värde på denne unge statsman och torde utan tvifvel veta att bruka hans begåfning till rikets fromma.

Statsministern Posse har utnämnts till finansminister och skall samtidigt med statsministerämbetet föreståberörda departement. Byråchefen Themptander i Tullstyrelsen, som af kompetenta personer skattas högt, har blifvit konsultativt statsråd. Man tror, att ministären härigenom kommer att vinna i helgjutenhet. Posse och Forssell, som ofta voro af olika åsikter i viktiga frågor, kunde icke i längden samarbeta, emedan ingen af dem ville ge vika för den andre, hvarigenom så småningom uppstodo två partier, det ena gillande Posses uppfattning, det andra sympatiserande med Forssells.

För att nu återkomma till mitt besök på slottet, så måste jag efter slutadt sammanträde under en half timmes tid på tu man hand promenera med kungen i slottsrummen, hvarvid H. M. talade med mig om åtskilliga dagens frågor. Så skulle enligt hans åsikt de radikala åtgärder, som förberedas mot Frankrikes domarekår, hvilken man vill beröfva dess oafsättlighet, jämte andra

steg i samma syfte komma att medföra en för reaktionen fördelaktig kris. Jag fick äfven tillfälle att beundra en präktig Sèvresvas, värd 100,000 fcs, en gåfva af förra kejsarinnan Eugénie för mot hennes son visad gästfrihet. Som detta konstverk för närvarande står inklämdt mellan gamla sachsiska porslinsarbeten i skrikande

WINGE OCH PALM.

färger, tillrådde jag, att det finge en fördelaktigare plats. H. M. begärde mitt råd angående utseendet af en efterträdare till Boklund såsom styresman för Nationalmuseum. Enligt min mening kunna endast namnen Georg v. Rosen och Upmark härvid komma på tapeten, och ifall den förstnämnde vill förbinda sig att ägna sin förmåga åt platsen i fråga, synes han mig genom sin språkkunskap, sin världsvana och sin fina belefvenhet vara att föredraga framför Upmark, som å sin sida besitter mycket större specialkunskaper i skön konst än Rosen och som sedan flera år fyllt konservatorsplatsen på ett oklanderligt sätt.

Kungen hade nyligen i Kristianias konstlotteri vunnit en liten tafla af Carl Hansen, »En väckelsepredikan», som visar det inre af en norsk säterstuga och en ung landtpräst, som håller föredrag för en bondfamilj. Taflan är mycket god och lika noggrant utförd som en målning af Gerard Dou. Professor Winge utställer för närvarande på Nationalmuseum en altartafla föreställande Kristi förklaring, beställd af Caroli församling i Malmö. Frälsarens uttryck är väl återgifvet, men själfva målningen är slickad och enformig. Målaren har tydligen icke begagnat sig af modeller för sin tafla.

Konstauktionen efter landshöfding Adlercreutz har ägt rum i dag och inbragte omkring 18,000 kr. Bland mera märkliga inköp äro att nämna ett vinterstycke af Beerstraaten, som herr Francke betalt med 2,450 kr.; ett stilleben af van Heem, förvärfvadt af grefve Wathier Hamilton för 740 kr.; 2 krakelerade vaser sålda till herr Seippel för 1,500 kr.; ett antikt skåp från 17:e århundradet köpt af kronprinsen för 750 kr. etc.

9 dec.

Vi åto i går middag hos Jean Bolinder och fingo tillfälle att beundra hans ståtliga våning. Trenne salonger äro prydda med freskomålningar af Scholander, Werner och Carl Larsson; den sistnämnde har äfven utfört en takmålning med allegoriska bilder. Matsalen är i gammal ek. Möbeln, som är i renässansstil och gjord i Berlin, synes mig för tung; stolarna äro svåra att flytta, och det hela verkar stelt.

10 dec.

Akademiens direktör Boklund afled förliden natt. Sedan flera veckor var han mycket sjuk och utomordentligt nervös. Ehuru ej en första klassens målare, var dock B. en särdeles god lärare, och är det förnämligast honom vår målarskola har att tacka för sin relativa blomstring. Såsom direktör bevakade B. med nit sina elevers intressen och han lyckades äfven genom sin välvilja vinna deras tillgifvenhet; också är hans död en förlust för akademien. Däremot var B. såsom intendent vid Nationalmuseum mindre upp-

skattad. Det fattades honom hvarje spår af estetisk kunskap, och hans intellektuella gåfvor räckte ej till för att ersätta denna brist. Boklund kände sig först riktigt i sitt element, när det var fråga om rena handgöromål, såsom att fernissa taflor, öfvervaka dessas nedpackande m. m. Också var man på högre ort bestämd att ersätta honom såsom intendent från och med nästkommande 1 jan. samt låta honom bibehålla endast den rent materiella sidan af tjänsten. Döden åtog sig emellertid att bespara honom denna förödmjukelse. Han efterlämnar änka och 8 barn så godt som utan alla tillgångar. Boklund var vid sin död 63 år gammal; han liknade till utseendet mycket kejsar Napoleon III och bar samma slags skägg som denne monark.

14 dec.

Den 11 dennes hyllade Stockholms industriidkare med en ståtlig middag å Grand Hôtel Juhlin Dannfelt, Sveriges kommissarie vid de tre senaste världsutställningarna, i Wien, Filadelfia och Paris. Storpamparna hade dessutom sammanskjutit öfver 6,000 kr. till gåfvor, däribland en präktig teservis och ett ymnighetshorn med silfverbeslag samt ett skrin innehållande 2,000 kr. i dukater. Jag satt vid bordet mellan herrar Jean Bolinder och Svanberg. Ehrenheim höll festtalet och framhöll däri de tjänster Dannfelt gjort industrien. D. svarade härpå mycket bra. Vi voro omkring 200 personer vid bordet. Matsedeln var illustrerad med fotografier öfver de olika utställningarnas industripalatser. Efter middagen blefvo vid punschbålarna ytterligare många skålar föreslagna, men jag fick ej vara med härom, emedan kronprinsen inbjudit mig att spela whist hemma hos sig. Förutom kungens och prinsens uppvaktning voro inga andra inbjudna än L. Wrede, en dansk öronläkare, hitkallad för prins Eugen, som blifvit döf efter scharlakansfebern, samt jag. Jag spelade vid kungens bord tillsammans med Louis Wrede och Lagerheim. Värden hade sitt särskilda parti. H. M. var vid särdeles gladt lynne, och tack vare Dannfeltska festen var jag själf i mycket lifvad stämning. Man åtskildes kl. 1. Jag tog tillfället i akt och rekommenderade det ifrågasatta konstindustrimuseets intressen samt framhöll dettas betydelse

för Sverige. Kungen lofvade hjälpa mig med sitt inflytande. Kronprinsen är ofantligt tystlåten i synnerhet i närvaro af kungen, som imponerar på honom. H. K. H. afreser nästa lördag för

J. C. BOKLUND.

att tillbringa julen med sin mor i Amsterdam. Han har lämnat Uppsala och skall i vinter studera vid Krigshögskolan.

16 dec.

Boklunds begrafning ägde i går rum. 70 vagnar följde kistan till Solna kyrka, på hvars kyrkogård hans graf är belägen. Det

rådde ett härligt solsken med en temperatur af 15 grader kallt. En sångkör af elever till den aflidne sjöng psalmer, och Grafström förrättade jordfästningen samt prisade härvid den dödes förtjänster. Det är en vacker sida hos mänskligheten att, när en person gått bort, aldrig minnas annat än hans dygder och framstående egenskaper. Sålunda är Boklund, som under sin lefnad ansågs vara en mycket medelmåttig artist och härjämte till sin intelligens ej vidare begåfvad, nu blifven nästan en stor man.

20 dec.

På extra sammanträde i Konstakademien blef Rosen enhälligt kallad till professor i målning efter Boklund. Vi beslöto äfven att ingå till K. M:t med begäran om en pension för den senares änka och barn. Konstnärsklubben å sin sida har beslutat ställa till ett lotteri af arbeten utaf dess medlemmar, hvars behållning äfven skall gå til B:s efterlefvande familj. Wahlberg har återvändt till Paris. Före afresan utställde han 2 mycket vackra taflor, en vy öfver Stockholm och ett månskensstycke, hvilka ögonblickligen funno köpare.

21 dec.

Casimir Lewenhaupt återtog till sist sin nordstjärna och beslöt sig äfven för att gå upp och tacka kungen, men den förorättade monarken nekade att mottaga honom samt strök honom från listan på sina kammarherrar. Alla äro öfverens om, att L. dummat sig i denna sak. Det var harmen öfver att hafva blifvit förbigången till major vid sitt regemente, som framkallade hans handlingssätt, men harmen är en dålig rådgifvare och, när han en gång tillbakavisat ordensstjärnan, borde han också vidhållit detta sitt beslut.

27 dec.

I sista konseljen blef v. Rosen utnämnd till professor och Upmark till intendent vid Nationalmuseum. Det tycks, som skulle Sander först hafva blifvit erbjuden denna plats, men han föredrar att stanna i Ecklesiastikdepartementet. Trots all dennes lärdom

är jag förtjust öfver utgången, emedan S. är en pedant, själfkär samt obehaglig i umgänget.

Kungen for julaftonen till Drottningholm för att jaga tjäder, och i dag reser han till Thureholm för att gästa sin mest afhållne kammarherre Victor Ankarcrona.

28 dec.

En gammal kamrat till mig vid hofvet, Bengt von Schildt, har aflidit i Stockholm efter flera månaders aftynande. Han var en

B. SCHILDT.

gladlynt man och af ett lätt sinne, kanske alltför lätt, ty han har gladeligen lefvat upp icke endast sin egen förmögenhet utan äfven sin hustrus och sin svägerskas, hvilken senare offrat allt för sin älskvärde svåger. Vid sitt frånfälle var S. ståthållare på Rosersbergs slott.

General Sven Lagerberg har vid ett fall brutit sitt ena ben.

Det sägs, att bokförläggaren F. Beijer betalt Nordenskiöld 100,000 kr. för rättigheten att på alla språk få utgifva skildringen af Vegas forskningsfärd.

På museum såg jag Hellqvists nyligen anlända tafla »Sten Sture den yngres död». Kompositionen är mycket enkel, ansikts-

uttrycken väl träffade, den hvita hästen framför släden bra tecknad och det hela harmoniskt fast något sotigt i färgen.

Georg v. Rosen har skänkt museum en af honom i Madrid målad kopia efter en tafla af Velasquez, föreställande infanten Balthazar. R. har satt som villkor för gåfvan, att taflan upphänges i spanska afdelningen samt i god belysning.

Konstnärsklubbens kommitterade för anordnande af ett tafvellotteri till förmån för familjen Boklund samlades i dag hemma hos mig. Man enades om, att de skänkta taflorna skulle, försedda med ram, vara inlämnade före nästkommande april, lotternas antal blifva 3,000 och priset 5 kr. lotten, hvarjämte Scholander åtager sig korrespondensen, mottager gåfvorna, äfvensom har redovisningen om hand. S. sköter tills vidare den aflidnes befattningar och söker bringa någon ordning i portföljer och lådor, som äro öfverfyllda med en oändlig mängd teckningar och papper, hvaraf godt hälften torde vara utan värde.

Personförteckning.

Adelborg, Fredrik, kammarherre, leg.-sekreterare s. 61, 97
Adelswärd, Georges, frih., envoyé i Paris s. 78, 85, 105, 107, 108
Adelswärd, Gustave, frih., målare s. 85
Adelswärd, Jeanne, frih:a, f. de Pourtalès s. 85
Adelswärd, Marie, frih:a, f. Macnamara s. 90, 107
Adelswärd, Oscar, frih., fransk kapten och bruksägare s. 85
Adlercreutz, Axel, justitiestatsminister, landshöfding i Malmö s. 184, 219
Adlersparre, Axel, kommendör s. 147
Adlersparre, Sophie, f. Leijonhufvud, skriftställarinna s. 10
Afzelius, Ivar, president i Svea hofrätt s. 30
Ahlberg, John, kapten vid Andra lifgardet s. 165
Ahlborn, Carl, ornamentsbildhuggare s. 11
Ahlgrensson, Fritz, dekorationsmålare s. 124
Ahnfelt, Arvid, fil. doktor, skriftställare s. 207
Ahrenberg, Jakob, finsk arkitekt och författare s. 22
Aken, Märta von s. 61
Akrell, Axel, major, byråchef i Telegrafstyrelsen s. 191, 192, 199
Akrell, Marie Charlotte, f. Georgii s. 199
Alexander II, kejsare af Ryssland s. 129, 163, 166
Alexander III, kejsare af Ryssland s. 137—141, 146
Alexander, furste af Bulgarien s. 163
Alexander, prins af Hessen-Darmstadt s. 163
Alma-Tadema, Lourens, engelsk målare s. 87, 91, 121
Almgren, Knut, fabriksidkare s. 19
Almlöf, Knut, skådespelare s. 182
Almquist, Fridolf, generaldirektör i Fångvårdsstyrelsen s. 100
Almqvist, Ludvig, statsråd s. 167
Almström, Robert, fabriksidkare s. 19
Anckarsvärd, Mikael Gustaf, grefve, öfverintendent s. 132 133
Andersson, Nils, professor, botaniker s. 172
Andersson, Vendela, operasångerska, g. m. tandläkaren S. Sörensen s. 177, 207
Andrews, Christopher Columbus, amerikansk ministerresident s. 16, 53, 54
Anduaga, Hedvig, f. Thyselius s. 61, 150, 175, 186, 193
Anhalt, Antoinette af Sachsen-Altenburg, hertiginna af s. 51
Anhalt, Fredrik, hertig af s. 51
Ankarcrona, Ebba, g. m. bruksägaren A. Lindberg s. 161
Ankarcrona, Henrik, öfverste, målare s. 4, 56, 130
Ankarcrona, Victor, öfverhofjägmästare s. 56, 57, 128, 155, 223
Appelberg, Carl Magnus, fördelningsläkare s. 153
Arbo, Peter Nicolai, norsk historiemålare s. 38
Arborelius, Olof, landskapsmålare s. 51
Arbre, Charles, österrikisk trollkonstnär s. 172
Arentz, Nils, norsk kammarherre s. 206
Armitage, Edward, engelsk målare s. 90
Arnberg, Carl, fabriksdisponent s. 15, 92
Asplund, Johan Gustaf, landshöfding i Jämtlands län s. 65
Axelson, Axel, målare s. 184

Baker, Augusta, lady, f. Ruuth s. 148, 187
Baker, Eric, engelsk kapten s. 33, 149, 155, 185, 187—191, 209
Baker, Oscar, godsägare s. 31, 36, 187
Baker, Sir Thomas, engelsk konteramiral s. 148
Balthasar, infant af Spanien s. 224
Barck, Napoline, grefv:a, f. de Marc s. 53
Barck, Nils, grefve, artist, affärsman s. 53, 67
Barrera, Louis de la, spansk chargé d'affaires s. 120
Bassaraba de Brancovan, Gregor, furst, rumänskt sändebud s. 127, 128
Beaconsfield, Benjamin Disraeli, earl af, engelsk statsman s. 65, 177
Beamish, Huldine, g. m. frih. C. Fock s. 166
Becker, Adolf von, finsk målare s. 93
Beck-Friis, Corfitz, grefve, kab.-kammarherre, godsägare s. 20, 146
Beck-Friis, Joakim, frih., hofmarskalk, bruksägare s. 33
Beerstraten, Jan, holländsk målare s. 219
Beethoven, Ludwig van, tysk tonsättare s. 95
Behrens Conrad, operasångare s. 61

Beijer, Carl, generaldirektör s. 107
Beijer, Frans, bokförläggare s. 141, 223
Bellman, Carl Mikael, skald s. 58
Benedicks, Hilda, g. m. major A. Uggla s. 61, 155
Benedicks, Ida, f. Wahlfelt s. 162
Bennet, Carl Stephan, frih., kammarherre, målare s. 67, 132
Bennich, Axel, generaltulldirektör s. 41, 130
Berg, Augusta, f. Hägerflycht, g. m. Ludvig B. s. 60, 61
Berg, Johan Theodor, kapten, fabriksidkare s. 75
Berg, Ludvig, öfverintendent, bruksägare s. 60
Berg, Oskar, bildhuggare s. 94, 110, 113, 148, 150
Bergendahl, Ulla, f. Rosencrantz, g. m. prot.sekret. Arvid B. s. 155
Bergenstråhle, Agnes s. 49
Bergenstråhle, Wilhelm, öfverste vid Väs ernorrlands reg:te s. 58, 60
Berger, Georges, fransk generaldirektör s. 76
Bergh, Amanda Josefina Amalia, f. Helander s. 201
Bergh, Edvard, professor, målare s. 4, 89, 95, 201, 209, 213
Bergh, Richard, öfverintendent, målare s. 201
Bergh, Walter, student s. 201
Bergström, Axel, statsråd, t. f. president i Kammarkollegium s. 10, 11, 16
Berlin, Nils, generaldirektör i Medicinalstyrelsen s. 157
Berner, Hagbard, norsk redaktör och politiker s. 125
Bernhardt, Sarah, fransk skådespelerska s. 92
Beskow, August, kamrer i Öfverintendentsämbetet s. 122, 130, 131
Bibesco, Georg Demeter, furste af Vallachiet s. 127
Bielke, Axel, grefve, kammarherre, konstsamlare s. 3—6, 13, 22
Bildt, Gillis, frih., statsminister, riksmarskalk s. 29, 105, 142, 144, 178, 212
Bille, Frans, dansk envoyé s. 17, 113, 114, 195
Bismarck, Otto von, furst, tysk rikskansler s. 63, 79, 164, 178
Björck, Gustaf Daniel, biskop i Göteborg s. 71
Björkman, Alf, major s. 92
Björksten, Theodor, sångare s. 159
Björnson, Björnstjerne, norsk skald och politiker s. 125, 153—155
Björnstjerna, Lotten s. 81
Björnstjerna, Magnus, grefve, generalkonsul i Helsingfors s. 61, 171
Björnstjerna, Marie s. 61
Björnstjerna, Martina, f. Ankarcrona, g. m. Roger B. s. 120
Björnstjerna, Oskar, utrikesminister s. 61, 63, 64, 117, 139, 175, 176, 181, 182, 195
Björnstjerna, Roger, generalmajor s. 120, 121, 130
Blanche, August, auditör, författare s. 109
Blessington, Margaret Power, grefvinna af, engelsk författarinna s. 187
Blix, Gustaf, öfverstelöjtnant s. 85
Bloch, Carl, dansk målare s. 92
Blomstedt, Magnus, kapten s. 96
Blüm, Alfred Axel Adolf, öfverstelöjtnant s. 173
Bogoljubow, Alexei, rysk målare s. 94
Boissier, Gaston, fransk historieskrifvare s. 31
Boklund, Carola, f. Stuttgardter s. 220, 222, 224
Boklund, Johan, professor, målare s. 34, 56, 110, 121, 122, 130, 139, 165, 214, 218—222, 224
Bolinder, Clara, g. m. grefve A. Hamilton s. 104, 106
Bolinder, Jean, fabriksidkare s. 16, 104, 105, 219, 220
Bolinder, Selma, f. Hasselqvist s. 105
Bonaparte, Clothilde de Savoie, prinsessa s. 135
Bonaparte, Napoléon, prins s. 135
Bonaparte, Victor, prins s. 135
Bonde, Carl Jedvard, frih., öfverstekammarherre s. 85, 119, 128, 137, 139, 159, 160, 211, 212
Bonde, Gustaf Trolle-, grefve, öfverstekammarjunkare s. 11, 12, 17, 68, 121, 162
Bonde, Julie Trolle-, grefv:a, f. Banér s. 68, 162
Bonde, Mina, frih:a, f. Lewenhaupt s. 119
Bonnat, Léon, fransk målare s. 88
Bordas, de, fransk filantrop s. 81, 82
Borg, Axel, genremålare s. 79, 132, 148
Bounder de Melsbroeck, Théodore de, belgisk ministerresident s. 120
Bouguereau, Adolphe, fransk målare s. 88, 90
Boulanger, Gustave, fransk målare s. 91, 92
Boy de la Tour, Augusta, g. m. bankiren M. de Coulon s. 89, 94
Brahe, Nils, grefve, öfverstekammarjunkare s. 142
Brambeck, Edvard, bildhuggare s. 164
Brask, Hans, biskop i Linköping s. 148
Braune, Josua, grosshandlare s. 116
Braunerhielm, Thom, godsägare s. 49
Bredberg, Gustaf, elev vid Konstakademien s. 132
Breton, Émile, fransk målare s. 90
Breton, Jules, fransk målare s. 88, 91
Broch, Ole, norskt statsråd, professor s. 38
Broglie, Albert de, hertig, fransk statsman och skriftställare s. 126
Brunkahl, Robert, tafvelrestauratör s. 75
Brusewitz, Erik, kommendörkapten s. 182
Bråkenhielm, Gustaf, generallöjtnant s. 57, 158, 159
Budde, Christopher Peder, norsk läkare s. 38
Bukowski, Henrik, konsthandlare s. 64
Bull, Ole, norsk violinist s. 198
Bull, fru, f. Villeminot s. 198
Burenstam, Axel, kapten, bruksägare s. 33
Busson, Charles, fransk målare s. 92
Byström, Niklas, professor, bildhuggare s. 36
Börjeson, John, professor, bildhuggare s. 94, 107, 113, 156

Cabanel, Alexandre, fransk historiemålare s. 86, 88, 90, 91
Cabat, Louis, fransk landskapsmålare s. 90

Caille, fransk tjänsteman s. 93, 94
Caille, fru s. 85, 93, 95
Calame, Alexandre, schweizisk målare s. 184
Callmander, Carl Reinhold, målare s. 136
Caracalla, romersk kejsare s. 164
Carbonnier, Cécile, g. m. domaren F. de Bosset s. 97
Carbonnier, Fritz, schweizisk affärsman s. 93, 94
Cardon, Johan, tecknare, litograf s. 132
Carl X, konung af Sverige s. 64
Carl XII, konung af Sverige s. 79, 136, 156
Carl XIV Johan, konung af Sverige s. 47, 207, 208
Carl XV, konung af Sverige s. 22, 25, 37, 46, 77, 82, 103, 108, 144
Carl, hertig af Västergötland s. 9, 57, 128, 137, 142, 143, 149, 150, 155, 159, 196
Carol, konung af Rumänien s. 127
Carlson, Fredrik Ferdinand, statsråd, historieskrifvare s. 53, 106, 167
Carrier, Jean-Baptiste, fransk revolutionsman s. 57, 211
Cassagnac, Paul Granier de, fransk journalist och politiker s. 78, 179
Castellanos, Lorenzo de, spansk envoyé s. 159, 195
Castellanos, de, fru s. 159, 165, 166, 174
Caterina Cornaro, drottning af Cypern s. 60
Cederström, Bror, frih., generallöjtnant s. 20, 23, 29
Cederström, Gustaf, frih., professor, målare s. 17, 79—81, 86, 89, 92—94, 156, 198, 205, 208—210
Celsing, Gustaf, öfverkammarherre s. 194
Celsing, Ulla, f. Strömfelt s. 194
Cernesson, Léopold Camille, ordförande i Paris' municipalråd s. 175
Châtelain, Auguste, schweizisk läkare s. 101
Chimay, Joseph de Riquet, furst de, belgisk envoyé s. 84
Christian II, konung af Danmark s. 148
Christian IV, konung af Danmark s. 201
Christian IX, konung af Danmark s. 146
Christian X, konung af Danmark s. 143
Christie, Eiler Christian, norsk arkitekt s. 43
Christophersen, Wilhelm Christopher, generalkonsul s. 47, 78
Claremont, engelsk general s. 188, 189
Clays, Paul Jean, belgisk målare s. 91
Cleve, Pehr, professor, kemist s. 92
Comte, Charles, fransk målare s. 17
Cooper, engelsk legationssekreterare s. 185, 187
Corot, Jean, fransk landskapsmålare s. 90
Cottier, Maurice, fransk konstsamlare s. 84, 85, 88, 90, 95
Coulon, Georges de, schweizisk skogstjänsteman s. 93 94
Croizette, Sophie, fransk skådespelerska s. 81
Croneborg, Wilhelm, kammarherre, bruksägare s. 75
Cronhielm, Axel, grefve, kommendör s. 104
Cronstedt, Claës, grefve, öfverkammarherre s. 35—38, 42, 43, 46, 103, 104, 119, 120, 130, 132 168, 170
Cronstedt, Claës, grefve, civilingenjör s. 9
Cuyp, Benjamin, holländsk målare s. 18
Czapska, Alexandrine, g. m. leg.-sekreteraren A. Kolemin s. 56

Dahl, Sofie. balettdansös s. 19
Dahlander, Gustaf Robert, professor, fysiker s. 14, 18, 22, 26, 31, 32
Dahlgren, Carl Fredrik, kominister, skald s. 153
Dardel, Alexandre de, öfverintendent s. 51, 88
Dardel, Amelie von, g. m. öfverste G. Boltenstern s. 26, 29, 61, 96, 211
Dardel, Augusta von, f. Silfverschiöld, g. m. Fritz v. D. s. 26, 29—31, 55, 68, 96
Dardel, Augusta von, g. m. landshöfding C. Hederstierna s. 26—31, 58—61, 75, 76, 78, 80, 81, 85, 88—90, 92, 96, 149, 155, 241
Dardel, Carl von, kapten, generalkonsul, s. 96, 100, 137, 138
Dardel, Fritz August von, godsägare s. 32, 50, 51, 58—60
Dardel, Georges von, major, kammarherre s. 61, 96, 100
Dardel, Hans von, öfverste vid Lifregementets grenadierer s. 58, 59
Dardel, Lucie von, f. Palin, g. m. Georges v. D. s. 211
Dardel, Nils von, kanslisekreterare s. 25, 26, 29, 58, 59
Decamps, Alexandre, fransk målare s. 90
De Geer, Ida, hoffröken, g. m. riksmarskalken O. Printzsköld s. 199
De Geer, Louis, frih., statsminister s. 53, 122, 129, 160, 163, 176, 210
De Geer, Louis, frih., hofmarskalk, bruksägare s. 165
De la Gardie, Augusta, grefv:a, f. Silfverschiöld, g. m. P. A. D. s. 133
De la Gardie, Axel, grefve, öfverste kammarjunkare s. 118
De la Gardie, Beth, grefv:a, f. Wachtmeister, g. m. Magnus D. s. 96, 162
De la Gardie, Magnus, grefve, landshöfding i Kristianstads län s. 1, 96, 162
De la Gardie, Malvina, grefv:a, f. von Platen, öfverhofmästarinna, g. m. Axel D. s. 210
De la Gardie, Nora, grefv:a, f. Ramel, g. m. P. H. D. s 27
De la Gardie, Pontus Axel, grefve, ryttmästare, kammarherre s. 8, 134
De la Gardie, Pontus Henrik. grefve, godsägare s. 27
De la Gardie, Robert, grefve, landshöfding i Östergötlands län s. 146, 212
Deland, Fredrik, skådespelare s. 5
Delaunay, Jules Élie, fransk målare s. 88, 90
Demidow, Paul, grefve s. 185
Detaille, Édouard, fransk målare s. 86
De Wahl, Anna, f. Lundström, operettsångerska s. 129, 130, 171
De Winne, Liévin, belgisk målare s. 90

Devonshire, Georgiana Spencer, hertiginna af s. 81
Dickson, Beatrice s. 146
Dickson, Charles, läkare, politiker s. 16, 169
Dickson, James, grosshandlare s. 19, 146
Dickson, Oscar, frih., grosshandlare, mecenat s. 15, 136, 179, 180
Dietrichson, Lorentz, norsk professor och estetiker s. 10, 47, 85, 86, 91, 94
Djurklou, Gabriel, frih., kammarherre, skriftställare s. 102
Dobson, William, engelsk målare s. 90
Donner, Edvard af, major s. 58, 59, 61
Dow, Gerard, holländsk målare s. 219
Dubois, Paul, fransk bildhuggare och målare s. 92
Dufaure, Jules, fransk statsman s. 170
Dufwa, Alfred Wilhelm, vice häradshöfding, bankfullmäktig s. 13
Dunér, Gustaf, öfverfältläkare s. 153
Dunten, Paul von, grefve, rysk legationssekreterare s. 111, 195, 210, 211
Duvernay, fransk dansös s. 187, 188
Dyfverman, Carl Johan, ornamentsbildhuggare s. 132
Dyveke, Christian II:s älskarinna s. 148

Edelstam, Gustaf, landshöfding i Kalmar län s. 6
Edelsvärd, Adolf, major, arkitekt s. 141, 164
Edholm, Edvard, generaldirektör, öfverfältläkare s. 153
Edholm, Emma af, f. Braunerhielm s. 23, 98, 150, 153
Edholm, Erik af, förste hofmarskalk och teaterdirektör s. 10, 13, 23, 29, 61, 98, 127, 150, 151, 153, 161, 177, 204
Edvard VII, konung af England s. 146, 175
Egidius, Fredrik Thorwald, generalkonsul i Amsterdam s. 55
d'Egmont Septimanie du Plessis, grefvinna s. 67, 101
Ehrenborgh, Gösta, frih., kammarherre s. 17, 167, 212
Ehrenheim, Pehr von, statsråd s. 19, 106, 220
Ehrenhoff, Selim, minister i Konstantinopel s. 117
Ehrenkrona, Anna, frih:a, f. Posse s. 50
Ehrenstrahl, David, målare s. 34
Ehrenström, Marianne, f. Pollet, författarinna s. 67
Ehrensvärd, Albert, grefve, utrikesminister, landshöfding i Göteborg s. 20, 22, 127, 134, 146, 168, 176
Ehrensvärd, Hedda, grefv:a, f. Vogt, s. 127
Eissenstein-Lhotta, Arthur von und zu, österrikisk legationssekreterare s. 166, 195, 210, 211
Ek, Selma, operasångerska s. 205
Ekberg, Fredrik Reinhold, arkitekt s. 23
Eketrä, Märta, kammarfröken s. 210
Ekman, Emil, kommendörkapten s. 71, 134, 136, 146
Ekman, Johan Jakob, grosshandlare s. 134, 136, 146
Ekman, Maria, f. Lavonius, g. m. Oskar E. s. 136
Ekman, Martina, f. v. Heideman, g. m. Janne E. s. 134, 136, 146
Ekman, Oskar, konsul, grosshandlare s. 134, 136
Ekmarck, Fredrik August, förste intendent i Öfverintendentsämbetet s. 51, 122, 157
Ekström, Pehr, landskapsmålare s. 82
Ekvall, Knut, genremålare s. 51, 132
Elfling, Lars Magnus, byggmästare s. 147
Elfwing, Carl Eugène, öfverstelöjtnant i Generalstaben s. 85
Elfving, Nere, generalkonsul s. 100
Elisabeth, drottning af England s. 150
Elworth, Hjalmar, öfverdirektör i Järnvägsstyrelsen s. 15, 100
Ennes, Herman, hofmarskalk hos hertiginnan af Dalarna s. 51
Ericson, Ida, bildhuggarinna s. 62
Ericsson, Justus, rysk amiral s. 139
Erik XIV, konung af Sverige s. 198, 209
Erikson, Oskar, arkitekt s. 125, 135, 152, 157, 215
Erskine, Edward, engelsk envoyé s. 12
Estlander, Carl Gustaf, finsk professor, estetiker s. 31
Eugen, hertig av Närke s. 150, 211, 220
Eugenie, prinsessa af Sverige s. 8, 9, 12, 114, 162
Eugénie, kejsarinna af Frankrike s. 171, 218

Fahlcrantz, Carl Johan, landskapsmålare s. 201
Falke, Jacob von, österrikisk museidirektör, estetiker s. 23
Falkenberg, Conrad, frih., kammarherre, godsägare s. 193, 194
Falkenberg, Henrik, frih., kab.kammarherre, godsägare s. 142, 144
Falkenberg, Tönnes, frih., major s. 49
Fallstedt, Ingel, bildhuggare s. 113
Falsen, Georg Benjamin, norsk kabinettskammarherre s. 38
Falsen, John, norskt statsråd s. 38
Ferry, Jules, fransk ministerpresident s. 170
Feuillet, Octave, fransk författare s. 60
Fischer, Gustaf, landskapsmålare s. 184
Flach, Emil, förste hofmarskalk s. 99, 100
Fleetwood, Anna, g. m. museiintendenten C. Derby s. 10
Fleetwood, Georg, frih., öfverste vid Bohusläns regte, kab.kammarherre s. 5, 6, 170
Fleischer, Hans, norsk generallöjtnant och hofchef s. 38, 45
Fleming, Herman, frih., kammarherre, godsägare s. 49
Fock, Alfred, frih., kansliråd s. 169
Fogelberg, Bengt Erland, professor, bildhuggare s. 133
Forsberg, Nils, historiemålare s. 79
Forssell, Abraham, intendent s. 92
Forssell, Hans, statsråd, historieskrifvare s. 38, 39, 45, 53, 62, 107, 108, 122, 126, 131, 150, 167, 170, 173, 176, 178, 212, 214—217
Forssenius, Carl Johan Fredrik, läkare s. 133
François, François Louis, fransk landskapsmålare s. 90, 91, 92

Francke, J. E., grosshandlare s. 219
Fredrik Carl, prins af Preussen s. 25, 137
Fredrikson, Gustaf, skådespelare s. 92, 124, 150
Freycinet, Charles de Saulses de, fransk konseljpresident s. 200
Frid, Ludvig, målare s. 14, 132
Friesen, Carl von, statsråd s. 20
Fränckel, Edvard, generalkonsul s. 92
Fröding, Hugo, öfverstelöjtnant, författare s. 155

Gainsborough, Thomas, engelsk porträttmålare s. 81
Gambetta, Léon, fransk statsman s. 118
Gardell, Anna, målarinna, g. m. landskapsmålaren J. Ericson s. 184
Geffroy, Auguste, fransk historieskrifvare s. 31
Gegerfelt, Wilhelm von, landskapsmålare s. 79, 89, 95, 145
Geijer, Erik Gustaf, professor, historieskrifvare s. 110
Gellerstedt, Albert, öfverintendent, arkitekt, skald s. 21, 23, 141, 182, 213
Gerle, Carl Johan Henrik, departementschef i Fångvårdsstyrelsen s. 191, 192, 199
Gérôme, Jean Léon, fransk målare s. 89, 90
Giesecke, Julia Sofia, donator s. 183
Giron, Emil, bokföriäggare s. 33
Glaize, Auguste, fransk målare s. 92
Glas, Olof, professor, läkare s. 172
Gobineau, Arthur de, grefve, fransk envoyé, författare och bildhuggare s. 13, 14, 117
Goldschmidt, Otto, professor, musiker s. 1, 2
Gortchakow, Alexander, furst, rysk rikskansler s. 178
Goshorn, Alfred, amerikansk general s. 100
Goyen, Jan van, nederländsk landskapsmålare s. 64, 75
Grafström, Frithiof, ordensbiskop, skald s. 222
Grant, Ulysses, amerikansk president s. 97
Grévy, Jules, fransk president s. 118, 179
Grillo, F. Capranica del, markis s. 149
Grot, Jakov, ryskt geheimeråd, skriftställare s. 31
Grundström, Clas, professor, arkitekt s. 121
Gruyer, François Anatole, fransk konstkritiker s. 86
Grähs, Carl Gustaf, läkare s. 172
Gude, Hans, norsk landskapsmålare s. 148, 150
Guillaume, Claude, fransk målare s. 121
Guillaume, schweizisk läkare s. 100
Guldberg, norsk järnvägsdirektör s. 38, 46
Gustaf I, konung af Sverige s. 113
Gustaf II Adolf, konung af Sverige s. 136
Gustaf III, konung af Sverige s. 58, 60, 67, 126, 195
Gustaf V, konung af Sverige s. 6, 13, 15, 22, 24, 57, 65, 97, 100, 102, 103, 105, 107, 128, 137, 142, 147, 150, 152, 155, 158, 160, 163, 165, 166, 171, 175, 181, 196, 209, 215, 219—221
Gyldén, Hugo, professor, astronom s. 182
Gyldenstolpe, August, grefve, kammarherre, godsägare s. 157
Gyldenstolpe, August Fersen, grefve, utrikesminister s. 61
Gyldenstolpe, Gustaf Fersen, grefve, öfverhofstallmästare s. 56
Gyldenstolpe, Louise, grefvinna, f. von Fersen s. 157, 158
Gyldenstolpe, Nils, grefve, riksmarskalk s. 50
Gyldenstolpe, Nils, grefve, kammarherre s. 17
Gyllenram, Henrik, generalmajor s. 143, 145, 158
Günther, Ernst, envoyé i Köpenhamn s. 183
Günther, Julius, professor, sångare s. 165

Hafström, Gillis, genremålare, s. 132
Hagborg, August, genremålare, s. 79
Hall, Peter Adolf, miniatyrmålare s. 65, 67, 101
Hallenborg, Gustafva, f. Gyllenstierna s. 96
Hallenborg, Magnus, ryttmästare, godsägare s. 4, 13, 20, 56, 96, 134, 164, 207
Hallström, Ivar, tonsättare s. 62
Hamilton, Adolf, grefve, landshöfding i Uppsala län s. 30
Hamilton, Adolf Patrik, grefve, ryttmästare, hofjägmästare s. 104, 106
Hamilton, Amelie, grefvinna, f. Lewenhaupt, g. m. Gustaf H. s. 27
Hamilton, Henning, grefve, statsråd s. 3, 18
Hamilton, Henning, grefve, godsägare s. 36, 49, 50
Hamilton, Malcolm, grefve, general s. 176
Hamilton, Wathier, grefve, godsägare s. 219
Hamilton, William, grefve, öfverste vid Västernorrlands regemente s. 209
Hammarskjöld, Carl Gustaf, statsråd s. 214
Hammer, Christian, juvelerare, konstsamlare s. 13, 109
Hannibal, kartagisk fältherre s. 170
Hanno, Andreas von, norsk arkitekt och målare s. 39, 47
Hans, prins af Glücksburg s. 2, 3, 146
Hansen, Carl, norsk målare s. 103, 219
Hartmann, rysk attentatsman s. 166, 170
Haverman, John, professor, arkitekt s. 192, 193
Haxthausen, Aurore von, f. Gyllenhaal s. 150
Haxthausen, Fredrik von, dansk legationssekreterare s. 150
Hazelius, Artur, fil. doktor, etnograf s. 92, 124
Hedberg, Frans, författare s. 150, 182
Hederstierna, Fredrik, statsråd s. 178, 195
Hedin, Svante, skådespelare s. 130
Hedlund, Maria, f. Scholander s. 103
Hedlund, Sven Adolf, redaktör, politiker s. 155
Hedlund, Torsten, boktryckare s. 74
Heem, Jan van, holländsk målare s. 219
Heftye, Jörgen, norsk grosshandlare s. 85
Heftye, Thomas, schweizisk konsul i Kristiania s. 13, 47
Heijkenskjöld, Adolf, major vid Svea lifgarde s. 61

Heijkenskjöld, Emilie, f. Boy, g. m. Selim H. s. 196
Heijkenskjöld, Selim, öfverste s. 196
Helliesen, Henrik, norskt statsråd s. 203
Hellqvist, Carl Gustaf, historiemålare s. 22, 156, 223
Henner, Jean Jacques, fransk målare s. 90
Herkomer, Hubert, engelsk målare s. 87, 90
Hermanson, Carl von, grefve, bruksägare s. 116
Hermelin, Fredrik, frih., kammarherre, godsägare s. 33
Hérold, Ferdinand, fransk prefekt s. 175
Herp, Gerard van, nederländsk målare s. 64
Hertford, Richard Seymour Conway, markis af, engelsk konstsamlare s. 189
Heyerdahl, Hans Olaf, norsk målare s. 89
Hierta, Lars, grosshandlare, politiker s. 130
Hierta, Wilhelmina, f. Fröding s. 130
Hildebrand, Hans, riksantikvarie s. 8, 9, 182
d'Hinnisdal, grefvinna s. 81
Hobbema, Meyndert, holländsk landskapsmålare s. 189
Hoche, Lazare, fransk general s. 90
Hochschild, Carl, frih., utrikesminister s. 57, 102, 103, 119, 146, 172, 176, 178, 180—182, 185, 195, 214
Hochschild, Elisabeth, frih:a, f. Piper s. 119
Holm, Daniel, professor, målare s. 209, 213, 214
Holmquist, Victor, skådespelare och teaterdirektör s. 160, 177
Holtermann, Marcus, norsk förste hofmarskalk s. 38, 42, 65, 103, 177, 205, 206
Holtermann, Sigrid, f. Fleming s. 175, 205
Horwitz, Carolina, f. Östberg, operasångerska s. 160
Hunter, Colin, engelsk målare s. 87
Hägg, Axel Herman, arkitekt, etsare s. 92
Höckert, Johan, professor, målare s. 58
Höpken, Nils von Lantingshausen von, frih., godsägare s. 115, 116, 120, 196
Höpken, Greta von, frih:a, f. Dahlqvist s. 196

Ibsen, Henrik, norsk skald s. 28, 29, 31
Ihlen, Nils, norsk konteramiral s. 38, 40, 45, 46
Isæus, Magnus, professor, arkitekt s. 77, 165
Israels, Josef, holländsk målare s. 90

Jacobsen, Sofus, norsk målare s. 89
Jacobsson, Ernst, professor, arkitekt s. 14, 22
Jacobson, Joseph, grosshandlare s. 75
Jacoby, Valery, rysk målare s. 92, 94
Jakob II, konung af Cypern s. 60
Jalabert. Charles, fransk målare s. 90
Jerichau-Baumann, Elisabeth, dansk målarinna s. 200, 201, 205, 206, 208, 214
Jerichau, Harald, dansk målare s. 201
Jerichau, Jens Adolf, dansk bildhuggare s. 201
Jernberg, August, historiemålare s. 24, 42
Jochnick, Walter, lektor, matematiker s. 170
Johnson, Harry, John, engelsk målare s. 87
Jolin, Johan, skådespelare och författare s. 23, 92, 182
Joseph, engelsk konsthandlare s. 74
Josephson, Ernst, målare s. 13, 113, 170
Josephson, Jakob Axel, professor, tonsättare s. 173
Josephson, Ludvig, teaterdirektör s. 177
Judic, Anna, fransk operettsångerska s. 81
Juhlin Dannfelt, Carl, generalkonsul i London s. 15, 16, 20, 76, 92, 220
Järta, Fredrik, hofrättsråd i Svea hofrätt s. 67, 101

Kantzow, Albert, frih., ståthållare på Drottningholm s. 143
Kantzow, Virginie, frih:a, f. Ridderstolpe s. 143
Karin Månsdotter, drottning af Sverige s. 199
Karlsohn, Anna, operasångerska s. 205
Karlson, Valfrid, arkitekt s. 132
Karnebeck, Abraham van, jonkheer, nederländsk ministerresident s. 113, 127
Karnebeck, van, fru s. 127
Katarina II, kejsarinna af Ryssland s. 58, 60, 139
Key, Axel, professor, anatom s. 182
Key, Emil, godsägare, politiker s. 21, 32
Khereddin pascha, turkisk storvisir s. 190, 191
Kierulf, Richard, norsk statsminister s. 13, 39, 61, 126, 195
Kittan, Rudolf Alexander, kyrkoherde s. 147
Kjellberg, Frithiof, professor, bildhuggare s. 110—112
Klemming, Henrik, bokhandlare s. 17, 18
Klinckowström, Rudolf, frih., öfverste, politiker s. 164
Klingenberg, Trygve, norsk generalmajor s. 38
Klingspor, Carl, frih., hofmarskalk, godsägare s. 146
Klint, Erik af, generallöjtnant s. 23, 24
Knorring, Vollrath von, frih., hofmarskalk s. 173, 212
Knut, domprost i Västerås, upprorsstiftare s. 156
Knös, Carl Johan, major, byggnadschef i Stockholm s. 107, 150, 152
Kolemin, Alexander, rysk legationssekreterare s. 56
Koskull, Ivar, frih., godsägare s. 75
Kræmer, Robert von, frih., hofmarskalk, skald s. 164
Krantz, Jean, fransk ingenjör och senator s. 77
Krefting, Carl Otto, norsk kapten s. 43
Kristina, drottning af Sverige s. 195
Kronberg, Julius, professor, målare s. 15, 20, 54, 184, 214
Kulle, Axel, genremålare s. 51, 184
Kyhn, Ludvig, norsk stiftsamtman s. 38, 39
Kylberg, Regina, målarinna s. 184
König, Karl Gustav, schweizisk professor, rättslärd s. 31

Lafrensen, Nicolas, genremålare s. 67
Lagerberg, Anna, hoffröken s. 58, 59, 61

Lagerberg, Hedda, g. m. grefve G. v. Rosen s. 58, 59, 61
Lagerberg, Jeanna, g. m. major A. Heijkenskjöld s. 58—61
Lagerberg, Sven, grefve, general s. 13, 33, 119, 120, 139, 142, 169, 223
Lagerbjelke, Gustaf, grefve, landshöfding i Södermanlands län s. 3, 4
Lagercrantz, Jakob, vice amiral s. 100, 119, 139, 173, 196, 199
Lagerheim, Alfred, utrikesminister s. 65, 139, 150, 162, 220
Lagerstråle, Gerhard, statsråd s. 38
Lami, Eugène, fransk målare s. 81, 184
Lami, fru s. 81
Lange, Algot, operasångare s. 205
La Rochefoucauld, Henriette de, grefvinna, f. de Mailly s. 81
Larson, Markus, landskapsmålare s. 203
Larsson, Carl, genremålare s. 14, 219
La Tour, Vittorio Sallier de, grefve, italiensk envoyé s. 13, 117, 149, 150
La Tour, de, grefvinna s. 117
Laurens, Jean Paul, fransk målare s. 88
La Valette, Félix de, markis, fransk utrikesminister s. 187, 188
Laveleye, Emile de, belgisk professor och skriftställare s. 31, 85
Lavonius, Ebba, g. m. prins Albert af Solms s. 61
Lehmann, Lilli, tysk operasångerska s. 73, 74, 131
Leighton, Frederick, lord, engelsk målare s. 84, 85, 86, 90, 91
Leijonhufvud, Axel Gabriel, frih., generalmajor s. 110, 173
Leijonhufvud, Broder Abraham, frih., generallöjtnant, statsråd s. 69, 103, 146, 172, 173
Leijonhufvud, Carl Victor, frih., generallöjtnant s. 137
Leijonhufvud, Hedda, frih:a, f. Ribbing, g. m. Sperling L. s. 36
Leijonhufvud, Jeannette, frih:a, f. Leijonhufvud, g. m. Sten L. s. 36
Leijonhufvud, Sten, frih., öfverstelöjtnant, godsägare s. 34—37, 49
Lemaire, Jeanne, f. Colle, fransk målarinna s. 81, 82
Lenngren, Anna Maria, f. Malmstedt, skaldinna s. 58
Lenning, John, fabriksidkare s. 19
Leo XIII, påfve s. 197
Lerche, Vincent Stoltenberg, norsk målare s. 148
Leuhusen, Oskar, frih., hofrättsråd i Svea hofrätt s. 199
Lewenhaupt, Adam, grefve, öfverkammarherre s. 49, 50 212
Lewenhaupt, Casimir, grefve, kapten vid Andra lifgardet, kammarherre s. 214, 222
Lewenhaupt, Charles Emil, grefve, öfverstelöjtnant vid Göta artilleri s. 72, 73
Lewenhaupt, Claës, grefve, öfverhofjägmästare s. 48, 49, 146
Lewenhaupt, Emil, grefve, kapten, godsägare s. 171
Lewenhaupt, Lotten, grefv:a, f. Gyldenstolpe, g. m. Adam L. s. 49
Lewenhaupt, Sophie, grefv:a, f. Bergenstråhle, g. m. Claës L. s. 48
Levin, John Malcolm, kapten vid Andra lifgardet s. 209
Levin, Maria Luisa Nympha, f. Duran-Borrero s. 209
Lévy, Henri, fransk målare s. 92
Lilliehöök, Malcolm, förste hofmarskalk s. 103
Lind, Jenny, sångerska, g. m. professor O. Goldschmidt s. 1, 2, 161, 162
Lindberg, Georg, ingenjör s. 115, 116, 120
Lindberg, Emilie Augusta, f. Thavenius s. 147
Lindberg, William, ingenjör, varfsägare s. 115
Lindberg, Axel, bruksägare s. 161
Lindstrand, Frans Theodor, envoyé i Rom s. 193
Linné, Carl von, arkiater, botaniker s. 9, 111, 135, 136, 161
Loris-Melikow, Michail, grefve, rysk general och statsman s. 116
Louise, drottning af Sverige s. 103
Louise, drottning af Danmark s. 142—145
Lovén, Henrik, statsråd s. 178, 195
Lovén, John, grosshandlare s. 147
Ludvig XI, konung af Frankrike s. 17
Ludvig XIV, konung af Frankrike s. 145
Ludvig XV, konung af Frankrike s. 64
Ludvig IV, storhertig af Hessen s. 56
Lundberg, Carl Oscar, byggmästare s. 182
Lundberg, Gustaf, porträttmålare s. 36
Lundgren, Egron, målare s. 64—67, 184
Lundgren, Mildhog, expeditionssekreterare s. 66
Lundmark, August, målare s. 14
Lundström, Carl Frans, fabriksidkare s. 19, 75, 92
Lyne-Stephens, engelsk affärsman s. 187
Lyon, Hillevi, f. Posse s. 49
Lyon, Thom, kapten, godsägare s. 36, 49
Lövenskiold, Herman, norsk kammarherre s. 37
Löwstädt, Emma, målarinna, g. m. målaren F. Chadwick s. 132, 183

Mac Mahon, Maurice de, hertig af Magenta, fransk marskalk och president s. 54, 118
Madrazo, Federico de, spansk målare s. 31, 92
Madvig, Johan Nikolaj, dansk undervisningsminister och filolog s. 31
Mahomet Sadik pascha, bey öfver Tunis s. 189. 190
Makart, Hans, österrikisk målare s. 60. 90, 92
Malmsten, Carin, g. m. öfv.-löjtnant H. Fröding s. 155
Malmsten, Pehr, professor, läkare s 15, 65, 127, 155
Malmström, August, professor, målare s. 141, 182
Malmström, Carl Gustaf, statsråd, historieskrifvare s. 106, 107, 113, 114, 178
Mankell, Gustaf, professor, tonsättare s. 173
Mankell, Julius, kapten, skriftställare s. 109
Marchand, Hippolyte, fransk diplomat s. 15, 57, 111, 214, 215
Marcke, Emile van, fransk målare s. 92
Manderström, Carl, frih., stat-

hållare å Ulriksdal s. 104, 142, 144
Manderström, Fredrik, frih., landtbrukare s. 49
Manderström, Ludvig, frih., kammarjunkare s. 9
Manderström, Ludvig, grefve, utrikesminister s. 50, 67
Maré, Alfred de, bruksägare s. 130
Maré, Gustaf de, bruksägare s. 130
Margherita, drottning af Italien s. 197
Maria Stuart, drottning af Skottland s. 150
Marie Antoinette, drottning af Frankrike s. 81, 149, 150
Martino, Aimée di, f. Ehrenhoff s. 117
Martino, René di, italiensk envoyé s. 117
Matejko, Jan, polsk målare s. 91, 92
Matile, George Auguste, amerikansk professor s. 9
Mecklenburg, Claës von, kammarherre, godsägare s. 12, 17, 61
Medea, dotter till en konung i Kolchis s. 150
Meinich, norsk järvägsdirektör s. 38, 46
Meissonier, Jean Charles, fransk målare s. 86
Meissonier, Louis, fransk målare s. 84—88, 90, 198
Melin, Paul, öfverste vid Älfsborgs reg:te s. 72
Meyer, Anniken Mathea, f. Tofte, g. m. Thorvald M. s. 47
Meyer, Thorvald, norsk grosshandlare s. 47, 131
Mezger, Johan Georgius, holländsk läkare s. 195
Millais, Sir John, engelsk målare s. 87, 90
Mohr, August Christian, norsk kammarherre och byråchef s. 76
Molbech, Christian, dansk professor och skald s. 154
Mollerius, Alexander, rysk generalkonsul s. 111, 137, 140, 194
Moltke, Helmuth von, grefve, tysk fältmarskalk s. 70
Monrad, Johan Fredrik, norsk expeditionschef och öfverceremonimästare s. 6—8
Montebello, Albertine de, grefvinna, f. de Briey s. 81
Monteverde, Giulio, italiensk bildhuggare s. 121
Montgomery-Cederhielm, Robert, godsägare s. 13, 33
Mornay, Charles de, grefve, fransk envoyé s. 188
Morris, Philip Richard, engelsk målare s. 87
Motzfeldt, Carl Frederik, norsk stiftamtman s. 38, 40
Mozart, Wolfgang Amadeus, tysk tonsättare s. 198, 207
Munck, Carl, generallöjtnant s. 37. 38, 42, 43, 46, 47
Munkacsy, Mikaly, ungersk målare s. 88, 90
Munthe, Adolf Frederik, norskt statsråd s. 48
Munthe, Ludvig, norsk målare s. 89, 91, 92, 106
Murat, Joachim, grefve, fransk deputerad s. 97
Mylenphort, Christopher Andreas, konsul i Rom s. 197, 198
Müller, Morten, norsk målare s. 39
Möller, Carl, öfverintendent, arkitekt s. 132
Möller, Peter von, ryttmästare, godsägare, skriftställare s. 161
Möllersvärd, Henrik, landtbrukare s. 49

Nadar, fransk fotograf s. 91
Nægler, Melchior Brown von, hofchef hos kronprinsen af Danmark s. 142
Napoleon III, kejsare af Frankrike s. 220
Napoleon, kejsarprins af Frankrike s. 96, 97, 100, 134, 135, 171
Napoleon, prins af Frankrike s. 135
Nathorst, Hjalmar, professor, agronom s. 92
Nattier, Jean, fransk målare s. 64
Nauckhoff, Otto, frih., landshöfding i Blekinge s. 207, 208
Niehoff, Dina, operasångerska, g. m. ingenjör G. Edling s. 159, 162
Nittis, Guiseppe de, italiensk målare s. 91
Nobiling, Karl Eduard, tysk publicist och attentatsman s. 78
Norberg, Hildegard, porträttmålarinna s. 62
Norbin, Fredrik, grosshandlare s. 17, 109, 110
Nordenfalk, Carl, landshöfding i Hallands län s. 127
Nordenfalk, Johan, frih., godsägare, preses i Konstakademien s. 11—13, 17, 22, 54, 109, 122, 132, 206
Nordenskiöld, Adolf, frih., professor, upptäcktsresande s. 15, 16, 141, 152, 162, 163, 165, 172, 173, 175, 178—182, 223
Normann, Eilert, norsk målare s. 51
Nordling, Adolf Fredrik, marinmålare s. 148
Nyblom, Carl Rupert, professor, estetiker s. 30, 204
Nyquist, Otto, norsk generalmajor s. 15
Nyström, Alfred, bildhuggare s. 110, 113
Nyström, Jenny, målarinna, g. m. doktor D. Stoopendaal s. 62, 183

Obolensky, Gregor, furst, rysk general s. 139
Odelberg, Axel, godsägare s. 33
Odelberg, Herman, expeditionschef i Finansdep:t s. 65
Odelmark, Frans, arkitekturmålare s. 184
Offenbach, Jacques, fransk tonsättare s. 130, 205
Ohlsson, Johan, fabriksidkare s. 147
Okunew, Gregor, rysk envoyé s. 113, 114, 119, 120, 121 137, 167
Orchardson, Sir William, engelsk målare s. 87
d'Orchimont, Ferdinand, förste hofstallmästare s. 150, 152, 215
Orlow, Nicolai, furst, rysk ambassadör i Paris s. 137, 141
d'Orsay, Alfred, grefve, fransk målare och bildhuggare s. 187
d'Orsay, Harriet Gardiner, grefvinna s. 187
Oscar I, konung af Sverige s. 12, 215
Oscar II, konung af Sverige s. 1, 3, 10—13, 15, 22, 24, 30, 31, 34, 37—48, 55—57, 62, 65, 67, 69, 97, 99, 100, 102, 103, 106—108, 110, 112, 113, 116, 118, 121, 123, 126—129, 137, 139, 142—144, 146, 147, 150—156, 158—161, 163, 166, 170—172, 175, 177—180, 182, 183, 186, 196, 200,—202, 204—206, 209—212, 214—223

Oscar, hertig af Gottland s. 9, 57, 128, 142, 143, 150, 155, 158, 173, 175
d'Otrante, Armand, hertig, godsägare s. 108, 118
d'Otrante, Carl, hertig, kammarherre s. 118
d'Otrante, Gustave, hertig, förste hofstallmästare s. 57, 104, 111, 118, 127, 158, 170
d'Otrante, Therese, hertiginna, f. v. Stedingk s. 127, 159
v. Otter, Carl Gustaf, frih., vice amiral, statsråd s. 178
v. Otter, Fredrik, frih., amiral. statsminister s. 100, 176
Oudendijk, Adrian, holländsk målare s. 75

Paget, John, engelsk skriftställare s. 84
Pagliano, Eleuterio, italiensk målare s. 88, 90
Palander af Vega, Louis, amiral, statsråd s. 178, 179, 181
Palin, Aurore, f. Koskull s. 120, 127
Palin, Claire, g. m. frih. C. Falkenberg s. 120, 127, 193
Palin, Gustaf, minister i Konstantinopel s. 120
Palin, Lucie, g. m. major G. v. Dardel s. 120, 127
Palm, Gustaf Wilhelm, landskapsmålare s. 218
Palme, Henrik, bankdirektör s. 177
Palmstierna, Carl Fredrik, frih., öfverceremonimästare s. 102, 212
Pasini, Alberto, italiensk målare s. 92, 121, 122
Patenôtre, Jules, fransk envoyé s. 210
Peder Sunnanväder, biskop i Västerås s. 156
Petersens, Catharina af, f. Stenbock s. 196
Petersens, Herman af, förste hofjägmästare s. 101, 196
Peterson, Ludvig, arkitekt s. 132
Peterssen, Eilif, norsk målare s. 89, 92
Petit, Georges, fransk konsthandlare s. 86
Petre, Casimir, bruksägare s. 4, 13
Pettersson, Hugo Birger, målare s. 14
Pfuel, Richard von, tysk envoyé s. 12, 55, 56, 112, 113, 120, 158, 194, 195
Pfusterschmid von Hartenstein, Carl, baron, österrikisk envoyé s. 166
Pietri, Joseph, fransk polisprefekt s. 97
Pihl, Carl Abraham, norsk järnbanedirektör s. 38, 40
Piper, Alfred, grefve, öfverhofstallmästare s. 67, 118, 146, 158, 162, 173, 174
Piper, Carl Erik, grefve, kammarherre, godsägare s. 148
Piper, Carl Thomas, grefve s. 149
Piper, Charles Emil, grefve, kammarherre, godsägare s. 81
Piper, Charlotte, grefv:a, f. Ruuth, g. m. Erik P. d. ä. s. 185
Piper, Ebba, grefv:a, f. Ruuth, g. m. C. T. Piper s. 149, 162
Piper, Ebba, grefv:a, f. v. Hoffner, g. m. Alfred P. s. 162
Piper, Edvard, grefve, envoyé i London s. 102, 152, 175
Piper, Elisabeth, g. m. frih. F. Wrangel s. 162
Piper, Elisabeth, grefv:a, f. Baker, öfverhofmästarinna, g. m. C. E. Piper s. 8, 9, 148, 149, 150, 185
Piper, Erik, grefve, godsägare s. 76
Piper, Fritz, grefve, hofstallmästare, godsägare s. 20
Piper, Sophie, g. m. landshöfding C. Nordenfalk, s. 81
Pius IX, påfve s. 59
Platen, Baltzar von, grefve, utrikesminister s. 8, 64
Platen, Carl von, grefve, öfverste kammarherre s. 2, 118, 119, 123, 146, 159, 160, 169, 173, 174, 194, 211, 212
Platen, Lotten von, grefv:a, f. De Geer, g. m. Baltzar v. P. s. 170
Platen, Stephanie von, grefv:a, f. Hamilton, g. m. Carl v. P. s. 13, 119, 123, 146, 159, 174, 194
Pontin, Fredrik af, överste s. 153
Posse, Amelie, grefv:a, f. De la Gardie, g. m. Arvid P. s. 146
Posse, Arvid, grefve, statsminister s. 31, 33, 34, 136, 146, 163, 167, 176, 178, 194—196, 214, 217
Posse, Erik, grefve, kapten vid 2:a Lifgrenadier-regt s. 50
Posse, Jeannette s. 49
Potemkin, Gregor, furst, rysk statsman s. 58.
Pottenburg, Nikolaus von, baron, österrikisk envoyé s. 6, 15, 16, 57, 111, 112, 120, 135
Pourtalès, Guillaume de, grefve, tysk konstsamlare s. 74
Pradilla, Francisco, spansk målare s. 91, 92
Printzsköld, Otto, riksmarskalk s. 102, 103, 166, 199
Pripp, Olof Hjalmar, öfverstelöjtnant s. 136
Pullman, George, amerikansk fabrikant s. 39
Påhlman, Ebbe, kapten vid Vendes artilleri s. 96, 98
Pönitz, Frantz, harpspelare s. 74

Radich, Johannes Theodor, norsk kammarherre och öfverste s. 206
Radstock, Granville Waldegrave, lord, engelsk väckelsepredikant s. 114, 115
Radziwill, furst s. 185
Ramel, Augusta, frih:a, f. v. Dardel, g. m. Hans R. s. 27, 89, 94, 95, 193, 194
Ramel, Charles Emil, frih., envoyé s. 61, 95, 96, 211
Ramel, Charlotte, frih:a, f. v. Blixen-Finecke, g. m. Otto R. s. 162
Ramel, Gustaf, frih., ryttmästare, kammarherre s. 95
Ramel, Henrik, frih., kammarherre, s. 95, 97, 186, 195
Ramel, Otto, frih., godsägare s. 4, 118, 162, 173, 195
Ramel, Sten, frih., godsägare s. 27
Ramsay, Wilhelm, kammarherre, godsägare s. 37
Reenstierna, Malcolm, förste hofmarskalk s. 119, 174
Rehbinder, Helge, frih., öfverste vid Vendes artilleri s. 96, 162, 170
Rehbinder, Gabriella, g. m. öfverste S. Wennerberg s. 162
Rembrandt van Rijn, holländsk målare s. 13, 14, 18
Renström, Sven, grosshandlare, donator s. 73
Reuterskiöld, Adam, kammarherre, godsägare s. 162, 163
Reuterskiöld, Lennart, envoyé i Petersburg s. 76, 81, 85, 93, 158

Reuterskiöld, Louise, f. Nordenfalk s. 81, 85, 93
Reutersvärd, Cecilia, g. m. generaldirektör R. Ossbahr s. 58
Reutersvärd, Therese, g. m. grefve W. Hamilton s. 58, 209
Ribbing, Erling, öfverste, kab.-kammarherre s. 5, 15, 65
Ribbing, Sophie, målarinna s. 148
Ridderbjelke, Carl, jägmästare, godsägare s. 135
Ridderbjelke, Fredrik, kapten, godsägare s. 160
Riego, Amalia, operasångerska s. 161, 162
Ristori, Adelaide, italiensk skådespelerska, g. m. markis F. Capranica del Grillo s. 149, 150, 153, 205, 206
Robert-Fleury, Joseph Nicolas, fransk målare s. 85, 90, 91
Robert, Léopold, schweizisk målare s. 90
Robie, Jean, belgisk målare s. 91
Rosen, Adolf von, grefve, öfverste, järnvägsbyggare s. 98, 99
Rosen, Fredrik von, grefve, löjtnant, kommunalman s. 5, 6
Rosen, Georg von, grefve, professor, målare s. 5, 15, 54, 64, 65, 67, 79, 89, 95, 98, 99, 106, 184, 185, 199, 214, 218, 222, 224
Rosen, Nils von, grefve, förste hofmarskalk s. 76
Rosen, Robert von, grefve, öfverste kammarjunkare s. 24, 119, 142, 144
Rosensvärd, Henrik, generallöjtnant, statsråd s. 32, 176
Rosensvärd, Nathalie, f. Löwenhielm s. 119
Rossander, Carl, professor, läkare s. 147, 182
Rossander, Jenny, g. m. F. v. Tschudi s. 147
Rothschild, Alphonse de, baron, fransk bankir s. 82
Rothschild, Betty de, baronessa, f. v. Rothschild s. 81
Ruisdael, Jakob van, holländsk landskapsmålare s. 64, 75, 203
Runeberg, Valter, finsk bildhuggare s. 141, 173
Rustan, Anna, skådespelerska s. 129, 130
Ruuth, Gösta, grefve, hofstallmästare, godsägare s. 162
Ruuth, Magnus, grefve, generallotsdirektör s. 196
Ruuth, Ulla, grefv:a, f. von Haffner, g. m. Gösta R. s. 162
Ryding, Axel, generallöjtnant, statsråd s. 153

Sager, Robert, öfverceremonimästare s. 61, 76
Sahlin, Yngve, professor, filosof s. 29, 160
Saint-Cyr, Stina de Réverony de, g. m. bruksägaren A. Rozycki s. 27
Salmson, Hugo, genremålare s. 83, 89, 94, 145, 165, 205, 208
Saloman, Geskel, professor, målare s. 21, 22, 54, 129, 130
Saltza, Carl Fredrik von, frih., målare s. 101
Saltza, Philip von, grefve, öfverceremonimästare s. 101
Saltza, Stina von, grefv:a, f. De la Gardie s. 101
Sandberg, Hjalmar, landskapsmålare s. 89
Sandels, August, grefve, generallöjtnant s. 139, 140, 173, 211, 212
Sandels, Gösta, grefve, generallöjtnant s. 212
Sander, Fredrik, kansliråd, skriftställare s. 34, 52, 122, 206, 208, 222, 223
Sandström, Clara, g. m. frih. C. Fleetwood, s. 159, 166, 194
Santesson, Carl Gustaf, professor, kirurg s. 133
Sars, Ernst, norsk professor, historiker s. 125
Saussure, de, schweizisk juryman för skön konst s. 90, 91,
Schildt, Bengt, kab.-kammarherre s. 13, 49, 143—145, 223
Schildt, Henriette, f. Hamilton s. 223
Schirmer, Heinrich Ernst, tysk arkitekt s. 43
Schmidt, Georg af, frih., godsägare s. 120
Scholander, Carin, f. Nyström s. 74
Scholander, Fredrik, professor, arkitekt, målare s. 2, 11, 15, 23, 29, 30, 51, 54, 56, 67, 68, 74, 97, 103, 104, 107, 110, 122, 132, 133, 157, 184, 185, 219, 224
Scholander, Maria, g. m. boktryckaren T. Hedlund s. 74
Schröderheim, Anna Charlotta, f. v. Stapelmohr s. 58
Schüssler, Jules, handsekreterare hos drottning Louise s. 32
Seippel, August, grosshandlare s. 219
Segelcke, Lorentz Henrik, norskt statsråd s. 48, 126
Selmer, Christian August, norsk statsminister s. 204
Sergel, Johan Tobias, bildhuggare s. 52, 58, 64
Serno, antikvitetshandlande s. 171
Sibbern, Georg, norsk statsminister, envoyé i Paris s. 76, 77, 85, 162, 182, 202, 203, 204
Sibiriakow, Alexander, rysk grufägare och mecenat s. 141
Siemiradzky, Henryk, polsk målare s. 91, 92, 121
Silfverschiöld, Carl Otto, frih., kab.-kammarherre s. 8, 27, 64, 68, 69, 72, 74, 88, 89, 92, 133, 134
Silfverschiöld, Ebba, f. Frölich, g. m. Nils S. d. ä. s. 71, 72
Silfverschiöld, Ebba, g. m. major S. Ribbing s. 27, 133
Silfverschiöld, Gustafva, f. v. Meijerhelm, g. m. C. O. S. s. 71, 72
Silfverschiöld, Louise, g. m. frih. C. Klingspor s. 27, 89, 93, 94, 95, 133, 146
Silfverschiöld, Louise, f. v. Platen, g. m. C. O. S. s. 71
Silfverschiöld, Margrethe, f. Holmberg, g. m. N. A. S. s. 71
Silfverschiöld, Nils, frih., godsägare s. 68—72, 134, 145
Silfverschiöld, Nils August, frih., godsägare s. 71
Silfverschiöld, Nils, frih., godsägare, bibliofil s. 27, 133, 134
Silfverschiöld, Otto, frih., godsägare s. 27, 133, 134
Silfverschiöld, Sophie, frih:a, f. Ramel s. 96
Silfverskjöld, Pehr, öfverstelöjtnant s. 101
Simon, Jules, fransk statsman och skriftställare s. 170
Sinding, Otto Ludvig, norsk målare s. 89, 94
Skogman, Carl, frih., kommendörkapten s. 150

Sköldberg, Thekla, g. m. grefve C. G. Wrangel s. 49
Slingeneijer, Ernest, belgisk målare s. 86, 91, 93
Smith, Lars Olsson, grosshandlare s. 179
Snoilsky, Carl, grefve, öfverbibliotekarie, skald s. 149, 162
Snoilsky, Gustaf, grefve, landshöfding i Göteborg s. 38, 46
Soltikoff, grefve, rysk sportsman s. 88
Sommelius, Georgina, operasångerska s. 159
Sophia, drottning af Sverige s. 15, 31, 65, 69, 76, 101, 106, 107, 110, 116, 126, 133, 139, 143, 148, 150, 155, 156, 159, 166, 170, 195, 199, 210, 221
Sophia Albertina, prinsessa af Sverige s. 67
Sophia Magdalena, drottning af Sverige s. 67
Soto Maior, Antonio da Cunha, vicomte, de, portugisisk envoyé s. 11, 61, 112, 121, 150, 194, 210
Sparre, Axel, frih., kapten, målare s. 100, 101
Sparre, Clas, grefve, attaché s. 76
Sparre, Emma, frih:a, f. Munktell, målarinna s. 100
Sparre, Erik, grefve, landshöfding i Älfsborgs län s. 165
Sparre, Gustaf Adolf, grefve, riksmarskalk s. 143, 212, 215, 216
Sparre, Louise, g. m. frih. L. De Geer s. 13, 61, 165
Staaff, Ferdinand, öfverste, militärattaché i Paris s. 85
Staal, Marguerite de, baronessa, f. de Launay, fransk författarinna s. 36
Staël von Holstein, Germaine, frih:a, f. Necker, författarinna s. 36
Stang, Fredrik, norsk statsminister s. 48, 201
Steen, Jan, holländsk genremålare s. 64
Stenbock, Magnus, grefve, fältmarskalk s. 56
Stenbock, Otto, grefve, envoyé i Konstantinopel s. 1
Stevens, Alfred, belgisk målare s. 91
Stevens, John, amerikansk ministerresident s. 100, 113
Stevens, fru s. 100
Stjernblad, Jules, frih., godsägare, politiker s. 20
Stjernstedt, Oskar, frih., major s. 29
Stjernstedt, Theodor, frih., öfverstelöjtnant vid Upplands reg:te s. 29
Stjernstedt, Wilhelm, frih., generallöjtnant s. 137
Stjernström, Edvard, teaterdirektör s. 9
Stjernström, Louise, f. Granberg, författarinna s. 177
Stone, Marcus, engelsk målare s. 87
Strauss, Eduard, österrikisk tonsättare s. 102
Strokirch, Fredrik von, hofmarskalk, godsägare s. 102
Stråle, Holdo, fabriksidkare, skriftställare s. 14, 22, 25, 33, 52, 169, 202
Stråle, Wilhelm, landshöfding i Stockholms län s. 33, 168
Stråle, Therese, f. Wester, g. m. Holdo S. s. 52
Strömfelt, Harald, frih., öfverste, godsägare s. 49
Sture, Nils, grefve, legat. s. 198
Sture, Sten d. y., riksföreståndare s. 223
Sture, Thekla, frih:a, f. Milow s. 29
Sundberg, Anton Niklas, ärkebiskop s. 29, 30
Svanberg, Conrad, spegelfabrikör och förgyllare s. 16, 17, 220
Svensson, studerande vid Teknologiska institutet s. 153
Sverdrup, Johan, norsk statsminister s. 182, 185, 186, 200
Sydow, Fingal von, hamnkapten i Stockholm s. 196
Söderlund, A. G., byggmästare s. 124
Söderman, Carl August, bildhuggare s. 112
Södermark, Pehr, porträttmålare s. 20
Sörensen, Fredrik, dansk marinmålare s. 51

Tamisier, Robert de, markis, fransk envoyé s. 57, 113, 174, 210, 211
Tamm, Gustaf, frih., statsråd s. 52
Taube, Carl Evert, grefve, öfverste s. 58—61
Taube, Eduard, grefve, öfverste, kommendant i Stockholm s. 212
Taube, Otto, generallöjtnant, statsråd s. 178
Teisserenc de Bort, Pierre Edmond, fransk handelsminister s. 84
Ten Kate, Herman, holländsk juryman för skön konst s. 84
Tessin, Carl Gustaf, grefve, kanslipresident, mecenat s. 36
Tessin, Nikodemus, grefve, riksråd, arkitekt s. 68
Testuz, Alfred, reformert präst s. 165
Themptander, Robert, statsminister s. 217
Theorell, Carl Fredrik, kapten vid Flottans mekaniska kår s. 15
Therese, hertiginna af Dalarna s. 13, 25, 51, 101
Thyselius, Augusta, f. Melart s. 150, 186
Thyselius, Carl Johan, statsminister s. 14, 16, 25, 150, 176, 186, 195
Thyselius, Louise, g. m. frih. H. Ramel s. 61, 150, 166, 175, 186, 193
Tidemand, Adolf, norsk målare s. 22
Tirén, Johan, genremålare s. 183
Tornérhielm, Rudolf, öfverhofstallmästare s. 102
Trebelli, Zélia, fransk sångerska s. 2, 10, 61, 147
Treffenberg, Curry, landshöfding i Västernorrlands län s. 65
Troilius, Carl, generaldirektör i Järnvägsstyrelsen s. 19, 106, 139, 169
Troyon, Constant, fransk målare s. 90
Tschudi, Friedrich von, schweizisk politiker och skriftställare s. 147
Törnebladh, Ragnar, rektor, politiker s. 176
Törnqvist, Albert, professor, arkitekt s. 133
Törnström, Johan, skulptör s. 65
Törnå, Oskar, landskapsmålare s. 150, 183

Ugglas, Gustaf af, frih., statsråd, öfverståthållare s. 14 16, 18, 107, 124, 139, 150, 172, 204
Ugglas, Lotten af s. 61
Ugglas, Ludvig af, grefve, öfverste vid Lifregementets dragoner s. 171, 172

Umberto, konung af Italien s. 197, 198
Upmark, Gustaf, intendent vid Nationalmuseum s. 18, 22, 218, 222

Wachtel, Theodor, tysk operasångare s. 205
Wachtmeister, Axel, grefve, öfverste kammarherre s. 128, 161
Wachtmeister, Beth, g. m. grefve M. De la Gardie s. 1
Wachtmeister, Ida, g. m. arkitekten J. Carbonnier s. 89, 94
Wærn, Carl Fredrik, statsråd, t. f. president i Kommerskollegium s. 16
Wagner, Richard, tysk tonsättare s. 132
Wagner, Richard, skådespelare s. 160
Wahlberg, Alfred, landskapsmålare s. 79—81, 86, 89, 90, 91, 93, 94, 106, 113, 141, 209, 212, 213, 222
Wahlberg, Ingeborg, f. Andersson s. 80
Valerius, Johan David, kansliråd, skald s. 153
Wallace, Sir Richard, engelsk konstsamlare och filantrop s. 189
Wallander, Wilhelm, professor, målare, s. 114, 141
Wallberg, Isak, fabriksägare s. 14
Wallenberg, André Oscar, bankdirektör s. 13, 31, 147
Wallenberg, Anna, f. v. Sydow s. 147
Waterloo, Sir Sidney, engelsk fabriksägare s. 83, 84
Watson, Robert, engelsk legationssekreterare s. 120
Watson, fru s. 120
Watteau, Antoine, fransk genremålare s. 75
Wauters, Émile Charles, belgisk målare s. 90
Vautier, Marc Louis, schweizisk målare s. 91
Weidenhielm, Lotten, f. Ahlberg s. 162
Weidenhielm, Oscar, generallöjtnant, statsråd s. 3, 32, 162
Weiss, Carl Wilhelm Albert, skeppsgosse s. 145
Weiss, M., operasångare s. 145
Velasquez, Diego, spansk målare s. 224
Wennerberg, Gunnar, statsråd, skald s. 14, 22, 122, 132
Wergeland, Oscar Arnold, norsk målare s. 148
Verlat, Charles, belgisk målare s. 92
Werner, Gotthard, historiemålare s. 104, 105, 148, 219
Wertheimer, konsthandlare i London s 74
Viardot, Paul, fransk violinvirtuos s. 150
Vibert, Jean Georges, fransk målare s. 88
Wickenberg, Pehr, landskapsmålare s. 64
Victor Emanuel I, konung af Italien s. 59, 135
Victoria, drottning af England s. 189
Widén, Jonas, hovpredikant, kyrkoherde s. 193
Wied, Marie af Nassau, furstinna af s. 76
Wieselgren, Harald, bibliotekarie, skriftställare s. 53, 109, 141, 182
Wijk, Caroline, f. Dickson s. 146
Wilhelm I, kejsare af Tyskland s. 69, 78, 79, 82, 178
Willems, Florent, belgisk målare s. 91
Winge, Eskil, professor, historiemålare s. 23, 218, 219
Winge, Hanna, f. Tengelin, genremålarinna s. 10, 61
Wirsén, Carl David af, fil. doktor, skald s. 124, 125
Wittgenstein, Peter von Sayn-, furst, rysk general s. 189—191
Vogt, Nils, norskt statsråd s. 38
Vollon, Antoine, fransk målare s. 91
Worsaae, Jens, dansk kultusminister och fornforskare s. 9
Wrede, Fabian, frih., generallöjtnant s. 144
Wrede, Louis, frih., kab.-kammarherre s. 59, 62, 63, 104, 136, 146, 169, 171, 220
Vult von Steyern, Nils, statsråd s. 178, 195

Zettervall, Helgo, öfverintendent, arkitekt s. 68
Zorn, Anders, målare s. 183, 184

Åkerhielm, Ebba, frih:a, f. Gyldenstolpe s. 194
Åkerhielm, Elise, g. m. grefve E. Oxenstierna s. 159, 194
Åkerhielm, Gustaf, frih., statsminister s. 127, 159, 160, 172, 178, 194
Åkerhielm, Knut, frih., hofmarskalk s. 150, 152, 204, 215
Åkerman, Richard, generaldirektör, metallurg s. 15
Ångström, Carl Arendt, professor, mekaniker s. 15

Öhrström, Oskar, kommendörkapten s. 197
Östergren, August, statsråd s. 130